

מבחר עלונים

ויקהל פקודי שנת תש"פ

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
07:09	06:47	06:28	05:15	ירושלים
07:06	06:44	06:30	05:30	בני ברק
07:08	06:46	06:30	05:21	חיפה
07:06	06:44	06:31	05:31	אשדוד
07:08	06:46	06:29	05:14	בית שמש
07:08	06:46	06:30	05:32	קרית גת
07:08	06:46	06:28	05:24	נוף הגליל

כספסא ושירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א-ה. 10-19 רצון, יום שישי 10-12
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מארכפוט
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

אמן ואמן

בגודל מעלת עניית "אמן" ו"אמן. יהא שמיה רבא" וקדושת בית המדרש | חודש ניסן תש"פ | גליון קנ"ב

**בהתפשטות מחלת ה"קורונה" ל"ע
בא וראה מה מציעים לנו חכמינו ז"ל**

אמר רבי שמעון בר יוחאי: כשיש צרה בעולם,
מסתכל הקב"ה באלו שאומרים אמן ונוזהרים בזה

להצילם מכל צרה וצוקה

(ע"פ זוה"ק פר' וילך)

*

כשישראל עונים אמן יהא שמיה רבא
בקול רם ובכוונה הקב"ה מתמלא רחמים

ונותן חיים לכולם

(זוה"ק נ"ח)

*

אמר רבי יהושע בן לוי, כל העונה
אמן יהא שמיה רבה בכל כוחו

קודעין לו גזר דיין

של שבעים שנה

(גמרא שבת קיט:)

"מי שכרך" מבעל התוספות יו"ט זי"ע לאלו שנמנעים מלדבר בשעת התפילה

מי שכרך אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא יכרך את כל מי ששומר פיו
ולשונו שלא לדבר בעת התפילה, הקב"ה ישמרהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, ויחולו עליו
כל הברכות הכתובות בספר תורת משה רבינו ובכל ספרי הנביאים והכתובים, ויזכה לראות בנים חיים
וקימים ויגדלם לתורה לחופה ולמעשים טובים, ויעבוד את ה' אלוהינו תמיד באמת ובתמים ונאמר אמן.

המתנה המצליחה ביותר! סט "מדות טיש" - מדות והליכות לאור הפרשה

פרשת ויקהל-פקודי, פרשת החודש, כ"ה באדר תש"פ
שבת מברכים חודש ניסן, מולדו: יום ג' שעה 10 עם 14 דק', 11 חלקים, ראש חודש ביום חמישי.

גיליון מס' 398
שנה 7

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם (לה, א) - ראשי התבות כמנין 156, שהוא 6 פעמים שם הוי"ה, כי גם בששת ימי החל צריך האדם לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד, ואז תעשה המלאכה מתוך ברכה. (נר תמיד)

ויקהל ראשי תבות וביום השביעי יהיה לכם קדש, הקהילים לצוותם על השבת. (אור תורה)

ויקהל ראשי תבות ומשה קהלם למחרת יום הכפורים, כדברי רש"י. (מגדנות)

ששת ימים תעשה מלאכה (לה, ב) - ראשי תבות שמים, לרמוז לדברי המשנה במסכת שבת יציאות השבת שמים שנה ארבע, ויש כאן רמז לדברי חז"ל שכל מזונותיו של אדם קצובים לו מתשרי עד תשרי, שכן תשרי ראשי תבות תורה, שבתות, ראשי חדשים, ימים טובים, וכל תבה מהם כפולה מהאות שבאשה, למד - הלכ"ד מנינה 30, והאותיות ימוד מספרן 60, פי שנים. שבת - שי"ן במספר קטן 3, והאותיות ב"ת הנותרות במספר קטן 6. ראש - רי"ש במספר קטן 2, והאותיות א"ש הנותרות הן 4 במספר קטן. וכן מועד - מ"ם מספרה 40, והאותיות וע"ד הנותרות מספרן 80. ללמדך, שכל המוציא על כל אלו פרוטה יקבל שמים, וזהו יציאות השבת שמים שנה ארבע. (מחמדי שמים)

יש לאדם לחשב בשבת כאלו מלאכתו נעשית ולא יתרחק בה בשבת, ורמז לזה בפסוק רבות מחשבות בלב איש שופרי התבות שבת, אך ועצת ה' היא תקום. (מקום מקדש)

ויבאו כל-החכמים העשים את כל-מלאכת הקדש איש (לו, ד) - ראשי תבות אלו בגימטריה מנחה, כי בתפלת המנחה יש לאדם בטול מלאכה, שומנה בעת המלאכה, ואז נכרת יראת ה' על האדם שמיניח חפציו ועוסק במלאכתו, ועל תפלה זו אמרו חז"ל לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה. (פתוחי חותם)

סביב נחשת (לה, כ) - נחשת אותיות תרי"ח, תן צדקה ואז יחיש ה' את הגאולה. (אלף המגן)

ספורים בפרשה

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש (לה, ב)

ה"חפץ חיים" נקלע פעם אל העיר צ'רניגוב, וכששמע שפמקום מתגורר יהודי אחד שבבעלותו בית חרשת המעסיק פועלים בשבת קדש, קראו אליו והפציר בו להפסיק את העבודה בשבת. החל בעל הבית להתנחם עמו, וטען שהוא מרויח בכל יום ארבעת אלפים רבל, וחבל לו על יום השבת שלא ירויח בה סכום כה גבוה. יסרו ה"חפץ חיים" על דבריו ואמר לו, שעלול הוא להפסיד את כל בית החרשת אם ימשיך לעבד בשבת, שכן שמירת השבת ביום השביעי משפיעה על ששת ימי המעשה, כפי שנאמר בפסוק זה. אם היום השביעי יהיה לכם קדש, אזי ששת ימים תעשה מלאכה ותראה ברכה בעמלך. לעג האיש לדבריו של ה"חפץ חיים", ואמר בלגלוג: "וכי בזכות פרוש זה על פסוק בתורה, ישבת בית החרשת שלי יממה שלמה מדי שבוע?" ויצא בקשיות ערף. לא עברו ימים ארבים, וברוסיה פרצה המהפכה הבולשביקית שהפילה את שלטון הצאר. פעלתם הראשונה היתה, החרמת כל הנכסים של עשירי המדינה, בהם בעל בית החרשת הלזה, שנמלט בקשי מידם ונותר בעירם ובחסר-כל. הפיר האיש בענשו מן-השמים, ובמכתב ששגר אל ה"חפץ חיים" התנחם על דבריו ואמר: "רואה אני שדברך צדקו, ואכן יש בכוחו של פסוק בתורה להשפית את בית החרשת שלי לגמרי, בכל ימות השבוע".

רבי יחמים חורי הראשון מג'רבא, היה נהנה מיגיע כפיו בעבודת הצורפות, אולם עשה מלאכתו עראי ותורתו קבע. למרות הזמן הקצר שהקדיש למלאכתו, היו כליו רפים בהרבה מצורף אחר שעבד בסמוך לו, למרות שהלה השקיע זמן רב פי כמה ממנו על פליו. תמה הצורף על-כך, ורבי יחמים אמר לו כי זוכה הוא לשפע גדול בזכות השבת, כי המקדיש את השבת לתורה במדה גדולה מימות החל ואף בהם עוסק בתורה בכל עת מצא, אזי יזכה לנאמר ששת ימים תעשה מלאכה, שתעשה מעצמה.

ולחשב מחשבת לעשות בזה ובכסף ובנחשת (לה, לב)

כנהוג בקהלות ישראל מקדם, היה השמש באפסא מסובב באשמרת הבקר בין בתי הקהלה, מקיש על חלונות הבתים ומעיר את הישנים לעבודת הבזרא. כשהיה השמש נזקש על דלתות ביתו של ה"אובה ישראל", היה חש כי מתעוררת בקרבו אהבת ה' והסיק מקד, כי בנראה אין השמש אלא צדיק נסתר. נסה הרב לתהות על קנקנו, והשמש ספר בתמימות כי מסרת בידו מאביו ומאבי-אביו, שאף הם היו משמשים בתפקיד זה ומזרזים את הישנים להשכים לעבודת הבזרא, כי בשעת ההקאה שלש פעמים בפטיש, יש להזכיר את זכותם של אברהם יצחק ויעקב. ואכן, במדרש נדרש פסוק זה כך, וזה אברהם, כסף זה יצחק, נחשת זה יעקב, כי בשעה שהכפו עושי המלאכה במשכן על הזהב, הכסף והנחשת, היו מזכירים זכות אבות.

ויכלא העם מהביא (לו, ו)

פעמים נאמרה תבת ויכלא בתורה, בראשונה במבול שנאמר ויכלא הגשם מן-השמים, והשניה כאן. אמר על-כך רבי שמעון סופר מקרקא: "כך מנהגם של בני-אדם, שבאשר חשים הם בירידה פלשהי בשפע הפרנסה, מיד ויכלא העם מהביא, וחדלים הם ראשית מלתת צדקה..."

היה היה

קחו מאתכם תרומה לה'

מיקריו ירושלים היה החסיד רבי חיים יוסף דוד וינברג, שבסלם הפירוהו כר' יוס'ל וינברג ה'מכת' של שכונת בית ישראל. איש חסד מפלג היה ר' יוס'ל, בעל צדקה גדול ואיש אמונם של גדולי דורו. לפקחותו הנדירה יצאו מוניטין, ורבים היו מתיעצים עמו בכל צעד בחיים, כאשר עצותיו הגאונות שהיה מחלק לכל פונה היו שוות זהב. מילדותו כבר התבלט בפקחותו הגדולה, ובהיותו כבן שש לקחו אביו להבחן אצל הרי"ב"ז בצפת שנהנה מחריפותו ושנינותו. באמצע המבחן, כאשר לא ענה על שאלה אחת, בקש הרי"ב"ז להפסיק את המבחן והילד אמר לו: "עכשו אני אשאל את הרב שאלה. באיזה מקום בתפלה אי"אפשר להמשיך בלי לעצור ולחשב מעט?" וכשהרב בקש ממנו לפרש חידתו אמר: "גשיר של יום, על-כרחך אתה מהרהר איזה יום היום..."

בתקופת המנדט הבריטי ששלט בארץ ישראל, כאשר הממשל הכביר את עלו על תושבי ירושלים, נחלץ ר' יוס'ל לטובת אחיו ובכשרונותיו הברוכים יחד עם פקחותו הנדירה, היה עומד לימין אביו ומשועו משופטי נפשו. ספורים רבים ומפלאים מספרים עד היום על המצאותיו המהפכות ותכסיו המפתלים של ר' יוס'ל, עמם הצליח להציל סוחרים רבים מבני ירושלים שנתבעו בידי הממשל הבריטי. השופטים עמדו נגדו חסרי אונים, שכן ממחה היה מאין כמוהו בחקים המנדטוריים, והיה מנצל כל פרצה בחק לטובת אחיו. בנוסף לפעולותיו הרבות למען הכלל והפרט, היה ר' יוס'ל בעל צדקה מפלג שחלק בחייו סכומי כסף עצומים לצדקה. בהיותו מקרב לגדולי ירושלים ומתאבק בגער רגליהם, היה מעביר להם בקביעות סכומים גדולים כדי לחלקם לצדקה. אחד מהם, היה הדין הירושלמי הנודע רבי ישראל יצחק ריזמן, מחברי בית הדין של העדה החרדית בירושלים ורא"ב קהלות החסידים, שר' יוס'ל היה ממעריציו ושומעיו לקחו, וממשתתפי השעור הקבוע שלו בבית הכנסת קהל יראים, ואצלו ארע המעשה דלהלן.

ביום קיץ אחד, כאשר השמש הכתה במלא עזה על ראשי הבריות, הטלטל ר' יוס'ל בדרכים לצדק מסחרו, כאשר פניו מועדות לטבריה וממנה לעיר חיפה. הדרך באותם ימים נמשכה שעות ארוכות, תנאי התחבורה לא היו משפרים כמו בזמננו, וכאשר הגיע ר' יוס'ל אל העיר טבריה, היה עיר ומזוש ופלגי עזה נטפו מגופו. בקש ר' יוס'ל להתרענן מעט טרם ימשיך דרכו, ולכן פנה אל הפנרת, ימה של טבריה, בבקשו לטבל במימיה הצוננים ולהנפש קמעה מחם היום. והנה שד ושבר. בעת טבילתו באגם, חדרו מים אל מעמקי אגנו והחלו להציק לו קשות. לשון נסה ר' יוס'ל להוציא את המים מאגנו, ראשו החל לכאב ומרגע לרגע הלך הפאג נבר. וסוריו היו ללא נשוא, אגניו צללו וכבדו, ור' יוס'ל הבין שאם לא ימהר לקבלת טפול רפואי הולם, עלול הוא חלילה לאבד את שמיעתו באגן בה חדרו המים. הפך ר' יוס'ל בדעתו לאן יפנה במצוקתו, והגיע למסקנה כי אין מנוס מאשר לשוב לירושלים ולפנות ללא דחוי אל הדוקטור ר' משה וולף, הרופא הנודע של ירושלים במשך שנות דור. ללא הסוס, פנה ר' יוס'ל במהירות אל הכביש הראשי של טבריה, עצר את המונית הראשונה שהזדמנה לפניו, ובקש מהנהג לקחתו אל בית הרפואה הנודע ששגי צדק שברחוב רפ' בירושלים. הנהג הביט בו כלא מאמין, שכן מעולם לא הזמן לנסיעה מיחדת עד ירושלים, אולם ר' יוס'ל האץ בו לצאת לדרכו, ואף הבטיח לו תשר גבוה אם יאץ את הרקב כדי להגיע כמה שיותר מקדם אל הרופא, ויפה שעה אחת קדם.

כנשוא על כנפי נשרים דאה נהג המונית בדרך המובילה לירושלים, כשר' יוס'ל יושב כל העת ונאנק מפאבים עזים באגנו, ובלבו תפלה לרופא כליבש שחיש את רפואתו ושמיעתו לא תפגם. שעות מספר לאחר מכן, כבר עמד ר' יוס'ל בשערי בית הרפואה ופניו מועדות אל חדרו של הרופא ד"ר וולף, אלא שבהגיעו לשם חשכו עיניו. תור ארוך של ממתנים השתרך ליד פתח חדרו של הרופא הגדול, רופאם של בני ירושלים, ור' יוס'ל הבין כי המתנה ארבה נכונה לו עד שהרופא יתפנה אליו. נטל ר' יוס'ל פתקה הקובעת את תורו בין הממתנים, ויצא ביניתם לרחובת של עיר כדי לכלכל את צעדיו, אולי יעלה בידו לנצל את הזמן היקר שלא יעבר עליו ללא מעש. אך יצא משערי בית הרפואה, והנה הוא פוגש את רבי ישראל יצחק ריזמן, שהיה עסוק באותה שעה בענין חשוב של צדקה והיה בדרך בדרום להתיירם לשם כך כמה נדיב-עם. פנה ר' יוס'ל אליו וספר לו בצער על מקרה הביש שארע לו בטבריה כאשר המים חדרו לאגנו, ועל התור הארוך שמשתרך אצל הרופא. "זקוק אני עתה לסכום נכבד לצרכי צדקה", אמר לו רבי ישראל יצחק, ור' יוס'ל הפקן נאחז מיד בדבריו. "לאיזה סכום אתה זקוק?" שאל, ונענה: "לשלש לירות". היה זה סכום נכבד, אולם ר' יוס'ל לא הסס. כסוחר ממלח ערך בנריות את החשוב כי בקויר אצל הרופא יחד עם רכישת התרופות שזדאי יאלץ לרפש, יעלה לו יותר משלש לירות, ועל-אתר שלף מביסו את הסכום ומסרו לידיו של רבי ישראל יצחק. פניו של הרא"ב אורו למראה הסכום הגדול שקבל בבת-אחת, והוא ברח את ר' יוס'ל בברכת רפואה שלמה מבלי שיוצק לרופא בשר ודם. לא עברה שעה ארבה, וכאשר ר' יוס'ל עלה לנוח מעט בביתו מתלאות היום, חש לפתע כי אגנו נפתחה מאליה וכל המים שחדרו אליה, יצאו בבת-אחת וכאביו פסקו ברגע, ואף שמיעתו חזרה לתקנה בכח הצדקה.

מאורות

הרב הקדוש רבי אברהם גרשון מקיטוב זצ"ל
ליום ההולא כ"ה באדר-א תקכ"א

מגדולי חכמי ברוד ומלומדי הקלויז המפרסם שה, ונערץ על-ידי חבריו גדולי התורה בדורו. הנודע ביהודה כתב עליו "מפלג ומפלג בתורה ובחסידות", ורבי יהונתן אבשיץ כתב עליו שהוא מקבל אלקי. אחותו נשאה לבעל-שם-טוב והיה מגדולי מעריציו לאחר התגלותו, ולמד תורה את רבי צבי בן הבעל-שם-טוב. לאחר מעשה מסים שארע בעיר ברוד, כאשר קנא את קנאת ה' והתירע יחד עם ה"נודע ביהודה" והמאיר נתיבים" על מעשה חמור שנעשה בעיר, נענשו במאה מלקות או תשלום של מאה אדמים. הנודע ביהודה שלם את הקנס, המאיר נתיבים לקה ורבי גרשון נמלט. בבואו אל הבעל-שם-טוב אמר לו, כי בשמים נפסקה גדלה לשלשם, הנודע ביהודה יתעלה לרבה של פרג. המאיר נתיבים לאוסטרקא, והוא יהיה נשיא ארץ הקדש. ואמנם, בשנת תק"ו לערך, עלה לארץ הקדש בראשון העולים החסידים, והנתיב בירושלים, בה היתה קהלה קטנה של יוצאי אשכנז, בדרכו שהה בעיר איסטנבול, והתארח אצל חכם אחד, שדר בסמוך לאינשי דלא מעלי. כשהמה בפניו על שכניו, אמר לו החכם כי מעולם לא התעסק אלא בתקון נגיני עצמו, ורבי גרשון הפליא את דבריו. למד בישיבת המקבלים בית-אל בראשות הרש"ש הקדוש, ונעשה מחתנם של גדולי הרבנים הספרדיים בארץ הקדש. השתקרו מכתבים רבים שלו לגיסו הבעל-שם-טוב, וכן מכתבו המפרסם שלו אליו, בו הוא מספר לו שבקר בהיכלו של משיח.

יוסיף דעת

בצלאל שבנה את המשכן, היה בראורי בן-חור משבת יהודה, ואמרו חז"ל שהיה בן י"ג בשעה שנשע את המשכן ולמדו זאת מהפסוק "איש איש ממלאכתו אשר-המה עושים" ואיש נקרא בן י"ג שנה, וכן נלמד דבר זה מהנאמר בספרי שלמדו מכאן ששלוש של אדם כמותו, ואין שלוח נעשה פחות מכן י"ג, ויש שמצאו לזה רמז בראשי התיבות בראורי בן-חור שהם בגימטריה י"ג. אך בספר מעשה טוביה מזכיר בשם המדרש שבצלאל היה רק בן ח' שנים כשעשה את המשכן. חור אביאביו של בצלאל, היה בנה של מרים אחות משה ואהרן, ובעלה היה כלב בן-יפונה. חז"ל אמרו, שהוא גם כלב בן-חצרון המובא בדברי הימים א', ונקרא יפונה מפני שפנה מעצת המרגלים, והאבן עזרא כתב ש"על דרך הפשט, כלב בן-יפונה איננו כלב בן-חצרון בראיות גמורות". אשתו הראשונה של כלב היתה עובדה, שממנה נולדו לו שתי בנות עובדה-אשה ויריעות, ושלושה בנים ישר, שובב ואדרון. לאחר מותה, נשא את אפרת שהיא מרים אחות משה ואהרן, וממנה נולד בנה חור, וחז"ל אמרו שעובדה היא מרים. אשתו השלישית של כלב היתה פתיה בת-פרעה, שעלתה לגורעון בעודה בחייה. מרים היתה בת נ"ה בשעה שנישאה לכלב, והוא היה אז בן ז' שנים בלבד, שכן כלב היה בן ארבעים כשיצא עם המרגלים ומרים היתה אז כבר בת פ"ה, שהיה היתה גדולה ממש בו שנים, והפלא הוא שהמתינה מרים מלהינשא עד גיל י"ה, ואז נישאה לכלב שהיה רק בן ז', ומזה מובן שמה עובדה. כלב היה רק בן ח' כשנולד בנו חור, וחור נהרג בבעת מעשה העגל כמובא בדברי חז"ל. מפני שלא רצה לעשות את העגל, והיה אז בן ל"א שנה. בנו אורי היה גם הוא בן ז' בערך כשנולד בנו בצלאל, כי בדרות הראשונים היו יולדים בילדותם כפי שאמרו חז"ל, יוצא אפוא שלכלב לא שנים, ארבעים בזמן המרגלים, כבר היה אז נכד בגיל י"ד, הוא בצלאל בן-בנו. מרים הנביאה נפטרה ב' בניסן לפני כניסת ישראל לארץ ישראל, בהיותה קט"ח שנה.

כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה'

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

ד"ם וגו' וחומר - הם שני דברים הפכים, אם ד"ם אינו חומר, ואם חומר אינו ד"ם, וכאן אין מקום לומר לא זו אף זו, לצד ששניהם סוג אחד וביניהם אחת ואין דרך לעשות סוג אחד שני סוגים, כי יש פנשמע הכחשה. ועוד, לא היה צריך לומר ד"ם, אלא והמלאכה היתה חומר לכלי המלאכה. ועוד, כל הכתוב מיותר, שהרי אמר למעלה מרבים העם להביא מדי העבודה למלאכה, ופשיטא שלא אמרו כן עד ששערו, ומה צריך עוד לומר והמלאכה וגו'. ואולי שישמיענו הכתוב חבת בני ישראל בעיני המקום, כי לצד שהביאו ישראל יותר משעור הצריך, חש ה' לכבוד כל איש שטרחו והביאו ונקנס כל המובא בית ה' במלאכת המשכן, וזה שעור הכתוב והמלאכה אשר צוה ה' לעשות במשכן הספיקה להקנס בתוכה כלי המלאכה שעשו בני ישראל, הגם שהותר, פרוש שהיה יותר מהצריך, הספיק המקבל לקבל יותר משעורו עליידי נס. או עלייה הדרך והמלאכה שהביאו היתה ד"ם לא חסר ולא יותר, הגם שהיתה יותר כפי האמת, והוא אומר והותר כי נעשה גם ולא הותר:

כחם-לב בעשי וגו' - אולי שירמו שבאמצעות עשייתם המלאכה ובספתה, נעשו כחם-לב:

ויעשו כלי-כחם-לב וגו' - טעם אשר החזיר הכתוב כל הפרטים, ולא הספיק לומר ויעשו כאשר צוה ה' את משה, עליהם אומרים ז"ל כפול פרשת אליעזר עבד אברהם, כי מתוך שהביאה עליו תהבה שתי פעמים, וקמו כן גלה הכתוב מענין מעשה המשכן כי חביב עליו, ולזה נכתב שתי פעמים:

דברי הימים

בכ"ה באדר ג'ש"ח, ל"ז שנה לאחר גלות יהויכין הוא יכניה בן יהויקים בן יאשיהו, שהיתה בשנת ג'שכ"ז 11 שנה לפני חורבן בית המקדש הראשון, מת בנבוכדנאצר מלך בבל כפי שנאמר בספר ירמיהו, אולם בספר מלכים נאמר שהדבר היה בכ"ז באדר, ומפרש רש"י שם שמת בכ"ה באדר ונקבר בכ"ו בו, ובכ"ז באדר הוציאו בנו אויל מרודך מקברו וגררוהו כדי לבטל את גזירותיו, והתקיימה בו נבואת ישעיה שצאנו: "ואתה תשלקת משקברך כנצר נתעב". לאחר שאויל מרודך עלה על כיסאו, הוציא את יהויכין מכלאו. בנבוכדנאצר מלך מ"ה שנה, ושנות מלכותו יחד עם בנו אויל מרודך ונכדו בלשצאר היו 70 שנה בשכר זה שפסע שלוש פסיעות לכבוד ה'. בספר אלפא ביתא דבן-סירא מובא, שנבוכדנאצר היה מצאצאי שלמה המלך ומלכת שבא, ומובא ברש"י במלכים כתוספת בשם האריז"ל, ויש אומרים שהיה בנו של חירם מלך צור, או בן-בנו של סנחריב.

בכ"ה באדר תק"פ, הגיע הקץ למוסד האינקוויזיציה האורורה בספרד, שהוקמה בשנת רל"ח בידי מלכי ספרד הנוצריים הקתוליים במטרה להעביר לנצרות את כל תושבי מדינת ספרד, ובהם היהודים. בשנת רנ"ב איירע גירוש ספרד המפורסם, בו יצאו מאות אלפי יהודים מספרד במסירות נפש ולא מצאו מנוח לכף רגלם. רבים נותרו במדינה כאנוסים וסבלו מידי האינקוויזיציה שרדפה אותם עד חורמה.

כ"ז אדר הוא יום פורים של תושבי מצרים שניצלו ביום זה בשנת רפ"ד מידי הסולטן סולימאן, ושל תושבי קסטיליה שניצלו מידי הצורך מרטין גונזלז.

כ"ט באדר הוא היום השביעי לשבעת ימי המילואים, ולמחרת היה יום הנוחת המשכן בשנת ב'תמ"ט.

עירה קטנה היתה סדיגורא, ונחשבה כפרורה של עיר המחוז טשורנובץ הנוצעת שבאוקראינה, אולם מפרסמת היתה בזכות צדיקי בית רוז'ין שישבו בה, החל מהסבא קדישא רבי ישראל מרוז'ין, שהתיישב בה לאחר בריחתו מרוסיה בה סבל קשות מידי הצאר הרוסי, ובנו האדמו"ר הזקן רבי אברהם יעקב, שהיה מגדולי צדיקי דורו, ומנהיגים של עשרות אלפים מבני ישראל. במקצה של סדיגורא, עמד בית מדרש מפאר שנבנה פארמון מלכים והיה מכנה 'דער הויז' - החצר, וליפיו יצאו מוניטין. לפלא הוא, שבית מדרש בה מפאר ורחב ידים, קם בזכות תרומתו הצנועה של מלמד עני ואביון, שהעניק לרבו רבכל בודד, ובעקבותיו קם הבניין המפאר על תלו, ומעשה שהיה כך היה. ר' מוניש המלמד, היה איש תמים וירא אלמים, שהתפרנס בקשי מהרבצת תורה לכמה ילדים באחד הכפרים הקטנים הסמוכים לסדיגורא. מבאי ביתו של האדמו"ר הזקן מסדיגורא היה ר' מוניש, ויכר אהבתו הגדולה לרבו היה נוטע לשחר את פניו בכל עת-מצא ונוטל עמו את דברי תורתו בצידה לדרך. מכיון שפרנסתו היתה דחוקה, ובקשי הצליח לכלכל את משפחתו הענפה בעזרת שכו הזעום, לא עלה בידו להעניק לרבו דמי פדיון ביד נדיבה, אלא היה קבץ עליד פרוטה לפרוטה, ואת המעט שעלה בידו לאסף היה מעלה במנחה לרבו מתוך אהבה ונדבה.

הגיעה שנה אחת, והוצאות איך-ספר קפצו על ר' מוניש, עד שנבצר ממנו לחסך אפלו את הסכום הקטן שהיה חוסך מדי שנה טרם עלותו לפקד את בית רבו. הצטער ר' מוניש צער רב, ומכיון שלא העלה על-לבו לבוא לסדיגורא בידים ריקות, התאמץ מעל יכלתו עד שעלה בידו להשיג רק רבכל אחד, שהיה אז מטבע בעל ערך מעט. בוש היה תחלה לחלות את פני רבו בשמנחה כה דלה בידו, אולם געגועיו העזים עלו על גדותיהם, והוא יצא לדרך, כשהוא מכמת את רגליו בדרך הארצה העולה לסדיגורא. שעות ארוכות של נדודים ותלאות עברו על ר' מוניש, עד שראה כבר מרחוק את גגותיה של העירה האהובה ולבו התמלא ברגשות גיל ושמחה. מיד עם הכנסו אל העירה, פנה להטהר במקוה טהרה, ומיד לאחר מכן עלה אל ביתו נאנה קדש של הצדיק, ובקש רשות מהגבאי להכנס אל הקדש פנימה. בלב פועם עמד ר' מוניש והמתין למוצא פיו של הגבאי, אלא שהעלה לא חש את התרגשותו של החסיד הפשוט שלפניו ולא עמד על גדל הפסופים שהעלה חש לרבו, ולכן דחהו מלפניו. "אם אין כאן ענין של פקוח נפש" אמר הגבאי בלאחר-יד, "אין סבה שתכנס באמצע ימות השבוע שלא בפסד. המתן אפוא עד יום ששי, באשר אורחים נוספים יבואו לשבות אצל הרבי, וגם אתה תוכל להכנס לקבל שלום". פניו של ר' מוניש התפרצו לשמע סריבו של הגבאי, והוא החל להתחנן על-נפשו: "איני יכול להמתין עד יום ששי, שכן מלמד תינוקות אני ונחפז אני לשוב לדרך. מבקש אני בכל-לשון שלי-בקשה להכנס ולחזות בזיו פניו של הרבי, ולאחר-מכן אשובה לי לדרך". תחנוניו של ר' מוניש לא הועילו והגבאי סרב להכניסו, ויהי-מה. כשראה ר' מוניש את עקשנותו של הגבאי, הודיע לו כי אף הוא ימשיך לעמד על שלו ולא יעזב את המקום עד שמבקשו יתמלא. ר' מוניש אמר ועשה, התישב על המדרגות שלפני ביתו של הרבי, ולא זו משם כמלא הנימה. בשעברו עליו כך שעות ארוכות והדבר נודע לרבי, התפעל מאד מדבקותו של המלמד והורה להכניסו אליו. בלב פועם ובעיניים דומעות עמד ר' מוניש התמים בפני הרבי, וביד רועדת הגיש את פתקתו עם הרבכל הבודד, כשהוא מוסיף לומר בקול נשבר: "רבי, במשך שנה שלמה למדתי תינוקות שלי-בית-רבי, והצלחתי לחסך רק רבכל אחד".

בהתפעמות ובהתרגשות, נטל האדמו"ר הזקן את הרבכל הבודד בידו, והביט בחבה בחסיד שעמד לפניו, כשהוא חש את לבו הטהור ואת אהבתו הגדולה כלפיו. במשך זמן נכר, החזיק הרבי את הרבכל הבודד בידו כשהוא שקוע בשורפיו ועיניו עצומות, ולאחר מכן אמר לר' מוניש: "דע לך, שנתניתך זו אשר נתנה בנדבת לב, חשובה מאד ומקבלת לפני הקב"ה. משיב אני לך את המטבע הלזה ונעשה בו פטוב בעיניך, ומבטח אתה כי הוא יביא לך ולכל הנשוא אותו שפע ברכה והצלחה". כשיצא ר' מוניש מחדר הרבי, התפשטה חיי-מהר השמועה, כי בידו של המלמד העני מטבע יקר-ערך, שכל המחזיק אותו מבטח בשפע פרנסה, ועדי-מהרה סובבו אותו גדולי הנגידים שבקשו לרפש ממנו את המטבע המיחס. החלו העשירים להתחרות זה בזה, ותוך זמן קצר נמכר המטבע בסקום עצום של עשרות אלפים רבלי-כסף. ר' מוניש זכה לראות אפוא תוך זמן קצר, כיצד מתממשות ברכתו של הרבי, ועלי-אתר בקש מהגבאי להכנס שוב אל הרבי. בידו היו אלה רבלי-כסף, ובפנים צוהלות אמר: "רבי, הנה מנחתי אשר הבאתי כאות תודה על הברכה שהעניקה לי והיא עשתה מיד פרות. הרווחתי עשרת אלפים רבלי-כסף ממכירת המטבע שהתברכה מהרבי, ואלף הרבלים הללו הם דמי המעשר של הרווח". הביט הרבי בסקום הגדול ואמר לר' מוניש: "זה זמן נכר שמהרה אני אודות הקמת בית מדרש גדול ומפאר בעירה, שהיה מקום מוכן לתורה ותפלה, ומבקש אני ליסד את הבית הזה בעזרת פדיונה שהבאת מתוך נדיבות-לב וזה ותמימה, ובטוח אני שבזכות כסף הטהור יתקד המקום לבית גדול לה' ולבית מקדש מעט". זכה ר' מוניש המלמד, שבזכות הרבכל הבודד שהעניק לרבו מתוך נדיבות-לב, הוקם בית המדרש המפאר בסדיגורא, שעמד על-תלו במשך שנים ארוכות וכתליו היו ספוגים בתורה וחסידות ויראת שמים.

משבת

בפרשת ויקהל מובא על הנשיאים שהביאו את אבני השפה והמלוואים לאפוד ולחשן, הבשם והשמן, ואמרו חז"ל שנהקרה יו"ד משקם שנאמר והנשואם הביאו, מפני שהתעצלו להתנדב הראשונים, ותקנו זאת בחגגת המשכן כשהביאו את הענלות, ללמדנו על חשיבות מדת הזריזות.

ה"מקור ברוד" מוידוץ ספר פעם, כי כששהה שנה אחת בעיר המרפא קרלסבד בסמוך לדיירתו של ה"אמרי אמת" מגור, שלח לו הרבי מגור להודיע, כי למחרת בשעה שבע עומד הוא לנסע למקוה, ואם ירצה יוכל להצטרף אליו. רבי ברוד הגיע דקה אחת אחרי השעה שבע, וה"אמרי אמת" תמה בפניו: "הלא קבענו כי נצא בשעה שבע", והמשיך רבי ברוד לספר, כי בשעה שנכנס למקוה וחלץ רק נעל אחת, כבר היה הרבי מגור בתוך המים בוכות זריזותו המפלאה.

רבי שמאי גינבורג בעל "אמרי שמאי", היה מצידן במדת הזריזות ונצול הזמן. שגור היה על-פיו לומר, כי לא לחנם תקנו חז"ל לברך "מקדש ישראל והזמנים", כדי להורות לנו את החשיבות הגדולה של הדיוק בזמנים, ואמר שאת מדת הזריזות קנה מרבו ה"אמרי אמת" מגור. הלך פעם רבי שמאי לבית המדרש, ופלוני שנכנס בעקבותיו הגיע באחור כשהוא מתנשם ומתנשף, והשתומם לראות את רבי שמאי כבר שרוי באמצע התפלה. לאחר מכן, כשהגיע הלה את המיטה בפני רבי שמאי ביצע הגיע לפניו, קבל מוסר ודרך לחיים: "העולם מתחלק לשני סוגי אנשים. הרגועים והשלוים שמגיעים תמיד בזמן הנקוב, והלחוצים שתמיד מאחרים. הדיקנים, עותמיהם בידיהם ומבצעים כל דבר ביעילות, בזריזות ובדיקנות. אך אלו הנמנים על הלחוצים, תמיד הם אצים ורצים חסרי נשימה, תמיד נמצאים בלחץ של זמן, אך לבסוף תמיד מאחרים".

אבדת הזמן היתה בעיניו של רבי דוד מוסקטשוב בן ה"ש משמואל", באבדה שאין להשיבה. בכל עת מצא דבר בפני חסידיו על מדת הזריזות, והיה מקצר בדבריו כדי שלא לאבד זמן יקר. גם כשהיה נוסע לעירות נפש לצדך בריאותו והיה יוצא לטייל בין העצים, היה משוחח עם כליו בלמוד, ומעולם לא ראהו הולך בטל. לא פעם התבטא בפני הבאים במחצות: "זמן הוא מועד, שכן הרמב"ם קרא לסדר ההלכות של שבת ויום-טוב בשם 'זמנים', יוצא אפוא שאם האדם מיקר את זמנו ומשתדל שלא להעביר את הזמן בבטלה, הריהו ליום חג ויום-טוב בעבורו..."

אצל רבי מרדכי צוקרמן משרידי תלמידיו של ה"הפץ חיים", התאחדו המתינות שבמחשבה יחד עם הזריזות שבפעולה. רגיל היה לומר: "ימים חושבים, שהזריז הוא מי שיוצא לתפלת הרבנות בפה דקות לפני זמן יציאתה מהרציון, והוא מגיע ברגע האחרון לפני יציאת הרבנות. אך לאמתו של דבר, זו אינה זריזות אלא פזיזות, הזריז יוצא חצי שעה לפני הזמן ומגיע בנחתה אל הרבנות". רגיל היה להזכיר את דברי רבי ישראל סלנטר, שיש שני כחות מגנדים באדם. מחד יש בו תשוקה להוציא את חפצו במהרה, ומאידך את הפעלה עצמה צריך לעשות במתינות, אך "האדם הנלכך המשקוף על עצמו, בין בכלל איך לתוך ביניהם בלי גדר מגבל", ורבי מרדכי לא היה רק נאה דורש אלא גם נאה מקדם. העיד עליו שכנו, כי ראו אצלו את שני ההפקים, באשר כל דבר מצוה, גנון לברך ברכה על מזונו, עשה במתינות ובנקוה. אולם בעשית חסד עם הזולת, היתה בו זריזות מפלאה פעלם צעיר, ומעולם לא דחה שום דבר והיה עושה אותו מיד.

מיוחד היה רבי ברוך ציון אבא-שאול במדת הזריזות, והיה מנצל כל רגע פנוי לתורה. אף את תלמידיו היה מחנך לקנות את מדת הזריזות, והיה מראה להם ביצד הם מכלים את זמנם היקר על דברים פטוים, כגון מריחת גבינה על פרוסת הלהם, שאין לעשותה באריכות מפני יקר הזמן. פעם בא אליו אחד מתלמידיו כדי להתייעץ עמו לגבי הנחת תפלין של רש"י ורפנו תם, אם להניחם בזו אחר זו או ביחד כמנהג המקובלים. בעת שיחתו עמו, כרך התלמיד את רצועות התפלין לאחר חליצתן, אך רבי ברוך ציון בקש ממנו את התפלין והראה לו כיצד הוא בורכן במהירות מפלאה, ובקש להראות לו בכך את חשיבות הזמן ומדת הזריזות. וכך בותב בעצמו בספרו אור לציון חכמה ומוסר: "וגם על-ידי הזריזות בתורה ומצוות, אפשר לנצל הרבה. זאת אומרת, כל דבר לעשותו תוך, ואז הזמן הוא ארך פי כמה. מי שחי שמונים שנה ומנצלן היטב, זה כמו שמונה מאות שנה אצל אחר שלא מנצלם כראוי".

רבי יעקב ישראל קניבסקי בעל "קהלות יעקב" היה מיוחד בזריזותו, ובפרט לדבר מצוה. פעם בא אליו אדם

היצירה בקוראת מידות טובות

חידושי חידושי של רב המוכר "שבת טיש"

מידות טיש

מידות והליכות בראי מרשת השבוע

ב' כרכים

מחיר מיוחד לרגל ההוצאה לאור

לחצי כל חיות הסמים ומוסריות

למטרת חינוך ברוך מידות: 02-5867777 • 586777@gmail.com

החל מ-1240 עמודים

מחיר מיוחד 900

מחיר מיוחד 1240

אחד כדי לשאל על רצועות התפלין, אם נקדה לבנה בשעור פזה פוסלת את התפלין או לא. רגע כמימרא, והוא קם ממקומו וצבע את הרצועה. פעם בא אליו בכור בערב פסח וספר לו שלא שמע סיום וקא לשאל אם מתר לו לאכל. אמר לו הרב: "מן לי לעון דברך". לאחר כשעה, שב האיש לביתו, והרב אמר לו: "יש לי סיום בשבילך", כי באותה שעה הספיק ללמוד בשבילו את מסכת תמיד, והגם שהיה מסתפק אם אפשר לעשות סיום עליה, הקל במקרה זה.

מטעים

וכל-איש אשר-נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועצים וערת אילם מאדמים וערת תחשים הביאו (לה. כב)

בתבת ועצים יש טעם אתנחתא, מפני שכל האמור עד כה עד ועצים לא היו צריכים להעשות לשמם, וכל אחד יכול היה להביא חמרים אלו מביתו, אולם עורות אילים ותחשים היה צריך לעבדם לשם המשכן ולא היה יכול להביאם מביתו, והתבות וכל-איש אשר-נמצא אתו מוסבות רק על הראשונים עד תבת ועצים המפסקת. (רא"מ חורבין)

טעם נוסף יש למה עורות אילים מאדמים ועורות תחשים מפסקים מהחמרים הקודמים, כאשר בתבת ועצים יש טעם אתנחתא, מפני ששני מינים אלו לא היו מצויים, שהרי את עורות האילים לא היו צובעים באדם אלא כמובא בירושלמי שהיו מכים את האילים בעודם בחייהם במקל ומוזים שהיה נצרך נעשה העור בצבע אדם, וגם התחשים נודמו למשה רק לפי שעה ולא היו מצויים. (זא ישר)

רש"י מפרש על פסוק זה, וכל איש אשר נמצא אתו, תכלת או ארגמן או תולעת שני או עורות אילים או תחשים - כלם הביאו, והתחבטו המפרשים בכונתו, אלא שכונתו לומר, שתבת הביאו שבסוף הפסוק מוסבת על-כף-הפסוק, והגם שתבת ועצים מטעמת באתחתא, הרי שהטפחא של תחשים הוא המפסיק העקרי בפסוק זה. (זא ישר)

מדגש

בצלאל בראוי בר-חור, היה אמן במלאכתו לבנית המשכן. האמן בשורק, והאמן בקמץ קטן שנהגה כחולם, שניהם אנשים בעלי מלאכה מקומיים שעושים מלאכת מחשבת, ואין הבדל בין שתי הצורות בקמץ הקדש. התבה נקשרת פעם אחת בתנ"ך בשיר השירים: "כמו חללים מעשה ידי אמן", הא"ף בקמץ קטן והמ"ם שאחריה דגושה בדגש חזק בדיו אחרי תנועה קטנה, ויש שנקראו אמן ונהגו דומה. בלשון חכמים שגור יותר לומר אמן ואמנות במשמעות שוה, אולם ביום מבדילים בין אמן שהוא בעל מלאכה וממחה במלאכתו, לבין אמן שהוא יוצר בעל-שם כמו ציר, פסל וסופר, אך אין שחר להגוי המטעה אמן בקמץ רחב. בפסוקים שאומרים לפני ברכות השחר נאמר תורה תהא אמונתו מלשון אמונת שבה אעסק, ויש הגורסים אמונתו, שהתורה תהיה האמונה שלי.

ממלא

רבי עמרם בלום מאו"פלו היה פקח גדול ובעל לשון למודים. בפרשת ויקהל הקריא פעם את ראש הפרשה שנאמר בו ויקהל משה את-בליעדת בני ישראל, ואת הקמץ ויצאו בליעדת בני-ישראל מלפני משה, ואמר בצהות לשונו: "מדוע נקחלו כל בני ישראל ולכסוף יצאו? אלא שבאמצע נאמר קחו מאתכם תרומוה לה', כל נדיב לבו יביא את תרומוה". בתחלה חשבו כלם, כי מזמנים הם לכאספה גדולה שבה יהיו דבורים בלבד ללא מעשים, אולם כאשר רק שמעו שאמר משה קחו מאתכם תרומוה, אזי מיד ויצאו בליעדת בני-ישראל מלפני משה..."

"והמלאכה היתה דים לכל-המלאכה לעשות אתה והותר" - זו היא מדתם הטובה של ישראל, שהם נדבנים וגומלי חסדים, והיא אחת משלש המדות שכל איש ישראל צריך להצטין בה, שנאמר כ"י-כו יברך גבר, גבר = גומלי חסדים, בשנים, רחמים. (רבי אליעזר פלעקלש מפרא)

פניני בית לוי

שע"י בית הכנסת "בית לוי" רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

ויקהל פקודי - החודש

גליון מס' 576

ציאת שבת: י"ם 18:28, ת"א 18:30

כניסת שבת: י"ם 17:15, ת"א 17:30

נלמד מהפרשה

אני גר באשדוד. יש לי רכב, ומפעם לפעם אני מסיע אנשים בתשלום. אברך אחד הזמין אצלי נסיעה להר המנוחות יחד עם אשתו. הנסיעה החלה באווירה כבדה משהו, ובהמשך הנסיעה שפך האברך את לבו: "הבן שלי מאושפז ב'מעייני הישועה' במצב נפשי חמור. זה דבר שאני מאחל לאיש. הייסורים שלו, הייסורים שלנו. עינינו רואות וכולות, ואין בידינו להועיל מאומה". בתוך הניסיון המר והנמהר הזה, עשינו חשבון נפש. אשתי אמרה שאולי עלינו לבקש ממישהו מחילה, ואכן נזכרנו. לפני כמה שנים יצאנו מהבית, ואת הילדים הקטנים השארנו עם נערה צעירה ששימשה כבייביסיטר. כשחזרנו, גילינו שנעלם לנו כסף בסכום גדול מאד. חיפשנו בכל הבית ולא מצאנו, והחשד נפל על הבייביסיטר. אשתי שאלה את הנערה על כך, וזו הכחישה את העניין מכל וכל. המשכנו לחפש, וכיוון שלא מצאנו, חזרנו אל המשפחה של הנערה ודרשנו את הכסף. האם כעסה: 'מה אתם רוצים ממנה? הבת שלנו יראת שמים והיא לא תיגע במה שאינו שייך לה', אבל אנחנו טענו שההורים מחפים עליה במקום לחנך אותה, ועוד כמה חילופי דברים בסגנון. אשתי אמרה, שעלינו לבקש מחילה מהנערה שפגענו בה. איתרנו את הנערה שגרה היום בחו"ל, ואשתי שוחחה עמה בטלפון. הנערה לשעבר אמרה, שאכן היא לא לקחה כלום, אך אין לה בעיה למחול. אני מבינה שהייתם לחוצים מאד, ולכן פעלתם כך. אני מוחלת בלב שלם, אבל תדעו שכבר אז לקחתי את העניין יותר בקלילות. מי שנפגעה באמת זאת אמי עליה השלום. היא לא יכלה לשאת את זה שחושדים בבת שלה, וממנה אתם צריכים לבקש מחילה. אשתי ביררה אצלה על מקום מנוחתה של האם, ואנחנו בדרך לשם, "סיים האברך לספר לי. אני כהן, ולכן לא נכנסתי למתחם. הנוסע שלי עלה להר, מצא את החלקה בהר תמיר, ובמרחק כמה קברים מצא תשעה יהודים בדיוק, ואלו הסכימו להצטרף למניין. הנוסע ואשתו חלצו נעליים, ובלב נשבר ביקשו מחילה מאמה של הנערה. בדרך חזור, האב"ר שלצדי מקבל טלפון מ'מעייני הישועה', וזאת אחרי תקופה קשה שלא ראו שום התקדמות. "הבחור שלך יכול להשתחרר", הם אומרים לו. "ערכנו עכשיו בדיקות, והמצב שלו תקין. אנחנו ממליצים לו על תרופה מסוימת בעוצמה פחותה, למשך תקופה, ויש סיכוי גדול שאחרי ביקורת חוזרת יוכלו להוריד גם את התרופה הזאת." אני רק הנהג, וזה הסיפור שהייתי עד לו. את המסקנות תסיקו בעצמכם...

כוחה של ברכה

"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר ציוה ה' כן עשו ויברך אותם משה".

בשעה שסיימו עם ישראל לעשות את המשכן, הביאוהו לפני משה רבנו. ומביא רש"י בשם המדרש שמשה ברכם: יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידכם. ולכאורה יש להבין לשם מה ברכם משה, והלא ה' הבטיח: "ושכנתי בתוכם" ואין לך ברכה גדולה מזו שהקב"ה משרה שכינתו בתוך עם ישראל?

ונראה לבאר בזה שמשה רבנו בא ללמד שיש תמיד לברך איש את רעהו. כמו שכתב הנצי"ב שברכת ישראל יש לה תמיד תועלת. לפעמים שומעים על יהודי פשוט שמברך את חברו, והברכה פועלת את פעולתה באופן מיידי, וכולם עומדים ומתפללים כיצד קרה הדבר, ומה כוחו של האיש בזה שברכותיו מתקיימות.

מסופר על יהודי תימני במקורו שעל פניו אין רואים שום סימני "גדלות" ובתוך עמו הוא יושב, אינו מבליט עצמו בשום צורה שהיא, אבל כשהוא פותח את פיו ומברך-הברכה מתקיימת בו במקום.

חבריו טוענים שעל פניו אין ביהודי זה דבר מיוחד שיצדיק את הכוח המופלא שיש לו בפה. עד שאחד מקרובי משפחתו גילה על מעשה שהיה עימו בגיל צעיר.

כאשר שהה עדיין בגולת תימן, בהיותו בן 25 העלילו עליו ששלח ידו בגניבה. לא עזרו לו כל הכחותיו וצעקותיו על כי נקי הוא, השופטים החליטו להאמין לעדי השקר וכפי המקובל בארץ זו גזרו את דינו לקטיעת היד. כיוון שבכל זאת לא היה לו עבר פלילי, העניקו לו השופטים נקודת זכות מיוחדת שאינה ניתנת לכל גנב, ואיפשרו לו לבחור איזה יד הוא רוצה שיקטעו לו.

מששמע על כך ביקש לחשוב יום יומיים, וגם מבוקשו זה ניתן לו. עמד היהודי והתלבט: האם להשאיר את יד שמאל כדי שיוכל להניח עליה תפילין, או להשאיר את יד ימין שהיא היד השימושית ובה מבצע כל פעולותיו, וממילא יוכל להמשיך לקיים ביד זו מצוות רבות. ולמרות שהיה נתון כל כולו בפחד איום ונורא החליט להשאיר את ידו השמאלית ע"מ שלא להפסיד מצוות תפילין. וממילא אפשר להבין את הערך העצום שיש לברכותיו. אדם כזה המוסר את עצמו וגופו לאלוקיו ראוי הוא לכך.

לאחר מכן אירע ליהודי זה נס גדול, והשופטים ביטלו-בצעד חסר תקדים- את גזר הדין והוא ניצל מן הקטיעה. וייתכן שזה קרה בגלל מסירות הנפש שלו לקיום מצוות.

בברכת שבת שלום,
רב בית הכנסת

סיפור השבוע

המחט שגרמה לשינוי

תוכל כשאתה עולה למעלה, לקחת אתך את המחט הזו, ולתת אותה לאבא". "בשמחה רבה!" השיב האיש, לקח את המחט ונפרד ממנו לשלום. בלילה, נדדה שנתו של העשיר, המחט הטרידה את מנוחתו. "היכן אשים אותה?" חשב. בתחילה תקע אותה על דש בגדו, אבל אחר כך חשב, הרי יפשוט ממני את בגדי וילבישוני בתכריכין, והמחט מה יהיה עליה? הוא החליט להניח אותה בידו, אבל גם אפשרות זו נדחתה, הגוף כולו יאכל, והמחט בוודאי תנזק. ככל שהפך בעניין כך התבהרה לו העובדה שאין לו שום דרך לקחת איתו את המחט. או אז התחווה לו האמת הפשוטה: אם אין באפשרותו לקחת מחט אחת קטנה, את רכושו הרב - הזהב, הכסף, היהלומים - כל אלו בוודאי יוותרו הרחק מאחוריו... הוא המתין לאור הראשון של הבוקר שיפציע, ואז שלח לקרוא לבנו של החייט. הוא החזיר לו את המחט ואמר: "קח אותה, לא אוכל למסור אותה לאבין, אין לי דרך לקחת עימי דבר, אולם, על כך שהענקת לי את היחס הנכון לעושר ולרכוש בעולם הזה, אני חייב לך את כל חיי!" העשיר הבריא, הוא קם ממיטת חוליו, והאגדה מספרת כי סכומי הצדקה אותם חילק בימים שלאחר מכן החיו אומללים רבים, והחזיקו משפחות רבות. הנה כי כן, בתכריכים אין כיסים היכולים לשאת מחט, ואין בהם די כיסים היכולים לשאת את כל העושר אותו אגר האדם בימי חייו... אין ספק, שהאדם תאב בצע מטבעו, לכן לא קל להיות שבע רצון. אבל אפשר להשיג זאת אם תלמד לבטוח בהקב"ה. זו בדיוק הסיבה לכך שבראשית ההיסטוריה שלנו חינוך אותנו ה' לבטוח בו. כתוב בחומש שמות, שלאורך 40 שנות מסענו במדבר נתן לנו הקב"ה את המן כדי לבחון אותנו. במבט ראשון קשה להבין את זה. איך היה יכול המן להיות מבחן? אתם יכולים לתאר לכם מתנה נפלאה מזו שהלחם ייפול לחיקכם מהשמיים כל יום, בלי שתצטרכו לדאוג? האם יכול להיות משהו מושלם יותר? באופן מוזר התורה מתייחסת למן לא רק כאל מבחן, אלא כאל סבל. כיצד אפשר להבין את זה? המן היה אחד המבחנים הקשים שאבותינו חוו, כי את המן היה צריך לאסוף מדי יום. ואם לקחת יותר מהמנה היומית שלך, התמלא המן שלך תולעים, נרקב והתקלקל. הקב"ה רצה לחנך אותנו לבטוח. ביטחון בה' מרמז על כך שאתה סומך עליו שימלא את צרכיך מדי יום. ביטחון מרמז על כך שאתה שם את מבטחך בה', ולא נותן לחששות ולתאוות הבצע לשלוט בחייך. רק יום אחד בשבוע התיר לנו ה' לאסוף מנה כפולה מהמון, ביום שישי. לכבוד השבת נותר המן טרי. אבל לבד מזאת היה עלינו לסמוך עליו שימלא את צרכינו היומיומיים, יום אחר יום, צעד אחר צעד. לרוע המזל, במאות השנים שחלפו מאז שכחנו את שיעור המן. אנחנו אוספים ואוגרים, אבל לא משנה כמה יש לנו, זה לעולם לא מספיק. אנחנו חשים כה חסרי ביטחון בנוגע לעתיד, עד שאיננו מצליחים ליהנות מההווה. אנחנו כה דואגים למה שאין לנו, עד שאיננו נהנים ממה שיש לנו. נכסינו נרקבים ומתמלאים תולעים, כי ככל שיש לנו, כך חוששים לאבד זאת. הביטחון בה' הוא האני מאמין של אמונתנו. הידיעה שעזרה מה' תמיד מגיעה איפשרה לנו להתחייב לעמוד באתגרי החיים בביטחון ובכוח. הבוטחים בה' אינם מפחדים להתחייב לנישואים, לבנות ישיבות, לפתוח כוללים, לחיות חיים מלאי סיפוק ותוכן. הפחד הוא הרגש הכי הרסני שיש בליבנו. הוא משתק אותנו. הוא שואב מתוכנו את האנרגיות שלנו וגוזל מאיתנו זמן יקר. יותר מזה, אם נבחן את עצמנו היטב, היה אומר הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, נראה ש-99% מהדברים שמדאיגים אותנו אינם מתגשמים לעולם. אז אם נסקור את חיינו ונבין כמה זמן בזבזנו בדאגה על מה שהיה יכול להיות, נזדעזע למחשבה כי בזבזנו את המתנה היקרה ביותר שה' העניק לנו - ימי חיינו. הבה נלמד את השיעור של ה"מן" ונסמוך על ה' שישפך את צרכינו מדי יום, ונחיה באושר ועושר...

משה היה חרד לא רק בנוגע לעבודתו. היו לו גם מעט מאוד חסכונות, והוא חשש לעתיד. "לכמה זמן זה מספיק?" שאלתי אותו. "כמה תצטרך כדי לחוש ביטחון?" הוא חשב לרגע ואז אמר: "אני מניח שכרבע מיליון דולר". "משה", אמרתי, "אני מבטיח לך שאילו היה לך רבע מיליון דולר בבנק, לא היית מרגיש יותר ביטחון מכפי שאתה מרגיש כרגע. אני יכול להכיר לך אינספור אנשים שיש להם את הסכום הזה, והם מתלוננים בדיוק כמוך. מה זה רבע מיליון דולר היום?" הם יגידו לך. ומה שעצוב, משה, הוא שדפוס החשיבה תקף ללא קשר לכסף שיש לך. תשאל את בעל המיליונים אם יש לו מספיק, והוא יגיד לך 'מה זה מיליון היום?' "איזה עשיר?" שאלו חכמינו. "השמח בחלקו", הם ענו. ומי שלא שמח בחלקו, הוא חוסך ומתקמץ כי חושב שחסר לו, או יחסר לו בעתיד, זו התיאוריה שעומדת מאחורי כל הקמצנים למיניהם, הם מפחדים ודואגים שמא יחסר להם מחר, ע"כ הם חוסכים, וחיים היום כמו עניים, כדי שיהיה להם מחר, ומחר הם גם חיים כמו עניים, כדי לחסוך למחרתיים, וכך הם חיים את כל חייהם, ואז מה שיוצא בסוף, שהם חיו כמו עניים, מתו כמו עניים וכל הכסף שלהם הלך לאחרים... עצוב, נכון, אבל כך הם חיים האומללים הללו... ישנה אגדת עם, המוקדשת לכל אלו שחיים כך: היה היה פעם סוחר עשיר וקמצן מאין כמוהו. הוא מעולם לא הוציא מטבע אחת מיותרת. תרומה או נדבה היו מילים שאסור להעלות על דל השפתיים, נתינה לא הייתה קיימת בלכסיקון שלו, הוא לא נתן משלו כלום, ואף לעצמו, לא התיר יותר מצרכי המחיה הבסיסית. לבוש היה בבגדים בלויים, נועל נעליים מרופטות, גר בבית קטן ועלוב, ואכל מאכלים פשוטים וזולים. הכסף היה בעיניו חשוב מכל, ודווקא בהיותו צרור תחת מרצפות ביתו. רגעי ההנאה הגדולים ביותר בחייו, היו בעת שאגף את התריסים ובעלטה היה ממשש את שטרות הכסף, ומונה אותן אחת לאחת. מובן, כי חברים רבים לא היו לו, היו מספר אנשים טובי לב שהתעניינו בשלומם והחליפו איתו מילים מספר, נדים בראשם למראה קמצנותו. גם לקרובי המשפחה שלו לא היו סיבות רבות כדי לשמור על קשר, כך שהוא היה גם בודד למדי. ביום בהיר אחד הוא נפל למשכב, מחלה קשה פקדה את גופו, הרופאים לא נתנו תקווה רבה, והמצב היה נראה נואש. שכנים ומכרים שהתעלמו ממנו עד לאותו יום, באו כדי להיפרד, קרובי המשפחה המועטים עמדו ליד המיטה מעמידים פני כואבים, תקווה נסתרת קננה בין כולם, שמא יחסם הטוב אליו, יגרום לעשיר הקמצן לרשום נכסים כלשהם על שמם, למרות השמועות שהלכו בין האנשים על צוואה מסוג שונה. בין הבאים להיפרד היה גם בנו של החייט שמת לא מכבר ממחלה דומה. החייט היה בין היחידים שדרשו בשלומם של הסוחר העשיר, כך שהבן התקבל די בידדות. רוח של רגשנות שרתה על הסוחר החולה, והוא יבב באוזנו של בן החייט: "ראה, אני עומד למות, לא הספקתי לעשות הרבה בחיי, רציתי דברים רבים כל כך, אך לא ניצלתי מספיק את עושרי..." בן החייט שהיה בחור פיקח החליט לנצל את המעמד ולהחכים את האיש, הוא הנהן בראשו ואמר: "כן, אתה באמת נראה גוסס, אתה כנראה הולך למות. אבל לפני שאתה מת יש לי בקשה קטנה אליך, האם תהיה מוכן לעזור לי?" האיש שהתרכך קצת בימי מחלתו, השיב בפעם הראשונה בחייו בחיוב, למרות שעדיין לא ידע מה הבקשה, הוא חיבב את הבחור. "שמע, אבא שלי, החייט, שמת לפני כמה חודשים, התגלה אליי אתמול בלילה בחלום. הוא התלונן שחסרה לו שם למעלה מחט, אילו הייתה בידו מחט היה יכול לתפור שם חליפות ובגדים מיוחדים לאנשים, אילו רק הייתה לו מחט היה מצליח לעשות עסקים יפים, הוא ביקש את עזרתך". "איך אוכל לעזור לך בעניין?" שאל העשיר, מגלה עניין בסיפור. הבן הוציא מחט מכיסו הושיט אותו לאיש: "לא אבקש ממך הרבה, רק אם

פני עין חמד

יוצא לאור י"ז בית הכנסת לכוונת "ציון חמד" - מכללת ציון

פרשת ויקהל-פקודי - חכמה עם יראת ה'

הצלחה בגור"

יצחק אריאל בן טובה
שמואל אימן בן אסתר זרי
מאיר ישראל בן רחל ברכה-
ליאור יהושע סומך וב"ב
יהודה אריה בן רחל ברכה
רון אברהם וב"ב
רחל ברכה בת פדילה דליה
נעם יצחק בן רחל ברכה
יוסף ליאור בן דליה אפרת-
שלמה ודנה דוד וב"ב
י.מ.ש. כדורי
שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר
תרצה בתיה בת ימנה ניט
אילן בן ג'וליאט
דרור בן סופיה
מיטל בת מלכה
טליה עדן אסתר בת שולמית
שירי ימנה בת שולמית
אנאל חביבה בת שולמית
שושנה שירה בת סילביה
סיון רבקה בת אלן אסתר
אברהם גורגי' בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי
אילנה בת רוחמה
סיון בת אסתר
נועה בת מזל טוב
דניאל בן שרה
נעמה בת יפה
אסף בן סופיה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה
ימנה ניזרי בת טסה-
מרדכי ניזרי בן פרחה-
מאיה בת עדי
סימי בת סוליקה
אורן בן אסתר
נעם יצחק בן רחל ברכה
שירה שילת בת אורלי
ליבי ישראל בן תמר חיה
מוריה בת רחל ברכה
יהודה אריה בן רחל ברכה
יפה בת שרה-הצלחה ורפואה
שאול בן סילביה
ענית בת רחל ברכה
רפאל משה בן רחל
רחל ברכה בת פדילה דליה
רונית בת סבירה
יצחק בן חנון
אליהו בן רחל
בנימין בן ברכה
יהודית אסתר פראדל בת חיה-
ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלמה
לאיידה חיה בת אסתר
ולילד אלחנן רפאל בן איריס
ולילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה
לאלהיו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

להצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת
וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

לע"נ הצדיק ר' חיים אבישולם כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

"וְאֶמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וּבְתִבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה" (שמות לא, ג)

המשכן: "וְאֶמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וּבְתִבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה" (שמות לא, ג).

מסביר המדרש: "בחוכמה- שכבר היתה בו חוכמה, ללמדך שאין הקב"ה ממלא חוכמה אלא למי שיש בו כבר".

ממשיכה התורה ומספרת "וְאֶמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים". ולכאורה, לשם מה היה זקוק לרוח אלוקים? וכי כדי לעשות כלים, לא די בחוכמה, תבונה ודעת?

יתרה מזו, בפסוק מוזכר ייחוסו של בצלאל לסבו הגדול חור: "רָאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצֻלָּא בֶן אוּרִי בֶן חוּר" (שמות לה, ל). וצריך להבין, וכי כדי לעשות כלים, זקוק היה בצלאל לזכות אבות ולמסירות נפשו של סבו חור ולא די היה לו בחוכמה בלבד?

למדנו מכאן, שיש הבדל גדול בין חוכמת התורה לחוכמת העולם. בחכמת העולם, אין זה משנה מניין נובע מקור החוכמה, ובלבד שיש לאדם חוכמה.

אולם בחוכמת התורה יש חשיבות לא רק לעצם החוכמה, אלא מהיכן היא נובעת, מי מלמד אותה וכיצד לומדים אותה. על בצלאל נאמר: "וְאֶמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים", יראת אלוקים אמיתית קודמת לחוכמה, ובלעדיה הסכנה גדולה.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

שבת שלום

י"ז	כ"ה	כ"ו	כ"ז
19: 11	18: 28	17: 15	י"ח
19: 08	18: 26	17: 33	י"ט
19: 10	18: 27	17: 34	כ"א
19: 10	18: 27	17: 35	כ"ב

שואל ומשיב בהלכה- קדשת שביעית- חלק ט'

שאלה: ?

האם מותר לקדש ולהבדיל על יין של שביעית וכן האם מותר לכבות את הנר בהבדלה עם היין ?

תשובה: !

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':

מותר לכתחילה לקדש ולהבדיל על יין של שביעית. מקורות: ברית עולם- שביעית (סימן ה ס"ג).

יזהר, שלא להפסיד יין של שביעית, ולכן לא ימלא את הכוס על גדותיו, ואם שכח ומילא- יחזיק את הכוס עם צלוחית, כדי שיוכל לשתות את מה שנשפך מן הכוס. מקורות: 'שבת הארץ' (קו"א עמוד כב), וכו' ב'ברית עולם- שביעית' (סימן ה סק"ג), 'קדושת הארץ' (עמוד קפט). ויש מקילים. מקורות: 'אור לציון- שביעית' (עמ' מב) לפי שעושים כן בשאר שנים. וע"ע בשו"ת 'מבשרת ציון- מוצפי' ח"א הנוהגים לכבות את הנר ביין של הבדלה בצאת שבת, יש לו על מה שיסמוך אף ביין של שביעית. מקורות: 'אור לציון' (שם). **אולם יש מחמירים בדבר.**

הַאֲרֵת שֶׁבֶת

כאשר הגאון רבי עקיבא איגר חיתן את אחד מבניו, היה זה בעיר פינסק. אנשים רבים מתושבי העיר באו לשהות במחיצתו של גדול הדור ששהה במקום. לפתע הופתעו הנאספים, כאשר רבי עקיבא איגר נכנס לחדר, שבו נערכה הסעודה והכריז בקול: "כל כך חשון כאן. מדוע לא הדליקו נרות?".

הנאספים כולם התפלאו מאוד, כי היו שם עשרות נרות דלוקים. מאחר שהצדיק התעקש, כי אין שום נר דולק במקום, פנה אחד מהנוכחים לבעל האכסניה וחקר ודרש את העניין. התברר כי אכן הודלקו הנרות לפני שבת, אך הגוי שכח לסגור את החלון בחדר. וכשכולם היו בתפילה, הרוח כיבתה את כל הנרות.

כאשר חזר בעל האכסניה לביתו, הבין, כי בעוד מספר דקות יגדשו את המקום אנשים רבים, ומכיוון שהוא לא רצה להתבייש בפני שכניו ומכריו - וכן לכבודו של האורח הגדול אמר לגוי להדליק מחדש את הנרות בשבת, דבר שהיה אסור על פי ההלכה. או אז הבינו כל הנאספים, כי האור שהודלק באיסור לא האיר לגאון רבי עקיבא איגר כלל, ולכן היה נראה לו המקום חשון...

הַבִּלְגָּה מִשֶּׁתִּלְמֵת

סיפר הגרש"א פיש שליט"א מעשה שאירע באברך, שהיו לו שמונה ילדים וגר בדירה של חדר וחצי באופן שאפילו לסדר את המזרונים על הרצפה אחד ליד השני בלילה לא היה מספיק מקום. חיפשו במשפחתו הרבה זמן דירה גדולה יותר, עד שמצאו לשמחתם הרבה, דירה בשכונה טובה קומה שלישית, דירה מרווחת במחיר זול.

ביום שעמד האברך לחתום על החוזה, החליט לברר על השכנים בבנין, אם אין שם מחלוקת וכיו"ב. הוא ראה בתיבות הדואר ששמו של אחד השכנים הוא כמו שמו של יהודי שלמד עימו בישיבה. הוא נקש בדלת החבר והתעניין על מצב השכנים ושמע, שהכול בסדר איתם. כעבור שעה קלה הלך למוכר עם הכסף כדי לחתום חוזה ולקנות את הדירה.

לתדהמתו אמר לו המוכר: "מצטער, כבר מכרתי את הדירה". התפלא האברך: "למי מכרת?". והשיב: "הגיע קודם השכן מלמטה (אותו חבר שאצלו בירר על השכנים) ואמר, ששמע שאני רוצה למכור וחתמתי איתו חוזה". כמובן שמטבע הדברים האברך הרגיש תרעומת גדולה על כך שהלך השכן הזה שהתייעץ עימו, ו'חטף לו את הדירה' מתחת ידיו. אבל הבלוג וקיבל בשתיקה ובאהבה גזירת שמים, כדי להירגע לגמרי ממה שאירע, הלך וסיפר המעשה לפני הגאון רבי ניסים קרליץ זצ"ל.

אמר לו רבי ניסים: "אומנם לא היה ראוי לנהוג, כפי שנהג אותו שכן ואין זה דרך ארץ, אבל לפי הדין הממוני יש לו זכות קדימה מצד 'בר-מצרא', מכיוון שהוא שכן בבנין ושותף ברכוש המשותף". האברך קיבל עליו את הדין והסיר מליבו כל סרך של תרעומת על אותו שכן.

לא עברו שבועיים מאותו מקרה, והנה הוצעה למכירה דירה אחרת באותו בנין בקומה שלישית גדולה יותר מהקודמת ובמחיר זול יותר. האברך קנה את הדירה בשמחה ובהודיה לה' על הסייעתא דשמיא, ששתק ולבסוף זכה בדירה טובה יותר, וגם על כך שלא רב עם אותו שכן, על העוול שגרם לו, וממילא יכול עתה לגור עם כל השכנים באחוזה שלום ורעות.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי
בטל' 052-6329144
(הנייד באישור ועדה רוחנית)

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'
נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084
כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

מינויים

לקבלת העלון חינם במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל
PnineEH@gmail.com

אם ראשונים כמלאכים- הגאון הרב אברהם חיים ברים זצ"ל

הגאון הרב אברהם חיים ברים זצ"ל- נולד בעיר העתיקה בירושלים בשנת ה'תרפ"ב (1922). בילדותו למד בתלמוד תורה 'עץ חיים' ובנערותו בישיבת 'עץ חיים'. כבר בגיל צעיר התפרסם כלמדן ועילוי. הקים יחד עם אחיו, ר' יהושע את הכולל של בויאן בירושלים. שימש כר"מ בישיבת מיר. בהמשך התמנה למשיב בישיבת סלובודקה בבני ברק, שם היה קשור לרב יחזקאל אברמסקי. היה ידוע בסלובודקה כי רבינו יודע את הש"ס על בוריו. בהמשך מונה לר"מ בישיבת רוז'ין בבני ברק, לאחר מכן ייסד את ישיבת 'אוהל יעקב' בבני-ברק ואף עמד בראשה. בהמשך נקרא לעמוד בראשות ישיבת סקווירא בארצות הברית, בשנת ה'תשל"ח (1977) ויתר על משרתו לטובת הרב דב מאיר קרויזר וירש את משרתו כראש ישיבת פרשבורג. בהמשך עמד בראשות ישיבת 'משכן יוסף'.

בהיותו כבן 17 חיבר מערכות רבות בהן מתרץ 18 קושיות במהלך אחד. גאון בנגלה ובנסתר. כל כתביו של מן החזון אי"ש היו שגורים בפיו ומונחים במוחו כקופסא. בעל חסד מופלא. מזהר בכבוד כל אדם. הכרת הטוב שלו הייתה מופלאה. דאגתו לזולת נודעה בשערים. דאג לכבוד כל אדם. הרביץ תורה לעדרים. עסק בצורכי צדקה בסתר. סיגל לעצמו חיי פרישות. ברוב אהבתו התפלל עבור כל אחד מישראל. נפטר במוצאי שבת, ליל כ"ו אדר ה'תשס"ב (2002). חי כ-80 שנים. ציונו בהר הזיתים בירושלים.

אביו: ר' מרדכי דוד (חסיד בויאן, מראשי הנהלת כולל גליציה. שם המשפחה במקור היה קלגסברון).
אשתו: מרת רוחמה הינדל (בת ר' ישראל טויסיג). **אחיו:** ר' יהושע השיל (ראש ישיבת בויאן), ר' משה (אביו של ר' יהושע השיל ראש ישיבת בווהוש). **מרביתו:** ר' איסר זלמן מלצר, ר' אברהם ישעיהו קרליץ (החזון אי"ש- רבו המובהק), ר' יחזקאל לוינשטיין.
חברותא: ר' שלמה זלמן אוירבך. **חתנו:** ר' מרדכי שלמה שטיינמץ (רב חסידות ויז'ניץ בהר נוף). **בתו:** מרת אסתר (נישאה לר' משה אלישיב, בנו של ר' יוסף שלום אלישיב).
מספריו: ישנות חיים - תולדות חייו של רבינו.

מעשה באחד ממיוחדיו, שהיה בעל משפחה גדולה, שפתח חנות שבה מכר מוצרים שונים. רבינו דירבן את בני משפחתו ואת תלמידיו שיפקדו את החנות, ויקנו בה את המוצרים הדרושים להם, על מנת לעודדו ולהביא ברכה והצלחה בפרנסתו (רבינו פטר מחובה זו את מי שאמר לו שיש לו מקום קבוע לקניות, והמוכר שם עלול להיפגע על ידי כך). כאשר ראה רבינו כי כמה מהם מהססים, **הבין, כי הכסף אינו מצוי באמתחתם, ולכן נתן להם מכספו כדי לכלכל את שניהם כאחד, ולא ידע בעל החנות, כיצד יצאו מוניטין לחנותו ולסחורתו תוך ימים אחדים.**

באחת השנים בערב יו"כ, כאשר שהה רבינו בבית המדרש בסקווירא, הרגיש חולשה נוראה, אחרי שצם עשרה ימים, כדרכו לצום בכל עשרת ימי תשובה. עבר לפניו אברך אחד חשון בנימין ל"ע, קרא לו רבינו וביקשו שיביא לו מעט מים חמים, כדי שישתה ותחי נפשו. רץ האברך כהרף עין והביא לו מים חיים כבקשתו, לאחר ששתה והוטב לו קצת, פנה אל האברך מטיבו ואמר לו: **"בזאת השנה הינך נושע!"**

האברך בהתרגשותו רץ אל בנו של רבינו וסיפר לו, מה שאמר לו אביו. שאל הבן את אביו לפרש ההבטחה המפורשת, ענה לו ר' חיים: **"מכיוון שהאברך הזה החיה אותי ממש, הנני אסיר תודה לו וכולי מלא הכרת הטוב אליו, ובהכרח שיינושע בזאת השנה"...** ואכן לתקופת השנה נושע האברך. במשך השנה עד שנושע לא נח רבי חיים ולא שקט, והירבה עבור האברך תפילות שיינושע.

בתקופה שניה רבינו כראש ישיבת סקווירא בארה"ב, נשבר ליבו בקרבו, בכל פעם שהבחין ב'משולח' שהגיע מארץ הקודש על מנת לחזר על הפתחים. הוא לא היה מסוגל לשאת את צערו של הזולת ואת בדידתו והרגיש שילבו לא עומד בכך. רבי חיים לא יכול היה להשלים עם העובדה שהוא יושב על כיסא ראש הישיבה, ואילו מישהו מתדפק על פתחי הבתים. בתחילה ניסה להסתתר מעיני המשולח, לבל יבחין בו ויתבייש מאוד, אולם כשראה שאלו מעשים שבכל יום, היה נוהג לזמן את עצמו אל המשולח, ויחד הלכו והסתובבו בין הבתים... הוא הסביר למשולח שזה מנהג המקום, שראש הישיבה מצטרף אל המשולחים בדרכם לאסוף כסף... כמובן שהצטרפותו של רבינו למשולחים סייעה להם מאוד והעלתה את הסכום שאספו באופן ניכר, ולא ידע המשולח, כי רבי חיים בעצמו קבע את מנהג המקום הזה.

מעשה באחד מגדולי תלמידי הגאון רבי חיים ברים זצ"ל שדיברו בו נכבדות לתפקיד תורני רם, בסניף של אחד המוסדות התורניים הידועים, אולם מכיוון שסניף זה שכן בעיר העתיקה בירושלים והימים ימי בהלות של שנת ה'תש"נ, עלה בליבו הספק, אולי יש כאן עניין לחשוש למקום סכנה. הגיע אפוא, התלמיד לשאול את רבינו. לאחר שהציע את שאלתו מכל הצדדים, נטה הרב להסכים למשרה, אלא שאז תוך כדי דיבור סיפר התלמיד, כי למשרה זו היו מועמדים נוספים, אלא שהכריעו לקבל אותו. התלמיד חשב לגרום הנאה לרבו בעובדה שתלמידיו - פרי עמלו מבוקשים הם בהיכלי התורה.

אולם פניו של רבי חיים חווורו למשמע הדברים, הוא הזדעזע ואמר: **"מה?! על משרה זו יש עוד מועמד, ואתה עדיין לא הסרת את מועמדותך?! עדיין אתה מתמודד מולו?! הרי זה נוגד את כל מציאותי, דורך אתה על הנקודה המרכזית בליבי. מדוע לא הסרת את מועמדותך, בזמן שקיים מתמודד נוסף? שאלה זו לא עלה בדעתך כלל לשאול, והרי זוהי השאלה המרכזית מכל השאלות שלך..."**

ר' ראובן קרלנשטיין סיפר, כי באחד הימים דרש רבינו דרשה בציבור, שאותה הקריא מתוך דף. לאחר שסיים את הדרשה ועזב את המקום, הבחין, כי הוא שכח את הדף על הסטנדר, נטלו אותו בידיהם, ואז התברר להם שהוא ריק. בוודאי יש דברים בגו - הבינו כולם, אולם רבינו סירב להסביר את העניין, ורק לאחר הפצרות מרבות אמר, כי הדרשן שלפניו הקריא את דרשתו מתוך הכתב, והוא היה סבור שאם ידבר בעל פה, יראה, כאילו הוא דרשן גדול ממנו, לפיכך נטל דף ריק, ועשה עצמו כקורא מתוכו... (הסיפור מתוך 'שנות חיים')

מעגל שנסגור

הפך להיות לאחד מאברכי הכולל המצוינים ביותר, בעל מידות, שקדן ומתמיד, ובנוסף יש לו בית עם ילדים. אומנם מצבו הכלכלי קשה, אך הוא אינו מתלונן ומאמין כי הכול לטובה.

דקות ספורות לפני השעה תשע, עומדים ר' רפי ואברך נוסף ומכינים כוס קפה לפני תחילת הסדר. "אל תשאל", אמר רפי, "אמש ניתקו לי את זרם החשמל, יש לי שם חוב של שלושת אלפים ושש מאות שקלים!" - "מה הבעיה? גש לגמ"ח של 'חסדי עולם' ופרע את החוב", מציע האברך. "יש לי כבר שם הלוואה", משיב לו ר' רפי.

"אז גש למושיקו הוא ישמח לעזור לך" - "גם לו אני חייב, נראה שאין לי אלא לפנות לבורא עולם, ובינתיים אשתי יושבת בבית ללא חשמל..." אברך נוסף נכנס ברגע זה למטבחון קלט בחצי אוזן את הדיאלוג ביניהם. הוא יצא החוצה, חייג בפלאפון, ולאחר השיחה נכנס בחזרה פנימה ושאל את ר' רפי: "מה הכתובת שלך? האם יש בידיך את מספר המונה?"

ר' רפי שלף מכיסו את חשבון החשמל ומסרו לידי האברך. הוא שוב יצא החוצה, וכעבור דקה שב בחזרה: "תן תודה לבורא עולם, החוב שולם ובעוד פחות משעה תחובר בחזרה לחברת החשמל", אמר כשהוא תוחב לתוך ידו את חשבון החשמל המראה באותיות אדומות על ניתוק.

ר' רפי היה המום: "מי שילם? למה שילם? מהיכן היה לו לשלם?" אבל האברך כבר נכנס לבית המדרש והחל בלימודו. "מאיפה יש לדלפון כמוהו לשלם עבורי את החוב? הוא אמיתי?", חשב. בהפסקת הצהריים התקשרה רעייתו של ר' רפי כשהיא נרגשת: **"בשעות הבוקר שב זרם חשמל כמקודם!"**

הוא המתין עד סוף סדר שני בשש בערב, ואז ניגש לאברך המדובר, תפס בעדינות בידו ואמר לו: "אני מאוד מעריך את מה שעשית בשבילי, אך ספר לי, מניין היה לך סכום גדול עבורי?". "זה לא מכספי. יש לי דודה בשם שושנה. היא התחננה לפני שאמצא לה מישהו שניתקו לו את החשמל כי היא מעוניינת לשלם עבורו את החוב" - "תן לי בבקשה את מספר הטלפון של הדודה שלך. אני רוצה להודות לה על המעשה האצילי, שעשתה עבורי".

בערב ר' רפי חייג אליה. "ערב טוב דודה שושנה. רצינו להודות לך... שהקב"ה יברך אותך בבריאות איתנה". "אמן, גם אתכם" השיבה נרגשת. "מדוע חיפשתם מישהו שיש לו חוב לחברת חשמל, ולשלם עבורו?"

היא השיבה: "לפני כעשר שנים, בעלי נפטר, ואני נותרתי חסרת כל, ובמצב כלכלי קשה. ביום חורפי אחד ניתקו לי את החשמל. בני הקטן אזר אומץ, ועל דעת עצמו התקשר לרדיו וביקש עזרה, הקריין, שריחם עליו נתן לו מספר דקות של שידור. כעבור כשעה הגיע מישהו, שמימן את כל החוב. קיבלתי אז על עצמי, שבעז"ה כשירווח לי, אעשה את אותה מצווה בעצמי..."

לאחר שתיקה קצרה שאל האברך: "האם את זוכרת את שם התורם?" - "שמו היה רפי, נער בן שבע עשרה". עוד כמה שניות של שתיקה. **"אני רפי"** - "אני לא מאמינה! אתה דאגת לי לשלם את החוב?", זעקה בהתרגשות. מי חלם, שכך יתגלגלו פני הדברים, הוא כמו שעזר לה בזמנו כעת יד ההשגחה גלגלה שהיא תעזור לו.

חורף ירושלמי, רוחות מקפאות את הגוף, ובנוסף פתיתי שלג זעירים יורדים מהשמיים. אוטובוס, שחוצה את רח' מלכי ישראל בירושלים מלא באנשים. בספסל האחורי יושב בחור בשם רפי. בידו 'מסילת ישרים', והוא שקוע בתוכו.

שלושה חודשים לפני כן הכיר רפי לראשונה את בורא עולם, ומאז נתון הוא תחת השפעה עצומה וסוחפת של 'אור גדול', הבוקע מתוכו על חובתו בעולמו...

נהג האוטובוס מפעיל את הרדיו. רפי משתדל להתרכז בספר, אך הנה נשמע בשידור חי קולו של ילד כבן עשר, כשהוא מתייפח בבכי: "אבא נפטר לפני כשנה. אנחנו חמישה אחים ועכשיו אמא בוכה כי חושך בבית..." "למה חושך?", שואל השדרן. **"אמא אמרה, שיש לנו חוב לחברת חשמל ולפני שעה ניתקו לנו את זרם החשמל וכולם יושבים ליד נרות"**.

"מהו סכום החוב?" הילד שואל את אימו בשקט: "כמה חייבים?" והיא משיבה בקול שבור ומרוסק: **"אלף ושמונה מאות שקלים"**. "מאזינים יקרים", ממשיך השדרן, "שמעתם כרגע בשידור חי על מצוקתה של האלמנה והיתומים, בואו לעזור לה. נרים תרומה ונאיר להם את הבית", והוא מסר מספר טלפון של מפיץ התכנית, למי שמעוניין לעזור.

רפי חשב לעצמו: "מדוע שמעתי את השידור הזה? כנראה, בורא עולם שולח לי מסר מלמעלה". הוא לא היסס, וירד מן האוטובוס החם והנעים הישר אל הקור והרוח הירושלמית.

תחילה ניגש רפי לטלפון ציבורי, התקשר לשדרן ואמר: "שמי רפי, שמעתי את דברי הילד, תרגיע אותו ואת אימו, בשעה הקרובה בעז"ה אכנס עם סכום הכסף לרשות השידור". השדרן הודה לרפי על יוזמתו, והודיע בשידור כי תורם אלמוני הודיע ברגע זה, כי ידאג לשלם את כל החוב.

הבחור בן השבע עשרה היה נמרץ ונחוש לדבוק במטרה שמשמיים הציבו לפניו, הוא שלף שלוש מאות שקלים שהיו בכיסו, והחל להיכנס לחנויות לכל אורכו של רח' מלכי ישראל. חלק שמעו את הסיפור של האלמנה וחלק התוודעו אליו מרפי, שהתחנן בכל ליבו להושיט יד לעזרה. בני ישראל רחמנים הם, גומלי חסדים הם... כל אחד הושיט שטר מי יותר ומי פחות, ותוך פרק זמן קצר היו בידו אלף שקלים.

"אני זקוק לעוד שמונה מאות שקלים", אמר רפי לבעל חנות רהיטים גדולה אליה נכנס. הוא החל להסביר לבעל החנות על מעשיו ביום קר שכזה, אך בעל החנות עצר אותו. "שמעתי על כך ברדיו, האם אתה זה האלמוני, שהודיע שיגיע עם הכסף לרשות השידור?" - "כן" השיב רפי. הוא ניגש למגירה שלף משם שמונה שטרות של מאה שקלים, והניחם לפניו.

"שבורא עולם יברך אותך ויחזיר לך בכפל כפליים", קרא רפי, בדמעות של שמחה, שמילאה את ליבו. הוא רץ לרוממה למשרדי הרדיו, ועוד בתוך שעת התכנית הוא הגיש למנחה את הכסף להעביר זאת לאלמנה. "מה שמך, מלאך קטן?" שאל המנחה, אך מעבר לשם רפי, לא היה מוכן לנדב שום תוספת.

חלפו עשר שנים של לימוד עמל ויגיעה בתורה. ר' רפי נ. שליט"א

לע"נ

תוצב"ה

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שבתי בן אסטריא אטון זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל
הרב נחמן בן יקוטריה בצרי זצ"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
אביבה בת איירן ע"ה	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל
אברהם בן יונה ז"ל	עמרים בן דבורה ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל
יצחק בן חביבה ז"ל	נעמי בת כותן ע"ה	דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל
אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	מרים בת בלה ע"ה	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
חי זידי בן קלרה ז"ל	דב בן יצחק ז"ל	שני בת אסתר ע"ה
ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה	מסודי בת חביבה ע"ה
אסתר בת נעמי ע"ה	סלים בן פרחיה ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה
יעקב בן סלימה ז"ל	לטיף בן פרחיה ז"ל	יוסף בר סעדה ז"ל
ספירנס תקווה בת נעמה ע"ה	דניאל רפאל בן חגית ז"ל	יעקב בן נעמה ז"ל
מישא אסתר בת זרהה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	שרה בת מורברי רחל ע"ה
אברהם בן טובה ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל

הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל	הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל
הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל	שמואל בן רבקה ז"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
משה בן רוזה ז"ל	אביחי בן אסתר ז"ל	חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל
נעימה בת גורג'יה ע"ה	דוד בר חסיבה ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל
חוה בת יעקב צבי ע"ה	רפאל בן אסתר ז"ל	דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל
ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל	אורה בת נעמה ע"ה	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
דוד יצחק בן פרחיה ז"ל	גורג'יה בת נעמה ע"ה	שני בת אסתר ע"ה

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

לע"נ מורנו ורבנו הגאון ר' עובדיה יוסף בן ג'ורג'יה

בס"ד גיליון: 903

הדלקת הנר: 17:30 צאת השבת: 18:30 רבינו תם: 19:06 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: כה אמר (יחזקאל מה), שבת החודש, שבת מברכין.

או צרות הפרשה

פרשיות "יחזקאל" – "פקודי"

"וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת" [ויקהל – לה, ב].

מעשה שהיה כך היה: אברך ירא ה', נוהג מידי ליל שישי לעשות 'משמר' (לימוד במשך כל הלילה) בבית המדרש שבשכונתו. בליל שישי אחד נכנס לבית המדרש, ולפתע, הבחין באחד מידידיו שישב מאחורי התיבה, למול ארון הקודש, כשעל פניו בלטה ארשת עצבות ודאגה, והוזיל דמעות כמים...

האברך ניגש אל ידידו והתעניין במצבו. בתחילה האיש התחמק וסירב לגלות את שעובר עליו, אך האברך לא הרפה, "תספר נא לי ואולי תהיה לי את הסייעתא דשמיא לעזור לך, הן אמר החכם מכל אדם (משלי י"ב) 'דאגה בלב איש ישחנה', ודרשו חז"ל (בסוטה מ"ב:): - ישחנה לאחרים!" לבסוף הסכים היהודי לספר: "שלום הבית אצלי הופר לגמרי, היות ומחר שבת קודש, ובבית אין כל... אנו סובלים ממחסור נורא, והערב אשתי הקניטה אותי מאוד, כי לא נותרה בבית ולו פרוטה שחוקה לצרכי השבת המינימאליים..."

האברך החליט שנזדמנה לידו מצוה עצומה של עשיית שלום בית וחסד, וכעת יעשה הכל על מנת להשיב, עוד הלילה, את השלום והשלווה לבית ידידו. השעה היתה שתיים בלילה, והאברך יוצא לחפש אחר מרכול פתוח. כיוונו אותו לאזור חילוני מסויים, ושם מצא לשמחתו מינימרקט פתוח. נכנס ומילא עגלה שלימה בכל טוב - עופות ובשרים קפואים, מוצרי חלב, פירות וירקות, ממתקים ומיני מגדים, ועוד מוצרים רבים.

כשעמד לשלם בקופה, לפתע הבחין בדבר שגרם לו לזעזוע... על שקיות החנות, הוטבע בגדול סמל הנאצה של החנות: 24/7! פירושם של המספרים - המקום פתוח 24 שעות בכל שבעת ימי השבוע. ירחם ה'.

מה עושים כעת - הרהר בליבו - מעודי לא דרכתי במקום משוקץ שכזה, אך המדובר כאן במצב שגובל קצת בפיקוח נפש... לבסוף החליט לקנות את המצרכים, אך את השקיות עם הכיתוב המתועב, בשום אופן לא יטול.

והנה, בצד הקופה ישב אדם בעל חזות חילונית, והתבונן על הקונה החרדי המוזר, שהגיע לערוך קניות בשעת לילה כה מאוחרת, ואינו מוכן לקחת שקיות... האיש ניגש והציג עצמו כבעל המקום, והתעניין - "מדוע לא תיקח את השקיות שלנו? איך אתה חושב לישא את כל המצרכים הרבים?"

"מעולם לא נכנסתי למקום בו מחללים את השבת - הודיע האברך בנחרצות - ובטח לא במקום בו השבת נדרסת באופן כה מוצהר! ואם אתה שואל - אם כן מה אני עושה פה - בוא ואספר לך..." וכאן גולל האברך, באופן די מרגש, את הסיפור העומד מאחורי קניית הצרכים.

האברך עמד לסיים את דבריו, ונדהם למראה עיניו - זרם דמעות חמות שטף את פניו של בעל המינימרקט!

הסיבה שהסיפור שבפי האברך כל כך הפעים אותו אינה ידועה, אך סכר דמעותיו לא פסק מלזרום...

כשנרגע מעט, הודיע לקופאי: "אל תיקח ממנו פרוטה, הוא מקבל את כל המוצרים בחינם אין כסף!"

ובכן, האברך שלח את הסיפור אל מו"ר יצחק זילברשטיין שליט"א, וסיים בשתי שאלות שהתעוררו אצלו בעקבותיו: (א) האם לאור הנסיבות היה מותר לי לבצע את הקנייה באותה צרכנייה? (ב) פעמים רבות שמעתי מכבוד הרב שאין לחזק ידי עוברי עברה, ופעמים שאין ליטול צדקה מחוטאים, כדי שלא יהיו סבורים שתהא צדקתם כפרתם (כלשון המאירי בב"ק ק"ג). האם היה נכון לקבל מאיש זה את הצדקה הגדולה?

השיב מו"ר שליט"א: אמרו חז"ל (ב"מ נ"ט:): "אין המריבה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא על עסקי תבואה (כשהעניות שוררת בבית, בני הזוג באים לידי מריבה), שנאמר (תהלים קמ"ז) השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך". וצדק האברך שטען כי לאור העניות המחפירה בבית ידידו וחוסר השלום בבית, העניין מריח קצת בפיקוח נפש, ולכן בשעה כזו היה צריך לנהוג כפי שנהג.

למדנו אפוא, שהדמעות נובעות ממקום עמוק שנשמתו של האדם, ולכן, למרות שאיננו יודעים מדוע בכה בעל הצרכנייה, יש להניח שהסיפור גרם אצלו להתרגשות והתעוררות, ויתכן מאוד שעוד ישוב בתשובה בעקבות מעשה הצדקה האצילי, שכן 'מצוה גוררת מצוה'. וממילא יש לקבל ממנו את המצרכים, ואף להמשיך לשמור עמו על קשר חם, כדי לקרבו לתורה, עד שבע"ה יסגור את חנותו בשבת קודש (ופריו מתוק).

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" [ויקהל – לה, ג]. השבת ששמרה.

תכונה רבה שררה אותו יום בסלוניקי שביוון. מושל חדש בא לעיר, ונציגות נכבדה של כל תושבי העיר קידמה את פניו. המושל הגיע רכוב על סוסו, ובלוויית כל הפמליה החל להתקדם לעבר ארמונו.

הדרך לארמון עברה ליד הנמל. באותו יום היה הנמל שומם. שום פועל לא נראה בו. המושל היה מופתע: "האומנם שבתה כל העבודה לכבודי?". מלוויו נאלצו לאכזבו: הנמל שובת היום, משום שזהו יום השבת של היהודים, ופועלי הנמל ומנהליו רובם ככולם יהודים ואינם עובדים בשבת.

הדברים הכעיסו את המושל. "לא יתכן להשבית את הנמל החשוב של סלוניקי ליום שלם, רק משום שאצל היהודים זהו יום שבת, אמר למלוויו והודיע: "אצלי יעבוד הנמל גם בשבת".

לרפואת מהרנגיז בת טאוס היי, שלמה אחיה בן הלן היי, מיכל אפרת חיה בת דיאנה היי, יקוט רבקה בת רחמה היי, יצחק בן טובה היי, יצחק בן ליבה היי.

ואכן, כעבור ימים אחדים הופיעה פקודת המושל, על כל עובדי הנמל להפעילו כרגיל ביום השבת, ואין רשות להשבית את הנמל אלא בימי המנוחה הלאומיים.

גזירת המושל עוררה התמרמרות עזה בקרב היהודים. הם לא התכוונו כלל להיכנע לה. התסיסה הגיעה לאוזני המושל. הוא החליט לבקר בחלקה של העיר המאוכלס רובו ביהודים, כדי לעמוד מקרוב על הלכי-הרוח.

בביקורו נפגש עם נציגי היהודים שמע את עמדתם. הם הודיעו לו כי שום כח שבעולם לא יכפה עליהם לחלל את יום שבת-קודש. המושל ראה שההתנגדות לגזירתו איתנה, אך סירב לחזור בו: "אם לא תעבדו בשבת, תפוטרו מעבודתכם", הזהיר המושל והמשיך בסירורו ברחובות העיר.

פתאום ראה מחזה שמשך את תשומת-לבו: בקצה העיר השתרע שטח עצום, כולו מכוסה ערימות אפר. היה ברור שהתחוללה במקום דליקת ענק. השטח היה שומם, אולם במרכזו עמד בניין גדול ונאה ושביל סלול הוליך אליו.

המושל ומלווייו פנו אל הבניין, ושמעו מתוכו קולות שירה ולימוד. בעודם עומדים, יצא אליהם יהודי זקן, בירכס לשלום ואמר: "אני השמש כאן. הנערים לומדים תורה נא לא להפריע. אתכבד לארחכם בבית", והוא הצביע על בית קטן הסמוך לבית-הכנסת. "מי בנה את הבית הזה ומה היה כאן בשטח השרוף?", שאל המושל בפליאה.

זהו, סיפור ארוך הוא, אבל לכבודכם אספר בשלמותו", השיב הזקן.

לפני שלושים שנה התגורר במקום הזה סוחר עצים גדול, סטפנוס שמו. הוא היה עשיר גדול, רב-השפעה ורב-כוח. על האדמה הזאת עמדה חווילתו המפוארת וכאן שכנו גם מחסני העצים. סטפנוס לא האמין בהשקעות בנכסים,

אלא שמר את כל כספו במזומן במקום סתר באחד ממחסניו. על גופו מעולם לא נשא כסף. הרי הכל הכירו אותו. די היה שיבקש דבר-מה, ומיד היתה הבקשה מתמלאת עד תומה. את הונו הרב ניצל כדי ליהנות ממנועמי העולם.

יום שישי אחד הגיעה לנמל אנייה טעונה עצים יקרים השווים הון עתק עבור סטפנוס.

פועלי הנמל עמלו קשה כדי לפרוק את המטען, אולם מנהל הנמל הבהיר לסטפנוס כי לא יהיה ניתן לפרוק את המטען לפני השבת, וכי ייאלץ להשאירו בנמל עד אחר השבת.

"ההודעה הכעיסה אותו. הוא פנה אל המנהל והזהירו לפרוק מיד את כל המטען, אפילו אם יצטרכו לעבוד לשם כך ביום השבת, ולא – ישלם על כך ביוקר. מבלי להמתין לתשובה עלה למרכבתו ויצא לכפר-הנופש שבו היה אמור לבלות את סוף השבוע.

"בצהרי השבת הגיע אליו רץ מבוהל ובישר לו על אסון נורא. דליקה פרצה במחסני העצים וכילתה את הכל. ביתו, מחסניו וכל רכושו היו למאכולת אש הוא מיהר לשוב אל המקום וממרחקים ראה את הלהבות העצומות המכלות את כל אשר צבר בימי חייו. האסון הנורא הטרף את דעתו. ועתה נשאר בעירום ובחוסר-כל.

כאחוז אמוק נמלט מן המקום ורץ לאשר נשאוהו רגליו. לא היה עוד טעם לחייו והוא חיפש מקום שבו יוכל להתאבד. ימים אחדים התהלך בשדות ובכפרים. לא היה בו העוז ליטול את נפשו, וכך חזר יום אחד אל העיר.

בשער העיר באו לקראתו כמה מפועלי הנמל. הם הכירוהו וקראו ועברו: "מנהל הנמל מחפש אחריו כבר כמה ימים. הוא רוצה שתיקח את המטען העצים האדיר שלך!"

עיניו של סטפנוס אורו מתברר שלא התרושש לגמרי הוא רץ אל מנהל הנמל, וזה אמר לו: 'רואה אתה, בזכות השבת נשאר בידך כל המטען היקר. אילו הייתי שומע בקולך ופורק אותו בשבת, היה גם הוא עולה בלהבות.' זה הסיפור", סיים הזקן את דבריו. "והיכן הוא סטפנוס זה?", שאל המושל בסקרנות.

"הו, סטפנוס איננו קיים עוד", חייך הזקן. "הוא החל להתעניין בדת היהודית, חיסל את עסקיו, התגייר ובנה על חורבות חווילתו בית כנסת ותלמוד-תורה. יש שקוראים לו אברהם ויש שמכנים אותו שבת, כי בזכות השבת נולד מחדש הוא המיר את חיי ההוללות במשרת שמש בית-הכנסת."

"אתה הוא סטפנוס", קרא המושל בהתרגשות. "אכן, אני", ענה הזקן בענווה. המושל היה נרגש, שקע בהרהורים, ולבסוף הניד בראשו ואמר לו יהי כן גזירתי מבוטלת. יוסיפו היהודים לשמור את יום השבת..."

והנה סיפור שהתרחש בדורינו, איך שהשבת קודש שמרה משריפה רח"ל. סיפר הרה"ג רבי אברהם משה קצנלבוג שליט"א, רבה של שכונת ניות בירושלים, והאחראי על העירוב בירושלים ופרבריה: "לאחר השריפה הגדולה שהתרחשה בשנת תשנ"ג, ביערות הרי ירושלים, כשאלפי עצים נשרפו בפרוזדור ירושלים בואכה מושב "שורש", הזעיקו אותנו בדחיפות ממושב "שורש" בכדי לבוא ולסדר את העירוב מחדש אחרי השריפה."

"באנו לשם. בתחילה חשבתי שאברכים בני תורה, או לכל הפחות קבוצת אנשים דתיים ומסורתיים גרים שם באיזור ולכן כל כך חשוב להם שהעירוב יהיה מסודר כהלכתו. אך להפתעתי הרבה, לא מצאתי במקום אנשים הקשורים לדת. מה אם כן, גרם לדחיפותם לעירוב בתחומם?"

"התברר, להפתעת כל התושבים, דבר שהוא ממש מדהים. כל המקומות שהיו מוקפים בעירוב בתוך המושב, לא נפגעו בשריפה הגדולה, ולא ניזוקו מהאש הגדולה שאכלה בתים שלמים כקש. תושבי המקום ראו בחוש, אמנם כ"סגולה" וכעין "שמירה" מבחינתם, את קיום העירוב כדת וכדין ביישובם, כדבר ששמר והגן על היישוב מפני האש ועל כן הם הזעיקו אותנו בדחיפות."

"בעודי במקום, נגשתי שם אדם חילוני בעל נגריה בתחום המושב, והלה בהתרגשות רבה סיפר לי את הנס הפרטי שלו: עמדתי במרחק כמה קילומטרים, וראיתי את האש המתקדמת ודולקת במהירות לתחומי המושב. את כל מה שפגשה האש היא כילתה בזעמה, לא היה לי ספק שכל רכושי בנגריה היה למאכולת אש ולא ישאר לי כלום מה להציל.

כל החברים והשכנים שסובבו אותי, לא יכלו לעזור לי במאומה, ולא נשאר בפיהם רק דברי ניחומים.

לאחר כמה שעות, כשכבר כובתה האש, רצתי למקום כדי לראות מה נשאר מהנגריה שלי, ושם ראיתי מחזה פלאים שלא ראיתי מימי: כאילו עמוד מגן, עמד ליד עמודי העירוב, ולא נתן לאש הגדולה להיכנס לתוך תחום העירוב, האש התפזרה לצדדים, ולכל רכושי הנמצא בתחומי העירוב, לא נגרם כל נזק."

אמרתי להם, אומר הרב קצנלבוגין שליט"א: "עירוב מהודר יש לכם! "גדר המערכת" עצמה, היא העירוב הטוב ביותר שיכלתם ליצור. נוסף לכך, ישנה בדיקה ביטחונית כמה פעמים ביום, לוודא שהגדר תקינה וסגורה. מה הבעיה אם כן? קיבלתם תקציב לשיפוץ ואחזקת העירוב... נו אדרבה, תפתחו במקום נקודת אחיזה לתורה, תורה מגינה ומצללת" (נצוצות).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מוניה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מוניה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשור ז"ל, לע"נ קודסיה בת כשור ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אור בת יפה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ מרים מורטזה בן שרה ז"ל, לע"נ זינט בת מרים ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ אליהו בן בתיה ז"ל, לע"נ אליהו בן כשור ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לידיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ תמר בת רחל ז"ל, לע"נ שמעון בן שולמית ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

כ"ח שנה לצאת העלון

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 963

פרשת ויקהל פקודי החודש - מברכין החודש כ"ה אדר תש"פ - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

מאמרותיו

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים וגו'"

אפשר לומר ולפרש על פי מה שאמרו במדרש רבה (בראשית לח, ו): "רבי אומר, גדול השלום - שאפילו ישראל עובדים עבודה זרה ושלום ביניהם אמר ה': כביכול איני יכול לשלוט בהם כיון ששלום ביניהם

לרגל ההילולא - תש"פ

ממשיכים את המורשת: המעמד לציון 20 שנה להסתלקות הגה"צ המשפיע רבי משה וובר זיע"א

משה וובר זצ"ל על מנת להתמלא ביראת שמים. הוא היה עבורי דוד משני הצדדים, סיפר הגר"י פרקש לנוכחים, "אך בראש ובראשונה היה מורה דרך, והראשון שהכניס אותי לאורה של תורת החסידות".

הגה"ח רבי ישעיהו וובר, מגדולי מומחי החינוך בדורנו, אחיינו של בעל ההילולא, סיפר על השנים שבהן זכה לגדול בצלו של המשפיע ולהתקרב על ידו לחסידות חב"ד. "כילד ידעתי שעבודת השם תיתכן רק בדרכו של

כ"ק האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א לצידו עורך העלון שיח"ר

מלאות עשרים שנה לפטירת הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א, התכנסו באולמי 'בנות ירושלים' בעיר במסגרת מצומצמת בהתאם להנחיות משרד הבריאות, תלמידיו ומושפעי לסעודת הילולא והתוועדות מרוממת.

האירוע נערך בראשות תלמידו המובהק וממשיך-דרכו של בעל ההילולא, הרב עידו-יצחק וובר, המפיץ את תורתו של רבו וממשיך בפועל בקירוב יהודים, בהפצת תורה, ובהבאת מזור וישועה בחייהם של המונים.

את המעמד המיוחד פארו גדולי וחשובי האדמו"רים ורבני ירושלים, בהם האדמו"ר מקרעטשניף-סיגט, אשר האריכו לעסוק בדרכו המיוחדת של בעל ההילולא הגר"מ וובר זצ"ל בעבודת השם ובקירוב רחוקים לתורה.

כלל הדוברים הפליאו את העובדה שגם כיום, עשרים שנים לאחר הסתלקותו של זקן המשפיעים - עדיין עומדת דמותו נגד עיניהם של אלפי תלמידים ומקושרים מסביב לעולם, החבים את חייהם הרוחניים למי

שהעמיד אותם בקרן אורה וקירב אותם לאורה של תורה ולאור החסידות בעבודתו של אהבה מופלאה.

סעודת ההילולא נפתחה בדברים שהשמיע המנחה, הרה"ג ר' ינון הכהן רוט, ממשפיעי בית הכנסת 'אהל יצחק' חב"ד במאה שערים.

הגאון רבי יקותיאל פרקש, מגדולי מורי הצדק בירושלים ושאר בשרו של בעל ההילולא, תיאר ברגש רב את עבודת השם של זקן המשפיעים, אשר הייתה לאות ולמופת לעיני כל, וכהגדרת כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש זיע"א - די היה בהבטה ברבי

לקט של הדברים הכתובים בגליונות אלה מושמעים בהרחבה בסדרת הקלטות "שמעו ותחי נפשכם" להשיג: 02-5828284

את העלון ניתן לראות בע"ה www.veber.co.il

כל המעוניין לקבל את העלון "שמעו ותחי נפשכם" למייל שלו יפנה לכתובת המייל: haravveber@gmail.com

בשורה טובה

בסייעתא דשמיא

ניתן להזמין את עורך העלון הרב עדו וובר שליט"א לחוגי בית וכן ניתן לקבל עצה על פי תאריך הלידה בטלפון 058-5828284

לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי מרדכי אהרן בן רבי יוסף חיים שיינברגר זצ"ל נפטר י"ח אב התשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

שאלות קצרות ותשובות בצידן:

3. מה החידוש שמחדש לנו הפסוק בזה שנאמר שבצלאל בן אורי בן חור עשה את כל אשר צוה ה' את משה?

תשובה: הפסוק בא ללמד עליו, שלמרות שהיה חכם גדול כפי שמעיד עליו הכתוב הוא ביטל את דעתו לפני משה רבינו ועשה את כל המלאכה כפי צויו של משה ולא לפי שכלו האיש.

4. מה הפסוק "ואיתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן" בא ללמד אותנו?

תשובה: המילה "ואיתו" (היינו יחדיו) מלמדת אותנו שכל ההצלחה בבניית המשכן היתה בגלל האחדות הגדולה ששרתה בין בוני המשכן.

5. מדוע לאחר שהפסוק אומר "וביום השביעי יהיה לכם קודש - שבת שבתון לה" הוא צריך להוסיף את המילים "כל העושה בו מלאכה מות יומת"?

תשובה: משום שהיינו חושבים שמכיון שהשבת היא שבתון לה' אז אולי יהיה מותר לעשות בה מלאכות שקשורות לה' לכן הדגיש הפסוק "כל העושה בו מלאכה..." בכדי לומר שכל סוגי המלאכה בשבת כולל המלאכות שנעשות לצורך ה' אסורות.

הוראה למעשה

שאש גהינום בוערת בו בר מינן". (שלה"ק)

הוראה למעשה

"אם הרהר בלבו שהוא מקבל תענית למחר - הוי קבלה" (שו"ע או"ח סימן תקס"ב) "דוקא שהרהר בלשון זה שהוא מקבל, אבל מה שבדעתו להתענות - לא מקרי קבלה ויכול לחזור". (משנה ברורה)

המקור בפרשה: "כל נדיב לבו". אמרו רז"ל (שבועות כ"ו ע"ב): "מוצא שפתיך תשמור ועשית, אין לי אלא מי שהוציא בשפתיו, גמר בלבו מניין? תלמוד לומר - כל נדיב לב", פירש רש"י: "מוצא שפתיך - גבי נודר, להביא קרבן". "ותענית נחשב ממש כקדשים, דהא תענית הוא במקום קרבן, שמקריב גופו לשמים - עדיף מצדקה שהוא לצורך הבריות". (ט"ז או"ח תקס"ב)

האדם צריך להרחיק עצמו מהכעס עד הקצה האחרון, כי הכעס הוא ענף הגאווה ושניהם מיסוד האש.

זה לשון הרמב"ן באגרת שלו: "תתנהג תמיד לדבר כל דברך בנחת לכל אדם ובכל עת ובזה תנצל מן הכעס שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם, וכל הכועס כל מיני גהינום שולטין בו, שנאמר: "הסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך", ואין רעה אלא גהינום, וכאשר תנצל מן הכעס תעלה לבך מדת הענוה שהיא מדה טובה מכל המדות טובות.

המקור בפרשה: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת". "רומז לאש המחלוקת ואש הכעס שצריך אדם לזהר שלא להבעיר אותו עולמית, ומכל שכן ביום השבת קודש שאין בוער בו אש של גהינום, והכועס בשבת או עושה מחלוקת חס ושלום גורם לכך

נושאים בפרשה

"ויעש בצלאל את הארון עצי שטים"

"ישראל חטאו בשטים שנאמר: "וישב ישראל בשטים" וגו', ונרפאו בשטים שנאמר: "ויעש בצלאל את הארון עצי שטים". (מדרש רבה). אפשר לבאר מדרש זה על פי דברי כ"ק אדמו"ר מהרי"צ נ"ע מליובוויטש אשר ביאר שישנן שני מיני שטות: א. שטות שלמטה מן הדעת, והוא מה שאמרו רז"ל על הפסוק "כי תשטה אשתו" וגו': "אין אדם עובר עבירה, אלא אם כן נכנס בו רוח שטות". ושטות הוא לשון הטיה, כמו שפירש רש"י: "תט מדרכי הצניעות". ב. שטות שלמעלה מן הדעת וכמו שאמרו חז"ל במסכת כתובות (י"ז ע"ב): "אהני ליה שטותי לסבא", פירש רש"י: שהיה מתנהג כשוטה, וכמו שהנביא נקרא "משוגע" בפסוק, שענין הנבואה הוא

משיכים את המורשת - המשך מעמוד קודם

המכתבים כתב האדמו"ר מסאטמר לרב אשכנזי כי "זכיתי לשמוע חידושי תורה מפי שאר בשרך הגאון החסיד רבי משה ובר..."

התרגשות רבה אחזה במשתתפי ההתוועדות בהופעתו של כ"ק האדמו"ר מתולדות אהרן, בשעת לילה מאוחרת, לאחר שסיים לערוך 'הבדלה'. האדמו"ר, שזכה לקרבתו של המשפיע ולמד עמו חסידות בחברותא, רוחש הערצה עצומה לדמותו ולזכרו של המשפיע, ומשתדל להשתתף בסעודת ההילולא בכל שנה.

המשך בעמוד אחרון

כ"ק האדמו"ר מקרעטשניף-סיגט שליט"א

שמע רבות מפי האדמו"ר מסאטמר על גדלותו של שאר בשרו המשפיע. באחד

לרווחה של הדוד ורעייתו. ואכן, האיש הלך אחריי, והתקבל במאור פנים על ידי המשפיע."

לאחר מכן התכבד לשאת דברים הרב יהושע אשכנזי, ראש כולל פאג", מחשובי מרביצי התורה בירושלים ושאר בשרו של המשפיע. הרב אשכנזי סיפר על הקשר התורני המיוחד ששרר בין אביו, אב"ד מלבורן הגאון רבי אלימלך אשכנזי זצ"ל למשפיע זצ"ל - קשר שהניב התכתבות תורנית, לצד מעשי חסד רבים ששני ענקי הרוח היו מעורבים בהם. לדברי בנו - הרב אשכנזי זצ"ל, שהיה מקורב לאדמו"ר רבי יואל מסאטמר זצ"ל,

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים - מרת יהודית רובינשטיין ז"ל - נפטרה ב' ניסן תשע"ג

כוחה של אנחה הבוקעת מלב יהודי טהור

זהב. כעת תוכל מיד ללכת לשם ולקחת לך כמה שאתה רוצה. לאחר מותי יהיה כל האוצר שייך לך, ורק לך בלבד".

בהרגישו כי דבריו המבולבלים אינם מעוררים אמון רב, לקח את ר' משה בידי והובילו אל המחבוא שביער הסמוך. הוא חפר קצת מתחת לעץ גדול, ועד מהרה הוציא שק מלא מטבעות זהב. "הבה נקח הכל אליך הביתה" – אמר איוון הזקן – "ואיש אינו צריך לדעת על כך".

שמחה עצומה השתררה בביתו של ר' משה. שוב לא הורגש בו כל מחסור, וכל בני המשפחה הרגישו היטב את תוצאותיו של הנס הגדול שארע. במרוצת הזמן הפך ר' משה לעשיר גדול ששמו הלך לפניו עד למרחקים.

הנכרי הזקן חי בביתו של ר' משה במשך שבועות אחדים בלבד. ביום בהיר אחד הלך לבקר את בתו ושם מת לפתע פתאום. עתה עבר האוצר לידיו של ר' משה. הוא החל לפזר סכומים גדולים לצרכי צדקה בכלל ולצורך הכנסת אורחים בפרט.

עברו שנים וקרנו של ר' משה הלכה וגדלה. באחד הימים נזכר בבקורו של הבעש"ט בביתו והחליט כי הגיע הזמן לנסוע אל הצדיק ולהתבשר מאורו חייו.

כאשר נכנס אל הבעש"ט, קירבו מאד התעניין לשלומו ולשלום משפחתו. התלמידים התפלאו מאד לראות את הקירוב הגדול אשר איש זה זוכה מרובם. בראותם את מבטי פליאתם, נענה ואמר להם:

מעולם לא ביקש ולא התפלל על פרנסה, ובכך נשקפה סכנה כי הברכה לא תחול עליי

"האינכם זוכרים אותי? הרי ביקרנו בביתו והתארחנו אצלו במשך חמישה ימים, כאשר אנו אוכלים את פרוסת הלחם האחרונה שהיתה לו בבית. כעת שמעו ואגלה לכם את סיבת נסיעתנו לכפר ההוא, לביתו של אותו היהודי.

על היהודי הזה נגזר בשמים שיהיה עשיר גדול, בזכות מצות הכנסת אורחים שהוא מקיים בהידור רב. אולם הוא היה מסתפק במועט ומעולם לא ביקש ולא התפלל על פרנסה, ובכך נשקפה סכנה כי הברכה לא תחול עליו, ולעולם ישאר עני. ברם, כאשר ביקרנו אצלו במשך חמישה ימים, לא הותרנו בביתו מאומה והילדים שהיו רעבים ללחם, בכו באזניו ותבעו אוכל. רק אז "נשבר", נאנח מקרב לב וביקש מהבורא שיתן לו פרנסה. או אז, חלה עליו הברכה, ה' שלח אליו את הנכרי עם האוצר וכך הפך לעשיר גדול".

"הנה כי כן" – התלחשו החסידים בינם לבין עצמם – "ראו נא עד היכן מגיע כוחה של אנחה המתפרצת מלב יהודי טהור".

מפעל הכנסת אורחים בליוענסק

טוב, שיברך אותו שיזכה להיות יהודי טוב וירא שמים.

"דע לך כי אני הוא האיש, אותו הנך מבקש" – אמר לו הבעש"ט – "וכעבור זמן מה תשיכיל לדעת סיבת בואנו אליך".

ר' משה נשאר תוהה ומשתומם, למשמע דברים אלה. הצדיק הגדול רבי ישראל בעל שם טוב בא במיוחד אליו ובגללו!! אולם, עוד בטרם הספיק להתאושש, נעלמה העגלה והאורחים.

בחזרו הביתה, מצא ר' משה את הילדים בוכים. אשתו סיפרה לו כי אין בבית מה לאכול והילדים רעבים. לא רק שהאורחים אכלו כל מה שהיה בבית, אלא נאלצו למכור כלי בית אחדים, כדי שיוכלו למלא את כל משאלותיהם של האורחים. עתה נשאר הבית ריק מכל.

ר' משה הביט על ילדיו הבוכים ועל אשתו המתלוננת ולפתע פרץ בבכי מר.

"רבונו של עולם!" קרא – "מדוע צריכים הילדים שלי לסבול חרפת רעב? מה הם אשמים?"? בעודו יושב שקוע בהרהורי, נשמעה לפתע נקישה בדלת.

הוא פתח את הדלת וגוי זקן מתושבי הכפר, נכנס פנימה. שמו היה איוון, ונוהג היה להכנס מדי פעם אל ביתו של ר' משה ולהרים כוסית יי"ש לחיי בעל הבית. הפעם רצה ר' משה להגיד לו כי בבית אין מאומה. אלא שהגוי הקדים ואמר לו כי מטרת בואו הפעם חשובה הרבה יותר מאשר כוסית משקה. הוא לחש לאזנו של ר' משה כי רוצה הוא לספר לו סוד כמס.

דע לך כי יש לי אוצר גדול, המכיל עשרות אלפי מטבעות זהב

"שמע נא משה" – אמר ליהודי המשתאה, "הנני זקן, חלוש וחולה. אמנם אני מתגורר אצל בתי וחנותי, אך אינני מסתדר אתם. הקשב נא, אפוא, את אשר ברצוני להציע לך: אני אבוא לגור בביתך. אין אני צריך הרבה, אולם אתה תהנה, בשכר הכנסת האורחים שלך מתמורה גדולה. דע לך כי יש לי אוצר גדול, המכיל עשרות אלפי מטבעות

ב אחד ממוצאי השבת החורפיים, לאחר הבדלה, פקד הבעש"ט על עגלונו לרתום את הסוסים ולהתכוון לנסיעה. לא ארכה השעה והבעש"ט ותלמידיו ישבו כבר במרכבתם אשר החלה בנסיעתה.

כרגיל, ציוה הבעש"ט על העגלון לעזוב את המושכות ולאפשר לסוסים להמשיך בהליכתם ככל אשר יחפצו.

לפתע החלו הסוסים לדהור בדהירה עצומה, הבקעות היו להם למישור וההרים היו כלא היו. הם גמעו בדרכם מרחקים עצומים.

הקור הנורא חדר לגופותיהם הצנומים של התלמידים, וכמעט שהם קפאו מקור. אך צדיקים אלה אצרו כאבם בלבם, בידעם כי נוסעים הם עם רבם הקדוש למטרה נשגבה, אם כי בעצמם לא ידעו על מה ולמה כל הנסיעה הזאת.

בסופו של דבר עצרה המרכבה ליד בית קטן בכפר אחד, שם הזמינם יהודי קטן וצנוע להכנס אל ביתו הדל. הוא סיפר לאורחים, כי זה זמן רב לא נדמן לו לקיים מצוות הכנסת אורחים, מאחר שבשל החורף הקשה לא באו עובדי אורח לכפר, ושמחה גדולה היא לו שנפלה לידו מצוה זו.

הבעש"ט בקשו להכין תה וחלב חם לאורחים, ובעל הבית עשה זאת בשמחה רבה. האורחים נחו מעמל הדרך, ולאחר שאכלו ושתו, פתח בעל הבית בשיחה עם האורחים.

"מאין יהודים" – שאל ר' משה את אורחיו. "ממעז'בוז" – ענו.

כאשר שמע כי האורחים באים מהעיר מעז'בוז', שאל אותם אם מכירים הם את הצדיק הגדול רבי ישראל בעל שם טוב. אולם, בטרם הספיק מי מהם לענות, ביקשו הבעש"ט שלא להטריח עליהם בשאלותיו, אלא יכין להם מיטות, בהן יוכלו לישון.

הוא לקח אוכל מפי הטף, חסך מפיו ומפי אשתו ונתן הכל לאורחים

הבעש"ט ותלמידיו התמהמהו אצלו חמש יממות שלימות, בהן אכלו ושתו בביתו ולא חסר להם מאומה. הוא מסר את נפשו, ואת כל אשר עמו בבית, כדי שהאורחים ירגישו בטוב ולא יחסר להם דבר. הוא לקח אוכל מפי הטף, חסך מפיו ומפי אשתו ונתן הכל לאורחים. הוא ואשתו, שמחו שמחה גדולה, שניתנת להם הזדמנות כה גדולה לקיים מצוות הכנסת אורחים.

בתום חמשה ימים, נסעו האורחים כלעומת שבאו, ור' משה ליוו אותם, כנהוג, כבוד דרך אל מחוץ לכפר.

כאשר נפרדו ממנו, ביקש מהם שיואלו להזכירו לטובה לפני הצדיק הגדול, רבי ישראל בעל שם

אם זה לא, אז מה כן?

חושב על כך, זה דווקא נוסך בי תחושת רוגע. אני חש שיש משהו מלמעלה שמוליך אותי ואת העולם כולו ליעד הנכון. אז אני שואל אתכם: אם כל זה לא האות שהמשיח מגיע בקרוב, מהי כן האות? אנו היהודים שמחוייבים לחיות בתחושה שאין רע יורד מלמעלה ושהכל נעשה בהשגחה פרטית מופלאה, צריכים בימים אלה מחד גיסא להתחזק בביטחון בה' יתברך ומאידך גיסא לשפר בעוצמה את עבודת ה' שלנו בכל הנוגע לקיום המצוות שבין אדם למקום ובין אדם לחבירו.

ויהי רצון שהתהליך בו אנו מצויים בו כעת, יסתיים במהרה על הצד הטוב ביותר ושתקויים בנו התפילה "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים" אמן ואמן.

י"ז אדר א' תש"ע

הקדושה, מתנפצת על פניהם. הם בקשו להפעיל תחבורה ציבורית בשבת וקבלו בתמורה ביטול מוחלט של התחבורה הציבורית גם באמצע השבוע. הם ביקשו להילחם בקיומם של אירועים מופרדים וקבלו בתמורה ביטול מוחלט של כל האירועים המעורבים. הם ביקשו לצאת מביתם ולחלל שבתות בפרהסיה וקבלו בתמורה סגר שבקושי מתיר להם לצאת מביתם במהלך השבוע. השבוע נקלעתי בצפון תל אביב לבנק מסויים. יהודי גלוי ראש הבחין בחזותי החרדית, ניגש אליי והציג את עצמו בתור עורך דין צמרת בתל אביב. ואז הוא ביקש לשתף אותי בתחושותיו: "רואים כאן כח עליון" הוא החל למלל באוזניי. "לא הייתי מאמין שכל העולם יקלע לסיטואציה שכזאת." ואז לאחר אתנחתא קלה הוא הפטיר ואמר: "כשאני

ש מעתם פעם את הביטוי "כל העולם רועד" או "כל העולם בחרדה" או "כל העולם עוצר את נשימתו"?

ובכן הביטויים הללו בעבר היו נחשבים לדברי גזמא, הפרזה והבאי. וכי כיצד ניתן לומר שכל העולם מקצהו האחד עד קצהו השני מצוי באותה התנועה של אימה, בהלה, בעתה, דאגה, רטט ותבהלה? ואולם בימים אלה הביטויים הללו משקפים באופן המדויק ביותר את המציאות שבה העולם כולו שרוי בו. בורא עולם ומנהיגו, מוכיח לכל האנושות החיה על פני כדור הארץ שיש מנהיג לבירה ושהתחושה של "כוחי ועוצם ידי" המפעמת בקרב מעצמות העולם, היא תחושה מוטעית וחסרת יסוד.

רואים אנו כעת גם כיצד כל אלה שהאג'נדה שלהם הייתה לשרש את יסודות תורתנו

ממשיכים את המורשת - המשך מעמוד 2

את משא הנעילה נשא תלמידו-כבנו של בעל ההילולא, הרב עידו-יצחק ובר, אשר לצד סיפורים מאלפים, ציין את דבר התורה שמופיע בפתח חידושי של המשפיע לפרשת כי-תשא, הנפתח בדברי המדרש-תנחומא: "אמר משה לפני הקב"ה; משאני מת - אין אני נזכר. אמר לו הקב"ה, חייך; כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשן - כן בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני - כאילו את עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשן". ובהשגחה פרטית, הסתלקותו של המחבר חלה בדיוק בפרשה שבה הביא את דברי המדרש הנזכרים. "אף לגבי מו"ר המשפיע זצ"ל, ששמו משה, ניתן לומר שתורתו ועבודתו בקודש - נזכרים ונעשים גם עשרים שנים לאחר הסתלקותו, ואף ביתר שאת ויתר עוז".

עד שעות הלילה המאוחרות עוד הוסיפו תלמידים ומוקירי זכרו הטהור לטוות סיפורים אישיים ולהעלות זיכרונות נשגבים משנות הסתופפותם בצלו של ענק התורה והחסידות, סמל ומופת לעבודת השם, אהבת ישראל וקירוב אלפי יהודים אל תחת כנפי השכינה. זכותו תגן עלינו.

הגאון רבי יקותיאל פרקש שליט"א

יהודים, אהב לרומם יהודים, בבחינת: וגבר ישראל. עכשיו, ביום ההילולא שלו, צריך שכל אחד יתחזק באמונה וביטחון בדרכו של בעל ההילולא, ונזכה להשפעות טובות, הצלחות, רפואות והמתקת הדינים ברחמים ובחסדים, והחודש אשר נהפך לששון ולשמחה - ימשיך להאיר לטובת מזלם של ישראל ולא יישמע שוד ושבר בגבולות ישראל".

את דבריו סיים הרבי מתולדות אהרן בברכה מקרב לב להמשפיע הגה"ח הרב עידו יצחק ובר, תלמידו הנאמן וממשיך דרכו של המשפיע, שיזכה להמשיך להפיץ את תורת רבו בבריאות איתנה ובהצלחה גדולה, מתוך בריות גופא ונהורה מעליא.

בדברים הנרגשים שהשיע האדמו"ר, עמד על הפסוק 'והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל' - וציין כי ספרו של המשפיע נקרא 'ירם משה'. "כשמשא רבינו הרים את הדעת של כלל ישראל - אז גברה קרן ישראל. כל כוחות הטומאה התבטלו. כל זמן היה בעם ישראל הקשר והאמונה במשה רבינו - היה כוח לעם ישראל", אמר האדמו"ר, שציין את צדקותו של המשפיע, את אהבת ישראל שלו, את מידת החסד ואת הזכות שעמדה לו לקרב אלפים לחיי תורה.

"רבי משה זכה להחיות יהודים, להחיות את נשמות ישראל", השתפך האדמו"ר מתולדות אהרן בערגה. "ביתו היה פתוח לרווחה בכל שעות היממה - כדי שעוד יהודי יתקרב ועוד יהודי יתקרב. כל ימי חייו העתיר וביקש על כלל ישראל, לישועת הכלל והפרט. עכשיו, כשאנו עומדים ביום ההילולא שלו - מתעורר הכוח של 'וגבר ישראל' - שיהודים יוכלם להתחזק מכוחו של בעל ההילולא".

"אני זוכר, הוסיף האדמו"ר שליט"א, את השבתות שבהן נכנס אלינו בירושלים ואף במונסי, ואת ההזדמנויות שזכינו לבקרו בביתו. איך אהב יהודים, אהב להיות עם

עלון זה יוצא לרפואתה של מרת ברוריה קלרה (מולר) שתח' בת בלהה ז"ל בתוך שאר חולי ישראל לעילוי נשמת דודתי עפרה רכלין בת ישראל ז"ל נפטרה ל' סיון ה'תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

ויקהל-פקודי

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֹתָם. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שִׁבְתָּן לְה' (לה, א.ב.).

פירש רבי משה יעקב רביקוב זצ"ל, המכונה 'הסנדלר':

בדרך משל, כאשר אומרים על אחד שהוא 'ראש ישיבה', הכוונה היא שהוא ה'ראש' המובחר מכל תלמידי הישיבה. וכן כאשר אומרים על אדם שהוא 'אב בית דין', היינו שהוא הגדול והנבחר מכל הדיינים. ולהבדיל, כשמכנים אדם בכינוי 'ראש הגגנים' משמעות הדבר שהוא הגרוע והשפל מכל הגגנים האחרים.

והנה בתפילת השבת אנו אומרים: **"חמדת ימים"** אותו קראת, הרי שיום השבת הוא הנבחר והמעולה ביותר משאר ימי החול, אך כדי לדעת אם מדובר בתואר כבוד או חלילה להיפך, תלוי כיצד האדם נוהג בששת ימי המעשה. אם עוסק הוא בתורה וחי חי תורה ומצוות, אזי הכינוי 'חמדת ימים' הוא כינוי של כבוד. אך אם חלילה הוא מבטל את זמנו ועוסק במעשים רעים ומידות מגונות, אזי הכינוי של השבת כ'חמדת ימים' הרי זה גנאי וביזיון לשבת.

זהו שרמז הכתוב: **"אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם ששת ימים"**, שאם כל ששת הימים מתנהג כראוי, אז **"יום השביעי יהיה קודש"** - שיתעלה עוד ועוד ויתקדש בקדושת השבת.

"וַיַּעַשׂ בַּצֵּלָאֵל אֶת הָאָרֶץ" (לו, א.).

כתב רש"י: "לפי שנתן נפשו על המלאכה יותר משאר חכמים נקראת על שמו". **וצריך להבין,** מדוע רש"י משתמש בלשון **"נתן נפשו"** על המלאכה, וכי היתה בעשיית הארון מסירות נפש?

אלא, מובא בגמרא (ברכות נה.) שמשאמר לבצלאל לעשות משכן תחילה ואחר כך כלים, ובצלאל חלק על משה ואמר לו: "מנהגו של עולם - אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים, ואתה אומר עשה לי ארון וכלים ומשכן, כלים שאני עושה להיכן אכניסם?", ואכן בנה את המשכן ואחר כך את הכלים.

והנה מקרה דומה לזה מצינו (שם, לא): שכאשר שמואל הנביא היה נער במשכן שילה הוא חלק על רבו עלי הכהן, ועלי הצדיק את דעתו של שמואל, אך אמר לו: **"מימר שפיר קא אמרת! מיהו, מורה הלכה בפני רבך את, וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה"**.

ונמצא שאף בדברי בצלאל אל משה לגבי עשיית הארון היה **מסירות נפש**, כיון שאולי הוא מורה הלכה בפניו וחייב מיתה, אך אעפ"כ אמר את מה שאמר מפני שהיה בצלאל, ועל כך נאמר ש"נתן נפשו על המלאכה" (ליקוטי יהודה).

"אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁפַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה" (לח, כא).

פירש רש"י: 'בפרשה זו נימנו כל משקלי נדבת המשכן לכסף ולזהב ולנחושת, ונמנו כל כליו לכל עבודתו'.

דרש הגאון רבי ציון מוצפי שליט"א, ראש ישיבת 'בני ציון':

הזוהר הקדוש מקשה: איך מנו את כלי המשכן, והרי שגינו בגמרא בתענית (דף ה:) ש"אין הברכה מצויה לא בדבר השקול, לא בדבר המדוד, ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין". מסיבה זו היה רבי חיים פלאג'י זצ"ל אומר לא לקנות לחמים מהשוק, כי בטורקיה הדרך היתה שמשלמים על הלחם לפי משקל, ואין הברכה שורה בדבר שקול.

מדוע, אם כן, אמר ה' למשה למנות את הנדבות שהובאו לתרומת המשכן? **גאון עוזניו החיד"א תירץ,** שהפסוק עצמו כבר עונה על שאלה זו, שכן **"אשר פקד"** נוטריקון "פי קדוש". כשמשאמר רבנו סופר בפיו הקדוש - אין חשש של עין הרע, כי למשה רבנו יש עין טובה על עם ישראל.

רמז לכך יש במה שאמר שלמה המלך בשיר השירים (ז, ה): **"עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים"**. שלמה המלך אמר את שיר השירים ביום שנבנה בית המקדש, שאז שרתה עליו שכינה. באמת "עיניך" התכוון לחכמי הדור הנקראים "עיני העדה". בהמשך רמז עליהם במלים **"ברכות בחשבון"** - אם הרוכלים עושים חשבון, סופרים ומונים, יש בדבר ברכה.

נבאר עוד על פי מעשה המובא בגמרא בחולין (דף קה:), שם מספרת הגמ' על אדם שהלך לקנות יין. הוא קנה כמה חביות, ושכר סבלים שיביאו את החביות לביתו. לפני הכניסה לבית הוריד אחד הסבלים את החבית על הרצפה כדי לנזח. באותו בנין בקומה התת קרקעית התגוררו שדים. אומנם לא קיבלו רשיון מועדת הקבלה, אך הם התנחלו שם בלי לשאול... באותה שעה שהניח הסבל את החבית תחת המרזב, השד שהתגורר שם שכב לנוח, והוא הניח את החבית בדיק על האוזן שלו. כתגובה, פוצץ השד את החבית והיין נשפך.

הלך האיש לדין אצל מר בר רב אשי ותבע את השד על הנזק של שבירת החבית. אמר לו: **"הזמן את השד אליו לדין תורה"**. הזמין אותו האיש, אך השד לא בא.

הלך מר בר רב אשי למקום הימצאו של השד, תקע בשופר ואמר לו: **"אם אתה לא בא, אני מנדה אותך, את אביך ואת אמך ואת כל משפחתך!"** השד פחד ובה לבית דין.

כשהגיע השד, אמר לו מר בר רב אשי: **"למה עשית לו כך?"**.

טען השד: **"האיש הניח את החבית על אוזני, ואני אפילו לא התכוונתי להזיק, אבל זו היתה התגובה המיידית שעשיתי כדי שלא יכאב לי"**.

אמר לו מר בר רב אשי: **"אם כן, מחוייב אתה לשלם לו חבית יין עם חותמת של הבר"ך"**. אני נותן לך ארכה של שבוע להשיג יין.

הלך השד לחפש חבית יין ולא מצא. אחרי שבעת ימים אמר לו מר בר רב אשי: **"מדוע לא הבאת?"**.

ענה לו השד: **"לא מצאתי. תן לי בבקשה ארכת זמן נוספת"**.

אמר לו מר בר רב אשי: **"מדוע לא מצאת עד עכשיו?"**.

אמר לו השד: **"כל מילי דצריך וחתים וכייל ומני לית לן רשותא למשקל מיניה"** - כל כלי שקשור, חתום או מדוד או מנוי, אין לנו רשות לקחת. אך אם הוא כלי פתוח, מותר לנו לקחת. אני מסתובב בשוק כבר שבוע שלם ומחפש חביות יין שהיא הפקר, ועדיין לא מצאתי.

כענין הזה היה במשכן. משה רבנו היה צריך לתת דו"ח לציבור על כל מה שהוציא להוצאות המשכן, משום שהכל היה מנדבותיהם, והרי נאמר: **"והייתם נקיים מה' ומישראל"**. אם כן, משה רבנו צריך למנות הכל, ולהודיע על מה הוציא את התרומות שנתנו לו, אבל מה עם החשש שיבואו מזיקים וסדים ויזיקו אחרי שידעו את המספר? אלא, משה מנה הכל לאחר גמר המלאכה ובוזה לא שולטים כבר המזיקים. ובמיוחד שכפי שביארנו, המנין של צדיק כמשה רבינו רק מוסיפה ברכה.

לומדים מכאן את הדרך לספור ולמנות באופן הנכון. לדוגמא: אדם שממלא שקים של תבואה, לא יספור כמה יש לו בשק, שלא יתן בן עין הרע. אלא אחרי שמילא את השק יקשור אותו, וכן את כל השקים, ולאחר מכן יספור את כל השקים כשהם קשורים, ואז השדים והמזיקים לא יוכלו להזיקו.

"וּמִן הַתְּכֵלֶת וְהָאֲרָגָמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשִׂי בְּגָדֵי שָׂרָד לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ" (לט, א.).

איתא בגמרא בזבחים (דף פח:) **שלל אחד מבגדי הכהונה היתה סגולה מיוחדת לכפרה:** כתנת - מכפרת על שפיכות דמים. מכנסיים - על גילוי עריות. מצנפת - על גסי הרוח. אבנט - על הרהור הלב. חושן - על קלקול הדין. אפוד - על עבודה זרה. מעיל - על לשון הרע, וציץ - על עזות פנים.

בכל הדורות נתנו חשיבות מיוחדת לבגדיהם של כוהני ישראל - אלו הצדיקים וגדולי התורה שנספגו תורה ויראת שמים. עד שהיו כאלה שבעות זמנים שונים היו משיגים את אותם מלבושים בממון רב ולבושים אותם עליהם בכדי להסתפג בקדושתם וסגולתם... מהמעשה הנפלא שלפנינו נחזה איך בגדי הקודש הללו מסוגלים בעתות צרה ומצוקה להביא גם למזור ולרפואה: מעשה זה קרה בעיר קראקא - בה כיהן **הגאון רבי שמעון סופר זצ"ל, בעל שו"ת 'התעוררות תשובה' (נכדו של מן החתם סופר זצ"ל; נפטר בשנת התש"ז)** כרבה של העיר.

אחד מילדי קראקא חלה באסכרה, ולפתע הוא החל להשתנק באישון ליל. בני משפחתו עמדו אובדי עצות והתבוננו בחרדה בילד הנחנק, כשהם פוחדים את ידיהם וזועקים לעזרה. אבי הילד, שלא היה מסוגל לשאת את המחזה הנורא, מיהר להימלט מן הבית...

הרחובות היו חשוכים וריקים לגמרי, אולם מבית המרא דאתרא רבי שמעון סופר זצ"ל, בקע עדיין אור. ולכן, החליט האב לעלות ולהעתיק בעדו, כאשר שמע הרב את הדברים היוצאים מפי האב, הוא הסיר את צעיפו, והורה להניח על צוואר הילד. הוא התנה עם הרב שני תנאים: האחד - להשיב את הצעיף מיד עם שחר, והשני - לשמור את הצעיף בסוד מוחלט!

האב הנרגש כמובן מיהר להתחייב על כך, והוא מיהר לביתו ועטף את צוואר הילד בצעיפו של הרב, וראה זה פלא: בו במקום החל הילד לנשום לרווחה, והסכנה חלפה! עם שחר החזיר האב את הצעיף, ובדמעות הודה לרב על הצלת ילדו. אמר לו הרב: **"אני לא עשיתי מאומה. אבל צעיף זה הוא ספוג זעה של עמל תורה, וזכות אותו עמל תורה עמדה לילדך..."**

וכאשר התעניין האב אודות פשרם של שני התנאים, הסביר הרב: **"את הצעיף ביקשתי, משום שפשוט אין לי אחר. ובנוסף לכך ביקשתי שיישאר הדבר בסוד, משום שכל שעות היום טורדים את מנוחתי בענייני העיר, ובכדי שאספיק גם ללמוד עליי לקצר בשעות השנה שלי, אך אני ידעו אנשי העיר שאף בשעות אלו אני ער, הם יטרידו אותי גם בשעות הלילה ולא אוכל ללמוד. ומהיכן יהיה לך צעיף לסגולה?"**

(פנינים - ברגר)

הוגיע למזכירה. המזכירה הודיעה חגיגת לד"ר אסטרו, כי אין בעיה, "האברך יכול להגיע כבר היום לטיפול אצל ד"ר שהוא ממלא מקומו ומחליפו של ד"ר שטרן, משום שד"ר שטרן נמצא בימים אלו בחו"ל וישוב רק בעוד שבועיים". ד"ר אסטרו ביקש להמתין דקה בטלפון, ושאל את האברך אם הוא מסוגל לסבול עוד שבועיים נוספים. אין ד"ר אסטרו רוצה שהאברך יגש למחליף ולממלא מקומו. הוא רצה דווקא את ד"ר שטרן.

האברך הסכים להמשיך ולשאת בדומיה את ייסוריו, ולהמתין לשובו של ד"ר שטרן.

התשובה ניתנה למזכירה, כי אנו ממתנים דווקא לד"ר שטרן, ובבקשה לעשות לו לאברך דן תור מידי לכשיחזור ד"ר שטרן ארצה. וכך נעשה.

כעבור שבועיים מצלצל הטלפון בבית האברך. על הקו נמצא ד"ר גדליה שטרן המודיע כי חזר ארצה, והוא מוצא לפניו הודעה דחופה מד"ר אסטרו, אודות מקרה מיוחד של האברך, עם בקשה לטיפול דחוף ומיידי.

ד"ר שטרן מבקש לקבל יותר אינפורמציה, מה הבעיה שהיא כה דחופה, ולמרות זאת ממתנים כבר שבועיים דווקא עליו ולא על רופא אחר.

האברך חזר שוב על סיפורו המדהים, לפני ד"ר שטרן באותה שיחת טלפון.

ולפתע, שתיקה ארוכה, ארוכה, ארוכה. ד"ר שטרן שותק. הלו, שואל האברך, אולי ניתק הקו?

לא ולא. עונה ד"ר שטרן, הנה יתקן, הקו קיים הכל קיים, גם קו ההשגחה הפרטית בהתגלותה ממש, קיימת. וד"ר שטרן מוסיף, אני אספר לך עכשיו משהו מאורה הגדול וגילוייה המדהים של ההשגחה העליונה.

וממשיך ד"ר שטרן, אני נסעתי לקונגרס מיוחד של רופאי שיניים בארה"ב לפני כשבועיים, ההרצאות היו בחלקן מעניינות ובחלקן משעממות.

אולם היתה שם הרצאה אחת, שכל 500 רופאי השיניים התקבצו ונכנסו לשמוע אותה. המרצה היה רופא שיניים איטלקי זקן כבד פה, עם אנגלית כושלת. הרופא האיטלקי טען שהוא המציא שיטה כיצד לטפל בדלקות חניכיים מבלי לעקור שיניים. לא יאומן.

כל הרופאים נכנסו לשמוע את ההרצאה. אלא שההרצאה נאמרה בצורה כל כך משעממת, ומפי הרופא הזקן, עד שרוב הרופאים החלו לנמנם או אף לצאת מהאולם.

בפועל רק שניים שלושה רופאים היו קשובים לכל ההרצאה הארוכה, והמשעממת, אך בעלת תוכן רב. ואני אישית הייתי מאותם יחידים שההרצאה עניינה אותי במיוחד. כך מספר ד"ר שטרן.

לאחר ההרצאה הארוכה הייתי כמעט הרופא היחיד שנישאר אל הרופא האיטלקי בבקשה להמשיך ולשוחח בענין המעניין והחדשני הזה. הרופא האיטלקי שנהנה שיש לו מישהו המתעניין בו ובדבריו הקדיש לו תשומת לב רבה, גם בימים הקרובים.

והנה ד"ר שטרן חוזר ממש עכשיו ארצה, מאותה הרצאה מאלפת. שמביאה בכנייה בשורה ותקוה בדיוק לבעייתו של האברך.

גם הרופא, גם האברך, נדהמו מציוף המאורעות שהנהיגה יד ההשגחה העליונה. החל בתפילה ע"י הכותל המערבי שזכתה להיכנס לפני ולפנים אצל אביו בשבשים. המשך בחלום המדהים. המשך בביקור אצל האב החכם ששון מזרחי. המשך בביקור אצל ד"ר אסטרו. המשך בהפנייתו לד"ר שטרן דווקא. המשך בנסיעתו של ד"ר שטרן בדיוק בימים אלו לקונגרס לרפואת שיניים בארה"ב. המשך בדיוק בהרצאתו של אותו רופא איטלקי. המשך דווקא בהאזנה הקפדנית של ד"ר שטרן לדברי אותו רופא איטלקי זקן. המשך בחזרתו ארצה בדיוק עכשיו בימים אלו בהם זקוק האברך לטיפול המיוחד.

ד"ר שטרן הודיע לאברך, כי הוא מקבל על עצמו את הטיפול בו בשיטה החדשה שלמד בדיוק עכשיו, אך הוא מבקש שבועיים נוספים על המתנה. בהם הוא רוצה לעיין היטב במה שלמד, להחליט על הדרך המדויקת בה יעשה את מלאכת הקודש, ומבקש שהאברך ימתין עוד שבועיים. ואכן כך נעשה. והאברך היה למקרה הראשון שטופל פה בארץ הקודש בשיטה חדשה זו. ההצלחה היתה למעלה מן המשוער, כל השיניים ניצלו ונשארו במקומם, והתפילה התקבלה.

לאחר הצלחה גדולה זו ערך ד"ר שטרן קורסים לרופאי שיניים אודות השיטה החדשה, והדוגמא לכל הרופאים והמטופלים היתה אותו אברך.

הנה כי כן גם בדורות אלו בהם ההשגחה האלוהית נראית כמוסתר, עדיין זורח בחושך, אור למבקשי האור.

(בך בטחנו - הרב צבי נקר)

השעה היתה כבר מאוחרת, משחזר מת"א מאותו מומחה, כבר פרשה חשיכה את כנפיה, האריך האברך בתפילתו ואף זכה שתפילתו מעוטפת בדמעות שליש היתה. אברך צעיר, במיטב שנותיו, יסתובב בלא שיניים בפיו, ושיני פלסטיק בפיו.

הנאב היה נורא, והדמעות כמים נטפו. כאבה לו גם צריבת העלבון שבדברי הרופאים, הזלזול, אי אכפתיות. ידע החולה כי עתה ניצב הוא בפני מי שרק הוא, ואף הוא, בוחן ליבות וכליות, רואה הוא הבורא כל העולמים לא רק את שיניו וחניכיו, גם כאבו ועלבונו וצערו, נראים לפניו יתברך.

נסתם ויבש מעין עיניו, עייפו. סיים האברך תפילתו, ופנה לביתו מלא אמונה בבורא עולם שדבריו נשמעו ובקשתו התקבלה. עלה על יצעו ונרדם מעיפות וחולשה.

והנה חלום. בחלומו, מופיע לפניו המגיד בעל החלום, ודבר בפיו. הלא אתה לומד בכלל בביהמ"ד של חסידי באבוב ברחוב חגי 7 בירושלים, וממול בית המדרש גר החכם הצדיק ששון מזרחי, מדוע לא תלך אליו לשאול ממנו עצה ותושיה, עד כאן היו דברי בעל החלום.

ותפעם רוחו של אותו אברך, ההיטב שמעה רוחו, כן, הוא האמין בלא יאומן כי יסופר. הבוקר אור ורגליו נשאוו לביתו של אותו חכם צדיק, עניו ושפל רוח, מקובל ומחבר ספרים על הזהר הקדוש רבי ששון מזרחי זיע"א. מעולם לא ביקר בביתו של אותו צדיק, רק ראהו תדיר עולה ויורד במדרגות ביתו, מביתו אל בית הכנסת הקדוש 'שמש צדקה' ומביתו לביתו.

עלה האברך במדרגות הבית מהחצר האחורית, והנה בקומה השניה נשקפה אליו דמותו של הצדיק יושב בחדר הסמוך לפתח ביתו, על יד חלון הפונה לחדר המדרגות, ומעין בספר קדוש. ביקש האברך רשות כניסה, שניתנה לו במאור פנים.

נכנס האברך וכיסא הוצע לו. סיפר האברך את צרת נפשו, את דברי הרופאים, את דבר תפילתו לפני מלך רופא חולים ע"י הכותל המערבי, ולבסוף הגיד לו את דבר החלום.

נענה הצדיק בחיוך ובענוות אמת, ואמר "וכי אני רופא, מנין אדע מה תעשה. טעות יש כאן".

עמד האברך שלו. לא טעות יש כאן, וכמו כן גם רופא הוא אינו מחפש. הוא נצטווה לגשת אל הצדיק שם יקבל עצה וישועת ה' וזאת הוא מבקש.

נכנס הצדיק ל'יכרים דברי אמת' של אותו אברך. קימט הצדיק את מצחו, הרבה מעט ואמר, מדוע צריך רופאי שיניים, הים יודעים לרפא רק לפי הספר שלמדו בו. עליך ללכת לרופא כללי שלא למד דווקא רפואת שיניים, ותשמע את דעתו שלו. אבל תנאי אני מתנה עמך, לך אצל רופא כללי אבל שיהיה רופא ירא שמים.

נענה האברך ושאל אולי יכול הצדיק להמליץ לי על מישהו, נענה הצדיק ואמר, כן, לך אצל ד"ר אסטרו המקבל חולים פה בקצה רח' חגי פינת רח' יואל. הוא רופא כללי טוב, רציני וירא שמים. ותאמר לו שאני שלחתי אותך.

האברך לא התמהמה, ומיד ניגש אל ד"א אסטרו.

ד"ר אסטרו הסתכל מעט בתימהון על האברך ומשאלתו, כנראה שבשנות עבודתו הרבות כרופא כללי ומשפחה, היה זה המקרה הראשון שמישהו בא אליו על בעיות שיניים וחניכיים.

אבל כאשר שמע שהצדיק רבי ששון מזרחי שלח אותו אליו, התרצנו פניו, והוא נאות לבדוק את האברך. מסקנתו היתה שקשה להאמין שאין דרך לרפא את החניכיים. כיום כאשר ישנם דרכי רפואה פולשניים לכל פינה נידחת באברי האדם, קשה להאמין שאין דרך להגיע אל תוככי החניכיים.

קימט גם הרופא את מצחו והרהר. לאחר מחשבה ארוכה אמר, "תראה, יש לי ידיד ושמו ד"ר גדליה שטרן, הוא רופא שיניים וירא שמים, צריך לשאול אותו, ומה שהוא יאמר זו ההחלטה וכך תעשה".

לא שהאברך האמין עדיין ברופאי שיניים, אך היתה הוראה של בעל החלום ללכת במסלול מסוים שתחילתו בצדיק ששון מזרחי, הנה כי כן המסלול מתגבש והולך, לכן הסכים האברך להמשיך במסלול שהורו לו מן השמים, והאברך הביע הסכמה לדברי ד"ר אסטרו.

ד"ר אסטרו הבין שהענין דחוף ביותר, והמתחיל במצוה אומרים לו גמור. חיפש את מספר הטלפון של ד"ר שטרן

בן תורה יקר, מיקירי קרתא דירושלים, סבל שנים רבות מדלקת חניכיים, מלווה ביסורים וכאבים, עד שלא יכל לאכול כראוי. כשהלך לרופא השיניים, הודיע לו הלה חגיגית, כי אין לו ברירה ועליו לעקור את כל השיניים חד וחלק, ואח"כ יעשה לו שתלים ובמחיר "נזח מאד" של כמאה אלף ש"ח וכו'.

אותו בן תורה לא התעצל, והלך לבדיקה נוספת אצל מנהל מחלקת שיניים בבית החולים הדסה בירושלים, אלא שגם הלה בישר לו כחבירו, כי עליו להוציא את כל שיניו וכו'.

אותו בן תורה שם מבטו בהשם יתברך, הוא בירר אצל היועצים החרדים הידועים מי הוא ואי זה הוא הרופא המומחה לשיניים וחניכיים אשר יוכל להיות השליח להושיעו. ואז ניתנה לו כתובת של רופא מסוים בתל אביב, מנהל מחלקת שיניים וחניכיים בבי"ח בת"א. הוא המומחה הגדול, הוא גם מרצה לבעיות חניכיים באוניברסיטת ת"א, הוא הכתובת והוא המילה האחרונה בנושא, כמובן.

טרח אותו אברך כואב, לנסוע לת"א לאותו מומחה. הכין באמתחתו קרוב לאלף ש"ח כדי לרכוש לעצמו של הזכות לראות ולהראות אצל אותו מומחה, והגיע לפתחו של הלה.

או אז התבקש הממונה מיד עם הגעתו, לשלם את הסכום הנ"ל. לשאלתו, אולי אין בכלל מה לעשות, למה לשלם מראש, נענה האברך כי בכל מקרה הוא חייב לשלם, על הזכות לראות ולהראות אצל הרופא המומחה. האברך בידועו את גודל חשיבות הענין, הבין שהוויכוח ממילא מיותר, משום שהרי ברור שהמומחה כבר יידע מה שלא ידע אותו 'רופא פשוט' בירושלים, דהיינו כיצד לשמור את שיניו החולות, או כיצד להתגבר על חניכיים חולות ומודלקות.

שלף האברך את ארנקו ושלשל את מלא הסכום לקופה. קיבל **קבלה כחוק, והמתין לתורו.** כשהגיעו תורו פסע אל תוככי חדרו של המומחה המפורסם, המומלץ ע"י כל יועצי הציבור, ומי כמוהם יודע את אשר לפניו, מומחה גדול, שכדי להיכנס לחדרו כבר צריך לשלם. מי כמוהו. פסע האברך מעדנות, המומחה המפורסם הורה לו לשכב על המיטה. החולה העיר

למומחה המפורסם כי כדאי שישמע ממנו הקדמה קצרה על תולדות החולה והמחלה, ומה אמרו הרופאים 'הפשוטים' לפניו, ומה הוא מצפה ממנו. החולה שהיה נפעם ומרוגש מוכייתו כי רבה היא, שהנה זכה, בפרוטקציה רבה כמובן, לקבל תור אצל הרופא המפורסם, תוך שבועיים בלבד. והנה כבר אומר לו הרופא לא שום הקדמה והאנזה, עלה ושב על הכסא. כשהגיע הערה קלה באוזני המומחה המפורסם נענה מיידית, חבל על כל רגע, אני אראה מיד הכל.

האברך עוד לא הספיק לשכב וליישר את עצמו, וכבר נשמעה הדיאגנוזה בפקודה, אתה יכול כבר לקום, אין מה לעשות. אני אעקור לך את כל השיניים. והתדהמה מכה בו באברך, הנה לך מומחה מפורסם שאין מקום להרהר אחר דבריו, דבריו הם המילה האחרונה בעולם הרפואה, כמובן. והנה יש לו לרופא המומחה, המומלץ ע"י כל היועצים למיניהם, יש לו משהו נוסף לומר לו לאברך.

חשב לו האברך לתומו, בטח עכשיו מגיעה בשורת האור לה הוא מצפה. הנה אלו-טו-טו, מתחיל שביב האור המצוקה והכאב מתחילים לנוע אחור.

ואלו דברי המומחה. היות ואני הפרופסור של מחלקת השיניים במוסד האוניברסיטאי בעיר, אני מבקש ממך שתשאיר לנו את כל השיניים שלך בשלימות, למוזיאון שלנו.

אני רוצה להראות לסטודנטים שלי מקרה נדיר של מחלת חניכיים שגרמה להוצאת כל מערכת השיניים בשלימות, ללא שום חור בשום שן. ככה בשלימות יהיו שיניים מוצגות בוויטרינה שבאוניברסיטה, כדי שיוכלו הסטודנטים להבין את מחלת החניכיים, עד כמה היא הרסנית וכו'.

כל זה נאמר לחולה בנשימה אחת או שתיים, תוך דקה אחת או שתיים מאז שנשכב והוקם מהכיסא הלא טיפולי.

ככה בצורה אלגנטית, אכזרית מושלמת.

אולם האברך, הלא בן תורה הוא, אברך שכבר למד לשים מבטו בהשם יתברך, דווקא בשעות הקשות, השליך יתבו על הקב"ה שלא כלו רחמיו. נסע הישר מאותו מומחה מפורסם, שכל היועצים המליצו עליו, ושמו הולך לפניו מסוף ת"א ועד סופה, נסע משה הישר אל הכותל המערבי בירושלים.

שם, לא ביקש ממנו איש דמי כניסה, לא דמי התרברבות, לא השכיבוהו ולא הקימוהו מהכיסא הטיפולי ללא טיפול.

קו ההלכה והכשרות

בראשות הגאון רבי שניאור זלמן רוח שליט"א

חרקים במזון • מצוות התלויות בארץ • כשרות חולי • כשרות המזון
הנהגות יום ביומו באורח חיים ויורה דעה • טפילים וכשרות הדגים

03-7528999 B.M@MACON.CO.IL סקס: 03-9030891

המנהל ינתן ע"י רבני בית הוראה בשעות פעילות בית הוראה בשאר השעות ינתן מענה ע"י הרבנים המופיעים בתפריט

לעילוי נשמת

דניאל הכמת בן דוד, אליהו בן חנה יונה, הרה"צ אליעזר בן מנוח זצוק"ל, שושנה פורן בת טאוס, יעל בת רבקה, חנה יונה בת רומיה, פרינץ נמני בת עוסניאן, שולמית חווה בת הר"ר רפאל ז"ל, שושנה רוז בת שלום, זני בן מהרי"ר.

לזיווג הגון

שרה בת אליה, אליהו בן אביגיל

לרפואת

איתמר שריה בן עדיה, ראובן בן שרה, הראל עמישי בן אורה אביגיל, נסים בן חורם, מוניה בת פרינץ נמני, אבינע מאיר יהודה בן עדיה, אברהם בן מזל, בתושת"י

העלון מוקדש להצלחת ברו"ג ישי בן אילה,

רחמים בן מוניה, עידן וילך בני מרים, משפ"ח מצור וכל התומכים והמסייעים בהפצה, יהודה בן מרגל, משפ"ח מאיר, אליהו בן אילה, אלעזר רפאל בן ברכה בכל העניינים

גלין 405
שנה ט' תש"פסיפורי
צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה למשפחת קליט על האשור לשרומש בתמונה

סיפורי חז"ל

בשכנותו של רבי ייסא התגורר איש עני ומסכן, גלמוד היה העני ללא אישה וללא בנים. לימים נחלש וחלה ולא היה מסוגל עוד לעבוד, לא עברו ימים רבים ובביתו לא נמצא לא אוכל וגם לא כסף לתרופות להן נזקק, ביישן היה האיש והתבייש לבקש נדבה ואפילו לספר למישהו על מצבו לא היה מסוגל. אנשי העיר לא שמו לב אליו, איש לא שאל ממה מתפרנס גלמוד זה? איש לא התעניין מדוע נעשה חיוור לאחרונה? סבל העני מחרפת רעב ושתק, מיום ליום הלך מצבו והדרדר עד שכבר הוא לא היה מסוגל אפילו לקום ממיטתו, וגם לקרוא לעזרה הוא כבר לא יכל. באותה שעה ישב רבי ייסא בביתו ולמד תורה כדרכו כל הימים, אך מוטרד היה בלימודו מדוע לא ראיתי את השכן ההוא היום בבית הכנסת, הרי זה ימים רבים שהוא נראה כה עצוב וחיוור גם רזה מאוד, אולי אין לו מה לאכול, אמנם מעולם לא ביקש שום דבר ולא התאונן, אך אולי בכל זאת ואולי אפילו חולה הוא? קם רבי ייסא מתלמודו הלך לביתו של העני והקיש בדלת, כשאיש לא ענה פתח ונכנס לחדר, וראה והנה העני לבד בבית שוכב על מיטתו כמעט ללא הכרה, רבי ייסא היה חכם גדול וגם ידע היה לו בחכמת הרפואה, רץ לביתו והביא תרופות וגם טפטף טיפות של מייץ פירות לפיו של החולה כדי לחזקו מעט וייטב לו, אחרי שהתאושש קצת הודה החולה לרבי ייסא ואמר כמעט לא הייתי עוד בחיים, ורק בזכותך החזיר הקב"ה את נשמת לגופי. הודיע רבי ייסא לכל השכנים על מצבו של העני החולה, ומאותו יום והלאה השגיחו עליו ודאגו לטפל בו ולהבריאו ולתת לו פרנסה בכבוד.

(על פי ספר הזוהר הקדוש)

פרשת השבוע

פשר הנהגה זו. השיב הקיסר: שבשעה שאני ישן אינני "קיסר", ומעמד מיוחד זה של "קיסר" חבל להפסיד אפילו לשעה קלה. גם אני כך – סיים רבי נטע – השבת היא מתנה כה קדושה ויקרה, עד שחבל להפסיד אפילו רגע קטן ממנה בשינה.

לא תבערו אש בכל מושבתיכם ביום

השבת (ל"ה – ג')

הרה"ק רבי נחום מטשרנוביל זיע"א שחה פעם בשבת קודש אצל אביו של הרה"ק רבי משה מסווראן זיע"א, והדליקו אז בערב שבת נר גדול, שידלק כל הלילה, כדי שאפשר יהיה להשכים בעוד לילה וללמוד. ויהי באשמורת הבוקר כשרבי נחום קם משנתו, ובחוץ עדיין היה חושך ואפלה, ראו בני הבית שרבי נחום הולך וממשמש הדרך כאילו הולך בחושך, ורבי נחום פנה אליהם ושאל למה לא הדלקתם נר שידלק כל הלילה, והיה הדבר לפלא בעיניהם, שהרי בבית דולק נר ומאיר, תיכף עשו דרישה וחקירה, ונודע הדבר, כי הנר כבה בלילה, והמשרתת הנכריה עמדה והדליקה אותו, ומחמת שהודלק הנר בשבת קודש לא האיר כלל להצדיק. ולא ראה כלום לאורו.

וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת וגו' (ל"ה – ב')

הגה"ק רבי חיים מוואלווין זיע"א, בא פעם לישיבה בשבת אחה"צ וראה את בחורי הישיבה יושבים ושחים ביניהם שיחות חולין. שאל אותם, הלא כדאי יותר בשבילכם לישון, כי תיבת שב"ת ר"ת שינה ב'שבת ת'ענוג, ואפשר לקיים בזה מצות עונג שבת. והשיב לו אחד מהתלמידים אויבער חכם, כי תיבת שב"ת גם ר"ת שיחה ב'שבת ת'ענוג. ענה לו רבי חיים על זה בדברי הפסוק "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו" החכם דורש שבת בשי"ן ימנית שהמובן הוא שינה, אבל הכסיל דורש בשי"ן שמאלית שיחה.

וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת וגו' (ל"ה – ב')

מסופר על הרה"ק רבי נטע מאברין זיע"א שבכל שבת היה מדיר שינה מעיניו והיה לומד בהתמדה במשך כל השבת, והיה מסיים מידי שבת בשבתו את כל מסכת שבת. פעם אחת שאלוהו אנשי ביתו: האם אין בהנהגה זו משום עינוי? הרי שינה בשבת תענוג. השיב להם הצדיק: מסופר על הקיסר נפוליאון שמעולם לא שכב לישון במשך היום, אף לא למנוחה קצרה, כששאלו אותו פעם

זמני השבת

זמני יציאת השבת

ירושלים 6:28 ת"א: 6:30 ר"ת: 7:07

פרשת ויק"פ – החודש

זמני כניסת השבת

ירושלים: 5:15 ת"א: 5:30

פולניים וכו'. הם עצרו את בעלי הבתים היהודים החשובים ביותר. ותלו אותם בכיכרות השוק של הערים והעיירות בהן הצליחו לתפוס את השלטון באופן זמני. בעיירה ווילקומיר שבאיזור קובנה, אירע הסיפור הבא:

מיד אחרי שהפולנים כבשו את העיירה, הם עצרו את הרב ר' אהרלה ועוד עשרה יהודים מחשובי המקום, ערכו להם משפט ודנו אותם למות בתליה, הם עמדו לבצע את גור הדין בכיכר המרכזית של העיירה, למען יראו כולם מה עולה בגורלם של אויבי פולין. בקרב יהודי העיירה קמה מהומה גדולה, מיד גזרו תענית, צמו, התפללו, בכו, אמרו תהילים וטכסו עצה כיצד להציל את הרב ובעלי הבתים החשובים. נראה היה בעליל כי כל המאמצים עולים בתוהו, וכי לא יהיה מנוס מביצוע גור הדין האכזרי.

בין העצורים שדינם נגזר לתליה, היה גביר ירא שמים ובעל צדקה ידוע ר' יצחק אבעס שמו. הוא היה בעל אכסניה, בה נהגו להתאכסן האצילים הפולניים השונים בעוברים בעיר, עתה כאשר הפולנים באו לקחת את קבוצת היהודים למקום התליה, הכיר ר' יצחק אחדים מהם כאורחים שהתאכסנו אצלו בעבר. הוא פנה אליהם עתה ושאל אותם: רבותי הלא אתם מכירים אותי, הרי הייתם אורחים חשובים אצלי, והגידו נא לי האם נהגתי בכם פעם שלא כשורה? האם הריעותי לכם מימיכם? הלא אני ידעתי את כל סודותיכם זה רבות בשנים, האם מסרתי אותם לאויביכם? האם אין אתם מתביישים לשפוך דם נקי של אנשים חפים מכל פשע? האצילים הפולניים נדהמו לשמוע את דברי ר' יצחק, אכן הם הכירוהו היטב וידעו שללא כל ספק כל דבריו היו אמת.

לבסוף נענה הקשיש בהם ואמר, אמת ונכון, יהודי זה אדם ישר הוא וחק מפשע, אין לנו נגדו דבר, באומרו זאת הוא פנה אל ר' יצחק ואמר לו כי הוא משוחרר ויכול ללכת הביתה. אולם ר' יצחק לא היה עדיין מוכן ללכת הביתה, הוא אור עוז ואמר: אתם יודעים היטב בדיוק כמוני, כי היהודים העומדים כאן חפים מפשע בדיוק כמוני. אם אתם רוצים לשפוך דם נקי, דמם של אנשים חסרי ישע הנתונים בידיכם לשבט ולחסד, אין אני רוצה להיות יוצא מן הכלל, ואיני מעוניין להיבדל מאחיי לצרה, תלו אותי יחד אתם.

ישראל, אע"פ שחטא, ישראל הוא (סנהדרין מ"ג ע"ב) שנת התקצ"א היתה שנה קשה ליהודי פולין, בשנה זו קמו אצילי פולין כדי לפרוק מעליהם את עולה של רוסיה הצארית, וכרגיל בימי מסה ומריבה, היהודים החפים מפשע היו הקרבנות הראשונים. עד אז היתה פולין תחת הממלכה הרוסית הגדולה, בווארשה ישב נציג רוסי הלא הוא הנסיך קונסטנטין אחיו של הצאר ניקולאי הראשי.

כאשר פרצה המלחמה הרוסית טורקית והצבא הרוסי עמד על גבול טורקיה, הגיעו האצילים הפולניים למסקנה שזוהי שעת הכושר להתמרד ולהתנתק מעולה של רוסיה, הם שידלו גם את הפולנים שחיו בליטא ובמקומות אחרים להצטרף למרד, ואש התקוממות אחזה בכל קצות המדינה הענקית. אולם סיכויי הפולנים להצליח נראו לכאורה קלושים ביותר, לא היה להם צבא סדיר, ולא עמדו לרשותם אוצרות של נשק, האצילים היו מוכנים להיות ראשי הצבא, אולם החומר האנושי שעמד לרשותם היה דל ביותר, היו אלה האיכרים המשועבדים נטולי כל הזכויות האזרחיות שהיו צריכים לשמש בשר תותחים, הללו לא ידעו בין ימינם ושמאלם, ואף לא היה איכפת להם הרבה אם היו משועבדים לאצילים הרוסיים או הפולניים, נשקם היה מכושים, מגלים וכלי עבודה אחרים, וכך הם יצאו להלחם נגד הקוזקים הרוסיים שהמלחמה היתה המקצוע שלהם. נקל לתאר לנו כיצד אכלו הקוזקים הרוסיים את הגיבורים הפולניים הללו, אולם למזלם של הפולנים היו הקוזקים מועסקים וטרודים במלחמה עם הטורקים, ואך מעט מזעיר היו בפולין באותה שעה, כך אירע שמורדי פולין יכלו להסתובב חופשים בכל המדינה, ואף לתפוש את השלטון.

וכדי להראות קבל עם ועדה שהם הם הבעלי בתים החדשים של פולין, החלו האצילים הפולניים לארגן בכל מקום תליות והוצאות להורג, הם חיסלו אויבי פולין, ומי הוא אויב ומי הוא לא אויב, הם קבעו לפי מונחים שרירותיים ביותר, כמובן שהקרבנות הראשונים היו היהודים חסרי הישע, וכמו ככל מיני עלילות והאשמות שווא, גם במקרה זה הם קבעו שהיהודים הם מרגלים רוסיים, ושהם קנו חפצים שחיילים רוסיים שדדו מאזרחים

משל ונמשל

החובה לתמוך בתורה ובלומדיה

משל לגנרל גדול שפקד על עשרות אלפי חיילים, והיה מבזבז את החלק הגדול ביותר של הכסף, שהממשלה הקציבה לגדודו ושנמסר לפיקוחו. החיילים סבלו רעב ומחסור וככל שהגנרל הרבה לבזוז, בה במידה הרבה להתנהג עמם בחומרה. בכך התכוון להטיל עליהם פחד, כדי שתמיד יהיו שרויים במורא מפניו ולא יהיו להתלונן עליו. לימים בא המלך עם פמלייתו לחזות בתמרונים, הרחיבו החיילים בנפשם שסבלם כבר היה קשה מנשוא, והתלוננו על הגנרל בפני המלך, וכשהשתכנע המלך בנכונות התלונות של החיילים, קצף מאד ומיד הדיח את הגנרל והשליכו לבית באסורים כמו פושע. כדי שלא להפסיק את התמרון החשוב, שאל המלך באותו מעמד את החיילים, אם יש ביניהם מי שמסוגל לפקד על התמרון במקומו של הגנרל המודח? מה נשתומם המלך ופמלייתו, כשטוראי פשוט קיבל על עצמו את הפיקוד, ומעשה מומחה העביר את התמרון בהצלחה. פנה המלך אל הגנרל האסור: ראה, בזבזתי עליך עשרות אלפי רובלים, בעוד שטוראי פשוט זה עלה לי בסך הכל כמה רובלים לשנה, הפקדתיך על משרה כה רמה, הממשלה העלתה אותך לגדולה, הפקידה בידך שררה על אלפי חיילים, ואתה לקחת את המזון והציוד שהיה מיועד לטובה החיילים ובזבזת בודון על תאוותיך והנאותיך. מובן מאליו שענשו היה חמור מאד.

והנמשל: כך מתחרש גם אצל העשירים האנוכיים, שמשתדלים לבזבז הון על כל מיני תאוות ועינוגים, ומוזניחים את חובתם לתמוך בתורה ובלומדיה. צריך לזכור "איש אשר יתן לכהן לו יהיה" רק מה שתתן לכהן, ללומד התורה, הוא לבדך ישאר בידך.

(בשם החפץ חיים זיע"א)

דברי ר' יצחק עשו רושם עז על האצילים הפולנים, עתה החל מיקוח ביניהם לבין ר' יצחק הגביר, אשר בסופו הסכימו לשחרר את כל היהודים, פרט לאחד, לסירובם העקשני הזה היו שתי סיבות, ראשית הם היו מוכרחים לתלות איזה קורבן, כדי לפצות בכך את האוכלוסיה הגויית המקומית הצמאה לדם וממתנה בחוסר סבלנות להצגה, שנית, נגד יהודי זה היו להם באמת חשדות שריגל נגדם, ומסר סודותיהם לרוסים. היה זה יהודי מתבולל שהתרחק מאחיו היהודים, וכל ימיו התחבר עם הפולנים, אכל, שתה והשתכר עמם ואף עבד בשירותם, עתה הם טענו בתוקף כי יהודי זה מסר את סודותיהם לרוסים, ואותו לפחות רצו לתלות. עם דמעות בעיניו ביקש ר' יצחק את האצילים שיניחו גם יהודי זה לנפשו, אולם דבר לא עזר, דבריו של ר' יצחק שביקש להצילו מן המוות עשו רושם חזק על היהודי הזה, הוא שהיה כה מרוחק מהיהדות נוכח עתה לדעת כי היהודים אינם מוותרים עליו, ובשעת הסכנה עושים הכל כדי להציל לא רק את היהודים הטובים כי אם גם אותו הקל שבקלים. בעומדו פנים אל פנים עם המוות הרבה היהודי הזה בתשובה, והלך בלב שקט אל עץ התליה. וראה זה פלא כאשר תלו אותו נקרע החבל והוא נפל למטה בעודו חי. עתה הציעו לו הפולנים להמיר את דתו, ובוזה להציל את נפשו. אולם היהודי שרק לפני זמן מה היה ידידם הקרוב ביותר, סירב עתה בתוקף רב ונשאר גאה ביהדותו, והוא מת על קידוש השם כשהוא צועק שמע ישראל בקול גדול ובעוז יהודי.

במשך שנים רבות שמרו יהודי העיירה את יום השנה למותו של היהודי שמסר את נפשו על קידוש השם, הם סיפרו בגאון לילדיהם כי היה פעם יהודי שלמרות שהיה מרוחק היהדות נשאר נאמן לעמו ולאמונתו בבוא עת המבחן.

צ"ן אדם לחברו

חסד של הצדיק באישון לילה

אחד מבאי ביתו של הרה"ק רבי יואל בעער מראצפערט זיע"א (יומא דהילולא כ"ט אדר) (חותנו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א) סיפר: כי בלילה קיצי אחד באישון לילה העיר אותו האדמו"ר, וביקשו שיצטרף אליו בדחיפות לבית מרקחת בעיר, כדי שיוכל לרכוש מכשיר להרחקת יתושים. משתמה על משאלה זו באמצע הלילה, השיב הרבי: כי שמע שאחד השדרים שהתארח בביתו מתלונן על הטרדות היתושים בלילה ולכן החליט לעשות מעשה ולהסיר את הטרדה כדי לא לגרום צער לאורח.

הבורח מהכבוד

מסופר על הרה"ק רבי נחמיה הלוי מדובראוונא זיע"א פעם נסע ברכבת וישב לו מוצנע בפינה אחת אחוז במחשבותיו. בתוך הקרון נסע גם אחד מגאוני ליטא. כאשר הכיר ברבי נחמיה שאינו נוסע רגיל, נכנס עמו בדברים. והתפתחה ביניהם שיחה תורנית עמוקה וממושכת, עד שמרוב התפעלות קרא הלה: איך זה שלא יודעים מכם? חיך רבי נחמיה ואמר: אספר לכם מעשה. רובל ספרים אחד שהיה מסובב מעיירה לעיירה נודמן לישוב אחד והוזמן על ידי רב המקום לסעוד על שולחנו. כאשר נכנס האורח לבית הרב, הופתע לראות את ארון הספרים הגדול בבית. קרא אל הרב בהתפעלות, הרי אתם יכולים להתעשר במכירת ספרים יקרים כאלו. אמר לו הרב תמיהני עליך, וכי ספרי עומדים למכירה?

פרק בהלכות הכנסת אורחים

מסופר על הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגאסטנין זיע"א שפעם הגיע אורח

אל ביתו, והשמש שאלו אם כבר התפלל? אמר לו הרבי: אדם שבא מן הדרך לא שואלים אותו אם התפלל כבר, אלא מגישים לו מיד מזון שיסעד לבו.

מלאך אינו יכול לעשות טובה

ליהודי

מסופר על יהודי שהגיע אל הרה"ק רבי משה צערעס זיע"א (תלמיד הבעש"ט הקדוש זיע"א) וביקש ממנו שיעזור לו לקבץ נדבות עבור צרכי שבת קודש. השיבו רבי משה: "רד למטה אל רבי שמואל שלי (הרה"ק רבי שמואל מקאמינקא זיע"א) והוא יראה שיהיה לך על שבת קודש". כאשר בא היהודי אל רבי שמואל, מצא אותו עומד באמצע קריאת שמע והראה לו את הציצית בידיו כסימן שאינו יכול להפסיק כעת. חזר היהודי העני אל רבי משה ואמר לו שרבי שמואל הראה לו את הציצית. הלך רבי משה וניגש אל בנו ואמר לו: "שמע רבי שמואל, יש בשמים מלאך אשר יש לו אלף לשונות שאומר בהן שירה לפני רבוננו של עולם, והנה אתה גם כן אומר שירה לפניו יתברך, אך ההבדל בינך ובניו הוא, שהמלאך אינו יכול לעשות טובה לאיש יהודי, ואילו אתה כן יכול לעשות טובה, וכאשר בא אליך איש ומבקש שתעשה לו טובה, אתה מראה לו את הציצית? אם כך, הרי די לו להקב"ה במלאך זה ואינו צריך אותך כלל". אמר רבי שמואל מקאמינקא: מעתה כאשר יבוא אלי יהודי עם בקשת טובה, אפילו קודם 'גאל ישראל', גם כן אחלוץ את התפילין כדי לעשות לו את הטובה.

הילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ה אדר

הרה"ק רבי אברהם גרשון מקיטוב ב"ר אפרים (גיסו של הבעש"ט הק') (תקכ"ה)
הרה"ק רבי ישראל מקאלוש ב"ר אהרן לייב מפרעמישלאן (תר"מ)

יום ראשון כ"ו אדר

הרה"ק רבי אליעזר ליפא מחאמעלניק ב"ר אלימלך מליזענסק (תק"ע)
הרה"ק רבי אהרן ב"ר שמשון (ד"ר גארדאן תלמיד המגיד - תק"ע)
הרה"ק רבי איתמר הכהן מדויקוב (חותנו של הרה"ק רבי יצחק מקאלוש זיע"א)

יום שני כ"ז אדר

הרה"ק רבי ישעי' שור אב"ד יאס ב"ר משה (כליל תפארת - תרל"ט)
הגה"ק רבי יוסף שאול נאטאנואהן ב"ר אריה לייבוש (שואל ומשיב - תרל"ה)

יום שלישי כ"ט אדר

הרה"ק רבי שלמה הכהן מראדומסק ב"ר דוב צבי (תפארת שלמה - תרכ"ו)
הרה"ק רבי יואל בעער מראצפערט ב"ר יעקב שלמה (תש"ן)

יום חמישי א' ניסן

נדב ואביהוא בני אהרן (ב"א תמ"ט)
הרה"ק רבי אלימלך מגראדויסק ב"ר חיים מאיר חיאל (אמרי אלימלך - תרנ"ב)

יום שישי ב' ניסן

הרה"ק רבי שלום דוב בער מליואבאוויטש ב"ר שמואל (תר"פ)
הרה"ק רבי יעקב יוסף ב"ר דוד מסקוורא (תשכ"ח)
זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נחמיה הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "גם אני אורח" רפרום יוסף הדר"ס על המעדים.

עשרה ראשונים (ב)

(א) מי שבא הראשון, נקרא צדיק, שמתחבר לשכינה הקדושה. (וזהר ח"ב, פרשת תרומה, דף קל"א ע"א)
(ב) העשירי שמשלים המנין, מקבל שכר כנגד כל העשרה. (וזהר ח"ב, פרשת יתרו, דף פ"ז ע"א)
(ג) הרגיל להגיע למנינו הקבוע בין י' ראשונים, ויום אחד מתאחר, ורואה שלא יספיק להיות מי' הראשונים במנינו הקבוע, אין לו ללכת למנין אחר להיות שם מעשרה הראשונים, דעדיף מנין הקבוע שלו. (אוסרי לגפן, חלק י"ג, א), עמוד תקכ"ו. סימן ל"ז)
(ד) צריך עיון בומננו שקיימים בכל מקום ומקום שטיבלאך ומניינים בזה אחר זה, דאפשר דמעלה זו של עשרה ראשונים הוא רק במנין הראשון המתפלל שם, או אפשר שגם במנין השני שמתפלל באותו מקום, יש המעלה של עשרה ראשונים. (פסקי תשובות, סימן צ', הערה 233)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

לזכות

החתן ה"ה אהרן משה הי"ו
בן הר"ר פינחס דוד הומינר הי"ו
עב"ג הכלה בת הר"ר משה שפיצר הי"ו

פרשת ויקהל פקודי תש"פ

נכנסתי עמו לשיחה על דא ועל הא ועזרתי לו להעביר עוד שעה בדיבורים בעלמא..."

יצאתי משם בתובנה כי אין לנו מושג כלל בגדולתן של נפשות ישראל... וגם אם לא תמיד ניתן לזהות זאת בגלל היותן מכוסות ומוסתרות במעטה צבעוני וססגוני ומטעה לגמרי, מ"מ כשזה מגיע לשמירת השבת, אתה רואה מסירות נפש ועמידה בנסיונות ברמה מפתיעה.

[מתוך 'המבשר-הרב אהרן ברגמן]

רכז לימוד 'הדף היומי בהלכה' בצרפת הרב נפתלי לוי שליט"א, מספר סיפור מעניין, המלמדנו עד כמה שמירת השבת קבועה בעומק ליבו של כל יהודי. המדובר באחת האוניברסיטאות הנוודעות בפרז' שבה ישנם יהודים רבים שבאים ללמוד לימודי רפואה מתקדמים, כשהם יוצאים לאחר מספר שנים כרופאים מומחים, ומבוקשים בבתי הרפואה בעולם כולו. כזה היה דן אוריז הי"ו, שכיחודי צרפתי הגיע ללמוד לימודי רפואה באותו קמפוס מבוקש, ובמשך מספר שנים אינטנסיביות למד והשתלם במקצוע. יום אחד הציע לו חבר לבוא לשמוע בערב שיעור מעניין בדף היומי בהלכה. הוא אמר לו שלא מטיפים שם לדת ולחזרה בתשובה, אלא מלמדים את ההלכות שיהודים חיים על פיהם בכל הדורות, והשיעור מעניין ומרתק כאחד.

באותה עת, במסגרת לימודי המשנה ברורה לימד המגיד שיעור הלכות כיבוס בשבת, ובין היתר פירט הלכות שונות הנוגעות לחיי המעשה. השיעור עסק באחד הנושאים העולים מלימוד ההלכה למעשה בהלכות שבת, וענינו הוא, שאם נכנסים הביתה ביום גשום עם מעיל רטוב ומניחים אותו על הרדיאטור הדלוק כדי שיחמם אותו ויגרום לו להתייבש מהגשם, המניח עובר על איסור כיבוס [ופעמים גם על איסור בישול], ולכן לא לעשות זאת. אותו סטודנט, דן, שמע את ההלכה, קם והחליט לצאת מן השיעור. מגיד השיעור שהבחין בכך ביקש לשאול אותו מה גרם לו דווקא כעת לצאת מהשיעור, ודן, שהיה בחור משופשף וכישרוני לא ויתר ולעיני כולם החל לצעוק: "אני נוסע בשבת, וכותב ועושה הכל בשבת, ואתה מדבר איתי על כך שאסור לי להניח את המעיל על הרדיאטור?! - וכי לא נראה לך הדבר מגוחך, שאני עושה הכל בשבת ובדיוק על כזה דבר פעוט אתה מבקש שלא לעשותו בגלל השבת?!". כנראה

וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' (לה, ב)

שמירת השבת לאורך כל הדורות היתה והינה המגדיר של כל יהודי באשר הוא - מציאותו של יהודי היא 'שומר שבת'. וכן לדינא, המחלל שבת בפרהסיה נחשב למומר (עירובין טו), מה שלא מצינו בשאר המצוות. השבת מוטבעת בפנימיות של כל יהודי, והיא המקשרת את היהודי לבוראו - 'כי אות היא ביני וביניכם'. המחשה לזה נראה במעשה דלהלן.

"ראיתי אותו במוצאי ראש השנה", מספר אברך חשוב מקהילה חסידית, "הוא הלך ברחוב עם לבושו המרופט והרחובי. כפי שלבוש נער רחוב, נער שוליים. 'מתמודד' בלשון נקיה... והנה אני רואה אותו" - מתאר האברך - "שקוע כולו בסלולארי. כשהבחין בי, התנצל וסיפר כמסיח לפי תומו כי מכיוון שהחליט לשמור על קדושת ראש השנה, לכן עליו כעת להשלים את כל החומר שהפסיד ביומיים של החג... נדהמתי לשמוע כיצד נפש מיטלטלת כזו עומדת בגבורה בנסיון של שמירת החג, וקיבלתי על עצמי להאיר לו פנים ולקרב אותו בכל הכוח לאבינו שבשמים".

"בשבת שעברה", מספר שוב אותו אברך, "בליל שבת בשעה מאוחרת ישבתי בבית הכנסת, והנה שוב אני מבחין במידוענו הבחור המתמודד מסתובב הלך ושוב במבואת בית הכנסת. נאמן להחלטתי, ניגשתי אליו בפנים שוחקות ואיחלתי לו 'גוט שבת' לבבי. "מה שלומך?" שאלתי, "מה הנך עושה כאן בשעה כה מאוחרת?" - ביררתי בעדינות.

הבחור שוב הסיח לפי תומו את סיפורו המדהים ואני נותרתי פעור פה. 'אמש, בליל שישי' - פתח הבחור - 'הייתי באיזה אירוע וישנתי שעות ארוכות מאוד לאחריו. כעת קשה לי מאוד להירדם. בעצם, אין לי שום תעסוקה. חומר קריאה אינו פתרון עבורי - המתיק סוד בלחש - כי אינני יודע לקרוא... ולכן יש לי כעת התמודדות קשה מאוד, מאחר וקיבלתי על עצמי בחודשים האחרונים לשמור שבת וחג, ויש לי נסיון להתעסק בנייד, לכן אני מעדיף להסתובב בחוץ ולהעביר את הזמן עד שאתעייף היטב ואז אשוב הביתה ואירדם מיד, כך לא אכשל בחילול שבת...". "כששמעתי את דבריו הכנים", הפטיר איש שיחנו, "החלטתי מיד שהמשימה שלי כעת היא לסייע לו לשמור את השבת כאוות נפשו.

שהשיעורים הללו אינם מתאימים לי ולכן החלטתי לקום ולצאת מכאן!".

המגיד שיעור היה המום מהתגובה הישירה, ובפרט שהבחין שעוד כמה סטודנטים הביעו הסכמה לדבריו. אלא שמיד התעשת וניגש אליו ואמר: "אני מבקש ממך לרגע לשוב למקומך, ואני רוצה בכל זאת להסביר לך דבר מה". הוא הוסיף אמר לו: "יש לי שאלה אליך, מדוע אתה אכן נוסע בשבת?".

- "כי אני חייב לנסוע מהבית ללימודים וחייב להגיע אף לבית החולים בו אני עושה את הסטאז', ולכן אין לי ברירה ואני חייב לנסוע בשבת".

המשיך המגיד שיעור לשואלו: "ולמה אתה כותב בשבת למרות שהדבר אסור ליהודי הנוהג על פי ההלכה?".

- "כי אני חייב לכתוב מה שאני לומד ועושה, אלו דברים שאם לא אכתוב לא אזכור כלל".

ואז פונה אליו המגיד שיעור בשאלתו הנוקבת: "ולשים את המעיל על הרדיאטור אתה חייב?". אם אומר לך, שכשאתה לא עושה זאת, ובמקום להניחו על הרדיאטור תניח על הכיסא או על הקולב בארון, אתה מכבד את הקב"ה שחושק בכך שנקיים מצוותיו - יהיה אכפת לך לעשות זאת?".

דן משיב בגילוי לב: "אכן לא אכפת לי, כי באמת אין לי עניין דווקא להניחו על הרדיאטור, ואם הדבר יכבד במשהו את הבורא אני מוכן להניחו במקום אחר".

פונה אליו המגיד שיעור: "אם כך אני מבקש ממך בקשה אחת: אם בין כה אינך מוכרח לעשות זאת, אל תעשה זאת, למען כבודו יתברך. כי את זה אתה לא חייב לעשות, אז תעשה ותנהג במקרה זה בהתאם להלכה".

ואכן דן קיבל זאת על עצמו, כשהוא אומר בפני הנוכחים: "אני נוסע וכותב רגיל בשבת, אבל מכאן ואילך אני לא שם את המעיל על הרדיאטור...". וזכה לתשואות רבות מכל הנוכחים. לאחר מכן סיכם המגיד שיעור באומרו, שאם כך הם פני הדברים, הוא רוצה להגיע עמו לסיכום, שכל דבר שאינו מוכרח לעשותו בשבת שלא על פי ההלכה - הוא אינו עושה זאת בשבת. ובכדי לדעת מה מוכרחים ועל מה ניתן לוותר, עלינו ללמוד כאן את ההלכות בקביעות, עד שנדע הכל ונוכל להחליט מה נחוץ ומה פחות נחוץ, ולכן עליו להישאר בשיעורים.

סופו של הסיפור: כיום דן נשוי לרופאה, אף היא סטודנטית ממוצא רוסי שלא ידעה כלל מהי שבת, והם מנהלים יחדיו בית שכולו על פי התורה וההלכה. והכל התחיל מדברים, שכהגדרתם, נעשו כדי שלא להכעיס את הבורא, וכך לאט לאט ראו כי עוד הלכה יכולה להכעיס וכו', וקיבלו על עצמם עוד הלכה ועוד הלכה עד שהגיעו לשמירת תו"מ מוחלטת.

סיפור דומה סיפר הרב נח פאליי שליט"א, רכז לימוד 'הדף היומי בהלכה' באודסה: מדובר בסטודנט, שהיה רחוק מחיי תורה ומצוות עוד מזמן קטנותו. אותו סטודנט הגיע לאודסה למרות ריחוקה הגיאוגרפי, כדי ללמוד מקצוע נחשק שקל יותר ללמוד ולהשתלם בו במקום זה. הוא מעולם לא התעניין ביהדות, אבל כשפנו אליו מארגון 'דרשו' והציעו לו ללמוד 'דף יומי בהלכה', שהוא לימוד ההלכות הנהוגות באורח החיים היהודי דבר יום ביומו בצורה מעניינת, הוא לא חשב שמדובר במשהו שיקבע לו את אורחותיו. ואם לשמוע מעט הלכות, ועוד בצורה מעניינת, למה לא?.

וכך למחרת היום הוא מצא עצמו עם עוד כמה צעירים יהודים בני המקום בשיעור ההלכה. בשל חשיבות העניין של שמירת השבת, החליט מגיד השיעור כי יתחיל ללמוד עם הצעירים הלכות שבת לפי סדר קבוע מבלי להכניס דבר מלבד לימוד ההלכה. ואכן הבחור נהנה מהשיעורים, ולמרות עול הלימודים העמוס בחשבונאות ומתמטיקה, השתדל שלא לוותר עליהם, ובשל כך ההלכה החלה לחדור אף למוחו ולליבו, ובמהלך הזמן החליט לנסות ולשמור שבת ככל הניתן. למרות שלא הקפיד על קלה כבחמורה, אבל בהיכרותו עם ההלכות ידע כבר לסווג מה הן ההלכות העיקריות הנוגעות לעבירות מן התורה, שעליהן החל לתת דעתו לנסות להקפיד בהן, וכך אט אט החל יותר ויותר לשמור את השבת במידת האפשר.

לא עברו אלא מספר חודשים והגיע מועד המבחן המכריע לקבלת התואר שלשמו הגיע לאודסה, ועבורו השקיע שנים רבות של לימוד אינטנסיבי ועקבי. בשל רצונו להשתלם יותר ולשלט היטב בחומר, הוא דחה את האפשרות והחליט להיבחן במועד ב'. אלא שכעבור חודש כשנקבע זמן המבחן למועד ב', חשכו עיניו: התברר כי המבחן נקבע ליום שבת קודש, והוא, ששומר על מצוות השבת לכל הפחות ברובן הגדול, לא יוכל לנסוע לאוניברסיטה ולמלא את המבחן בכתיבה האסורה בשבת. הוא פנה למורים, ומשם הועבר למנהל היחידה, עד שהגיע למנהל הראשי בקמפוס והתחנן בפניו שבשל מצפוני היהודי לא יוכל להיבחן בשבת, ומבקש הוא בכל מחיר לקבל דחיה ליום למחרת או ליום קודם לכן, ובלבד שלא יצטרך לחלל את השבת. המנהל ניסה לפתור את הבעיה, אך ראה כי אין כל דרך חוקית לכך, שכן מדובר במועד ב' ואם לא יעשה זאת עתה לא יוכל להשלים זאת כלל. הוא הודיע לו בצער שאין כל דרך למרות ניסיונותיו, והוא יהיה חייב לעשות המבחן בשבת, שאם לא כן יפסיד כל התואר שעמל עליו מזה שנים. הסטודנט שהיה אמור להתחבט סביב אחת הדילמות הקשות בחייו, לא התלבט לרגע, ובו מקום הודיע למנהל שהוא אינו נבחן בשבת, ויהי מה, שכן ההלכה היא חשובה לאין ערוך, ולמרות שיודע הוא את ההפסד הכרוך בכך, הוא נוטל זאת על עצמו. המנהל ניסה לשכנעו שלא יפגע בעצמו לאחר עמל כה מפרך שעמד בו בהצלחה ממש עד הרגע האחרון, אך כל פניותיו נפלו על אוזניים ערלות. השבת אותה החל לשמור מאז לימודו

בשיעור ההלכה, הייתה חשובה בעיניו יותר מכל. הוא ויתר על המבחן על כל הכרוך בדבר. המגיד-שיעור מספר, כי למרות שהיה אך טבעי לראותו במצב רוח ירוד, הוא חש לאחר מכן כי עשה מעשה גבורה, ואמר שחש שמחה שהגיע לידי ניסיון כשביקשוהו שלא ישמור את השבת, וכיהודי היודע כי ההלכות מחייבות אותו בהתנהגות אחרת בשבת – הוא ויתר ובלבד שלא לפגוע בהלכה.

לא עברו אלא שבועיים ימים, והוא נקרא באופן אישי לחדרו של דיקן האוניברסיטה האחראי על כל הקמפוס הגדול המשתרע על פני דונמים רבים ומחלקות שונות. הדיקן סיפר לו שלאחר שהגיע אליו המקרה וראה כי קיבל החלטתו על פי צו מצפוני הטהור ללא כל שיקולים צדדיים, והסכים לוותר ויתור ענק - הוא החליט לראשונה בחייו לחרוג מהרגלו ולאפשר לו להיבחן עתה בחדרו. הוא הוציא את המבחן ונתן לו לכתוב אצלו בחדר לפי הזמן שיידרש עד להשלמתו. כך אכן אירע, והוא הצליח במבחן. הדבר גרם לסערה רבה ברחבי העיר כולה, ובמיוחד בקרב הסטודנטים היהודים. כשדיברו עמו חבריו על כך, הפטיר באומרו: "כנראה יותר ממה שאני החלטתי לשמור את השבת, החליטה היא לשמור עלי...". התגברות זו יצרה בקרבו מהפכה של ממש, שבעקבותיה התקרב יותר לבורא, עד שנעשה יהודי שומר תורה ומצוות המקפיד על קלה כבחמורה.

[מתוך 'וקרבתנו'-מוסף י"נ סוכות ע"ז]

וְפִי הַמְּעִיל... שְׁפָה לְפִי סָבִיב (לט, כג)

הגמ' (ערכין טז) אומרת שהמעיל מכפר על חטאי הלשון. וזה מרומז כאן - 'שפה לפיו סביב' - אדם צריך להניח מחסום לפיו, ובזה ימנע מצרות נפשו. המעשה דלהלן ימחיש זאת.

הגה"צ רבי **שלום שבדרון** זצ"ל עמד בליל שבת בבית הכנסת 'זכרון משה' ודרש כהרגלו בפני הציבור. לפתע צעק ר' שלום: "יש כאן שני יהודים שגרמו לאדם אחד לחלל שבת ולגלח אנשים בתער, הכל בגלל ההתנהגות שלהם!".

הציבור היה המום: "למי הוא מתכוון?". ואז המשיך ר' שלום: "אספר לכם מעשה שהיה: במשך תקופה ארוכה, אני וחברי, רבי **עזרא ברזל** זצ"ל, היינו הולכים בכל יום שישי אחר הצהריים ל'מחנה יהודה'. היתה לנו חצוצרה שבה היינו תוקעים ומכריזים על כניסת השבת [היה זה לפני עידן צפירות האזעקה וצילי המוזיקה החסידית המכריזים על כניסת השבת], היינו עוברים בין החנויות ומזרזים את בעלי החנויות לסגור את הדוכנים ואת החנויות. בסוף השוק היו ארבע חנויות של ספרים, שאנשים באו לחנויותיהם להסתפר ולהתגלח. שלושה מהספרים היו נענים לקריאה שלנו, רק היינו אומרים "שבת, שבת", ובתוך כמה דקות החנויות שלהם היו סגורות ונעולות על מנעול ובריח. אבל הספר הרביעי היה אגוז קשה... היינו קוראים בקול "שבת, שבת", והוא היה אומר לנו בנימה של לעג: "רבנים נכבדים, כבודכם במקומו מונח,

אבל אצלי השבת נכנסת כשאני גומר לספר את כל האנשים שממתינים בתור...".

אמרנו לו: "אדוני, לשבת יש זמן קבוע, היא אינה מתחשבת בכמות הלקוחות שלך ואינה תלויה בסיום העבודה שלך. זמן זה זמן, ושבת זו שבת. הקב"ה קבע את העתים והזמנים, וזמנה של השבת נקבע מאז השבת הראשונה, זו שנבראה על ידי הבורא בבריאת העולם". אך הספר ההוא בשלו: "אין בעיה, אתם תעשו את העבודה שלכם, אני את העבודה שלי, הכל בסדר". זה היה בנושא השבת. אבל היה עוד ענין: הספר הזה היה מגלח בתער... ר"ל. פעם אחר פעם ניסינו לדבר על לבו, אמרנו לו שזה איסור מן התורה, אך הוא בשלו: "שמעתי אתכם, אין בעיה, אתם תעשו את העבודה שלכם, אני את העבודה שלי, הכל בסדר".

ככה זה היה חוזר על עצמו מדי שבוע. באחד מימי שישי הגענו לשוק כהרגלנו. תקענו בחצוצרה, קראנו "שבת, שבת", עברנו בין החנויות והדוכנים, עד שהגענו לאזור המספרות. והנה אנחנו רואים שהחנות של אותו ספר סורר סגורה. התעניינו מה קרה? הרי יום שישי היום, היום הפעיל ביותר בשבוע אצל בעלי המספרות. סיפרו לנו: באחד מימי השבוע הבן-אדם עבד כהרגלו בחנות. באמצע העבודה חש כאבים בחזה. הוא המשיך לעבוד כרגיל, וכעבור זמן מה התמוטט על רצפת החנות. הבהילו אותו לבית החולים 'ביקור חולים'. כעת הוא שוכב במחלקה הפנימית. החלטנו לבקר אותו בבית החולים. ביום ראשון הגענו לבית החולים 'ביקור חולים' לביקור חולים... עלינו למחלקה הפנימית, פגשנו את הבן-אדם שוכב במיטתו, מוקף בצינורות. הבן-אדם התרגש מן המחווה של הרבנים. הוא ידע שיש בליבם עליו, על עזות המצח שלו כלפיהם ועל הזלזול המחפיר שלו בשבת המלכה ובאיסורי תורה. הוא התרגש מכך שהם לא שמרו לו טינה ובאו לבקר אותו. גם מצבו הרפואי הלא-מזהיר גרם לו להתרכך. אמרתי לו: "בוא נעשה עסקה. אתה מצידיך מבטיח שמהיום והלאה אתה סוגר את החנות שעה לפני שבת, כמו כן אתה מבטיח שיותר אינך משתמש בתער, ואנחנו מצדנו נברך אותך בברכת רפואה שלמה, שתוכל לחזור במהרה בכוחות איתנים למספרה שלך בשוק. עשינו עסק?". הוא הנהן בראשו. בירכנו אותו מעומק הלב ואני הוספתי ברכת כהן. הוא הושיט יד רפה ולחצנו ידיים. עסקה או לא עסקה? חלפו שלושה שבועות והבן-אדם חזר לאיתנו. שב לחנותו, עומד שעות ארוכות על רגליו, מספריים בידו, טרוד באומנותו. הגיע יום שישי. כששמע מרחוק את קול תרועת החצוצרה מיהר לסדר את סידוריו האחרונים, הפך את השלט מ'פתוח' ל'סגור', הגיף את הווילון ונעל את החנות. מידי פעם עברו אנשים במקום, ביקשו להיכנס לחנות כדי להסתפר, אך להפתעתם מצאו את הדלת מוגפת. הם הרימו גבה, לא הבינו מה קורה כאן. הסבירו להם... כשעברנו ליד החנות מצאנו אותה נעולה. בעל הבית כבר מזמן איננו. כעת הוא עושה את דרכו להכנות אחרונות של השבת בביתו. ברוך ה', איזה קידוש ה'. כך צריך

להתכונן לשבת! מספר ר' שלום: במשך חצי שנה, כל יום שישי היינו עוברים במקום. החנות סגורה. אמרנו: "ריבוננו של עולם, לא נבראו רעמים אלא ליישר עקמומיות שבלב". הכנסת לו 'זעץ' אחד בלב, הכל התיישר...". בקיצור... חצי שנה הכל דפק כמו שעון שוויצרי. ערש"ק אחד אנחנו מגיעים לשוק כהרגלנו, עוברים בין החנויות והדוכנים, מכריזים על השבת ההולכת וקרבה. מתקרבים לאזור המספרות, ו...לא מאמינים למראה עינינו: המספרה של מידענו שוקקת חיים, כאילו אמצע היום. אנו מתקרבים בהססנות. נזהרים לברור את מילותינו... אולי בכל זאת חלה איזו טעות מצערת... בעל הבית הבין היטב את סימני התמיהה שעל פניו. הוא קרא לנו לשלום, ואמר לנו: "רבנים נכבדים, תשמעו, הגעתי למסקנה: שבת, לא שבת, לא משנה לי. אני לא עוזב את המספרה עד שאגמור לספר את אחרון הלקוחות!".

"מה קרה עכשיו?", תמנה, "הרי עשינו עסקה. לחצנו ידיים. נתנו ברכה. היית חולה מסוכן, וברוך ה' שבת לאיתנה. הקב"ה לא החזיר אותך לחיים כדי שתפגע בו! למה? איך? מה קרה?".

- "אספר לכם מה קרה". והוא החל בסיפורו: "ביום שלישי השבוע היתה לי אזכרה של אבי עליו השלום. תכננתי ללכת לבית הכנסת בצהרים, להתפלל מנחה ולומר קדיש. חיפשתי מנין, אמרו לי: "לך לזכרון משה", יש שם מנינים רבים, כל חמש דקות מנין". הגעתי לשם עוד לפני הזמן. בשתיים-עשרה כבר הייתי בבית הכנסת. אמרתי 'פתח אליהו', אמרתי קרבנות, קראתי משניות, אמרתי תהילים. לקראת שתיים-עשרה וחצי אני שומע מישהו מכריז 'מנחה, מנחה'. נכנסתי אחריו לחדר. התחיל שם מנין. 'אשרי יושבי ביתך עוד יהללך סלה', קדיש, תפילת שמונה עשרה. הכל בסדר גמור. ואז לפתע, אני רואה שני אנשים נכנסים לבית הכנסת. לא תגידו חילונים, פורקי עול. היה להם זקן גדול, פאות ארוכות... האחד נשא קופסה גדולה של נעלים. כולה היתה מלאה בדולרים ירוקים. השני גרר אתו שק מלא בלירות. הם התיישבו ליד אחד השולחנות והחלו להחליף ביניהם את הכסף - ההוא נותן לירות והשני בתמורה נותן דולרים. ממש כמו בכפרות - זה תמורת זה, זה חילוף זה, זה כופר זה... כל הזמן הם ספרו, באידיש... הם הפריעו לי להתפלל. אני עושה להם 'שששש...', ואז אחד מהם משיב לי 'שששש...'. הוא כעס עלי, הפרעתי לו... במשך כל התפילה לא יכולתי להתרכז. בלבלו אותי לגמרי. פעם אחת אני מגיע לבית הכנסת, וגם אז אי אפשר להתפלל כמו בן אדם... גמרתי מהר. אני מסתכל עליהם, הם שקועים באמצע הספירה - אינס, צוויי, דריי... מתחילה חזרת הש"ץ - הם קמים לקדושה, עומדים עשרים שניות, מתיישבים וממשיכים במלאכה, בקול רם. כאן כבר פקעה סבלנותי. פניתי אליהם ואמרתי: 'תסלחו לי, אתם לא מתביישים? לא מצאתם מקום אחר לספור דולרים?'. אחד מהם מסתכל עלי במבט של לעג. ואז הוא אומר לי: 'כן, הכי טוב בבית הכנסת, תחת כנפי השכינה, זה המקום הכי מוגן...'. היה

שם שלט, היה כתוב עליו באותיות של קידוש לבנה: 'אין לדבר בשעת התפילה'. מתחתיו היה כתוב 'שולחן ערוך' וליד זה עוד כמה אותיות קטנות. אמרתי לו: 'אתה לא רואה מה כתוב כאן? זו הלכה מהשולחן ערוך! איך אתה מעז?', והוא משיב לי: 'עזוב אותי עכשיו, תן לעבוד'. אמרתי קדיש ועזבתי את המקום. חזרתי הביתה. בדרך אמרתי לעצמי תראה מה הולך כאן: אני, יהודי פשוט, הקרבתי את הפרנסה שלי בשביל ההלכה שמחייבת לשמור על השבת. אני סוגר את המספרה שלי במחנה יהודה בשעות הכי שוקקות ומפסיד הרבה כסף. ואילו הם, שנראים יהודים מכובדים, עם זקן ופאות, 'מצפצפים' על ההלכה ובשביל כמה לירות הופכים את בית הכנסת לשוק. ואז אמרתי לעצמי: זהו זה, נגמרה העסקה עם הרבנים. אני חוזר לפתוח את המספרה ביום שישי ולא עוזב אותה עד שאחרון הלקוחות גומר להסתפר. 'אלה עם הזקנים' לימדו אותי שחבל על כל לירה... הערתי לאחד מהם שהם עוברים על ההלכה, ומה הוא אומר לי? 'תעזוב אותי, תן לי לעבוד'. גם לכם - רבנים נכבדים - אני אומר עכשיו: תעזבו אותי, תנו לי לעבוד...".

מסיים ר' שלום: "אי... אי... בשעה שאדם הולך לבית עולמו נפרטים כל מעשיו, הכל נפתח ונפרש לפניו. אומרים לו: "אדון ברקוביץ, אתה יודע, בתאריך זה וזה, שעה אחרי כניסת השבת, גילחת אנשים בתער".

- "אני? גילחתי בתער? בשבת? מעולם לא גילחתי אנשים ביום חול, אז בשבת? הרי בשבת אני מהמקדימים לבוא לבית הכנסת. מעולם לא נגעתי בשערה מהזקן שלי. על מה אתם מדברים? זה עולם האמת כאן? בטח טעיתם ביני לבין מישהו אחר, אולי מישהו אחר בשם ברקוביץ. זה ברקוביץ אחר, לא אני. מצטער מאוד...".

אומרים לו: "אדוני, זה אתה, תחתום! והוא חותם. ואז אחרי שהוא חותם, מראים לו את עצמו בסרטון וידיאו: הנה הוא סופר דולרים בשטיבלאך של 'זכרון משה', אתה מכיר את האיש הזה?".

- "כן, זה אני. אוי, ואיי, אני מצטער, מאוד מצטער... אבל לא נורא, תדעו לכם שכבר עשיתי תשובה. הרווחתי מהעסקה ההיא רווח הגון, מיד לאחר שגמרתי את העסקה תרמתי מאה דולר ל'זכרון משה'. כיפרתי על העוון הזה".

- "אבל זה לא מועיל! היה שם בן אדם אחד, יהודי פשוט שבא לבית הכנסת לומר קדיש על אבא שלו. אתה הפרעת לו להתפלל. וביום שישי שלאחר מכן, האיש ההוא בא למספרה שלו במחנה יהודה. אתה יודע מה הוא עשה שם במחנה יהודה? הוא חילל שבת, גילח אנשים בתער. אבל המעשים הללו שייכים לך! הנה, זו החתימה שלך. אתה עשית את זה!". והאדם הזה, האומלל והמסכן, מודה ואומר: "ריבוננו של עולם, אתה צודק. 'א-ל אמונה ואין עוול צדיק וישר הוא'".

[מתוך הספר 'דורש טוב']

השגחה פרטית

דברי התעוררות וחיזוק וסיפורי השגחה מופלאים המתרחשים בימינו מתוך "קו השגחה פרטית"

פרשיות ויקהל פקודי - ויקרא תש"פ ♦ עלון מס': 38

השגחה שבועית

הקורונה

כשאיום הקורונה מרחף באויר, אנו אין לנו אלא להיאחז בדברי מאורי הדור זי"ע.

בשנת תקצ"א התפשטה מחלת החולי-רע בפולין וסביבותיה. הגאון רבי עקיבא איגר זי"ע כתב מכתבים אודות השמירה מהמחלה (חידושי רעק"א, נדרים דף לט), במכתבו הוא מביא רשימה של אזהרות, ממה צריך כל אחד להישמר. בין הדברים שלא יכנסו לבית הכנסת יותר מ-15 איש בפעם אחת. כדי שכולם יוכלו להתפלל במנין, יש להעמיד משמרות של מניינים מאור הבוקר. הוא מוסיף שם שיעמידו שומרים שכשהבית כנסת התמלא ב-15 איש לא יתנו לאנשים נוספים להתפלל במנין הזה, אלא ימתינו למנין הבא אחריו. הרעק"א מרחיב מאוד במידת ההשתדלות, כגון להיזהר בנקיות בבית ובביגוד, לשמור על צורת המאכל, לזלף את החדרים בחומץ, ועוד דברים שהיתה בהם תועלת לפי דרך הטבע נגד המחלה ההיא. בתוך הרשימה, כחלק בלתי נפרד ממנה מורה הרעק"א: **שלא לדאוג, ולהרחיק כל מיני עצבות.**

יתכן שרבי עקיבא איגר התכוון בזה למהלך הטבעי, שעצבות מביאה חולי.

אמנם יתכן שהתכוון למשהו הרבה יותר עמוק כפי שמוכח מהמגיד ממעזריטש זי"ע (בספר תורת המגיד, תהילים): **והבוטח בה' חסד יסובבנהו.** וכשהוא להיפך - שהוא מתירא תמיד ממידת הדין ומהעונש, אז הוא מתדבק בדינים וחיי"ו שלא תבוא לו רעה. **שבכל מקום שאדם חושב שם הוא מתדבק, ואם מחשב בדין הוא מתדבק בדין.** וכשהוא בוטח בחסד, שם ידבק נשמתו, והחסד יסובבנהו. ע"כ לשונו הקדוש.

כשאדם חושב רק על הטוב ואינו דואג, הוא ממשיך אליו רפואה, ומשפיע שה' יסובבו בחסד. לכן כחלק בלתי נפרד משמירה מהמחלה היא "שלא לדאוג ולהרחיק כל מיני עצבות", אלא אך ורק לשמוח ולבטוח בה' שישמרינו ויחיינו.

במכתבו של הרבי עקיבא איגר אנו מוצאים עוד הנחיה מעשית באופן הרוחני: **ולומר בבוקר ובערב אחר פרשת התמיד בציבור כל פרשת הקטורת.**

ומקור ענין אמירת הקטורת ידוע מהזהר הקדוש בכמה מקומות ובזהר פרשת ויקהל אומר (דף ריח עמוד ב. מלוקט מבין הדברים ומתורגם): **גזירה היא לפני הקב"ה, שכל מי שיקרא בכוונה כל יום פרשת הקטורת, ייבצל מכל דברים רעים שבעולם, ולא יינזק ביום הזה, ויסתלק המיתה ממנו ומכל העולם.**

נתחזק כולנו בדבריהם הקדושים, ונתדבק בחסד, להאמין שהמגיפה לא תפגע בשום אחד מישראל, ואך טוב וחסד ירדפנו כל ימי חיינו. אמן.

שבת שלום ומבורך
פינחס שפר

דברים שבלב

על פי השיעורים שנמסרים ב"קו השגחה פרטית" במהלך השבוע בספר חובות הלבבות "שער הבטחון"

נכה חוסכים את כל ה"למה"

שבח לשליח עבור ההשתדלות, אף על פי שלא נשלם כרצונו לעשות חפצו. איזה ערב פסח נפלא יהיה לנו, כשרק מילים של הערכה ותודה ימלאו את הבית.

למי עוד צריך להודות? כמובן, למסובב כל הסיבות! **יודה לאלוקים אשר בחר לו הטוב בזה!** כי הוא לבדו מנע את מה שנראה טוב בעינינו, כי אין זה מתאים עם הטוב האמתי והנצחי. יש פעמים שהקב"ה גורם לאדם לעשות השתדלויות ולהפעיל קשרים בשביל מטרה מסוימת, ואנחנו עושים ומדברים ואנשים עוזרים לנו, אבל התוצאה המיוחלת אינה מגיעה. אנחנו צריכים לדעת שמה שהיה - כך היה צריך להיות, בדיוק. העמל והיגיעה, ההשתדלות והתוצאה. הכל בדיוק כרצון הבורא. "חבל שעשינו כך... חבל שדברנו כך..." אלו פתגמים בלתי חוקיים. אפילו בגניזה לא נשים אותם, אלא בפח האשפה. כל זאת במה שקשור לעניינים גשמיים.

לפעמים יש שאחרי שכועסים ונרגזים ומאשימים, נזכרים בסוף לסיים את הענין באנחה "שגם זו לטובה"... העבודה היא **לזכור את ה"גם זו לטובה" בהתחלה,** מתוך הודיה לבורא, שמנע ממני דבר שאינו טוב בשבילי, ובוודאי בחסדו הגדול יזמין לי את מה שטוב לי בזמן הנכון.

בספר קדמון "מבחר הפנינים", לרבינו ידיעה הפניני, מובא מעשה ביהודי שבא לבקש טובה מהמושל. הוא פנה אליו ואמר לו: באתי אליך לשאול דבר ששאלתי תחילה מהבורא. אם תעשהו - אשבח אלקים ואודה לך, ואם לא תעשהו, אשבח את השם ואודהו. ואדינך לזכות. המושל נהנה מדבריו של היהודי. ומצא חן בעיניו, מפני שהוא איש אמת ואינו מחניף, וצויה למלא את בקשתו.

כאן מגלים שיטה מעניינת שאפשר על ידה לדון לכף זכות. לפעמים יש תרעומת על אדם שמנע טובה או לא התאמץ מספיק לסייע, אבל כשיודעים שהכל מהבורא, יש לנו צורה נפלאה לדון לכף זכות - לזכור שהכשלון כמו ההצלחה, הם רק מן השמים לטובתינו.

(מתוך שיעור 136)

יש חלקים בהשתדלות שזקוקים לפעולתם של אנשים אחרים. בחיים אי אפשר להסתדר לבד וצריך עזרה. שולחים ילד למכולת, שולחים חבילה עם חבר שנוסע לעיר אחרת, ועוד ועוד פעולות נעשות עבורנו על ידי אחרים. יש שנעשות על ידי תשלום, ויש שנעשות בחסד, המשותף שבכולם הוא שהחפץ נמצא במקום אחר, ואני מחכה שיגיע לכתובת הנכונה. שהילד יקנה בדיוק את המוצר שבקשתי, ויחזור עם שקיות שלימות, בלי שמשוה ינשור בדרך, החבר שנסע לחו"ל, יביא לי המוצר המוצר שנמכר שם בזול, וכן הלאה לאלפים ורבבות.

כשהעזרה של החבר מצליחה, למי נודה? להשם יתברך שהצליח בידו את המשימה. נודה גם לשליח, שהרי **מגלגלין זכות על ידי זכאי.** הרצון והמאמץ של החבר עבורי מעידים על טוב לבו אכפתיות ומסירות, ומגיעה לו תודה על כך, אבל ההצלחה, לא שלו היא, אלא שלבורא עולם.

מה נעשה כשהעזרה לא הגיעה, והמשימה לא בוצעה לשביעות רצונינו? לזאת מורה רבינו (בפרק ד סוף חלק השלישי) **אל יאשימם ואל יתלה בהם קיצור.** ההצלחה אינה שלהם. כאשר אנחנו עושים והשתדלות הגיונית, לא שולחים ילד בן שמונה להוציא מגמ"ח עשרים אלף דולר, אלא, ילד שולחים למכולת, ולגמ"ח את החבר הטוב שמקובל על בעלי הגמ"ח, ועם כל זה החלב נשפך בדרך, והכסף לא הגיע, עלינו להבין כי זה רצון הבורא, וככה הכי טוב. רבינו מתריע **לא יאשימם, ולא יתלה בהם קיצור.**

הם לא אשמים! כמה כעסים אנחנו מנטרלים עם ההנהגה הברורה הזאת! אף אחד לא אשם בכך שהוא לא הצליח לעזור לי, או לא עשה בדיוק את רצוני. האנשים מסביב ממשיכים להיות טובים ומכובדים בעיני, גם אם לא הצליחו למלא את המשימה עד הסוף. כמה משפטים מעליבים ופוגעים ייעלמו מהעולם כאשר כולנו נפנים זאת. איזו אוירה עכורה יש כשמאשימים אחד את השני: למה איחרת ולמה שפכת, למה שתקת ולמה דיברת, למה ברכת ולמה שכחת, למה התעכבת ולמה מיהרת למה אכלת ולמה לא שאלת?...!

להיפך, כל ההערכה והכבוד מגיעים למי שהתאמץ בשבילי גם אם בסוף לא הצליח. ויתן

ניסין שבכל יום

סיפורי השגחה מופלאים שסופרו ב"קו השגחה פרטית"

מבודפסט שבהונגריה

עד הבית בני ברק

שלוש עשרה שנה מתכוננים ליום הזה, ותאריך הבר מצווה שלי מתקרב ממש. בבית עלו כמה שמות של אולמות, כמה שמות של קייטרינגים, אמי התעניינה על גמ"ח למפות ואגרטלים לשולחן, וכבר כמעט שכבר שלחו לבית דפוס את נוסח ההזמנה.

אלא שאז שאל אותי אבי, אם יש איזה דבר מיוחד שאני רוצה שיהיה בבר מצווה שלי.

"אני רוצה", כך העזתי לומר, "שהרבי יניח לי תפילין". אנחנו חסידי סקווירא, גרים בבני ברק. רוב השנה הרבי נמצא באמריקה. באותם ימים, סמוך לבר מצווה שלי, בחודש תמוז תשע"א, הרבי שהה בפרשבורג.

"להונגריה הטיסה יותר קצרה", ניסיתי להוריד מגודל העניין. "ניסע לכמה שעות. הרבי יניח לי תפילין, ונחזור".

אבי הסתכל עלי במבט תמה, ושאל, "אתה יודע כמה עולה דבר כזה?"

"זה עולה יותר מבר מצווה באולם עם קייטרינג?" שאלתי.

"לא", ענה אבי.

"אז אני מעדיף לנסוע לרבי, ולוותר על החגיגה של הבר מצווה. מספיק שיעשו בבית סעודת מצווה עם מנין, וזהו".

אבי התרגש מאד. "אז אתה באמת מבין שבר מצווה זה לא רק סעודה באולם", נהנה אבא. הוא טפח על שכמי, והודיע לאמי בהתרגשות שהתכניות השתנו, והדבר שהכי דחוף עכשיו זה לסדר דרכון.

התכוננתי לנסיעה ברצינות מיוחדת. לא כל אחד זוכה שהרבי יניח לו תפילין, במיוחד אם הוא גר בארץ. התיאורים ששמעתי על המעמד לבשו חיות מיוחדת. סיפרו לי שבשעה שהרבי מניח תפילין לבחור, הוא מראה לו בסידור את כל סדר ההנחה, ומסביר לו מבפנים את העניין של ה'לשם ייחוד'. לכן קונים סידור חדש, כדי שהרבי יראה דווקא בסידור הזה. אחר כך ממשיך הסידור ומלווה את הבחור בכל שנותיו. זאת היא זכיה גדולה להתפלל מהסידור שהרבי קרא בו והסביר בו.

קניתי סידור חדש, ארזנו מזוודה לא גדולה, וכך יצאנו לטיסה, סבי ואבי שליט"א, ואנוכי - בחור הבר מצווה. הגענו לפרשבורג, ושם עברו עלי רגעים עילאיים, שאותם אזכור כל החיים. יש דברים שקשה לתאר אותם במילים, ממש כמו שאומרים בתפילה "ורוממתנו מכל לשון", אין לשון שיכולה לתאר את הרוממות שהיתה לי. זאת היתה חוויה שתישאר חקוקה בלבי לעולם ועד.

כמובן שאת הסידור היקר, שעם הנחת התפילין אצל הרבי נעשה יקר שבעתיים, לקחתי ושמתי בחדרתי קודש במזוודה. משם נסענו לבודפסט ללינת לילה, והמשכנו לקברי אבות בהונגריה.

אנחנו מגיעים לארץ, ואני, בהתרגשות גדולה רוצה

סין, טורקיה, קרית ביאליק

מספר הרה"ח ר' זלמן לייב גוטליב שליט"א מירושלים:

מאחר שזכינו ברחמי ה' יתברך, לזכות את הרבים בהוצאת החומשים "רש"י כפשוטו" ועוד, וברוך ה' לספרים יש ביקוש רב, ועלינו להדפיס כמות גדולה, באתי בדברים עם יהודי שמבצע את תהליך ההדפסה בסיין. כך אני משיג הדפסה מצוינת באיכותה במחיר זול משמעותית, למען ישמח לב מבקשי השם.

כבר כמה שנים שאני עובד עם אותו יהודי, שגם מארגן את ההובלה באניה מסין ארצה. בחודש טבת השנה היה מזג אויר חורפי ביותר. בזמן שכאן בארץ ירדו גשמים עזים, בים השתוללה סערה. האניה ובתוכה הקונטיינר היקר של ספרי ההוצאה עשתה את דרכה הנה, מבלי יכולת לעמוד על מקום אחד. היא נהדפה עם הגלים, ולא היה שייך לעצור אותה כדי לשחרר את הסחורה שמעליה.

כיוון ששהיה בנמל חיפה עולה כסף רב, הוחלט להפנות את האניה לחוף טורקיה. שם היא עגנה במשך כמה שבועות. רק ביום ראשון, בערב ר"ח שבט נכנסה האניה לנמל חיפה, ואני הוזמנתי לבוא ולחתום על הניירת במשרד הנמל, כדי לאפשר את שחרורו של הקונטיינר.

עשיתי חשבון, שכיוון שיום ראשון הוא ערב ראש חודש, ואני חייב להימצא ביום זה בחיפה, אצפין עוד קצת ואשתטח על קבר רשב"י במירון. בסיעתא דשמיא, השחרור של הקונטיינר עבר ללא תקלות, ואני הוריתי למכשיר הניווט שברכבי שיורני את הדרך למירון.

המכשיר הגיב שלא כצפוי. הוא סרב לשתף עימי פעולה, ועל הצג הופיעה הודעה שאין קליטה. חשבתי לעצמי שאין זה נורא כל כך. אין זו הפעם הראשונה שאני עושה את הדרך מחיפה למירון. אסתדר בכוחות עצמי, ואסע דרך כרמיאל. התחלתי בדרכי, אבל הכביש הלך והתעקל באופן שלא הכרתי. מצאתי את עצמי סמוך לבית החיים "צור שלום". זהו בית עלמין גדול שמועד לכל תושבי האזור, ביאליק, מוצקין, קרית חיים ועוד.

נזכרתי שכאן טמונה סבתא רבה שלי, הסבתא של אמי, שנפטרה לפני 39 שנים. למרבה הצער רוב צאצאיה אינם שומרי מצוות, ומי יודע אם משהו מהם פקד את קברה. אמרתי לעצמי, אם הקב"ה סובב שאגיע עד לכאן, אכנס ואעלה על קברה. נכנסתי לבדוקה של השומר ובקשתי ממנו שיבדוק היכן טמונה האשה דבורה רחל גולדשטופ. הוא חיפש את שמה במחשב, שהפליא אותי ברשימות המדויקות והמסודרות שלו, אך לא מצא אותה. נזכרתי כי היה לה בן שנפטר בהיות בחור, ויתכן שהוא קבור לידה, ובקשתי שיחפש את גבריאל גולדשטופ. אכן, החלקה של הבחור נמצאה, ולידו קבורה גם אמו - דבורה רחל, אלא שהיא רשומה בשם גולדשטופ, ולכן לא נמצאה בחיפוש הראשון.

השומר שמח שהצליח לעזור לי, והוא הדריך אותי: "תלך ישר בשביל, תכנס ימינה, ותראה שהחלקה השלישית והחלקה הרביעית הם הקברים של דבורה רחל וגבריאל".

הלכתי לשם, וכשנגשתי הייתי בהלם. על הקבר של הסבתא היה רשום כתוב שיום הפטירה שלה הוא כ"ח בטבת תשמ"א. היינו, שבשבת היה האירצייט, ועתה - יום ראשון, הוא היום שנהוג לעלות לקבר כאשר יום הזכרון חל בשבת!

אמרתי קצת משניות ותהלים, והתקשרתי לאמי לספר לה שאני נמצא על הקבר של סבתא שלה ביום האירצייט. אמי התרגשה ביותר ובקשה שאתפלל עליה אצל הסבתא. "איזו זכות! איזו זכות!" היא התפעלה. להיות שם בדיק בזמן, וזאת בשעה שהנכדים אינם זוכרים את היום הזה ואינם טורחים לעשות את המאמץ להגיע. סיימתי את תפילתי, יצאתי מבית הקברות, נכנסתי לרכב, הפעלתי את הוייז, והנה, הכל בסדר. הקליטה עובדת, והדרך למירון פשוטה וחלקה. ראיתי בחוש איך הונהגתי משמים אל בית העלמין. הרי אין לזה כל הסבר אחר. רק השגחה פרטית מופלאה, לזכות אותי, צאצא ישיר, לגמול עם סבתי ע"ה חסד של אמת. היא פרסום המעשה לעילוי נשמתה.

(יום שלישי פרשת בא תש"פ, ערב, ראיון עם בעל המעשה)

כל הדרכים לירושלים

שמי יעקב. נסעתי בקו ישיר מנתיבות לירושלים, קו 492, וישבתי ליד חבר. הוא ירד בצומת מסמיה, ובאותה תחנה עלתה אשה וביקשה לשבת במקום שהתפנה לצדי. מה לעשות? הרי אי אפשר לשבת כך. נזכרתי בפסק הלכה, שאם אין מוצא אחר, יורדים מהאוטובוס. צלצלתי בפעמון כדי שהנהג יעצור בתחנה הבאה, וירדתי בצומת יד בינימין.

בצומת עליתי על טרמפ שלקח אותי עד יסודות, ושם מצאתי טרמפ שלקח אותי לירושלים, עיר הקודש.

בין יסודות לצומת נחשון ראיתי לפתע משהו מוזר. אוטובוס עומד בצידי הדרך והמנוע שלו פרוץ. מבט נוסף הבהיר לי שהוא הוא האוטובוס שממנו ירדתי, קו 492. לו הייתי נשאר באוטובוס באופן שאינו על פי הלכה, לא הייתי מרוויח דבר, ואילו עתה הרווחתי הרבה יותר מאשר נסיעה מהירה לירושלים.

(יום שני פרשת יתרו תשי"פ, צהריים, סיפור 3)

התפילין חזרו עם הקבלה

שמי צביקה גוטסמן, ואני גר בבני ברק. יש לי גיס שגר בפרץ, ויום אחד, אחרי תכנונים רבים נסעתי אליו, ושהיתי אצלו כמה ימים. כשהגיע הזמן ללכת הביתה נסעתי לשדה התעופה שארל דה גול, וחיקיתי לטיסה שלי. ביד הייתה לי מזוודה קטנה, וכי מה יש לבחור לקחת איתי? לא הרבה. כמה בגדים, כמה חפצים אישיים, ועוד חפץ יקר מאד - התפילין. זה היה החפץ הכי יקר במזוודה הקטנה, והכי יקר בכלל.

את הדרך החזקתי ביד, בידי השנייה החזקתי את הטלפון על האוזן. דברתי עם מישהו, והנה, פתאום אני רואה ש... אין לי מזוודה!

שדה התעופה שורץ ערבים, גנבים, נוכלים ומה לא. כל אחד שעובר בטרמינל הוא גנב בפוטנציה, ואף אחד מהם לא מחזיק את המזוודה שלי. הבגדים והחפצים - כפרה עליהם, אבל התפילין... לא יכולתי להשלים עם אובדן. הרי ברור שגוי מצא אותן, ומי יודע באיזה בזיון התייחס אליהן. רק לחשוב על העניין מעורר בי לחלילה, וחופץ מזה הבושות מהמשפחה. שולחים בחור לפרץ עם מזוודה אחת קטנה, והוא חוזר בלעדית. מה גידו? מה יעירו? שאני כל כך מוכשר. אפילו על מזוודה אחת לא יודע לשמור.

עמדתי ואמרתי בכוונה גדולה: "רבונו של עולם! אני מקבל על עצמי לא לדבר יותר כשאני עטור בתפילין!" חזרתי ואמרתי את הדברים כשאני קובע אותם בלבי בהחלטה נחושה. לצערי היה עלי להשתפר בענין. אמנם ידעתי שאסור לדבר עם התפילין, אבל כשפגשתי מישהו ורציתי להגיד לו דבר מה רמזתי לו בידים ובעיניים, עד שיצאה גם איזו מילה. מהיום גם רמזות וקריצות לא יבואו בחשבון. אין דבורים בתפילין בשום אופן!

ככה הדגשתי והבהרתי מול בורא עולם, ושטחתי בקשתי: "אנא בורא כל עולמים, יודע כל הנסתרות, החזר לי את התפילין היקרות!"

בחמלת הבורא יתברך, האונק עם הדרך וקצת כסף היה ביד, כך שיכולתי לקנות כמה דברים נצרכים, ולעלות למטוס. התרווחתי על המושב ונרדמתי מיד. הנסיעה אורכת שעות, ואני ישן. כשאני מגיע לארץ אני חושב איך לכלכל את צעדי כדי לחסוך את הבושות, ודוחה את הקץ ככל האפשר. נכנס הביתה בשקט, פונה לחדר, ונשכב במיטה. לא ממליץ פתרון כזה לאף אחד, אבל זה מה שעשיתי.

כשאני מתעורר אני רואה שהפלאפון שלי קיבל המון שיחות מ'ביג בן טורס'. ההורים התקשרו באמצע ושוב ביג בן טורס. מה הם רוצים ממני? שילמתי על כל הטיסה בזמן.

מתברר שבעצמי לא ידעתי באיזו מהירות התקבלה תפילתי במרומים. יהודי תושב פרץ, חסיד חב"ד הלך באותה שעה ברחוב עם הילד שלו. פתאום הבחין הילד בטלית מושלכת באשפה. "אבא, יש כאן טלית", אמר הילד. האב והבן פנו לאסוף את הטלית ונדהמו לראות את התפילין מושלכות בבזיון. הם אספו את התפילין עם הנרתק וכל המסמכים סביב, וגילו את הקבלה שקבלתי על התשלום לטיסה מביג בן טורס. החבדניק התקשר לסוכן, וזה התקשר אלי פעם אחר פעם.

כדקותיים אחרי שפקחתי את עיני התקשרו שוב מביג בן טורס. "אתה צביקה גוטסמן? אבדו לך תפילין?"

"כן כן", עניתי, מרוגש.

ושאלה אחת מנקרת במוחי: מה החזיר לי את התפילין? הקבלה של ביג בן טורס או הקבלה שלא לדבר בעת התפילה?

(מוציא שבת פרשת בשלח תשי"פ, סיפור מס' 2, אידיש)

להוציא את הסידור מהמזוודה, אבל... שומו שמים! הסידור איננו! אני פותח את כל הרוכסנים, מרים את כל החפצים, ובאותו רגע מצטער שלקחנו כל כך מעט דברים. אם היו יותר דברים היה החיפוש מתארך מעט יותר, והתקווה היתה נמשכת עוד קצת... אבל זהו. המזוודה מרוקנת, את כל השקיות והבגדים מיששתי מכל הכיוונים, ולסידור אין זכר.

כאב לי מאד, במיוחד כי חלק גדול מהמאמץ מצדי הוקדש כדי לזכות בסידור שהרבי חנך אותו, ואם אין סידור, וגם מתנות שהאורחים נותנים בחגיגה של הבר מצווה לא קיבלתי, זו אכזבה ממש גדולה.

התגברתי. לא נתתי לצער להשתלט עלי. בסופו של דבר, איש לא יקח ממני את החוויה של המעמד עצמו, והעיקר - נכנסתי לעול מצוות, והעניין תקף לפי כל הדעות, גם אם הסידור היקר אבד. התחזקתי באמונה שהכל לטובה, והמשכתי בחיי היומיום.

ארבע ורבע שנים אחר כך, בחודש טבת תשע"ו, נעשה אחי בר מצווה. בדיק באותו זמן שהה הרבי בארץ ישראל. כך יצא שאחי הרוויח מכל הכיוונים. הוא גם קיבל אירוע רב משתתפים, כמנהג הרווח, אולם וקייטרינג ומתנות מהאורחים, וגם נכנס לרבי להניח אצלו תפילין. הוא לא היה צריך לטוס בשביל זה, ואפילו לא לנסוע מרחק רב. כל המעמד נערך בבני ברק, עיר מגוריו. גם אחי קנה סידור חדש, והרבי קרא אתו את ה'שלם יחוד' מתוכו.

אחי המאושר הגיע הביתה, ואני - כל הכאב על אובדן הסידור מהבר מצווה שלי, צף ועלה. אצלי זה לא היה כל כך פשוט. אני ויתרתי על חגיגה גדולה, וכשראיתי את הבר מצווה היפה שערכו לאחי, לא יכולתי שלא להשוות בין הסעודה הקטנה שהיתה לי, לאירוע הגדול שהוא קיבל. נכון שבחרתי בזוה, אבל הוא - בלי שום מאמץ, קיבל שני ציפורים במכה אחת.

ניגשתי אליו ואמרתי לו, "אתה יודע כמה התאמצתי כדי שיהיה לי סידור כזה, שהרבי קרא בו, וראית איך שלא באשמתי קרה מה שקרה. ואתה, עשו לך כזאת בר מצווה יפה... אז אולי... תתן לי את הסידור שהרבי קרא בו אתך?"

"מה??? אחי ממש נדהם מהרעיון. "זה הסידור שלי מהבר מצווה שלי. מה פתאום שאוותר עליו?" הוא לא הסכים בשום אופן, ובהארת פתע נזף בי, "תגיד לי, התפללת פעם להשם שתמצא את הסידור?"

ואני, לבושותי ולכלימתי עניתי ש... לא. לא התפללתי על כך אף פעם. התייאשתי מהר מדי. קיבלתי את הנזיפה מאחי הצעיר ממני בארבע ורבע שנים, לקחתי ספר תהילים ואמרתי בחום כמה פרקים. "ריבונו של עולם", ביקשתי, "אנא, תחזיר לי את הסידור!"

כמה שבועות עברו מאז, והנה, מתקשר אלינו יהודי מפתח תקווה ושואל, "השארתם סידור בבודפסט? הייתי בבית כנסת בבודפסט וחיפשתי סידור בנוסח ספרד. זה הסידור היחיד שמצאתי שם בנוסח הזה. אני מבקש סליחה על שהתפללתי בסידור שלכם בלי רשות, ושואל, אם אתם מעוניינים שאחזיר לכם אותו?"

מעוניינים? משתוקקים!

מי שענה לטלפון נתן לו את הכתובת שלנו, וביום למחרת הסידור כבר היה אצלי. הסידור היקר שלימד אותי בעצמו כוחה של תפילה.

(יום שלישי פרשת לך לך תשי"פ, בוקר)

השפעה פרטית

הייתי במצב קשה ביותר עקב קושי משפחתי מסויים, קשה לי לפרט לכם איזה קושי לא אבזש ואומר שבלי העלון פשוט לא הייתי שורד, זה היה לי הצלת חיים, פשוטו כמשמעו.

ח. מושקוביץ - אשדוד

מצד המקבילים

מצד הנותנים

פירסמתם על מישוהו שהבטיח שאם הוא יתארס הוא יתרום לעלון, והוא אכן התארס. יש לי בן מבוגר, אמרתי מה יש לי להפסיד, אני ניסה. הבטחת, ותוך שלושה שבועות בני שיחיי התארס למזל טוב.

ש. קופולביץ - בני ברק

קח גם אתה שותפות קבע בהצעת האמונה בעולם

ותזכה להבטחת חזרה למזכר הרבים: בניס ובני בנים יראים ושלמים

התקשר עכשיו

לקו השותפות 02.6313.742

העברה לבנק לאומי סניף 902 חשבון 57390056	משלוח בדואר ל.ת.ד. 5475 ירושלים	בעמדות נדרים פלוס על שם "שער הבטחון"
--	---------------------------------------	--

הנצחה פרטית

נתרמו ח"י אלפים עלונים

ההורים התורמים מתחננים לקוראים החשובים אנה, עשו איתנו חסד, ולומר פרק תהילים ולהתפלל לרפואת בנינו היקר בן ה-15 חודשים

חיים אריה ירמיהו בן אסתר

שייעור לגמרי ויחזור לאיתנו בקרוב ממש

ובעזרת ה' אנו מבטיחים, כשהילד יתרפא בקרוב נתרום ג' פעמים ח"י אלפים עלונים להודות ולהלל לבורא רפואות

עלונים ל-280 בתי כנסת

נתרמו לזכר הרה"ק רבי שלמה בן יוסף זצוק"ל הי"ד מקרלין לזכר הרה"ק רבי ישעיה ב"ר משה זצוק"ל מקערסטיר לזכות עידן ישראל בן אסתר חוג' אריס בת סוליקה ויוצ"ח לע"נ הילדה מרים חנה הי"ד בת יבלחטיא הרב יעקב שליט"א נרצחה ע"י בני עוולה בצרפת כ"ה אדר תשע"ג

לזכות עובדי מרים פיננסיים

עלונים ל-100 בתי כנסת

נתרמו לעילוי נשמת הרה"ג ר' מאיר בן הרה"ג ר' ישראל זצ"ל

עלונים ל-100 בתי כנסת

נתרמו לעילוי נשמת הר"ר בן ציון בן ר' גרשון אביגדור ז"ל עלה למרום כ"ד אדר תשס"ב ובנו בכורו הר"ר אברהם קלצקין ז"ל עלה למרום כ"ג אדר ב' תשע"ט

עלונים ל-30 בתי כנסת

נתרמו לעילוי נשמת הרה"ג ר' יצחק דוד בן ר' אברהם מרדכי ברייטשטיין ז"ל עלה למרום ל' שבט תש"פ

עלונים ל-30 בתי כנסת

נתרמו לעילוי נשמת הגה"ח רבי ישראל גרונסמן בן הרה"ח ר' משה שניאור זלמן זצ"ל ראש ישיבת פינסק קארלין עלה למרום כ"ג אדר תשס"ז

שיחו בכל נפלאותיו

רב שיח תורני רעיוני בין משתתפי "קו השגחה פרטית"

הוורטים שאתם פוגשים כאן נאמרו בחבורה העולמית, בקו השגחה פרטית, ונערכו כאן ב'חבורה' אחת, בתוספת שמות וערים להנעים את הקריאה.

הנכם מזמנים לקחת חלק, לשמוע וכן להשפיע על החבורה, ולשחק אותה בהגיגי לבנם. (בשלושה מס' 2)

הצליח לו להיות עם הרבי בכלא

ישב בכלא, ויום אחד נפתחת דלת התא, וראש הקהל נכנס, מחייך ורגוע. שאלו המהרי"ל: מה קרה? על שום מה הכניסו אותך לבית הסוהר? ענה ראש הקהל, רציתי לבוא לכאן ולהיות עם הרבי בכלא. מה עשיתי? החשדתי את עצמי כגנב, ואכן פעולתי הצליחה, שוטרי העיר תפסו אותי, והנה אני כאן, עם הרבי. מכאן למד המהרי"ל פרוש לפסוק (ישעי' סג) "בכל צרתם לו צר". כתיב 'לא', וקרי 'לו', כאשר יהודי זוכר שמי שיושב עימו בכלא - ביסורים הוא הקב"ה, שעימו בצרה, הקב"ה איתו ובכל צרתו לו צר, אזי נהיה "לא צר", הוא שמח ומאושר שהקב"ה איתו, כאותו ראש הקהל שישב בכלא והתענג על כך שהוא זוכה להיות עם הרבי באותו תא.

הלל מבני ברק: זה מה שצריך לחשוב בכל עת שבאים יסורים. בספר ש"ן על התורה, בפרשת תצווה, שואל, מדוע מתחילה הפרשה במילים "ואתה תצווה", שלא כמו בכל המקומות שכתוב "ויאמר ד' אל משה וכדומה? אלא שכאן פונה הקב"ה לכל יהודי ויהודי ואומר לו "ואתה תצווה את בני ישראל", שכל יהודי יחזק את חברו בדברים אלו, וייקחו אליו שמן זית זך", ויקחו זה ענין של לימוד כמו "קחו עימכם דברים", שנלמד מן השמן, שהוא יוצא מהזית המריר, והוא "כתית למאור", מכתתים אותו, דופקים עליו, כותשים אותו, ואז יוצא ממנו שמן זית זך ומאיר.

ברוך מצפת: מי שחושב כך, מתהפכת לו הקללה לברכה. בהלל מודים לה' - "יסור יסרני י-ה", מודים על היסורים ועל כך שהם לא מוות. כיוון שכך "פתחו לי שערי צדק" נפתח השער לישועה, כי המטרה "אבוא בם אודה י-ה", להודות להשם על עצם החיים. ומי שנוהג כך נחשב בין הצדיקים "צדיקים יבואו בו". יזכנו ה' יתברך לראות תמיד את טובו וחסדו, להודות ולספר תהילתו.

משה מראש העין: היה פעם רופא גדול שהמלך קצף עליו קצף גדול וציוה לאסרו בבית הסוהר, לקשור אותו בשלשלאות של ברזל ולתת לו לחם שעורים. המלך שסבר שהרופא הוא חכם גדול ביקש שיעקבו אחרי הרופא, לראות איך הוא מגיב לעונש המר.

הרופא לא דיבר מאומה. הוא ישב בתאו ושתק, אך שתיקתו לא היתה מכוונת ועצובה. הוא היה נינוח, ושמר על מצב רוח טוב. הסוהרים התפעלו, איך הוא יכול להחזיק מעמד זמן כה רב? הם שאלו אותו על כך והוא ענה: יש לי תרופה שאני לוגם ממנה יום יום, והיא מחזקת אותי. שבעה מרכיבים יש בתרופה המופלאה הזאת. האחד - הבטחון בהשם, שלב מלכים ושרים בידו, והוא המחליט את אשר יהיה עמי. השני - התקוה והתוחלת, אני מקוה ומייחל כל יום לישועה. השלישי - יודע אני כי האשמה נעוצה בי, כי חטאי גרמו לזה, וטוב שתהיה לי כפרה. הרביעי - אני חושב וכי יש לי מה לעשות, הרי התלונה לא תועיל מאומה. החמישי - אני שמח שעוונותי מתמרקים בעולם הזה וכך אבוא נקי לעולם הבא. השישי - הרי היה יכול להיות הרבה יותר גרוע, שלא יביאו לי אוכל כלל, או שיענו אותי בעינויים קשים שהיו מכים אותי וכדומה, והנה נותנים לי לשבת כאן במנוחה. הרי היה יכול להיות שלא יתנו לי לאכול כלל וכלל, וכיום נותנים לי לאכול. השביעי - אני יודע שישועת ה' כהרף עין, והוא יתברך שמו יכול להוציא אותי ממצוקות.

סיפור זה הביא בספר מנורת המאור (ל' ישראל אלנקאווה, פרק לשמוח בחלקו) כדי ללמדנו איך לעבור את החיים בעולם הזה ברוגע ובשלווה למרות ים הטרדות.

שמעיה מאור יהודה: שמעתי מעשה מקדוש ישראל, המהרי"ל דיסקין זי"ע.

כאשר העלילו עליו איזו עלילה, הוא

חדש בקו השגחה פרטית

לאור בקשת מאזינים רבים, מהיום ניתן לשלוח סיפורים גם במייל ובפקס

מייל: A023011400@GMAIL.COM

פקס: 02.50.15.466

הצטרף גם אתה לרבות ששינו את חייהם, חייג:

מארץ ישראל - 02-30-11-300

מארה"ב - 646-58-52-979 | מאנגליה - 0-330-3900-489

מבלגיה - 3233-696-766

קו השגחה פרטית לנשים - שלוחה 4 בתפריט הראשי

קו השגחה פרטית

אידיש. עברית. אנגלית.

המעוניינים

להפיץ את העלון בבתי כנסיות, חנויות וכדומה

מזמנים להתקשר

למשרד ההפצה

בטלפון 02-5866-075

מענה אנשי בין 12:00 ל-14:00

ניתן להשאיר הודעה בכל שעות היממה ונחזור אליכם בסייר

משלוח הגיליונות הינה ללא תשלום למפיצים 250 עלונים ומעלה בתצוגת מקורות חלוקה

לקבלת העלון במייל הרשמו בכתובת P023011300@GMAIL.COM

לעלון באנגלית EN023011300@GMAIL.COM

מה יבקו הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

כ"ט אדר, יומא דהילולא של הרה"ק ר' שלמה מרדומסק בעל ה'תפארת שלמה' ז"ע ועכ"י אל הרה"ק ר' שלמה מרדומסק ז"ע הגיע פעם רב של עיירה אחת בימים שלפני חג הפסח, ובפיו בקשה: "רבי, ברכני שלא אכשל בהוראה בדיני חמץ בפסח". מכיון שאיסור חמץ בפסח הוא איסור חמור מאוד, ופרטי הדינים בענין זה הם רבים ומורכבים, חשש הלה שמא יכשל ח"ו בהוראה בדינים אלו, וביקש שהרה"ק יברך אותו שיזכה להורות לאמיתתה של תורה.

אמר לו הרה"ק בעל ה'תפארת שלמה': אם ברצונך שלא להכשל בהוראה בדינים אלו, שב ושנן את כל הלכות פסח מתחילתם ועד סופם ואז לא יגיעו אליך בכלל שאלות כאלו... כשהלה תמה על כוונת הדברים, הסביר הרה"ק את עצמו ואמר: להוי ידוע לך שבכל דין המובא בשלחן ערוך שאין לומדים אותו כראוי, עומד הדין בעצמו בשמים וטוען למה לא לומדים אותו, ואז מסבבים בשמים ששאלה כזאת תובא בפני הרב כדי שהרב יהיה חייב ללמוד את הדין, אך אם הרב לומד כבר היטב את כל הדינים שוב לא יתלוננו עליו הדינים ולא יהיה צורך לשלוח אליו שאלות כאלה...

(ספר נפלאות התפארת שלמה)

אמונת הצדיקים במשנתו של בעל ה'תפארת שלמה'

"...במעלות דיבוק החכמים וצדיקי הדור, כי הם העומדים לעזור לכל הבא ליטור את נפשו לבא לתקון הראוי, כאשר נשמע מפי קדשו של הרב הקדוש [ר' ישכר בער] מראדשיץ זלה"ה, שסיפר המעשה מהרב הקדוש ר' חייקא המדורא ז"ל, אשר לגודל הסיגופים אשר עשה לנפשו והתמדת הלימוד לנדד שינה מעיניו, עם כל זה לא מצא מרגוע לנפשו עד אשר זכה לבוא אל הרה"ק סבא קדישא מוה"ר דב בער [המגיד] ממעזריטש זלה"ה, אז נגמר תיקונו. וידוע מה שכתב בספר מאור ושמש בשם הרב הקדוש מוה"ר אלימלך [מליצ'ענסק] בעל המחבר ספר נועם אלימלך, שאמר על איש אחד שהיה בדורו וחשב בדעתו כי טוב לו לשבת השקט בביתו ולשקוד על לימודו, והשיב לו הרב הנ"ל הפסוק זה (ירמיה כג, כד) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאום ה', פ' אם יעלה בדעתו להיות נסתר בביתו ולא להתחבר עם יראי אלקים לבוא אל הצדיק, אזי ואני לא אראנו נאום ה' וגו'. אולם מאשר זכינו לאור שבעת הימים קדושת הבעל שם טוב, לאורו נסע ונלך להתחבר עמם, כי כן היתה כוונת

החשיבות הגדולה בשתיית 'לחיים'

מסופר שפעם נפגש הרה"ק החוזה מלובלין ז"ע עם הגאון ר' עזריאל ראש הברזל אב"ד לובלין שהיה מתנגד לחסידות. פנה ר' עזריאל אל החוזה הק' ושאל אותו: מדוע אצלכם החסידים כשאתם נפגשים זה עם זה אתם שותים 'לחיים', ואצלנו כשאנו נפגשים אנו מדברים בלימוד ובזה אנו מתחברים זה לזה באהבה רבה?...

נענה החוזה ואמר לו: אביא לך ראייה מדברי חז"ל שהלימוד אינו מקרב את דעתם של אנשים זה לזה, ואביא לך ראייה שהאכילה והשתיה יחד מקרב את לבם זה לזה. מצאנו ברבי מאיר שלמד אצל אחר, ואמרו על כך חז"ל (תחגיגה טו) "ר' מאיר רמון מצא, תוכו אכל קליפתו זרק" [כלומר הוא למד מאחר רק את דברי התורה, אבל את הכפירה שבלבו הוא לא לקח], הרי לך שהלימוד אינו מקרב את דעתם של אנשים והם יכולים להשאר זרים זה לזה.

ומאיידך, במס' שבת (בדף יז, שלמד השבוע) מצאנו שחכמים גזרו על פתם ושמים של גויים משום יינם [היינו שמא יבואו על ידי כך לשתות את יינם], ועל יינם גזרו משום בנותיהם [שעל ידי שישתה מיינם יבוא ח"ו ליקח את בנותיהם]. והרי לך שכשאנשים יושבים ואוכלים יחד מתקרב לבם זה לזה...

אצלכם החסידים
כשאתם נפגשים
זה עם זה אתם
שותים 'לחיים',
ואצלנו כשאנו
נפגשים אנו
מדברים בלימוד

הצדיק אינו אוהב את בנו יותר ממישהו אחר!

"כי דרך הצדיק האמיתי להיות כל ישרו ומגמתו לראות בטובת הדור, הן במילי דשמיא והן במילי דעלמא, ויהיה חפצו ורצונו להיות כולם עובדי ה'... וזהו שמסיים (במגילת אסתר) דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו, כי זהו מעלת מרדכי היהודי, שמקודם היה מנהיג ומשפיע השלום לעמו בני ישראל, ואח"כ גם כן לכל זרעו, כי גם הם מזרע ישראל. כי מקודם כתיב (אסתר ט, כז) קימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלווים אליהם, כל איש קרוב אצל עצמו ואצל זרעו, לא כן דרך הצדיקים האמיתיים כמו מרדכי, שהיה מקודם דורש טוב לעמו ואחר כך דובר שלום לכל זרעו.

וכדרך הזה שמענו מפה קדוש הרב הוותיק אוהב ישראל רבי דוד מלעלוב זלה"ה, שאמר בזה הלשון: איך תאמרו עלי שאני צדיק הדור, אם אני עדיין מרגיש בעצמי אהבת בני זרעי יותר מבשאר בני ישראל. כי הצדיק נקרא אב לישראל והם בניו ממשי.

(תפארת שלמה [מועדים], רמזי פורים)

לאיזו מסירות נפש אדם יכול להגיע!!

הגאון הצדיק רבי שמואל שפירא זצוק"ל היה מצדיקי ירושלים. הוא התגורר ברח' חנן והיה שכנו של מרן פוסק הדור הרב אלישיב זצוק"ל, דלת ליד דלת.

נכדיו מספרים עליו סיפור נורא ומסמר שיער, סיפור שזכור להם היטב וחוקק בעצמותיהם. בסוף ימיו כשמחלת הפרקינסון שברה את גופו לא עלינו, ומנעה ממנו שליטה מלאה על תנועותיו, נפל פעם רבי שמואל ל"ע באישון לילה מהמיטה. הרבנית רעייתו שהתעוררה לקול הנפילה התחלחלה והתחילה לצעוק לעזרה, שאחד השכנים יבוא להקים את רבי שמואל ולהחזיר אותו למיטה.

רבי שמואל שוכב מתפתל מיסורים, ולוחש לה מהרצפה מתוך עב הענן של הפרקינסון שמעוות את הרמ"ח איברים: "אנא! פריידא! רחמנות!... אל נא תצעקי, שכננו הנכבד הרב אלישיב עוסק כעת בתורה. עלולה את חלילה וחס להפריע לו מן הלימוד...". "ומה עלינו לעשות? – תהתה הרבנית – הרי אין בכוחי הדל להקים אותך מהרצפה. אז מה, תשכב ככה על הרצפה עד הבוקר?". "נמתין" – אומר לה רבי שמואל בניחותא מהרצפה – "נמתין לאור הבוקר, שמעון הנכד יגיע, והוא יעזור לי לקום, אסור להפריע להרב אלישיב מהלימוד".

כשמעיה זאת רעייתו נחרדה חרדה אמת: "אבל שמעון אמור להגיע רק לפני שחרית... עוד חמש שעות תמימות, האם תשכב כך מתפתל ביסורים חמש שעות?". ורבי שמואל עונה לה בניחותא: "5 שעות אשכב על הרצפה, והרב אלישיב יעסוק בתורה..."

החידקים המסתובבים באויר העולם

השבת נלמד בדף היומי (שבת דף טו): יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים גזרו טומאה על ארץ העמים.

ביאר הרה"ק ר' פנחס מקוריץ ז"ע שהענין הוא מפני שאומות העולם יש להם תמיד מחשבות רעות ומכוערות מאוד, והם נשארים באויר העולם, ואף לאחר שכבר מתו ואינם עוד בעולם נשארים אותן המחשבות ומקלקלים ומטמאים את האויר, ועל ידי זה יכולים לפגום ח"ו במוחות הצדיקים אפי' למרחוק, ולכן גזרו חז"ל טומאה על ארץ העמים.

והעצה לזה – היה אומר הרה"ק הנ"ל ז"ע – שכל אדם יראה לשנוא תמיד ולהרחיק מעצמו את מחשבותיהם, ולהחליט בלבו שכל מחשבותיהם אינן רק רע כל היום.

הסגולה הבדוקה נגד מחלת ה'קורונה' ל"ע

לקראת ראש חודש ניסן הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, נעתיק כאן קטע נורא מדברי תורתו של הרבי הק"ק מרן בעל ה'עבודת עבודה' מטאש זצוק"ל (פר' שלח עמוד שכה):

"ובענין מה שכתב שבראש חודש יש עליה כמו בשבת, מצינו בזה"ק כי בראש חודש אין שולט אור של גהינום כמו שאין שולט בשבת, גם איתא בספרים הק' כי באכילת ראש חודש פועלים כמו באכילת שבת, שמעלים את עצם קליפת נוגה שהיא עצמה תיכלל בקדושה כידוע, לא כמו באכילה של ימות החול שמעלים רק הניצוצות מתוך קליפת נוגה, ולכן יש מצוה לאכול סעודת ראש חודש, ויש על זה סימן מיוחד בשו"ע סימן תי"ט, כי

אכילה זו גבוהה מאוד כמו אכילת סעודת שבת.

ועד היכן גדולה מעלת סעודת ראש חודש יש ללמוד מדבריו הק' של הרה"ק בעל ה'תורת צבי' מזידיטשוב זי"ע שפי' בפסוק 'ושם בת אשר סרח', על פי מה שאמרו חז"ל בברכות דף ח': תתק"ג מיני מיתה נבראו בעולם, שנאמר "למות תוצאות" תוצאות בגימטריא הכי הוה. ואמר הרה"ק, כי **בזה שבני ישראל סועדים סעודת ראש חודש הם מבטלים כל מיני מיתות האלו שלא ישלטו בעולם**, וזהו פירוש הכתוב 'ושם בת אשר' ו**שם** עולה כמנין רצון, **בת אשר** עולה **תתק"ג**, פי' כשמתעורר רצון למעלה להביא ח"ו לעולם אחד מתתק"ג מיני חולאים אלו, העצה לזה – **סרח**, נוטריקון סעודת ראש חודש, ועל ידי שסועדים סעודת ראש חודש מבטלים את

מיני מתיקה

ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר. דרשו חכמינו במס' מגילה "אורה זו תורה". ולכאורה יש להבין אם כך מדוע לא נכתב בפסוק בפירוש ליהודים היתה תורה.

אלא אכן את זה רוצה הפסוק להשיענו שהתורה היא אורה, היא מאירה את החיים, ומי שקובע עתים להגות בתורה והוא מחובר אל התורה, כל החיים שלו מאירים וזורחים באור אחר לגמרי.

כולם.

עי' עוד במאה קשיטה לרמ"ע מפאנו אות צ"ח."

ישר כוח לגאון הצדיק המחנך הנודע מהיושבים ראשונה במלכות טאש רבי משה מאירוביץ שליט"א על שהעניק לי הספר הקדוש עבודת עבודה

הבריאה, כמו שנאמר (תהלים קיב, ד) חנון ורחום וצדיק – אף על פי שהבורא ברוך הוא רחום וחנון, צריך גם כן להיות צדיק בדור, כי הם יודעים לרצות ולתקן, והם יודעים דרכי יושר להפריד הרע מן הטוב". (תפארת שלמה עה"ת – פרשת בחקותי)

"זה שתיקנו חכמינו ז"ל כשרואה חכמי ישראל מחויב להודות להש"י ברוך שחלק מחכמתו ליראי' – היינו שישבח ויתן תודה לה' שיש צדיק כזה בדור שיוכל לשכון בו כבוד ד' וחכמתו לחלקו לעולם. כמו שנשמע כזה מאת **כבוד אדומ"ר הרב הקדוש [החזו"ח] מלובלין זי"ע**, שכל ששה עשר שנים שהיה **הרב הקדוש מבאדיטשוב** חי לפניו, הנה בכל יום ויום היה מייחד לו שעה אחת להודות ולהלל להשם יתברך אשר שלח לעולם הזה נשמה גדולה וקדושה של הרה"ק **מבאדיטשוב זי"ע**". (תפארת שלמה עה"ת – פרשת כי תבוא)

"ושבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר הם חיים עדנה (קהלת ב, כו). הפי' בזה להבין גדול מעלות הצדיקים הממשיכים עוצם קדושתם לדור דורות הבאים אחריהם, עליהם תופע נהרה מאור הקדושה אשר הורישו לתלמידיהם ותלמידי תלמידיהם לדור דור, כאשר עינינו תחזינה מישרים מגדול מעלות **הרב הקדוש מוה"ר אלימלך זלה"ה**, אשר זה קרוב שמונים שנה שהלך לעולמו, ועד היום תופיע אורו הקדוש לדור דור תלמידי תלמידיו כנהר שאינו פוסק לכל מי שבא ליטור, זכותו יגן עלינו... זה גם כן הפירוש הנ"ל, ושבח אני את המתים שכבר מתו, שבחם של הצדיקים אשר כבר מתו והלכו לעולמם נוכל להבין מהדורות הבאים אחריהם, הם החיים אשר חיים עדנה, ועליהם תופע אור הקדושה אשר המשיכו הצדיקים, זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל".

(תפארת שלמה על התורה – לקוטים)

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדף היומי

שאלה:

בענין מה שכתב הביאור הלכה בה' שבת (ס' שמ"ה סעי' ז) דיש לסמוך על דעת המקילין הסוברים שאינו נקרא רשות הרבים דאורייתא אלא אם כן עוברים בו ששים רבוא אנשים, וממילא ליכא לדין רשות הרבים דאורייתא, לפי זה האם יש לחשוש בימינו בארץ ישראל לרשות הרבים דאורייתא?

תשובה מאת הגאון האדיר רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א,

רב מערב בני ברק, דומ"ץ בביה"ד של הגר"ש וואזנר זצ"ל,

וראש ישיבת חוג חת"ס:

כבוד הרה"ג המפואר פה מפיק מרגליות ידיו רב לו בהפצת אורה של תורה על פני תבל, **רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א**

הגיעני מכתבך היקר זה עתה, ובגידון שאלתך הנה דעת מרן החזון איש היא דמאחר וברחובות העיר שלנו יש בדרך כלל בתים והוי העומד מרובה על הפרוץ וגם כנגדה יש בתים, הוי לה רשות היחיד מן התורה. אך מרן בעל האגרות משה (א"ח ח"ה ס' סח) חולק עליו בתוקף. ועיין מה שהארכתי בזה בס"ד **בשביבי אש על התורה פרשת ויקהל** (פרשת השבוע). [ונראה דעל כל פנים כביש גהה ודאי הוי רשות הרבים של תורה].

ביקרא דאורייתא, שמואל אליעזר שטרן

מקולמוסם של הקוראים

לפני הקב"ה, רבונו של עולם רמוז בעניין דבסיים מחמרא, ואחוי לי שינין דבסיים מחלבא". ויש לעיין למה זה פשטיה דקרא?

אלא למדנו בברכות (דף מט.): "אידי דאמר מלכות בית דוד לאו אורח ארעא דלא אמר מלכות שמים" [כלומר, שלכן צריך להזכיר מלכות בברכת 'הטוב והמטיב' ולומר 'מלך העולם', שמאחר שהזכרנו כבר מלכות בית דוד בברכת 'רחם נא', אין זה מדריך ארץ של נזכיר מלכות שמים].

ולפי זה יש לומר שמאחר שבברכת יהודה שם בפרשת ויחי נזכר מלכות בית דוד, שהרי נאמר לא יסור שבט מיהודה וגו', א"כ מוכרח שלפחות בפסוק אחד בברכה זו צריך להתייחס למלכו של עולם ב"ה, ולכן על כרחנו אנו צריכים לפרש 'חכלילי עינים' על רבונו של עולם!

מכתב מאת הגאון הנודע עט סופר מהיר ופה מפיק מרגליות מזכה הרבים הרב משה יעקב הלוי קנר שליט"א

לכבוד ידידי הגאון הגדול מממתיקי התורה ומזכי הרבים בשיעוריו הנפלאים והמחכימים **הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א**

מן הסתם אתה כותב בגליון רק על הדפים העתידיים, אך בכל זאת אהנה את כבוד תורתו בהערה על ברכות דף מט שלמדנו כבר.

הנה איתא בכתובות (קיא:): על הפסוק 'חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב': "פשטיה דקרא במאי כתיב, כי אתא רב דימי אמר, אמרה כנסת ישראל

דוד המלך עם כל צדקותיו ודביקותו בה' ונידוד שנתו בלימוד התורה, עדיין לא זכה להיות 'רגל רביעי שבמרכבה', אלא בשעה ששמעי בן גירא חרפו וגידפו וקללו קללה נמרצת ועפרו בעפר, והוא הבליג ולא השיבו דבר, ואדברא, אמר: "הניחו לו ויקלל, כי ה' אמר לו קלל", ואז זכה למעלתו השלימה. ומאכן יש ללמוד על המעלה הנוראה של מי שמבליג על בזיונותיו

נקודה למחשבה:

הגליון נתרם לע"נ אבי מורי הגאון הצדיק רבי שמואל צבי בן רבי בנימין קובלסקי זצוק"ל

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

לתרומות, להנצחות ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661

עמודה כללית

שילוח והפצה לכל יעד

הדפסה

בימור מושרס

עמודה כללית

מקצועית

ש. ברגר

היהלום שבספר

עמוד העלון בחסות:

טל: 052-7633923 | דוא"ל: info@sh-berger.com

זמני בניסת וצאת השבת

בניסת שבת: 17:33
שקיעה: 17:55
צאת שבת: 18:30
רבנו תם: 19:08

הגיליון יו"ד
בעיה"ק נתיבות

אדר השבת

העלון מופץ ברכבות עותקים בארץ ובעולם
מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

ספר "אור השבת": כל סיפורי ההשגחה שסופרו על ידי רבי חיים וא"ר - פרטים בעמוד ד

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת: שרון בן גילי ז"ל

מניינה בפרשה

"וימלא אותו אלוים בחכמה ובתבונה"

מעשה ברבי חיים מוולאז'ין זצ"ל [תלמידו של הגר"א] שהיה הולך לבקש עזרה לשיבתו הקדושה וולאז'ין. והנה הגיע לאיזה כפרי אחד והסביר לו על מעלת הצדקה שעץ חיים היא למחזיקים בה וכל מה שבישיבה ילמדו תורה בזכות כספו זה נזקף לזכותו וגם זוכים לעושר בעולם הזה וכל שכן לעולם הבא. ונכנסו הדברים בלב האיש והפריש סכום גדול מכספו לטובת הישיבה ואמר לרב תבוא אלי כל פעם. מהיום אני מפריש את כל מעשרותי לישיבה וכן היה. שפעם פעמיים בשנה הרב היה מגיע אליו ומקבל ממנו את הסכום ומברך אותו אבל כשהרב כבר נזדקן הוקשה לו הדבר ושני בחורים החליפו את הרב במשימה של גביית הצדקה מהאנשים אלא שהבחורים ביקשו מרכבה עם סוסים. וכשהגיעו לאיש הנזכר לגבות ממנו אמר להם האיש אני מצטער הפעם אני לא נותן. וחזרו הבחורים לרבם הגדול וסיפרו לו, אמר להם קחו אותי אליו וכשהגיע אליו הרב מוולאז'ין קם האיש לכבודו וביקש מחילה שהטריח אותו. שאל אותו הרב האם הפרנסה לא בסדר או שקרה משהו שאתה לא יכול לתת? ענה ואמר, חס ושלום הפרנסה גדלה מאז שאני מעשר לישיבה, אלא שאני חשבת שסכפי הולך לטובת תלמידי הישיבה שיאכלו וישתו וילמדו תורה אבל אני רואה מרכבה עם סוסים ואני מבין שסכפי הולך לסוסים. עדיף כבר שאני יטפל בסוסים שלי, אמר לו הרב את הפסוק הנזכר שנאמר על בצלאל ולחשוב מחשבות וכו' מה החידוש בכך? אלא הקב"ה נתן לבצלאל חכמה כזו שידע לחשוב מה אחרים חושבים כשנותנים נדבה למשכן, שאם הוא חושב בשביל כבוד שכולם יראו שהוא נותן נדבה אזי יניחו את זה בחצר המשכן ומי שחושב לשם שמים יניחו את זה בתוך המשכן. וכן הדבר לגביך אתה שאתה נותן לשם שמים מובטח לך שכספך יגיע ישר לצורך התלמידים. והאיש הנ"ל שמע את הדברים והוסיף נדבה הגונה מאשר בכל פעם על זה שהטריח את רבי חיים מוולאז'ין. והיה רצון שנעשה כל מעשיו לשם שמים.

"וימלא אותו אלוים בחכמה ובתבונה"

משל למה הדבר דומה, למלך שמרדו עליו לגיונותיו, עמד שר צבאו ונלחם עמהם, אמר להם, במלך אתם מורדין, עמדו עלי והרגוהו. בא המלך אמר להם, היכן שר צבא שלי, אמרו לו, הרגו אותו הלגיונות, אמר לו המלך, חיך וחי, אלו ממון נתת עלי, היית פורע לך, עכשיו כשנתת נפשך עלי, כל בנים שיצאו ממך, אני עושה אותן דוכסין. כך חור נתן להקדוש ברוך הוא נפשו במעשה העגל, אמר לו הקדוש ברוך הוא וכך עשית חיך, כל בנים שיצאו ממך, אני מגדלך בעולם, שנאמר ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור.

הגיליון מוקדש לרפא"ש רחל בת קלודין שמחה

השובות למחזור ניתן לשלוח עד יום שלישי בשבוע
לפקס: 08-9941870
או למייל: 7665190@gmail.com

אור התורה
לע"נ גימין בן רחל

חידה - "על כרחך אתה נולד" היכן מצינו מרצונו?
חידה משבוע שעבר - איזה עוף עתיד לבשר על הגאולה.
פתרון - הרחם (חולין ס"ג ע"א).

החודש אי"ה יוגרלו הפרטים כדלהלן:

תלושי קניה בחניות ביגוד	תהילים מפואר עם פירוש מתוק מדבש	מנחה וערבית עם פירוש מתוק מדבש (2 זוכים)
----------------------------	------------------------------------	---

העלון להצלחת מור תומר סגרון ורעייתו תח"י
ניתן להצטרף לרשימת התפוצה במייל. שלחו מייל
הצטרפות - keremyosef@okmail.co.il
לתגובות תרומות הארות והערות: 052-7148454
ניתן לשלוח גם בפקס: 08-9941870

דיון הלכתי בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו
על שולחן של גדולי ישראל שלישי

האם מותר לאשכנזי לשאת כפים בבית כנסת ספרדי בעיר קראקא

שאלה: כהן אשכנזי נסע לקברי צדיקים במזרח אירופה, ושבת בקראקא, עירו של הרמ"א. ונודע לו שבשבת בבוקר יתקיים בעיר מנין של יוצאי עדות המזרח שנוהגים לשאת כפים במשך כל ימות השנה, ולא רק בימים טובים כמנהג האשכנזים בחו"ל. ונסתפק אותו כהן האם מותר לו לשאת כפים עמהם, דהיידי נגזר אחרי הציבור, ומכיון שציבור זה נוהג לשאת כפים בכל השנה, אף היחיד צריך לנהוג כמותם, או שמכיון שזו היא עירו של הרמ"א והוא המרא דאתרא דשם, והוא מבני אשכנז שקיבלו עליהם את פסקי הרמ"א להלכה, אין לו לעבור על הוראתו של הרמ"א בעירו אף אם יש שם ציבור שנוהג אחרת.

תשובה: הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי שליט"א הורה שיעלה לדוכן וישא כפים עם הציבור. וכן הורו הגאונים רבי שמואל אליעזר שטרן ורבי נפתלי נוסביו שליט"א, שהולכים בזה אחר מנהג המקום ומכיוון שבבית הכנסת הזה המנהג הוא לשאת כפים בכל ימות השנה יכול היחיד לישא כפים עמהם.

והגאונים רבי שמאי גרוס ורבי עמרם פריד שליט"א הורו למעשה שאם הוא כהן יחיד לא ישא כפיו כלל, אך אם יש שם כהנים אחרים ובלאו הכי מתקיימת שם נשיאת כפים ישא כפיו עמהם ולא ייצא מבית הכנסת קודם רצה. ובשאר מקומות בחו"ל אפילו אם הוא כהן יחיד יכול לעלות ולשאת כפיו כמנהג הציבור שהוא מתפלל עמהם.

הודעה משמחת לקראת חג הפסח הבעל"ט:

בשבועות הקרובים אי"ה נפרסם חידה על חג הפסח ויוגדלו פרסים בשווי אלפי שקלים לכבוד בני התורה ועמליה

הכינו הכונו, כי בפסח הזה תרגישו בני חורין אמיתיים...

האוצר של השבת

לאחר צאתו של הכרך הרביעי מסדרת הספרים שכבשה רבבות בתים מעם ישראל, יצאנו רגע אחד ללקוט מזה מסתור מאחורי הכרך החדש | וגם מה היא סוד ההצלחה של הספר | מעט מילים שמגלות אלפי שאלות ותהיות, מוזמנים לקרוא

פרק חיים, זאב

האזני! ומאזני!!

הפיצוחים בשולחן השבת

ומי שלוקח את יום שבת קודש, ובטוחני שלכולם יש קשיים בחיים, אבל מי שהולך עם אמונה לשבת ואומר שלפחות ביום הזה אני מראה אהבה לבורא עולם שאין ביום זה עבודות ואין כלום. היא תשרה עלינו את הברכה כי היא מקור הברכה.

אני חייב לספר לכם סיפור נוסף ממש פלא והפלא:

הייתי כאן בצרכנייה הנקראת "ש", אני עומד בתור וקניתי דברים לכבוד שבת קודש. מאחורי עומד אדם עם עגלה ודופק לי על הכתף. הוא אומר לי: "הרב אפשר לשאול אותך שאלה", אמרתי לו בשמחה. והוא שואל אותי.

"הרב עשיתי קניה במאתיים שקל", אמרתי לו, "איך אתה יודע שזה הסכום עדיין לא העברת את הדברים שלך בקופה", והוא אומר לי בחצי חיוך, "יש משהו חדש שנקרא 'כספון' זה נמצא מחוץ לסופר ואתה עובר על כל המוצרים שיש ואתה יודע בדיוק כמה אתה משלם (זה טוב לתמנים...) העברתי בכספון ובכוונה לקחתי את המכשיר כי יש לי בכיס רק

מאתיים שקל, ואני לא משתמש בוויזה או בצ'קים".

"מה השאלה", אני אומר. "אני עומד בתור מאחור, ותוך כדי אשתי מתקשרת אלי, ואומרת לי שצריך לקנות רק במאה שקל כי השכן התקשר לאשתי ואמר לה שאנו חייבים להעביר עוד היום מאה שקל ואם לא זה גזל בגלל שאחרנו את המועד. ומה עושים, האם להוריד מוצרים במאה שקל ולשלם לוועד הבית או לא להוריד ולא לשלם".

התשובה היא וודאי שעדיף לשלם לבעל הבית. וכך אמרתי לו, "יענקל'ה, וודאי שחייב לשלם לבעל הבית כי זה גזל, אבל תשאר כך עם העגלה ואתה תראה 'לווה' עליי ואני פורע' אם אתה שמח לכבוד שבת קודש השם יתברך נותן". "הרב אתה בטוח", הוא מברר. "חוצפן, זה אתה אומרת ולא אני...".

אני עובר בתור, ואתם יודעים שרב נמצא בסופר כולם מגיעים ושואלים שאלות. והנה לפתע מגיע יהודי ואומר לי שיש לו שאלה בהלכה. ומספר לי: "שמצא כרטיס של 'ש' והוא מוטען במאה שקל. אמרתי לו שלפי ההלכה כרטיס זה טעון השבת אבידה. ותלך לקופה ראשית ושידיעו שם שמצא כרטיס של 'ש'. ובאמת אחרי כמה דקות הודיעו, אבל אף אחד לא בא".

<<< ההמשך המרתק בעמ' הבא >>>

את הסיפור המדהים הבא סיפר ידידנו מגיד המשרים רבי חיים זאב שליט"א:

בדיוק לפני שנה הייתי בס"ד במלון בים המלח בקבלת שבת - ערב שבת, נוגשים לתפילה וכמובן אחרי התפילה הולכים לסעודת שבת. במלון עצמו יושב בן אדם לידי, ואומר לי: הרב זאב תעשה לי חסד ותעזור לי. הוא אומר לי שאשתי לא רוצה לרדת לחדר האוכל. שאלתי אותה למה היא לא רוצה, ואמר לי

כך: שאין לנו ילדים והם עשו טיפולים וכעת בטיפול האחרון הודיעו לה לפני שעה שגם טיפול זה עבר ללא הצלחה. והמצב רוח שלה נמצא ברצפה.

מיד ששמעתי את דבריו, אמרתי לו שאין לי בעיה וחשוב לי לדבר איתה. הלכתי אליה, היא היתה בעזרת נשים של בית הכנסת שכולה בוכיה ובצער גדול, הודעתי לה שאני רוצה לומר לה משהו, ואת זה, קוראים יקרים, אני אומר גם לכם שזה טיפ להצלחה בחיים בכל המובנים.

וכך אמרתי לה: "אנחנו נמצאים כעת בים המלח, ולימים המלח יש עוד שם 'ים המוות', התחלתי לומר לה.

והמשכתי על אותו נימה, "אדם שבוכה זה מוות, והוא מושך שפע לא טוב לעולם, וכך גם ים המלח שהוא דמעה הוא לא טוב, שום יצור חי לא נמצא בים המלח, בגלל שזה מלח ואי אפשר לחיות שם".

"והדרך היחידה שאפשר לחיות והמקום היחיד שיש חיות", אמרתי לה, "זה בים מתוק, ים שוקק חיים ים שנותן טוב למי שמתקרב אליו, שם יש דולפינים וחיות. שבת קודש יש לה מעלה נפלאה שמי ששמח בשבת 'כי אשמרה שבת אל ישמרני', מי שבשבת נמצא בשמחה מוצא ישועה, אמרתי לה קבלי על עצמך עם כל הקושי לקום לשבת ולעשות את השבת הכי שמחה שיש, ולחזור לבית ולעשות אורה ושמחה, ותדעי לך שזכות שמחת שבת מביאה ישועות".

אותה אישה יקרה תפסה את עצמה הבינה את הרעיון וירדה לחדר אוכל והיא עצמה הסתובבה סביב השולחנות ושמחה אנשים כל השבת. בסיעתא דשמיא אני חוזר עכשיו מנהריה, ובדרך בעלה מתקשר אלי ואומר לי "הרב זאב אתה זוכר לפני שנה בשבת בבית מלון שאמרת לאשתי ששמחים בשבת זוכים לראות ישועות, אז תדע לך שבשבת נולדה לאשתי בת".

אמרתי לו, שתדעו לכם דבר פשוט שהשמחה שעשיתם בשבת היא זו שהשרת לכם ברכה עד בלי די בחיים והיא עצמה זכתה אתכם לבת ביום שבת קודש.

בדרך בעלה מתקשר אלי ואומר לי "הרב זאב אתה זוכר לפני שנה בשבת בבית מלון שאמרת לאשתי ששמחים בשבת זוכים לראות ישועות, אז תדע לך שבשבת נולדה לאשתי בת".

הוא חי חיים שמחים ומאושרים עד שיום אחד הודיעו לו את הבשורה המרה שהפילה מסך שחור בין עיניו: התגלתה לך מחלה סופנית באיזור הריאות. הוא חשב שהחיים נגמרו לרגע אבל האמין שבורא עולם איתו. נשם נשימה אחת והתפלל מעומק ליבו. לאחר עצה ותושיה שקיבל נכנס פנימה אל לשכת הגזית ושפך את מר ליבו לפני מרן רבי חיים קניבסקי שליט"א, הוא קיבל את העיצה שלו, עשה אותה, וחזר לחייך למרות כל הסיכויים.

בין סיפור כזה למשנהו, מפורסמים מידי שבוע בשבוע סיפורי השגחה פרטית מופלאים ומדהימים, משובבים, ולעיתים אף נשמעים רחוק מן השכל. אבל מציאות היא מציאות, ומה שנכון נכון.

גם אם תקראו על אותו אחד שניצל מהפיגוע בירושלים, ועל אותם משתתפי שיעור דף היומי שבמקרה סיימו את השיעור רבע שעה לפני הזמן וניצלו מפגיעה ישירה של גראד, ועל אותו תינוק שכמעט נטבע אבל ההורים החליטו לוותר וניצלו ברגע, ועל אותה אחת שמצאה את זיווגה בגיל 34 בזכות שוויתרה על השידוך הקודם שלה... לא כל כך תאמינו. אבל יד ההשגחה הפרטית מסתובבת בכל מקרה בכל העולם כולו ולכל יהודי ויהודי.

♦ ♦ ♦

אור השבת

זה לא עוד ספר. ממש לא. זה ספר מיוחד במינו עם סגנון חדשני, של הדור שלנו. המציאות לא יכולה לברוח מהדמיון ובין הדרכים היחידות והייחודיות שאיתם יכולים להכניס את האמונה בהשם יתברך בצורה קולעת וקולחת זכה ונקייה זה על ידי הסיפורים. "שיחו בכל נפלאותיו" זה לא סיסמה לפרסום סיפורי השגחה פרטית, זה דרך חיים ואפשר לומר גם חלק מהחיים.

בספר זה, כמו קודמיו השתדלנו להחדיר את המסר המיוחד של ההודאה להשם יתברך, בכל מצב ובכל שעה. ואם אכן התממשה המטרה - והיה זה שכרנו.

את הספר ניתן להשיג ולהזמין לכל רחבי הארץ

בטלפון - 052-7148454

אספרה

סיפור לשבת

באפ שרותיכם
לזכות את הרבים
ללא כל מאמץ!
אם אירע אתכם
או מכירים
סיפור מחזק
שלחו אלינו בית
'אור השבת'
רח' חזני 4, 11331 נתיבות
ולציין עבור 'אור
השבת'
או במקס:
08-9941870

דברי חיים, 1/16

חסימה

הפיצוחים בשולחן השבת

>>> המשיך מעמוד קודם >>>

הוא חוזר אליי ואומר לי שאף אחד לא בא, אמרתי לו, "שלפי ההלכה הרי זה שלך, אבל תשמע לעיצה שלי, יש מאחורי אדם שחסר לו מאה שקל, אולי לך תשמח אותו ותתן לו את זה". הוא הולך ואומר לו "שלום כבודו, מצאתי כרטיס של מאה שקל ואין לי מה לעשות איתו לכן תקח אותו ותקנה לך דברים לכבוד שבת קודש".

שהוא מסיים את הקניה הוא יוצא לבחור, ורואה אותי ניגש אליי ואומר לי: "הרב זאיד, אתה חייב לשמוע סיפור של השגחה פרטית, משהו בא אליי והביא לי כרטיס של מאה שקלים". אמרתי לו, "אתה רציני, אה!! ולא הוספתי לומר לו כלום".

וזה מי שנוהג בשבת מנהגי כבוד הוא מקבל הכל ליד. סיפור נוסף, לא יאומן.

הייתי בשבת בנהרייה, במלון 'פלאטון' הוא נמצא היכן שהיה כל השטפונות. הגעתי לשם ואני שואל היכן החניה של הרכבים וענו לי שהיא נמצאת מאחורה. וברכב שלי יש בעיה שהכפתור בצד הוא לא ננעל אוטומטי, כך שאם אני נועל

אוטומטי הרכב לא ננעל. ושאני מעלה דברים למלון הכפתור נשאר פתוח ולא שמתי לב.

אני חוזר בחזרה לאוטו ואין ארנק. צדיק אחד לקח את הארנק מהאוטו שלי. מה עושים עכשיו? יש וויזה יש כרטיסים האם צריך לבטל או לא לבטל. מה עושים ערב שבת בלאגן.

אמנם יש לי מנהג שכל מקום שאני הולך בשבת אז אני צריך לשרות בשמחה כי השבת היא מקור הברכה, ושי לי מנהג שאני קונה מעט פיצוחים לכבוד שמחת שבת קודש כי במלון אין פיצוחים רק דגים ובשר. (ג'עלא...).

אמרתי אני הולך לקנות פיצוחים לכבוד שבת והם יביאו את השמחה שלי לשבת קודש והיא תשרה עליי ברכה. ואני יורד לרחוב למטה לחפש חנות פיצוחים במקום חנות פיצוחים אני רואה חנות למכירת משקאות קלות. אני רואה שם אדם עומד בכניסה ואומר לי "רבי, שב רגע, אני חייב לספר לך את כל הנזקים שאירעו לי בחנות, ורוצה אני לשמוע מהרב הרצאה על מה ולמה בא לי כל הרע הזה".

תחשבו רגע אחד. נאבד לי הארנק, וכעת אני יוצא לקנות פיצוחים איפה הראש שלי ואיפה המסירת שיחה בעניין הנזקים.

אבל אדם כזה טוב רוצה לשמוע אמונה כדי להעביר את הקושי, ישבתי איתו והתחיל לספר לי על כל הקשיים שקורים איתו. אמרתי לו, "מותק, נאבד לי הארנק ולמרות זאת אני בשמחה, וכעת

הולך גם לעשות קניות לכבוד שמחת השבת. ואדם צריך לדעת שבכל מקום שהולך השם יתברך איתו ואפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה, שבטך ומשענתך המה ינחמוני, וכעת הייתי אמור להרוס את כל השבת שלי בגלל הארנק, אבל אני לא עושה כך כי אני אומר לבורא עולם תודה והולך לשבת בשמחה. "וזה הזמן שלך", אמרתי לו, "להיות בשמחה ואז תראה ישועות". דברתי איתו לפחות עשרים דקות חצי שעה, שמח שמחה גדולה ונפרדתי ממנו לשלום.

אני הולך לחנות פיצוחים ממול ונכנס אליה. אני שם מעט פיצוחים מכל דבר ושאני בא לשלם עומד משהו שנראה בונבון... מחזיק את הארנק שלי, ומוציא ממנו חמישים שקל ושם אותו בכיס. אני קולט אותו ואני לא רוצה להתעסק איתו, כי ידעתי שזה יעלה לי ביוקר.

אמרתי לעצמי, מה אני עושה עכשיו. אם אזמין משטרה הוא יברח, ואם אומר לו משהו הוא יתן לי מכות. ואז נזכרתי שיש את אותו אחד מהחנות שממולו שהייתי אצלו, דרך אגב הוא היה הר אדם. אמרתי לו שבחנות ממול יש אחד

שגנב לא את הארנק ואני חייב שתעזור לי להוציא אותו ממני.

הוא נכנס לחנות ואני מראה לו מי זה. הוא עמד בכניסה לחנות וסוגר את היציאה. "אחי, בא לכאן, תשמע דבר אחד. היכן הארנק של הרב? תוציא ונסגור את זה מהר". והוא אומר "אני מצאתי את זה מה שלזל לא ידעתי". הוא הוציא את הארנק והביא לי אותו. בדקתי שלא חסר כלום, אבל גליתי שחסרים חמישים שקלים. ההוא שאל אותי היכן הם, והוא ענה שקנה איתם פיצוחים והוא יחזיר לי אותם. אמרתי לו "אל תחזיר לי אותם, קח את הפיצוחים ושיהיה לך לכבוד שבת. אבל תקשיב דבר אחד, אסור לגנוב את הארנק של אף אחד, אבל בגלל שזה של רב אם אתה לא רוצה קפידה אתה תבוא בערב שבת לשמוע אותי במלון, ואם תבוא אנו חברים אחלה" (אבל אל תגנוב...).

היהודי הגיע למלון ובא לשמוע אותי שעה שלימה, הוא נהנה והשאיר לי טלפון שאחזור אליו ואחבק אותו ויחזק אותו.

והכל בזכות פיצוחים לכבוד שבת קודש. לא יאומן!! שאדם ידע את זה הוא יגלה שזה הטיפ להצלחה בחיים ולקבל ישועות ללא סוף, כי מקורה של השבת היא שפע. ומי שמחובר לבורא עולם הוא רואה שפע. פלא פלאים. וזה הזמן והמקום להתחזק בקדושת השבת, ואין מקום למחשבה אחרת...

אמרי קודש בראי הפרשה

"ויעש את הבריה התען לברוח בתוך הקרשים מן הקצה אל הקצה"

וידוע מה שאמרו. חז"ל שהבריה התיכון חיבר את הקרשים בנס שהיה נספך וג' רוחות בעת חיבור הקרשים, והיה מתיישר אח"כ כאשר היו מפרקים את המשכן.

הגר"ש שבדרון זצ"ל בספרו לב שלום, עמד על השאלה היות ומבואר בחז"ל שהוא היה מבריה מקצה לקצה בדרך נס, א"כ צריך ביאור מהו שנאמר בלשון הפסוק "ויעש את הבריה וגו'", הלא מעשה נסים היה כאן?

וביאר הרב זצ"ל שם, בהקדים דברי חז"ל בגמ' (מסכ' מנחות דף פו:) על הפסוק "מחוץ לפרוכת אשר על העדות יערוך אותו אהרון ובניו", ודרשו חז"ל "מחוץ לפרוכת העדות באהל מועד- עדות הוא לכל באי העולם שהשכינה שורה בישראל. ואם תאמר לאורה אני צריך! והלא כל ארבעים שנה שהלכו במדבר לא הלכו אלא לאורו! אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל. מאי עדות? אמר רבא זה נר מערבי, שנותנים בה שמן כנגד חברותיה, וממנה היה מדליק- ובה היה מסיים".

ויש להתבונן מדוע דווקא "נר המערבי" הוא העדות על השראת השכינה בישראל. הלא ידוע ומפורסם ש"עשרה ניסים נעשו בבית המקדש" כמפורש במשנה באבות (פ"ה ה) א"כ מהי היחודיות של "נר המערבי", שהוא עדות לכל באי עולם יותר משאר הנסים.

ועוד יש להתבונן שלכאורה ב"נר המערבי" יש עדות על השראת השכינה ב"מקדש", אך איזו עדות יש בו על השראת השכינה ב"ישראל"?

אמנם שתי הקושיות מתורצות אחת בחברתה, היינו, דבאמת ה"עשרה ניסים" שנעשו במקדש אינם שייכים כלל למעשה האדם אלא רצון השי"ת שהיו ניסים אלו, ולכן אין בזה ראייה אלא שהשכינה שורה במקדש, אבל לא שהשכינה שורה "על ישראל".

משא"כ ב"נר המערבי" שם נמשך הנס מכח מעשה האדם היינו ע"י שהכהן הדליק את המנורה ומכח הדלקתו נמשך הנס מערב עד ערב, וזוהי ראייה על השראת השכינה ב"ישראל".

וצ"ל שהיה צורך בכוונה טהורה ומחשבה נכונה בשעת עשיית המעשה כדי ש"ע" פעולתו יחול הנס, אבל אם ח"ו מחשבתו הייתה פגומה בשעת ההדלקה- לא היה חל הנס (ריבוע שהיה תקופה שלא היה הנס של הנר המערבי).

וזה מה שנאמר בחנוכת המשכן "ויצאו ויברכו את העם" (ויקרא טו, כג) ופרש"י שם: "אמרו: יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם".

כלומר, מעשי ידיכם יעלו לרצון לפני ה', כדי שתשרה שכינה במעשי ידיכם ויתקיימו אותם הניסים התלויים במעשי ידיכם.

ומעתה יש לברר בס"ד את הפסוק שפתחתו "ויעש את הבריה התיכון לברוח" וגו', לאור הדברים הנ"ל "עשייתו" של בצלאל היא מה שעשה את הבריה בכוונה רצויה, ובמחשבה טהורה, וע"כ קידש את הבריה שיוכל לחול עליו הנס שיבריה את הקרשים מן הקצה אל הקצה!

והרבה לימוד מוסר יש לנו ללמוד מכאן לכל ענייני עבודת ה', שאין ספק שכל הבנה בתורה, כל עלייה בירא"ש, הכל זהו מתנה מאת השי"ת אבל האדם צריך מצידו להכין את הכלי שיוכל לקבל בו את השפע של הסייעתא דשמיא.

"פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם".

ניתן לשלוח אלינו תגובות הארות
הערות חומרים וסיפורים למייל:
or7148454@gmail.com

מדור תמיהות וקושיות אשכול יוסף

הגאון רבי יוסף חי סימן טוב שליט"א

"כא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום"

השבת

(כ"ה, ג')

אמר רב יהודה צריה דרב שמואל דבש רב אין הדליקה מצויה אלא בעקום שיש חילול שבת שצריך (ירמיהו י"ז) "ואם לא תשעו עלי לקדש את יום השבת ולכלות שאת צמח וקוצא צעירי ירושלים כיום השבת והצער אש צעירה ואכלה ארבעות ירושלים ולא תכנה". צא ולא תכנה! אע"פ רב נחמן צ"ח יצחק בשעה שאין צע אדם צע"ן לכחותה, [עשית שבת דק ק"ט ע"ג].
"לא תבערו אש בכל מושבותיכם" האש לא תשלוט בכל מושבותיכם, אע"פ? "כיום השבת", כלומר צע שמשערים את השבת, [עפ"י].

למה בעזון חילול שבת הדליקה מצויה ונענשים דוקא בשריפה ולא בעונש אחד?

◆ ישוב א' ◆

מידה כנגד מידה שמחללין את השבת בהבערת האש

לכא' יש לומר בפשיטות שלפי שיעקר חילול שבת הוא בהבערת האש, שמציתים אש להאיר המבואות והבתים וכן לבשל ולחמם, וכן לעשיית שאר מלאכות, כגון בניית לבנים והתכת ברזלים, שהאש היא מעיקר המלאכות, ונמצאו מחללין את השבת בהבערות רבות, לכך עונשו במידה כנגד מידה שעל ידי כך הדליקה מצויה, ומכלה ממון ונפש רח"ל.

◆ ישוב ב' ◆

מידה כנגד מידה לכלות הממון שמבקש להרבות על ידי חילול שבת

בספר זר הצבי (כי תשא עמ' קמ"א) מבאר שהעונש בזה מידה כנגד מידה, שלפי שהאדם מחלל שבת כדי להרוויח עוד ממון ולהרבות רכושו והונו, על כן הדליקה מצויה במקום שמחללין את השבת לכלות ולאבד את כל רכוש האדם המבקש להתעשר באיסור חילול שבת.

◆ ישוב ג' ◆

כיון שמעכב בניין המקדש שעתיד להבנות באש נענש באש

בחי' עיון יעקב (שבת יט:) מתרץ על פי מה שאמרו בגמרא שבת (ק"ח:) אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד הם נגאלים והיה נבנה בית המקדש באש, כדכתיב "ויצת אש בציון" ודרשו חז"ל (ב"ק ס:) אמר הקב"ה אני הצתי אש בציון ואני עתיד לבנותה באש, שנא' "ואני אהיה לה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה", וכן כתב רש"י (ר"ה ל. סוכה מא.) שבהמ"ק השלישי עתיד לרדת מן השמים, וכן כתבו התוספות (שם), ועיין בזה בארוכה בכרם יוסף (ב"ק עמ' תס"ח). ומכיון שהמחלל את השבת מעכב את בניין בית המקדש שעתיד להיבנות באש, לכך נענש במידה כנגד מידה באש, ומפני כך אין הדליקה מצויה אלא במקום שמחללים את השבת.

◆ ישוב ד' ◆

היפך המענג את השבת שנותנים לו כל משאלות ליבו

עוד מתרץ העיון יעקב (שם) על פי מה שאמרו בגמרא שבת (ק"ח:) אמר רב יהודה אמר רב כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו שנא' (תהלים ל"ז) "והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך", ולכן הוא הדין להיפך, מי שח"ו מחלל שבת נשרף כל חמדת ומשאלות לבו, וכדרך שנאמר (ד"ה ב' ל"ו) "וישרוף את ביתו וגו' ואת כל חמדתם".

"ארבעה דברים צריכים חיזוק" (ברכות)
ו"חזוק בהם האדם בכל כוחו" (רש"י)

חיזוק

סיפורים אחשקיים

פעם אחת, בסיום שיעורו הקבוע בישיבת "סלבודקה", פנה הג"ר יחזקאל אברמסקי צ"ל (מובא בספר "פניני רבינו יחזקאל עמ' י"ב) אל תלמידי הישיבה ואמר: "דעו לכם שאתם, לומדי התורה בלי שום עיסוקים אחרים, הנכם "מזכי הרבים" הגדולים ביותר בכלל ישראל. עליכם העולם עומד, אתם הנותנים את הבטחון לעם ישראל, והנכם בדרגה הגבוהה ביותר בעם ישראל!

דבר זה, המשיך ואמר, אמר משה רבנו (הדברים נאמרו ביום ג' לפרשת קרח) לבני קרח: "רב לכם בני לוי" - אתם בני לוי, יש לכם יותר מאשר לכל אחד מישראל! ועוד אמר להם משה: "המעט מכם כי הבדיל ה' אליק ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליי.

כלומר, מדוע אינכם מעריכים כראוי את גודל מעלתכם הכבירה? מדוע זה "מעט מכם" הוסיף הגרי"א ושאל את תלמידיו, מדוע אתם ממעיטים בעיני עצמכם, את גודל מעלתכם.

"ובקשתם גם כהונה" דהיינו: מחפשים אתם עוד משרות וכיבודים וכמובן תפקידים ועסקנות ציבורית, הרי עבודת ה' שנתנה בידכם "גדולה" היא "מכל" התפקידים והעסקנויות שבעולם! אפילו יותר מכהונה!!! שהרי כתר תורה עולה על כל הכתרים! את דבריו הנרגשים, סיים הרב אברמסקי במלים: "הנני מבקש מכם שלא תשכחו ולא תסיחו דעת מזאת".

באותם ימים בא פעם הגר"א אל מרן בעל ה"חזון איש" ושאלו כיצד ניתן "לכבוש" את תאוות האכילה? אצלנו, כך אמר, עובדים על זה, אך אני מרגיש עדיין טעם באוכל.

השיב לו ה"חזון איש": אין לי עצה לזה, אולם דבר אחד אני יכול לומר לך, שכאשר אדם מתפעל מדבר מסוים נמשכת ההתפעלות עד שרואה דבר יותר גדול ומתפעל ממנו. כיוון שמתפעל מהדבר הגדול נפסקת ההתפעלות מהדבר הקטן שקדם לו.

אם אדם מרגיש "טעם אמיתי" בתורה, המשיך ה"חזון איש" ואמר, הוא אינו יכול לחוש טעם באוכל. יתירה מזו, כל מי שהרגיש אי פעם טעם אמיתי בתורה, אינו יכול לחוש טעם באוכל. אינני מאמין שבעל ה"קצות החושן" הרגיש טעם ב"קוגל", סיים ה"חזון איש".

רבי יהונתן אייבשיץ צ"ל היה רגיל לקרוא מדע ופילוסופיה של הגויים כשהיה בבית הכסא כדי שלא יבוא להרהר בדברי תורה, והנה הוא קרא שאם יקח האדם בשר בחלב שנתבשלו ביחד ויניח את זה בשתיל של האדמה זה יצמח מהר מאוד, ומיד בקוראו זאת עלה לו תשובה לקושיא שיש על הפסוק ראשית בכורי אדמתך עם בשר בחלב, שלכאורה מה קשור מצות בכורים לבישול בשר בחלב? אלא גם אם אתה רוצה לבשל בשר בחלב לשם מצוה על ידי שתשים את הבשר בחלב בשתיל ויגדל מהר כדי שתוכל להביא בכורים לה' גם זה אסור, ואחר כך רבי יהונתן אמר את החידוש הזה בישיבה אך כמובן לא אמר שזה נתחדש לו בבית הכסא בעל כורחו. ואחד התלמידים הלך לחוזה מלובלין שכיזעו שבע שנים הניח מטפחת על העיניים ולא ראה כלום, ואחר שבע שנים כשהוריד את המטפחת ראה מסוף העולם ועד סופו. ואמר לו את החידוש הנפלא בשם רבי יהונתן, אמר לו החוזה החידוש נפלא אבל יש בו ריח לא נעים. ומזה אנו נלמד להיות קדושים ולשמור את העיניים.

אור השבת

הספר שבמשאלות עולם הספרים
עכשיו בכרך הבעי הדש

דרשנים, מגידים וכל עם ישראל הופיע ספר הספרים שאליהם ציפו לו:

לראשונה בעולם הספרים:
מאות סיפורי השגחה
שאירעו בשנה החולפת

אור השבת

יצירת השנה במלא הדרה:

- < כל סיפורי הניסים מאחורי סבני הלחימה בדרום
- < כל סיפורי הניסים המצמררים מביתו של מרן הרב קניבסקי שאירעו השנה
- < כל סיפורי ההשגחה פרטית שסופרו השנה ע"י רבי חיים זאיר ורבי אלימלך ביררמן
- < עשרות סיפורי חיים אישיים מרתקים מצמררים ומתקנים
- < כל סיפורי הניסים סביב האסונות שאירעו השנה, מלווים במאמרים ובעצות מחזקים

צלצלו עכשיו וקבלו את הספר עד הבית

052-714-84-54

עריף בשעת הלילה, באין מענה נחזור אליכם בהקדם האפשרי

ניתן להשיג את הספר "אשכול יוסף"
בפלאפון - 054-8460007

מהדורה מיוחדת
לרגל התפשטות
המגיפה העולמית
'קורונה'

טוב לחסות בה'

677

האם זה סוף העולם?

וכיצד זוכים להבטחה לשמירה מהמגיפה?

אי אפשר שלא לדבר בימים אלו על הטירוף והבלאגן הגדול שקורה בעולם בעקבות ה'קורונה'. הציבור משתדל לשמור על עצמו ולנהוג על פי כללי משרד הבריאות, אלא שרבים מהציבור מגיעים בימים אלו ושואלים: מלבד ההשתדלות והשמירה על כללי הבריאות, האם ישנה שמירה והגנה רוחנית, היכולה להבטיח הצלה מהנגיף? ... האם ישנן פעולות ומעשים שחז"ל גילו לנו כי הם יכולים להיות לנו כחומת מגן מכל פורענות וצרה? ... התשובה היא – בוודאי שכן, ואינני מתכוון לסגולות, מפני שאינני איש של סגולות, אלא אזכיר דבר ברור ומפורש בדברי חז"ל אשר גילו לנו רבותינו כי הוא השמירה וההצלה לכל אדם, ממש כקמיע שנבדק וידוע לכל.

הגמרא בשבת מספרת כי כאשר עלה משה ליטול את התורה מאת ה', נתקנאו בו המלאכים וטענו: "רבנו של עולם, מה לילוד אישה בינינו? ... ומה לך להביא לאדם בן תמותה את התורה הנצחית והמיוחדת?".

פנה ה' אל משה ואמר לו: "אחוז בכסא כבודי וענה להם תשובה". פנה אליהם משה רבנו ואמר להם: "זכי יש לכם כיבוד הורים כדי שתקבלו את התורה? ... וכי יכולים אתם לרצות ולגנוב? ... לכן, אין התורה שייכת לכם".

הודו המלאכים למשה רבנו כי ניצח אותם בדבריו, וכאות ניצחון העניקו לו מתנות, שנאמר: "עלית למרום, שבית שבי, לקחת מתנות באדם". מספרים חז"ל כי גם מלאך המוות ניגש אל משה רבנו והעניק לו מתנה גדולה, והיא – הקטורת.

מלאך המוות גילה לו כי זוהי המתנה המבטלת את מעשיו, ויכולה היא להציל מכל מוות ומגיפה. ובאמת, כשפרצה מגיפה

בישראל, לקח אהרון הכהן את הקטורת ועמד בין המתים ובין החיים, ועצר את המגיפה.

לאחר התפרצות הקורונה, יצאו רבנים רבים בקריאה לומר את פיתום הקטורת על מנת לעצור את המגיפה העולמית. אבל אני רוצה לגלות: מה הסוד של פיתום הקטורת שיכולה לעצור את מלאך המוות? ...

חז"ל אומרים כי כיוון שניתנה רשות מהשמיים למשחית להזיק – הוא אינו מבדיל בן צדיק לרשע.

ואני שואל: למה? והרי מה אשם הצדיק? מדוע גם הוא צריך להיענש בזמן דין בעולם, כשהוא צדיק במעשיו?!

התשובה היא שיש טענה על הצדיק: "אתה לעצמך אכן צדיק, אך יש עליך תביעה בשמיים וביקורת על

האכפתיות מכל עם ישראל. האם היה אכפת לך גם מהאנשים הרחוקים מדרך ה', ומאלו שקשה להם

בדרך ה'? ... האם התייחסת אליהם בחום ואהבה וניסית לקרב אותם, או שדאגת רק לעצמך? ... האם ניסית

לעזור שלא יגיע הדין לעולם או שדאגת רק לעצמך? – זו הסיבה שה' מעניש גם את הצדיקים.

אביא לכם דוגמא: בליל פורים האחרון היתה מכה גדולה וקשה בעיר בני – ברק. נוער שוליים, שאינו נמנה

עם בני עולם הישיבות, חולל מהומה רבה. במשך שעות ארוכות של הלילה ניסו אותם קבוצת נערים לעשות

פוגרומים ובלאגן רב, תוך שכוחות משטרה רבים מנסים לעצור אותם בכדי למנוע פגיעה ברכוש ובנפש.

ואני שואל רבותי, מהיכן מגיע הנוער הזה? ... הלא הוא ממחננו, ממשפחותינו ומקרובינו!

ובואו ונשאל: האם עשינו משהו בעבור הנוער הזה? ... האם ניסינו אי פעם לדאוג לו ולקרב אותו?!

אני אומר לכם בהתחייבות, כי הנוער הזה שירד מן הדרך ומחפש לעשות שטויות ובעיות, אם רק ניתן לו

מילה אחת טובה, נעניק לו קצת חום ויחס טוב – מיד הוא יחזור לדרך הישר ולא יעשה מעשים שכאלו.

אני מכיר אישית מקרה שכזה, מחתני היקר ר' אשר עובדיה הי"ו הנמצא בכולל מסוים בירושלים, בו ראש

הכולל עושה דבר גדול וחשוב. ומה הוא עושה? ...

– ההמשך המרתק בעמוד 4 –

לרפואה, פרנסה

והצלתה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. רחל ובעלה וב"ב. וצאצאיהם. אסתר בת מויל. משה שמואל בן זלדה. ירון שמעון בן שושנה. חן בת דליה רבקה וב"ב. אביגיל בת קאריין.

זשב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מויל. הדר בת נחמה.

לעילוי-נשמות: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יה. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן גליה. פרחת בת טובה. אהובה בת טובה. שולמית בת חתון. ברוך בן גורג'יה. יפה בת ויקטוריה. שרון שירון ספיר ספאחי בת לאה. יהודה בן יחיאל גריידי סאלם. יצחק ז'אק בן שמחה. עזרא בן פרחת. מנשה בן יקוט.

העלון מוקדש לעילוי נשמות הבחור היקר סרן זיו דעוס ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש לשמירה, הצלה ורפואה שלימה לכל עם ישראל כולו

מנגיף הקורונה ולכל באי עולם. שנוכח להתגלות משיח צדקנו במהרה. אמן!

מכירת חמץ גמור כלחם וספגטי
 (1) חמץ שעבר עליו הפסח – אסור בהנאה, ולכן טוב לכתחילה, שכל אדם לא ישאיר כלל חמץ ברשותו, אך אם נשאר לו חמץ ורוצה למוכרו לגוי רשאי, ואף מותר למכור חמץ גמור לגוי, והמחמיר לשרוף חמץ גמור – אינו עובר בבל תשחית. ***

פירוט מקומות המכירה
 (2) אין חובה לפרט את סוגי החמץ שמוכר או את מקומות בהם נמצא החמץ, אלא כותב שמוכר את חמצו בכתובת פלונית ודי, והמחמיר לפרט תבוא עליו ברכה. ובלבד שלא ימכור את הכלי עצמו, אלא את החמץ הבלוע בו, כדי שלא יצטרך טבילה. ***

מכירת חמץ חברו בלא ידיעתו
 (3) מותר ואף מצוה למכור חמץ של חברו שאינו שומר תורה ומצוות ולא מכר את חמצו, ואף שמוכר את חמצו ללא ידיעתו כלל, ובכך מותר להינות מאותו חמץ אחר הפסח. ואף שאינו יודע את

בימים אלו, אין כמו לתפוס בשתי ידיים את ההבטחה של הצדיק הקדוש, רבי משה בן מכיר זצ"ל, בעל 'סדר היום', שכתב: "אדם האומר ברכת 'אשר יצר' בכוונה – מובטח לו שלא יחלה". ממשיך הרב רוזנבלום ואומר: "בואו נעשה חשבון נפש איך אנו אומרים את ברכת 'אשר יצר' המדברת על האיברים שברא

הצלה מהקורונה

ה' באדם. האם אומרים אותה בכוונה עם כל ההודאה על הניסים הללו שיש לנו או שעושים אותה כתפילת הדרך: מתחילים אותה בשירותים ומסיימים אותה בסלון ואומרים: "לעשות", ואשתך נבהלת ושואלת: מה לעשות?... ☺
 * אדם ששכח לברך 'אשר יצר' – יכול לברך בתוך 72 דקות לעשיית צרכיו. אך לאחר מכן – אינו יכול לברך. אדם ששכח לברך, ועשה פעם נוספת שירותים – מברך פעם אחת על שתי הפעמים, ולא יברל שוב.
 – תודה לרב זמיר כהן שליט"א –

כתובתו אלא רושם רק את עירו – מועיל בדיעבד. (וחמץ של מקום ציבורי ששכחו למכור – לא נאסר החמץ לפי שאינו של אף אדם פרטי).

סגירת החמץ במקום ללא גישה
 (4) טוב לתת כסף לרב שעושה המכירה לגוי, לפי ש"י כך נעשה הרב שלי.
 (5) יש לסגור במנעול את כל החמץ וכלי החמץ ולהצניע המפתח, ובספק חמץ די להדביק עליהם נייר שכתוב עליו חמץ. כמו כן, מותר לייחד תא במקרר של חמץ הצריך קירור והקפאה ולסגור היטיב בנייר ודבק כך שלא תהא גישה למדף כלל. ***

קניית חמץ אחר הפסח

(6) יש לקנות חמץ אחר הפסח רק ממקום בעל תעודת מכירת חמץ.

ביום ב' הבא, ה' בניסן יחול יום פקודת בעל 'האזהב' ישראל מאפטא' שהבטיח: "כל מי שידליק נר לטובת נשמות אעשה לו טובה. וכשמדליק יאמר בפה: 'לעילוי נשמת רבי אברהם יהושע העשיל בן ר' שמואל ממזבוז'".

ה'קורונה' במקורות חז"ל

תודה לר' יונתן הלוי

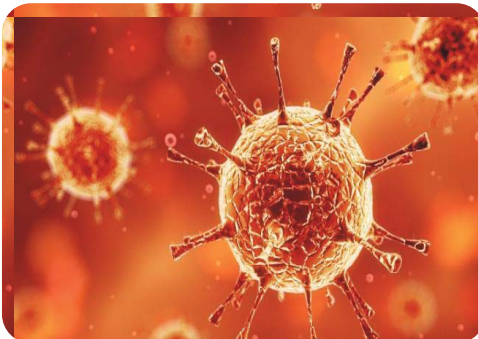
לכן יתנם עד עת – יולדה, ואין לכן' אלא שבועה, שנאמר: 'לכן נשבעתי לבית עלי'. וגוזרים גזרות קשות וכופלים מס על ישראל על אחד עשרה, מי שהיה נותן עשרה נותן מאה, וכל מי שהיה נותן שמונה נותן שמונים, וכל מי שאין לו חותכין את ראשו.

"וכל אלו תשעה חדשים מתחדשות גזרות אחר גזרות זו קשה מזו... באותה שעה צועקים ישראל ואומרים: 'זוי ווי', וקטנים מישראל מתבעתים והולכים ונטמנים כל אחד ואחד תחת אביו ותחת אמו ואומרים: 'זוי ווי אבא מה נעשה', ואבותיהם משיבים להם: 'עתה אנחנו סמוכים לגאולתם של ישראל'.

"האות השני", ממשיך המדרש, "מביא הקב"ה חוס בעולם גדול מחמתה של חמה עם שחפת וקדחת. ורבים חלאים רעים ודבר ומגפה, וממיתים מאומות העולם אלף אלפים בכל יום, וכל רשעים שבישראל מתים, עד שיבכו אומות העולם ויצעקו:

'אוי לנו אנה נלך ואנה נברח', וחופרים כל אחד קברו בחייו ושואלים את נפשם למות, ומתחבאים בצחיחין ובצריחין ובורחין כדי לצנן את עצמם, ובאים במערות ובמחילות עפר.

ואם תאמר איך ינצלו הצדיקים מחוס החמה? הקב"ה יעשה להם רפואה באותו חוס שנאמר: 'זורחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה'. ועל אותו עדות ניבא בלעם הרשע: 'אוי מי יחיה משומו אלי'. – עד כאן המדרש וממש משקף לימינו – אין ממשלה בישראל, ואלפים מתים במגיפה. היכינו לביאת המשיח!

מדרש ה'קורונה'

באוצר המדרשים (עמ' 390) מובא מדרש מצמרר ואקטואלי, שמקורו בספר "אבקת רוכל" (דף ב' ע"ב) וכה לשון המדרש: "עתיד הקב"ה לעשות עשרה אותות קודם ביאת הגואל. האות הראשון, עתיד הקב"ה להעמיד שלשה מלכים וכופרים בדעתם ומשקרים ומראים עצמם לבני אדם שהם עובדים להקב"ה ואינם עובדים, ומתעים ומבלבלים כל הבריות וכופרים אומות העולם בדיניהם, ואף פושעי ישראל המת'יאשים מן הגאולה כופרים בהקב"ה ועוזבים את יראתו, ועל אותו הדור נאמר: 'זתהי האמת נעדרת'.

ומהו נעדרת?", שואל המדרש ומשיב: "שבעלי האמת נעשו עדרים עדרים והולכים ובורחים ומתחבאים במערות ובמחילות עפר ונאספים כל גיבורי הדור, ובטלו אנשי אמונה, ונגנזין שערי חכמה, והעולם עומד משונה.

"ובאותו זמן", ממשיך המדרש, "אין מלך ולא נשיא בישראל, שנאמר: 'כי ימים רבים ישבו ישראל אין מלך ואין שר אין זבח ואין מצבה וגו'.

ולא ראשי ישיבות וגאון יעקב, לא רועים נאמנים ולא חסידים ובעלי השם, וננעלים דלתי שחקים ונסגרים שערי פרנסה וכלכלה.

"ובזמן שמשיח יתגלה בגבורתו דור הולך ונופל בחייו מפני גזירות קשות ומשונות ומבוהלות שגוזרים שלשה מלכים הללו. "ועוד שגוזרים לכפור במקדש בה' ובתורה, והקב"ה גזר שתמלוך מלכות הרשעה תשעה חדשים מכיפה לכיפה, שנא':

קורונה = משיח בא!

חז"ל זמן רב (2) א

על כל הארץ, כך אומרים חז"ל. לכן מלכות אדום נקראת בנביא בשם 'חזיר', כיוון שהיא עתידה להחזיר את הכתר למלך המשיח. 'קורונה' בספרדית פירושה 'כתר' וגם הצורה של חיידק 'קורונה' במעבדות נראה כמו כתר – אותו כתר של מלך המשיח שעומד להתגלות! רבותיי, הקורונה נועדה שנעשה חשבון נפש לפני שהמשיח מתגלה. ואני לא אומר לכם שהיא באה לרמוז על דבר ספציפי, כי כל אחד צריך לעשות חשבון נפש עם עצמו האם הוא בסדר לפני שהמשיח מגיע או לא.

כי אחד יגיד לך שהקורונה באה לתקן את לשון הרע, לכן שמים מסיכות על הפה, והשני יאמר לך שהיא נועדה לעשות קדושה, לכן מפרידים בין כולם. אבל האמת שכל אחד צריך לחשוב במה הוא לא בסדר, ולהשתפר עכשיו, לפני שהמשיח מתגלה.

ה' צועק אלינו בקול גדול – תדעו כי אני ה', ואני האלוקים המנהל את העולם. כי עם כל החכמות שלכם, והחלליות לירח, מצלמות לכל העולם, ומכשירים חכמים ורובוטים שפיתחתם – אינכם מצליחים אפילו על וירוס קטנטן שבראתי שמשגע אתכם והורג בכם אלפים ורבות.

'אפציי' אחד גורם לבידוד של אוטובוס שלם, ומדביק עשרות. ה' צועק ליהודים שמבינים את השפה שלו: תראו שאני פה, ואני עומד להגיע. כל העולם החכם שלכם לא מצליח על הוירוס הקטן שלי, תתחילו להתעורר כי אני כבר עומד להתגלות. תתחזקו באמונה, תתפללו טוב, ותתחזקו במה שאתם חלשים.

אני רוצה שכולם יזכו להיות בביאת הגואל, לכן אני דופק על הדלת של העולם חזק בכל הכח, רגע לפני עומד להיכנס בדלת.

תתעוררו, תישארו בבתים ותחשבו במה אפשר להתקרב לה' ובמה אפשר להתחזק, שלא יהיה חלילה שתאמרו שזה מקרה ואלך עימכם בחמת קרי ח"ו.

מסר גדול". ומהו אותו מסר של הקורונה שמשגע את העולם. רבותיי, הקשיבו טוב לגילוי העצום שאומר לכם כעת.

כתוב בתוספתא (תענית סוף פרק ב'): "עתיד הקב"ה להביא מבול לעולם... אמר רבי יוסי מבול של מים אינו מביא, אבל מבול של 'דבר' (מגיפה) לעובדי כוכבים בימות המשיח – מביא!". אומר הנביא כי עתיד להביא בימות המשיח מבול אדיר של דבר, מגיפה נוראה שתהרוג בכל אומות העולם. אך הוא מבטיח כי הדבר לא יהרוג את ישראל. אומנם גם ישראל יהיו חולים באותו דבר, שכן הוא מביא את המגיפה

על כל העולם כולו, אך הם לא ימותו מזה. ולמה?... כי הדבר הזה מיועד לאומות העולם, כדי להכין אותנו לפני התגלות המשיח לעולם. טרם ביאת הגאולה הגדולה לה מחכה העולם אלפי שנים. לא צריך להיות עיוורים כיצד דברי חז"ל מתקיימים. הקב"ה מדבר אלינו ישירות ואומר לנו: 'רבותיי, אני עומד להתגלות ולהגיע. 'קורונה' זה בגימטריא – 'משיח בא'. זה קרוב מתמיד. לכן, קראנו בשבת האחרונה את פרשת 'פרה'. ומדוע קוראים אותה? .. כדי לטהר אותנו באפר פרה לקראת ביאת משיח צדקנו.

והנה, כעת במים אלו שהעולם בשיגעון זה מתחיל לקרות.

ומדוע זה קורה?... כי פוגעים בכתר של הקב"ה, אף אחד מאומות העולם לא ידועים מי זה ה'. אומר ה': 'אל דאגה, המלכות האחרונה לפני הגאולה תהיה מלכות אדום, והיא תחזיר את הכתר למלך המשיח, כך שביום ההוא יהיה ה' למלך על

תסלחו לי רבותיי, אבל אני רוצה להכניס דברים לפרפורציה.

אמת כי יש להיזהר כמה שאפשר שהרי 'זנשמתם מאד לנפשותיכם', אך אנשים החלו לרעוד מה'קורונה' ולהיכנס לפאניקה נוראה ואיומה שאין כמותה. ממש איום ונורא!

מקודם נכנסתי למסור דרשה, והנה אנשים מתחילים לספור כמה אנשים נכנסים לשיעור ועוצרים במשתתף ה- 100 (עד לפני כשבוע).

'זהו אין יותר כניסה', הם מגבילים. כאילו אם אין 100 איש ה'קורונה' לא נכנס. אנשים לוחצים יד עם הרגליים – כולם בטירוף נוראי.

כמובן שאינני מזלזל בכך, אבל אנשים לא קולטים את העיקר והמסר, ועוסקים רק בפחד חיצוני ולא מועיל. הרי בוא נחשוב: למה ה' הביא את הקורונה הזאת?... הרי אין פה 'מקרה', אלא ה' מנסה לדבר איתנו ולהעביר לנו מסר?... ה' לא הביא סתם מחלה שמטלטלת את העולם.

כל העולם מושבת – אין טיסות, אין מכוניות, אין חנויות, אין בתי ספר (אני לא יודע אם ימותו חלילה מהקורונה או משיגעון עם הילדים 😊), אלפי אנשים מפוטרים – ממש סוף העולם! רבותיי, לפני עשרות שנים הגיע יהודי מסין אל החפץ חיים ואמר לו: 'רבנו, אסון נורא אירע! סכר גדול נפרץ בסין, ונשה שיטפון אדיר ששטף והרג אלפים של סינים'.

השיב לו החפץ חיים ואמר: "דע לך כי אם תראה אדם שעומד בשוק של 'רשא' ומדבר באידיש, למי הוא מדבר?... האם לפולנים? הרי הם לא מבינים אידיש. אלא הוא מדבר ליהודים שמבינים אידיש". עצר ה'חפץ חיים' ואמר: "דע לך, כי אם גרם לאלפי הרוגים בסין מפרצת הסכר, הרי שהסינים לא מבינים את השפה הזו בכלל. אז למי ה' מדבר באלפי ההרוגים בסין?... לנו, ליהודים שמבינים את השפה של בורא עולם! ה' מדבר אלינו ומנסה להעביר לנו

העולם כולו משותק לפני הרגע הגדול. הנשיא טראמפ הכריז קבל עם ועדה על יום תפילה ובקשת רחמים מהבורא, כי ה' מתחיל להראות מלכותו לכל העולם כולו. גם המעצמות הגדולות של סין וארה"ב לא יכולות על הוירוס הכי קטן שלי, אך כל מה שעשיתי זאת, זה רק בשביל שהבנים שלי יתעוררו, לפני שאני חוזר אליהם! היכונו!

מוקדש
לע"נ
תמר בת
מלכה
ויוסף
שנולב"ע
בע' בתשר
תשע"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית 'בני אמונים'

322

פרשת ויקהל פקודי

תש"פ

פניני אמן ותפלה בפרשה

מאוצרות אמונים

גלימתו של נפולאון בבית הכנסת

"ויעש את הפיור נחשת ואת כונו נחשת במראת הצבאות אשר צבאו פתח אהל מועד" (לח ח)

"בנות ישראל היו בידן מראות שראות בהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עקבו מלהביא לנדבת המשכן" (רש"י).

המהרי"ל הביא בשם בעל ספר האגדה שאין לתפר מעיל לספר תורה מאריג שמשל לצרכי הדייט, וכפי שאמרו חכמים (מנחות כב א), שאין להעלות על גבי המזבח עצים שהשתמש בהם הדייט.

הרמ"א (אורח ח קמז א) פסק כן להלכה, אך כתב ה'מגן אברהם' (שם ה) שאסור זה אינו אמור אלא אם משתמשים בחפץ כמות שהוא, מבלי לשנותו. אולם אם שנוהו ועשאוהו לכלי אחר מותר להשתמש בו, וכפי שמצינו שעשו את הכיור ממראות הצובאות.

חסידי מספרים כי בעלות האדמו"ר רבי משה מלעלוב לארץ ישראל, קבע בבית המדרש שיש בירושלים פרכת שנתפרה מגלימת הקיסר הצרפתי נפולאון לאחר שהטביל אותה במקוה. את הגלימה קבל בירושה מאביו, האדמו"ר הראשון מלעלוב, אשר קבלה מיד נפולאון בעת שנכח בגדל קדשתו, כאשר חזה מראש את נפילת צבאו בפלחמה עם רוסיה.

ש"ת מהרי"ל סי' קיד; קצץ 'מעני' החסידות' ג עמ' 61

מאה ברכות לחזק האמונה

"ואת אדני הפרכת מאת אדנים" (לח כז)

כתב 'בעל הטורים' כי כנגד מאת האדנים שהצטיינו לקבל במשכן, תקנו חכמים לברך מאה ברכות בכל יום. ורמז לדבר מלשון הכתוב (שה"ש ה טו): "מסידים על אדני פז", "על" בגימטריה מאה, כלומר: מאה הברכות התיסדו לזכר 'אדני פז'.

הוסיף ובאר ה'חידושי הרי"ם' כי כפי שהאדנים היו היסוד של המשכן, כך תשתן מאה הברכות היא אבן יסוד לחיי היהודי, שהמקפיד לקיימה וזכה להפגים בכך שהקדוש ברוך הוא אדון הכל.

'אמרי הרי"ם'

ברכות מאה ברכות שורה השכינה

"ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא את המשכן" (מ לח)

כתב רבנו אפרים:

"מלא את המשכן" - ראשי תבות: 'מאה'. רמז הכתוב בכך, שכפי ש"כבוד ה' מלא את המשכן", כך שורה השכינה בבתי כנסיות שמקפידים בהם על אמירת מאה ברכות.

'רבנו אפרים' על התורה; תוספות השלם עמ' רסא

איש אמונות רב ברכות

"אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה" (לח כא)

"אלה פקודי המשכן, כך פתח רבי תנחומא בר אבא (משלי כח כ): 'איש אמונות רב ברכות', אהה מוצא כל מי שהוא נאמן הקדוש ברוך הוא מביא ברכות על דיו... 'איש אמונות' זהו משה שהוא נאמן של הקדוש ברוך הוא, שצאמר (במדבר יב ז): 'לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא', הרי איש אמונות. 'רב ברכות' שכל הדברים שהיה נזכר עליהם היו מתברכים, לפי שהוא נאמן" (שמו"ר נא א).

הסבר נוסף על הסבה שמשה רבנו נקרא 'איש אמונות' פרט בספר 'נחמד מזהב':

האדמו"ר רבי יחזקאל מקוזמיר פרש שלפיקך אמרו חכמים (ברכות נג ב): "גדול העונה אמן יותר מן המברך". משום שעניית אמן מסמלת ענוה, שכן לעמת המברך שעושה זאת מחמת תועלתו האישית, העונה אמן אינו מחשיב את עצמו אלא מבקש שתתקיים ברכת חברו, ולכן גדול הוא מן המברך. על פי דבריו נתן לבאר שמשה רבנו שהיה ענו מכל אדם כנה "איש אמונות", מפני "שדעה שכל ישראל יברכו והוא יענה אמן".

בעל 'חסד לאברהם' מרדומסק הוסיף ואמר שאף שמו של משה רומז לתבת 'אמן', שכן סופי התבות של האותיות המרכיבות את השם 'משה' - מ"ם ש"ן ה"א הם 'אמן'.

ובדרך אגב, בעל 'מגלה עמקות' מפרש כי הפסוק: "איש אמונות רב ברכות" המוזכר במדרש כאן, בא ללמד כי "גדול העונה אמן יותר מן המברך" וכיצד? "רב" פירושו גדול, כפיתוב: "ורב יעבד צעיר" (בראשית כה כג). והוא שאמר הכתוב: "איש אמונות" - העונה אמן "רב ברכות" - מעלתו רבה ממעלת המברך.

'מגלה עמקות' וישיב: 'נחמד מזהב' פקודי: 'חסד לאברהם' תצנח

שבכל בקר מתחדשים רצונותיו של האדם, על כל בר ישראל להקפיד להקדיש את רצונו הראשון לעבודת ה'. אמר רבי יצחק מאלצאן כי רעיון זה עומד מאחורי הסבה שאנו מסמיכים את בקשת: "הי רצון... שתרגילנו בתורתך" לברכת "המעביר שנה". מיד עם העברת השנה מעיינינו והתחדשות רצונותינו, אנו מצהירים כי רצוננו אף ורק לעסוק בתורת ה' ומצוותיה, ולאחר שהתחלנו את היום כראוי, בודאי ימשיך הרצון הטהור לארוך היום כלו.

'שפת אמת' תר"מ; ש"ס יצחק' על סדור התפלה - המעביר שנה

'ולא נתת ה' אלקינו לגויי הארצות'

"וביום השביעי יהיה לכם קדש" (לה ב)

דרש רבי יהונתן איבשיץ: בשונה ממצוות רבות שיש מאמות העולם שמקיימים אותן, התייחדה מצות השבת בכך שרק עם ישראל מקיימים אותה. בארץ פלא בחרו כל האמות כיום מנוחה דוקא את הימים הסמוכים לשבת, ויום השבת התייחד למנוחת בני ישראל בלבד.

בודאי פעל זאת הקדוש ברוך הוא למענו. שהלא אמרו חכמים (שבת קיח ב) ששמירת השבת מגנה על ישראל משעבוד האמות, ואלו היתה אמה נוספת שומרת את השבת, היה בכך פתחון פה למסטרנים, שלא רק ישראל שומרים את השבת.

על טובה זו אנו מודים באריכות בתפלת יום השבת: "ולא נתת ה' אלקינו לגויי הארצות, ולא הנחלתו מלכנו לעובדי פסילים, וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים, כי לישראל עמך נתת באהבה - לזרע יעקב אשר בס בחרת".

'עזרת דבש' ח"ב דרוש ג

הקדמה צדיפה מהדר

"הנשואם הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן" (לה כז)

"מה ראו נשיאים להתנדב בחנכת המזבח בתחלה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחלה? אלא כך אמרו נשיאים: 'תנדבו צבור מה שמנדבין, ומה שמחסרין אנו משלימין אותו...' ולפי שנתעצלו מתחלה לחסרה אות משמם: 'הנשואם' כתיב" (רש"י).

על שלחנו של הרב"ז, רבם של יהודי מצרים, עלתה שאלה על אודות אדם שהיה חבוש בבית האסורים, ולאחר מסכת שתדלנות הור לו לצאת יום אחד בשנה לתפלה במגין. האיש התחבט בשאלה באיזה יום יבחר, והרב"ז פסק לו שפיון שכלל נקוט בדינו: 'אין מעבירין על המצות' (פסחים דס ב), עליו לצאת להתפלל במגין בהזדמנות הראשונה שתתאפשר לו, ואף אם לא יהיה זה יום חשוב במיוחד במעגל השנה.

ראה לדברי הרב"ז הביא רבי עקיבא יוסף שלזינגר בעל 'לב העברי' מהמבאר בדברי רש"י שלפנינו שהנשיאים נתבעו על כך שהמתינו מלהרים את נדבתם עד שיתנדבו יתר העם. הרי מצינו שאף שכנגדם באחר המצוה היתה לשם שמים, שהלא המצוה נקראת על שם גומרה (סוטה יג א), נתבעו הנשיאים על כך שלא הודרו לקיימה.

ש"ת הרב"ז ח"ד סי' אלף פ"ז: 'תורת יחיא' אות תתרט

להקדיש את הרצון הראשון לה'

"והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר" (לו א)

דרש השפת אמת' כי פסוק זה מורה שבשבת

ברכות השחר
בחברותא -
מקפים
בישועות.

דברים נפלאים על מעלת עניית אמן כותב
רבנו יחזקאל קצנלבוגן בעל 'כנסת יחזקאל'
בצאתו הידועה (עמ' ג):

"הנני פוקד על אמן". מנעו כל מחשבות זרות, ולענות אמן בקול רם...
ובזכות אמן יהיו בתיכם מלאים כרמון, ותעלו כטוב-שמן, והקמים עליכם
יהיו גדמן, ויצילכם ה' משעיר ותימן, ותזכו לעלות למקום ששם גדל קנמון
[עצי ירושלים של קנמון היו (שבת סב א)...]

ברכות השחר: בקול בכוונה בחברותא.

החדש
אשר
ישועות בו
מקיכות

בקשות 'הרחמן' (ז)

הפרת הטוב בברכת המזון

בסדר בקשות 'הרחמן' סדרו חכמים ברכה מיוחדת שאותה מברך האורח האוכל על שלחן אחרים. מקורה של ברכת האורח הוא בדברי המאמר בברכות (מו א): "כי הא דאמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי: בעל הבית בוצע... ואורח מברך, כדי שיברך [את] בעל הבית. מאי מברך: יהי רצון שלא יבוס בעל הבית בעולם הזה ולא יכלם בעולם הבא. ורבי מוסרי בזה דברים: ויצלח מאד בכל נכסיו, ויהי נכסיו ונכסיו מצליחים וקורבים לעיר, ולא ישלט שטן לא במעשי דיו ולא במעשי דינו, ולא ידוקר [ידמו] לא לפניו ולא לפניו שום דבר הרעור חטא ועברה ועון מעשה ועד עולם".

חשיבותה של ברכה זו רבה היא עד מאד. בעל הסמ"ג (עש"ז כז) אף הביא לה בשם הירושלמי מקור מן התורה (דברים ח): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך" - "את רבבות בעל הבית". והעב"ץ בסדרו האריך במעלתה וכתב: "התמיהה עלינו... שהקלנו בו והשלכנוה אחרי גוינו, וכן לא יעשה".

על הגר"ז מבריסק העידו כי היה מדקדק בברכה זו ומחשיבה עד מאד, ונראה שהיה אצל מקורו רבי וולף רונגרטן בשו"ץ המליץ לו: "בכל הזדמנות שישנו אורחים על שלחן, תבע מהם לברך בברכת האורח" (תקב מריסק' ח"ד עמ' 467).

עצם העבדה שתקנו חכמים ברכה מיוחדת לאורח האוכל על שלחן בעל הבית מבטאת את חשיבותה וחובתה של הכרת הטוב הנדרשת מהאדם כלפי מי שהטיב לו, שמחמתה חובה לברך על כל מה שטרח למענו.

במלותיו המיוחדות הפליא לבאר זאת הפלא יוצץ (ערו הליל):

"והמקבל טובה מחברו ראי להללו ולברכו בסתר ובגלוי שלא להיות כפוי טובה. ואפילו על פרוסת לקח שאוכל אצל בעל הבית תתנו רבותנו ז"ל שיברך לבעל הבית... כל שכן המקבל מחברו טובה יתרה וכל מין הנאה בין קספו בין שוה קספו שמחוב לברכו, ובזה יחולו ברכות על ראשו..."

קל וחומר למלך מלכי המלכים

רבי ישראל גנארה בקונטרס 'כלי מחזיק ברכה' (פ"ב) מפרש שברכת האורח שלכה בברכת המזון כדי שנקבל ממנה השקפה נכונה על ברכת המזון. שאם חיבו חכמים את האורח להודות לבעל הבית, אף שלא נתן לו חיים אלא לשעה, על אחת כמה וכמה עלינו להודות לקדוש ברוך הוא שנתן לנו חיים וספק כל צרכינו מיום ליתנו ועד עתה.

ואכן, בדבריו שם קובל רבי ישראל

גנארה על אורחים שמברכים את ברכת האורח בהטעמה כדי למצא חן בעיני בעל הבית, ואילו את ברכת המזון שהיא עקר ההודאה למי שהטיב ומיטיב עמנו בכל יום ויום, הם מברכים במרוצה.

שהעשירות לא תביאהו לידי חטא

כאמור, עקרה של ברכת האורח היא: "שלא יבוס בעל הבית בעולם הזה ולא יכלם בעולם הבא". האבודרהם פירש זאת כך: "לא יבוס בעולם הזה - מחמת עני. ולא יכלם בעולם הבא - מחמת עונות שיהיו בידו". באר זאת רבי ישראל יונה לנדה אב"ד קעמפנא על פי הכתוב (קהלת ה'ב'): "עשר שמור לבעליו לרעתו", והינו שהעשר עשוי לטורדו מהעולם הבא חלילה. ועל כך מבקש האורח: "שלא יבוס בעל הבית בעולם הזה" - שלא יבא לידי עניות, ועם כל זאת "ולא יכלם בעולם הבא" שהעשירות לא מחמתה אלא תצמיח לו אף חטא בעולם הבא (מסען הברכות ברכות מז א).

רבי יצחק זאב דלר מחכמי ירושלים באר כי ברכה זו נתונה לבעל הבית במדה כנגד מדה: כיון שבעל הבית הציל את אורחו מבושת העניות בכך שקבלו בסבר פנים יפות, ראי לאורח לברכו שלא יבא לידי בושה וכלמה לעולם. וכפי שמבאר בביתא (קדושין לט ב) ששכר מצות הנכנסת אורחים נתן לאדם בעולם הבא, ופרותיו - בעולם הזה (תפארת הגר"ז עמ' עה).

בושה בעולם הזה וכלמה בעולם הבא

את הסבה שנקטו לשון 'בושה' על העולם הזה וכלמה' על העולם הבא, יש לפרש על פי מה שפאר המלבי"ם (תוספא לו לב) ב'בושה' היא כשעדם מתביש מעצמו, ואילו 'כלמה' היא כשהוא מכלימו. ומברך האורח, שלא יכשל בעל הבית בחטא וממלא "לא יבוס... בעולם הזה" - מעצמו, "ולא יכלם בעולם הבא" - כשיעידו בפניו על עוונותיו (בית ועד לחכמים ח"ד עמ' י).

הפלימה גדולה מן ה'בושה', פכתוב (שערי מה טו): "בושו וגם נכלמו" (שערי תשובה כב). רבנו יונה (אבות ג א) מבאר כי אכן בשת הנפש לאחר הפרדה מהגוף גדולה ממה שהיתה מתבישת בעוזה בתוכו. כי מדת השכחה מקורה בטבע הגופני, ולכן גם אם יעשה אדם מעשה מכוער ויתביש בו מבני אדם, בתוך שנה או שנתיים ישתכח הדבר ממנו או יתשן ויחסור טרדתו מלבו. אף כאשר הנפש נפרדת מהגוף הנשמי אין שכחה לפניה, כי כלה ברה וזכה, ולשמתבישת לפני מלך מלכי המלכים קדוש ברוך הוא, לעולם ולעולמי עד תעמד בבשתה, וכמו בפעם הראשונה, כך תעמד מבשת לעולם.

פרשית השחד שלא נבראה

מאות יהודים, אנשים נשים וטף, יצאו ממחסן שנשכר מראש מהנהלת הנמל והחלו לצעד בזהירות לעבר האניה שאמורה היתה להובילם לחוף מבטחים.

אט אט הם עלו על הספינה. קשישים וחולים נתמכו בידי צעירים, ופעוטות נשאו בידי הוריהם. על האניה עמדו סדרנים שכנו את הנוסעים איש לאחד. כשהתמלאה האניה, היא הפליגה מיד לדרכה, ושפתותיהם של רבי שמאי ושפתו לא חדלו מלמלמל פרקי תהלים - הן מי כמוהם ידע עד כמה מסכן הוא המבצע.

ולפתע, אשר יגורו אליהם בא; צעקה חדה פלחה את דממת הלילה, ואולמת אור עצמית קרעה את מסך החשכה. מאי שם הופיעה סירת משערה עמוסה בשוטרים, מהם קצינים עטורי דרגות, אשר הורתה לאניה לעצור.

הסירה נצמדה לאניה, סלס חבלים השלף ממנה אל על ונתפס על מעקה הספון. הראשון שעלה על גבי היה לא אחר מהמפקד היהודי, כשאחריו עולים יתר השוטרים.

אכן, כפי הנראה קבל האיש לפתע רגלים קרות ומתוך חשש פן יבדל לו החליט לחבל בהצלחת המבצע.

לבו של אהרן נפל בקרבו מרב חרדה. היתכן כי כבר בשלב זה ידו המבצע לכשלו? אהרן הביט לעבר רבי שמאי ששפתיו לא פסקו לרגע מלמלמל פסוקי תהלים. נראה היה כי אף הוא עם פקחותו לא ידע כיצד להתמודד עם ההפתעה.

אהרן נסה להתחנן במאמץ-לשון למפקד, זה שאף לפני כמה ימים כה האיר לו פנים, אלא שהלה התעלם ממנו כאילו היה אור. הוא שרק קצובות בפשרויות שבפיו הכריזו לפני הנוסעים להתאסף על הספון: "כל מי שלא יהי בידו תעודות הפלגה רשמיות יורד מיד מהאניה, הישר לבית המעצר!" הכריז בקול רועם, כביכול אינו יודע כי לאיש מבין הנוסעים אין תעודת שפדו.

בהלה אחזה את הנוסעים, ובדיקת באותו רגע, משמים האירו את עיניו של רבי שמאי. הוא פנה לאהרן אובד הצבעה ולחש באזנו כמה מלים. אהרן הבין. הוא עשה על פניו ארשת פנים חמורת סבר ולחש באזניו של המפקד בשפה שאיש מסקויו לא הבין, במאמץ-לשון:

"אכן אנו מובלים עתה לבית המעצר, גם אתה תחב"ד אחד אתנו... החור לנו מיד את עשרים אלף הדולרים שקבלת מאתו אשור המבצע!"

הלה הביט באהרן במבט מבלבל: "עשרים אלף דולר? על מה אתה מדבר?"

"גם אני איני יודע", לחש אהרן, "נתן לבית המפשט לברך זאת..."

פניו של המפקד החורו כאשר הבין כי נכנס זה עתה למלכוד. הוא ידע כי בבית המפשט לא ימחרו לדחות את טענתו של אהרן ושפתיו על צבלת שחד מצדו. ארכו לו לא יותר משניות ספורות כדי להבין את אשר עליו לעשות.

כך, באותו טון קשוח שקדם לכן הפגין כלפי הנוסעים, הוא פנה עתה לשוטרים שפמעט והללו בבצוע המשימה והורו להם לעצר: "הכל בסדר, הספינה משתחררת לדרכה!" פסק.

הללו הביטו זה בזה בחסר הבנה, אולם חזקה עליהם פקדתו. בזה אחר זה הם ירדו מהאניה, והאניה יצאה לדרכה.

חפלותיו של רבי שמאי ושל יתר הנוסעים נשאו פרי. בפקחותו הנדירה שחונן בה משמים, הביא רבי שמאי הצלה לפלטים האמללים שתקנתם מפעט ונכבה.

הנאון החסיד עמ' 914

ספורים רבים עוברים מפה לאן על אודות פקחותו ושנינותו המיוחדת של החסיד הנודע, הנאון רבי שמאי גינזבורג זצ"ל, משמשו בקדש של בעל האמרי אמת ומחבר ספרי אמרי שמאי. בהיותו בגיל העמידה עסק רבי שמאי בפעילות ענפה בקרב מוסדות השלטון למען התורה והיהדות. בין תפקידיו המגוונים סיע רבות להעלאת שרדי השואה מארצות אירופה לארץ הקודש, בתקופה שבה היו שעררי נעולים בידי האנגלים.

פעילות זו דרשה מסירות נפש ודבקות במטרה, וכן חקמה ותבונה יתרה. אלו היו תכונות שאפיינו את רבי שמאי במיוחד, והוא הקדישן לטובת פעילות הקדש שבה עסק.

ספורנו עוסק באחד ממבצעי ההצלה שנהלו במסירות נפש רבי שמאי וחבריו למען העלאת פליטי השואה לארץ הקדש.

כיון שמדבר היה בפעילות בלתי חקית בעליל, דרושה היתה סיעתא דשמאי רבה כדי שהענינים יתנהלו כראוי, ללא תקלות, למרות הסכנות שהיו כרוכות בכך. כך, המבצעים המסללים לזו כל העת בתפלות רבות הן מצד הנצולים והן מצד המצילים.

המבצע המדובר החל בפגישה שקים אהרן, אחד מפעילי ההצלה, עם מפקד משטרת החופים הפולני במטרה לסייע לספינה שאותה בקשו להוציא מהנמל הפולני שהיה נתון תחת אחריותו. בקרב ספינה זו שכנו יהודים שבקשו למצא מקלט בארץ הקדש.

הנס הראשון התרחש כבר בתחלת השיחה ביניהם, כאשר המפקד הטיל 'פצצה' בפניו בן שיחו: "דבר אתי במאמץ-לשון, אני מבין אותה היטב..."

לבו של אהרן התמלא בהודאה לבורא העולם על רב חסדיו. מלכתחילה שמע כי מדבר במפקד קשוח שאינו מוכן לטל סכונים, ועתה הוקל לו כאשר התברר כי הלה ממוצא יהודי, ומשום כך בודא יגלה נכונות לסייע.

"לא אמת יודע", פתח אהרן, "כי יהודים רבים, אודים מצלים מאש, שבו לעיריותיהם החרבות לאחר המלחמה. האדמה בערה תחת רגליהם, והם בקשו בכל לבם להעטרף לאחיהם היושבים בארץ ישראל".

כאך לאח אני מבקש מכם: אנו מתעתדים בעוד כמה ימים לשפר ספינה שתוביל את אחינו הדוויים לארץ ישראל, והיעד המהיר של הספינה הוא איטליה. אבקשך כי תרתם למשימה, בכך שתדאג כי היהודים יעלו לספינה ללא בעיות ועוכבים".

מפקד משמר החופים הרבה לרגע קט לפני שהשיב בבטחון: "בסדר גמור, אני לוקח אחריות אישית שהענין יסיד רב הצד הטוב ביותר".

"תודה רבה!" אהרן לא הצליח לכלא את התרגשותו, "אני יוצא עתה לחפזים אחר אניה מתאימה, אשוב לכאן כאשר הכל יהיה מסודר".

בתוך כמה ימים נשפרה האניה, ואהרן, בלוי רבי שמאי, גינזבורג הגיעו לנמל הפולני כדי לפתח במבצע.

המבצע היה חשאי. על פן רבה היתה בהלתם של רבי שמאי ואהרן כאשר בעולם צועדים בנמל נגש אליהם איש בעל חזות פולנית, לבוש בבגדים אורחיים, ושאל אותם: "הכל בסדר אתכם?" אולם חיש מהר הרגיע אהרן את רבי שמאי כאשר נוכח לראות שהאיש הקצין היהודי שהתחבב לנהוג באחריות אישית על המבצע.

אלא שרבי שמאי בחקמתו לא היה רגוע. "עלינו להבות תפלה שהענינים יתנהלו כשורה", אמר לאהרן, "משום מה נראה לי שהמפקד היהודי חושש להסתכן".

בשעת לילה מאחרת החל המבצע.

לימים הזדמן לאותה ארץ רחוקה הלך עני, הסובב ומחזר על הפתחים. והפיר בו כי מארץ מולדתו הוא, ולבו עלץ משמחה. בקש האיש לשוחח עם העני ולשמע מפיו אודות בני משפחתו, ואולם לאכזבתו סרב העני לשוחח עמו. "זמני דחוק, ועלי לנצלו לאסוף תרומות" - ענה העני בנחרצות.

"הגד נא לי, איזה סכום חשבת להשיג כאן במשך היום כלו?" - שאל האיש את העני. "שלשה זהובים" - ענה העני. "אם כן" - השיב לו האיש, בהושיטו את ידו לארנקו - "אתן לה כבר כעת שלשה זהובים, ובלבד שתספור לי מהנעשה עם בני משפחתי". הסכים העני לתנאי, ואולם משאף החל לספר, נעצמו עיניו, ושקע בשנה ממשכת. משהקיץ מתרומתו, הוכיחו האיש בכעס: "הרי לא שלמתי לה שכר יום שלם מראש, אלא כדי שתספור לי אודות בני משפחתי, והנה במקום לעשות כה בזבזת את הזמן בשנה".

כאותו הלך עני, כן אנחנו, וכאותו איש כן הבורא יתברך, המתגעגע לבני משפחתו, שהן נשמות בני ישראל, שנתרחקו ממנו. אותן נשמות החצובות מתחת פסא הכבוד, ואשר נתרחקו ממקומן שבעולם העליון וירדו לעולם הזה. והנה הקדוש ברוך הוא כמה ומשתוקק לשמע מהנעשה עם אותן נשמות, האם הן ממלאות את תפקידן ועוסקות בתורה ובמצוות.

אמנם בכל ימי השבוע אנו טרודים בעניינינו הגשמיים, אולם ביום השבת, שבו פטורים אנו מכל טרדה, מצפה מאתנו הקדוש ברוך הוא להקדיש לו מזמננו ולעסוק בתורה הקדושה ובשאר דברים רוחניים. וזהו שאמר הכתוב: "ששת ימים תעשה מלאכה" - בששת ימות החל הנך טרוד בעסקי הגוף, אולם: "וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה" - שהשבתון ביום השבת יהיה לה' יתברך לבדו - המנוחה תקדש לעניינים הרוחניים, ולא תבזבז בשנה מרבה ובשאר עניינים גשמיים.

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשת אתם. ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' כל העשה בו מלאכה יומת" (לה, א-ב)

מדוע נסמכו המלים "ויקהל משה" לסיום הפרשה הקודמת, המדברת על קרני ההוד בפניו של משה?

הסביר בעל הטורים שנסמכה פרשת השבת לפתוב "כי קרן עור פניו", לרמז למה שאמרו חז"ל (ב"ר יא): "אינו דומה מאור פניו של אדם בשבת כבחל".

מתוך דבריו נתן להסביר את טעם הדין הנוהג בשבע ברכות, שמברכים בשבעת ימי המשחה של החתן והכלה. הדין הוא, שבכל סעודה בשבעת הימים שרוצים לברך בה את אותן שבע ברכות, צריך שיהיו בה "פנים חדשות" - אורח חדש, שעדין לא היה בסעודת המשחה הקודמת. אמנם דין זה חל רק בימות החול, ואלו בשבת מברכים שבע ברכות גם בסעודה שאין בה "פנים חדשות". ומפני מה שונה דין השבת משל שאר הימים?

מפני ש"אינו דומה מאור פניו של אדם בשבת כבחל" - בשבת מקבל כל אדם מישראל מאור פנים אחר, וממילא כל אחד ואחד הריהו בבחינת "פנים חדשות".

(השפת אמת)

"ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשת אתם" (לה, א)

מדוע הקדים משה בדבריו לישראל, כאן בפרשה, את ציווי שמירת השבת לעשיית המשכן, בעוד שבדברי הקדוש ברוך הוא למשה בפרשת כי תשא (שמות לא יג), הקדים את ציווי עשיית המשכן לציווי על השבת?

ונראה ששנה משה את הסדר, מפני שבקש להקדים את כבוד ה' יתברך לכבודם של ישראל. השבת באה להעיד שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם, ונח ביום השביעי, ועל כן שמירת השבת היא כבודו של הבורא יתברך.

לעמת זאת, המשכן מעיד על כבוד ישראל. העבודה שהקדוש ברוך הוא בחר בהם מכל העמים להשרות את שכינתו בתוכם, מעידה על חביבותם וחשיבותם של ישראל בעיני הבורא יתברך.

ומאחר וחשב משה שראוי להקדים את כבוד הבורא יתברך לכבוד ישראל, הקדים את מצות השבת לעשיית המשכן.

לעמת זאת, הקדוש ברוך הוא בענותנותו, הקדים את כבוד ישראל לכבודו, ולכן צוה על המשכן תחלה, ורק לאחר מכן על השבת.

(פלי יקר)

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה" (לה, ב)

משל לאדם שנאלץ לעזוב את משפחתו ולנדוד בדרכים, עד שהגיע לארץ רחוקה. והיה האיש משתוקק ומצפה לפגוש באורח הבא מעיר מולדתו, כדי לשאלו לשלום בני משפחתו.

הלולא דצדיקא | חיים הופקוביץ

בר מצוה, והנחתי תפלין על ראשי. או אז ידעתי כי נשיקתו של היהודי הקדוש כמוה כהנחת תפלין".

בהזדמנות אחרת התבטא עליו ה"יהודי הקדוש": "חכמת שלמה המלך מפעמת בקרבנו".

בבחרותו, שלחו אביו ללמד בפיוטרקוב, אצל רבי אברהם צבי, אב"ד פיוטרקוב.

באחד הלילות נותר שקוע על למודו בבית המדרש עד שעה מאוחרת, וכאשר סים את חק למודיו הבחין לפתע כי נותר לבדו בבית המדרש, החשוך לחלוטין. הוא נבהל עד עמקי נשמתו, ובכדי להפיג את פחדו, נגש לעמוד של החזן, הוציא מהמגרה את השופר, והחל לתקע. תקיעה שברים תרועה, ושוב תקיעה.

לפתע נחרד הנער לראות מפעל לחלונות בית המדרש הפונים לכיוון בית הקברות היהודי, דמיות עטופות תכריכים הולכות וקרבות לבית המדרש. רבי שלמה נבהל, הניח את השופר על עמוד החזן, ויצא בריצה מבית המדרש.

עד מהרה פשטה לה השמועה בפיוטרקוב אודות הנער הקדוש, העלוי מוולשצובה, שבכח תקיעתו בשופר החיה מתים והוציאם מקברם.

את חבורו הראשון חבר רבי שלמה בהיותו בן חמש עשרה. היה זה באור מקיף ומעמיק על מסכת "עבודה זרה" ושמו "שלושה עשר אני יודע". וזאת על שום שלושה עשר קשיות שהעלה רבי שלמה, ותרין אחד מלפול ועמקני שמלישב את כלם.

חיבורים רבים כתב רבי שלמה בצעירותו, חלקם לא ראו אור ונותרו מפזרים בין תלמידיו.

לאחר נשואיו החל לעסוק בתורת הנסתר ובענייני קבלה. שעות רבות עסק בתורת האר"י וגוריו, עד אשר הגיעה שעת חצות לילה, או אז התכנסה בביתו חבורה של חסידים מבקשי ה', אשר היו שומעים מפיו דברי תורה רזי דרזין עילאין קדישין. באותן שנים דבק ברבו הלא הוא רבי מאיר מאפטא זי"ע והיה לתלמידו המובהק.

בשנת ה'תקצ"ב מונה לאב"ד העיר ראדומסק, ויהודים רבים החלו מתקבצים סביבו ומתדבקים בדרכיו. שמו נודע למרחוק כאיש קדוש ובעל מופת.

בליל ששי כ"ט באדר תרכ"ו, שעה קלה לפני חצות הלילה נטל רבי שלמה את ספר הזוהר בידי, התישב ליד השלחן, ולמד בו מעט. זמן מה לאחר חצות הניח את ידיו וראשו על הספר, וכך יצאה נשמתו בטירה.

תלמידיו שנכנסו בבקר לתדרו ראוהו כה וחיבו כי רבם נרדם על ספר הזוהר הפתוח. אך לאחר כמה שעות, משראו שלא התעורר, נדהמו לגלות שהרבי הקדוש איננו, כי לקח אותו האלקים. רבי שלמה הותיר אחריו את סדרת ספריו החשובים "תפארת שלמה" על התורה ועל המועדים.

רבי שלמה ב"ר צבי הכהן רבינוביץ מרדומסק ב' תפארת שלמה" < יום רביעי כ"ט אדר (תרכ"ו) ליל שבת קדש.

בית מדרשו של ה"חזן מלובלין" הומה אדם. זה עתה הסתיימה התפילה, ותור ארץ של חסידים משתתף לפני מקומו של ה"חזן". הכל רוצים לחזות בזיו פניו של הצדיק ולהתברך מפיו.

לאחר שעברו לפניו זקני החסידים ואחריהם כל הקהל, הגיע תורם של הילדים. זה אחר זה צעדו בסף צעירי הצאן והתברכו מפי קדשו של ה"חזן", כאשר כל ילד זוכה לברכת "גוט שאכעס" לבית מהצדיק, מבט קצר, ושבריר שניה לאחר מכן נגש כבר הילד הבא.

בהגיע תורו של הילד שלמה לה רבינוביץ, מן העירה וולשצובה שבפולין, נעצר ה"חזן". הוא אחז בידו של שלמה לה והביט בו בעינים חודרות.

"בן מי אתה? שאל

"בן רבי דב צבי" ענה הילד קצרות

בקש הצדיק לקרא לאביו. "שים עין פקוחה על הילד ושמו עליו היטב" הורה ה"חזן" לאביו של שלמה לה, בנגד זה, יהא ברבות הימים נר גדול ומאיר

אביו של שלמה לה, מצאצאי בעל ה"מגלה עמקות", לא הפתע לשמע הדברים. ידוע ידע כי בנו איננו כשאר הילדים. רוח של קדשה מפעמת בקרבנו.

הלא בכל יום יושבים הם יחדו בבית המדרש בוולשצבה ולומדים תורה. ובשעת ערב, לאחר שמסתיימת לה שעת הלמוד והאב חוזר לביתו, נשאר שלמה לה בבית המדרש, ולומד בחשק ובהתמדה גדולה. לעתים קרובות ימצאוהו ראשוני המתפללים, המשפיעים קום לתפלת שחרית עם שחר, ועדין שקוע הילד ראשו ורובו בדברי התורה הקדושה.

באחד הימים הזדמן לוולשצובה היהודי הקדוש מפשיסטה זיע"א. בערב שבת קדש נכנס אל בית המדרש, ושמע את שלמה לה הקטן קורא בנגון נפלא את "שיר השירים".

"ילד זה אומר את "שיר השירים" כשלמה המלך בשעתו", קרא בהתפעלות, ולא נתקרה דעתו עד שקרב אליו ונשקו על ראשו.

לימים שח רבי שלמה: "את כח הנשיקה הזו הרגשתי כשנעשיתי

סדר "תפלה תמה

ליל הרק 2-3

כליו ציורים מקסימים כל דף מצופה גילון. מריבה חזקה במקור ללא שם השם המפורש

"פניני ההגדה

לאבות ובנים"

באורים, פנינים יקרים וחודשים מרובות גילוי הדורות. קנשים בשפה קלה בשלוב ספורים על סדר ההגדה ומצוות הפסח

פה שח לך

ספר יפויפה ליל הרק

ליל לא 3+

נתן להשיג מנילן

"ההגדה

מספרת לי"

ליל לא 5+

ספור ההגדה בשלוב ספורים ותכל בשפה קלה ונעימה עם ציורים יפים

להשיג בחניות הספרים. נתן להשיג ישירות במספר הנ"ל

נאה דורש

פנינים על פרשת שבוע מספרי הרב יעקב פוזן

סגלה בדיוקה לעצירת מגפות

הזהר הקדוש (פרשת ויקהל, שמות ר"ע כ"ב) מפליג בגדל מעלת פרשת הקטרת. אומר הזהר הקדוש, כי מי שיקרא בכל יום פרשת הקטרת יציל מכל דבר רע - מפגע רע, מהרהור רע, מדין רע וממגפה, ולא יוכל הסטרא אחרא לשלט עליו. אמר רבי שמעון: אלו היו הבריות יודעים כמה גדולה מעלת פרשת הקטרת לפני הקב"ה, היו נוטלים כל מלה ומלה ממנה, ומניחים אותה עטרה על הראש, כמו כתר של זהב. "קטרת" לשון קטירו, קשה הקטרת קושרת את הס"מ, שלא יוכל להזיק. על ידי הקטרת מכניעים את כחות הרשע. אמירת "פטום הקטרת" היא סגלה לעצירת מגפה. המקור לכך הוא מפרשת קרח. בעקבות מחלוקת קרח ועדתו היתה מגפה בעם ישראל, ואהרן הכהן עצר אותה על ידי הקטרת, כמאמר הכתוב: "ויתן את הקטרת ויכפר על העם, ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה" (במדבר יז, יב-יג). את סגלת הקטרת לעצירת המגפה למד אהרן ממשה רבנו, ומשה עצמו קבל זאת ממלאך המות. הגמרא (שבת פט ע"א) מספרת שכשהיה משה רבנו בשמים לקבל את התורה, העניקו לו המלאכים "מתנות" מיוחדות, וה"מתנה" שנתן לו מלאך המות היתה הסוד של עצירת המגפה על ידי הקטרת. מלאך המות גלה לו שהוא אינו יכול לשלט בקטרת.

ולמה?

אומר הזהר הקדוש: בין סממני הקטרת היתה החלבנה, שריחה רע. החלבנה היא ה"נציג" של הס"מ. ורמז לכך: "חלבנה" בגימטריא תשעים וחמש, כמנין "המן". אמר הקב"ה למשה: קח את החלבנה, וערבב אותה יחד עם שאר עשרה סממני הקטרת, ועל ידי כך יכניעו אותה ויתבטל ריחה הרע. [מספר על ה"נודע ביהודה" זצ"ל, שפעם חפש עשירי למנין. היה שם אדם שה"נודע ביהודה" התעלם מנוכחותו, משום שהיה רשע וחוטא ידוע. אמר אותו רשע לרבו: "כבוד הרב, הרי החלבנה ריחה רע, ובכל זאת היא נמנית בין סממני הקטרת. מכאן שגם את הרשע אפשר לצרף למנין". אמר ה"נודע ביהודה: "אכן החלבנה נמנית בין סממני הקטרת, לכן הקפידו שהיה אחד עשר סממנים... אפשר לכלל את הרשע רק כאשר ישנם עשרה יהודים כשרים בלעדיו..."]

בזהר הקדוש (בראשית קא ע"א) מובא מעשה ברב אחא שהגיע לכפר שרשא, בזמן שהתחוללה שם מגפה נוראה. באו אליו אנשי העיר וספרו לו על המגפה.

אמר להם רב אחא: "קחו מכם ארבעים צדיקים, ותחלקו אותם לארבע קבוצות, כל קבוצה תלך לאחת מפנות העיר, ושם תאמר את פרשת הקטרת". אנשי העיר עשו כדבריו, ונסקה המגפה.

רבי חיים פלאגי כותב, שכך היה מנהגם בימי השובבי"ם,

ארבע קבוצות של עשרה צדיקים היו הולכות לארבע פנות העיר, כל קבוצה בפנה אחרת. והצדיקים היו אומרים "פטום הקטרת" ונותנים צדקה, ועל ידי כך היו מבטלים כל גזרות רעות מלבוא על העיר.

מנהג זה נכון לכל אדם לעשותו בתוך ביתו, שיקיף את ארבע רוחות הבית, ויקרא "פטום הקטרת" בכונה גדולה.

ועוד כתב רבי חיים פלאגי (פ"ח חיים סי' יז אות יח): "יכתב פרשת הקטרת על קלף או גויל בכתב אשורית כספר תורה, ויקרא בו ויעשה לו סגלה, דהקטרת מעשה, ומבטח לו דלא יפסק פרנסתו, ותמיד יהיה לו פרנסה טובה וכלכלה ברוח ולא בצמצום".

הרמ"ע מפאנו מוסיף, שפרשת הקטרת היא גם סגלה עבור חולים, "ואמירתו עבור החולה טובה מאד".

*

אומר רבנו הא"י (שער הכוונות, דרוש תפלת שחרית), וזה לשונו: "טוב מאד בזמן המגפה בר מינו, שבעת אמרו פטום הקטרת בתפלת שחרית ומנחה, יכנו בה באותה כונה האמורה למעלה בסדר הקטרת".

נוהגים לקרא את פרשת הקטרת לפני תפלת שחרית וכן לאחריה. לפני התפלה - כדי שהתפלה תעלה למעלה ותכניע את המזיקים; אחרי התפלה - כדי למנוע מהחיצונים והמזיקים לטול את השפע הגדול שיוצא מלמעלה מכח התפלה.

לכן - אומר הרב "מעבר יבין" - אומרים את הקדיש של הנפטרים לאחר "פטום הקטרת" של שחרית, כדי להעלות את נשמתם.

כמו כן קוראים את פרשת הקטרת לפני תפלת המנחה, אך אין קוראים את פרשת הקטרת לאחר תפלת מנחה. השעם לכך הוא, משום שבדרך כלל סיום תפלת המנחה הוא סמוך לשקיעה, ואין קוראים את פרשת הקטרת בלילה, שכן במקדש לא הקטירו את הקטרת בלילה.

מוסיף רבנו הא"י: "גם כן כאשר האדם קם אחר חצות הלילה לעסוק בתורה, אחר שיאמר תקון חצות ככתוב במקומו, אחר כך יאמר פטום הקטרת בכונה ההיא, לפי שאחר חצות נכנסת ממשלת הקלפה".

הנוהגים לומר "פטום הקטרת" בחצות לילה, יקפידו לאמרו אחר חצות הלילה ולא לפניו, כי לפני חצות מתגרים בהם החיצונים.

בסרוב אחינו האשכנזים, היו מהמון העם שהתייחסו לקריאת פרשת הקרבנות כאל חמרה ומנהג חסידות. בתקופת השואה התכנסו בירושלים חכמי העיר וגדולי הרבנים, אשר בחסדי שמים הצליחו לצאת מעמק הבכא, בראשם היה האדמו"ר מגור, בעל ה"אמרי אמת" מגור. מטרת ההתכנסות היתה לעזור את הצבור להתחיל את התפלה מפרשת העקדה, ולהקפיד לקרא פרשת הקטרת. ואכן זכונו בצעירותי,

שְׂבָכָל בְּתֵי הַכְּנֶסֶת בִּירוּשָׁלַיִם הָיָה תַלְוֵי הַכְּרֹז הַזֶּה שֶׁל הָרַבָּנִים.

(רבי בן ציון מוצמי שליט"א - דורש ציון)

תְּרוּמָה לְבֵתֵי כְּנִסְיֹת - זְכוּת לִילָדִים

כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לָבָם אֹתָם לְהֵבִיא לְכָל הַמִּלָּאכָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת בְּיַד מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִדְבָה לָהּ (לה, כט)

%מספרים על המהרש"א שהיתה לו ישיבה, והצדף להרחיב את הבנין. החליטו לעשות לשם כך טקס מיוחד של הנחת אבן הפנה ובו לערף 'מכירה פומבית' מי זכה לירות את אבן הפנה, והסכום שינתן יהיה לבנין הישיבה.

בעיר היה יהודי שהיה מענין להרים נדבה ענקית לבנין הישיבה, אבל רצה לעשות את המצוה בשלמות, בלי שיקבל על כך כבוד ויקרה מה עשה? אמר לגבאי: "כאשר אתה מכריז מחיר, ואנשים מעלים את המחיר, אין בעיה שיעלו עוד ועוד, אבל תדע שלא יזהו סכום שתגיע - אני נותן יותר, אם המרבה במחיר יהיה לדגמא, אלף רובל, אתה יכול להמשיך ולומר אלף חמשים, כי אני אתן ככל שיושט עלי, אבל תבאי אחד יש לי. אני מבקש שאיש לא ידע מיהו התורם, ולהנחת אבן הפנה לא אגש בעצמי, אלא בבקשה ממך תכבד את הרב - המהרש"א - בשליחותי. אבל שוב, שלא ידעו מי האיש התורם". תרומה בצניעות משלמת. כך היה. הכל התפלאו מיהו המיליונר הגדול. המתנינו אחרי ה'מי שברך' לראות מי יעמד לירות את אבן הפנה, אך הגבאי כבד את הרב.

"מי התורם?" - התענינו.

- "סוד".

המהרש"א עצמו שאל את הגבאי מי הנדבן, השיב לו הגבאי, כי הנדב הזהיר אותו שלא יגלה לאיש כולל לרב, וממילא אינו יכול להיות "הולך רכיל מגלה סוד".

אמר לו המהרש"א: "לך תאמר לו שאני אשמח מאד אם יבוא אלי".

נגש הגבאי לנדב ואמר לו כי הרב ישמח מאד אם יבוא אליו, וכמובן, הרב לא יספר לאדם נוסף בעולם.

טוב, אין ברירה, הלך לרב.

"זה אתה?" תמה המהרש"א, לא ידוע לי שאתה כזה גביר גדול, והבשחת סכום כזה גדול".

"אני באמת לא גביר גדול", אמר היהודי, "אבל החלטתי לתת את כל רכושי לישיבה. מדוע? כי לא נפקדתי בזרע של קניא - אין לי ילדים, ורצוני שהיו לי יד ושם".

אמר הרב - "ככה? אני מבטיח לך שבזכות מצוה זו תפקד, ועוד אני מוסיף להבטיח שהבן שיולד בבחורתי ילמד כאן בישיבה, בבנין שאתה תורם".

נולד לו בן למזל טוב. בגיל בר מצוה רצה להכניסו לישיבה. אמרו לו בהנהלת הישיבה כי הוא צעיר מדי. נכנס אתו למהרש"א וספר לו מי הוא.

"זה אתה? הוא יכנס מיד".

עד כאן ספור המעשה.

הזכות לילדים על ידי תרומה לבתי כנסיות מרמזת בפסוק שלפנינו:

"כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם להביא לכל המלאכה אשר צוה ה' לעשות..." מה השכר? - "הביאו בני ישראל נדבה לה' - קבלו ילדים יהודים, להרבות את בני ישראל, נדבה לה'.

(רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל - יחי ראובן)

הזכיה של חור בצלאל בנו חור למטה יהודה (לה, ל)

ראו קרא יהוה בשם בצלאל בנו חור למטה יהודה (לה, ל)

כלל ישראל במצרים היו משעבדים לפרעה בעבודת פרך, מפרכת גוף ונפש. ואם לא די בכך, קרא פרעה למילדות העבריות והורה להן להרג כל בן שיולד.

מה עשו המילדות? לא רק שלא הרגו את הילדים, אלא - "ותחיינו את הילדים", הן טפלו בילדים שנולדו והחיו אותם. ומה היה שכרן? "ויהי כי יראו המילדות את האלקים ויעש להם בתיים". אומר רש"י כי ליוכבד הוא נתן בתי כהנה ובתי לוויה - את משה ואהרן, ואלו למרים נתן מלוכה, והיא התחתנה עם קלב שהיה משבט יהודה.

בנם של מרים וקלב היה חור, כפי שמביא רש"י בפרשת בשלח על הפסוק: "ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה" (שמות יז, י): "חור - בנה של מרים היה וקלב בעלה".

פעם נוספת מזכיר חור בפרשת משפטים, כאשר משה עולה להר סיני ואומר לכלל ישראל (שם כה, יז): "והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם". שוב כותב שם רש"י: "חור - בנה של מרים היה ואביו קלב בן יפנה".

פעם שלישית מזכיר חור, והפעם בפרשת ויקהל, כאשר אומר משה רבנו לכלל ישראל (שם לה, יז): "ראו קרא ה' בשם בצלאל בנו חור למטה יהודה ומלא אתו רוח אלקים..." וגם שם כותב רש"י: "חור - בנה של מרים היה".

צריך להבין, מדוע צריך רש"י לחזר פעם אחר פעם ולהזכיר כי חור הוא בנה של מרים, וכי לא די היה לומר זאת בפעם הראשונה שהזכיר חור, בעת מלחמת עמלק? מה טעם להזכיר זאת שוב ושוב?

אומר על כך רבי אברהם יצחק ברזל זצ"ל, בספרו "עיני רש"י": מרים הפכה את 'עמק הבכא' ל'מעין'. היה לה נסיון גדול, כאשר פרעה המלך הרשע הורה לה להרג את הילדים, והיא סרבה להוראתו. זה היה 'עמק הבכא' שלה, ואותו היא הפכה ל'מעין'. בזכות זה קבלה מלכות, ומה תפקידו של מלך? לדון את העם, להלחם בעמלק ולבנות את בית המקדש.

לכן בשלשה מקומות שבהם הובא שמו של חור, הזכיר רש"י כי חור זכה בזכות היותו בנה של מרים. הנה בואו וראו את ה'מעין' של מרים. בפעם הראשונה כאשר יצאו למלחמת עמלק, עלה חור יחד עם משה ואהרן אל ראש הגבעה, ואם ישאלו מה הקשר של חור למלחמה הזו? עונה רש"י: חור הוא בנה של מרים, ולכן הוא צריך להלחם בעמלק. זה ה'מעין'. לאחר מכן עולה משה להר סיני, ואומר לבני ישראל כי מי שיש לו דין תורה שיפנה אל אהרן וחור. גם כאן נצבת לה השאלה: מדוע נבחר דוקא חור להיות האיש שיענה לשאלותיהם של בני ישראל? משיב על כך רש"י: חור הוא בנה של מרים, ועל כן מגיע לו להיות זה שידון את בני ישראל. בפעם השלישית בונים בני ישראל את המשכן, ומכל כלל ישראל נבחר בצלאל בנו חור, ומכל כלל ישראל נבחר דוקא בצלאל היה האיש שנבחר למלאכת הקדש של בניית המשכן? משיב על כך רש"י: בצלאל היה נכדו של חור. חור כידוע היה בנה של מרים. על כן הוא האיש הראוי לבנות את המשכן.

(רבי שלמה לוינשטיין שליט"א - מתוך האור שבת קדש)

למענינו מי

ידיעות נפלאות בפרשת השבוע * פרשת ויקהל-פקודי

ממוז = מה (אתה) מונה!

על הפסוק הראשון בפרשת פקודי, כותב האור החיים הקדוש באור נפלא, וזה לשונו:

"אלה פקודי וגו', אומרו "אלה", לפסול כל מנינים שבעולם, כי כל מה שימנה אדם מקנינים המדומים, אין מנינו מנין, וישמו מורה עליו מה אתה מונה, אבל מנין זה עומד לעולם, והטעם להיות מנין המשכן המופלא אשר שכן שם א-להי עולם ה'".

כלומר: רבנו האור החיים הקדוש פותח בשאלה: בדרך כלל כשאמר בתורה "אלה", הכונה למעט, אלו דוקא ולא אחרים. ואם כן מה הפרוש בדברי התורה כאן "אלה פקודי המשכן"?

ומבאר האור החיים הקדוש במתק שפתיו, כי בא הכתוב לומר לך יסוד נפלא: כל המנינים והמספרים שישנם בעולם אינם מנין אמתי, שהרי אין להם קיום נצחי. רק כאן במלאכת המשכן - כאן אכן ישנו מנין!

ואגב אורחא כותב רבנו, "וישמו מורה עליו מה אתה מונה". ופרוש דבריו הוא, ש"ממוז" הוא נוסריקון "מה-מונה", והרי שמו מעיד עליו שאין טעם למנותו... ופרוש דבריו הוא, שקנינים שאינם עומדים לנצח, נחשבים

"קנינים מדמים", ומשכן - מה הטעם למנותם. הרי המנין בא להגדיר שיש כאן חשיבות, צורף שעולה במספר כף וכף. אולם דבר שכל כלו עראי - אין הוא ראוי להמנות. בודאי אין בו דמיון למנין של דבר קדוש העומד לעולם.

האיש שספר כוכבים...

אגדה עממית מספרת על אדם ודף בצע, שהיה טרוד מבקר ועד ליל בספירת ה... כוכבים. לפי דעתו המשכשת, כל כוכב שהוא ספר מצטרף לאוצרותיו, ועל כן עמל הוא בכל פחותיו לספר עוד ועוד, ועוד ועוד.

נשמע משעשע, הלא כן? אולם כשאנו נזכרים בהתנהגות דומה מאד שנוהגים בני אדם, ואף אנו בתוכם, אזי כבר איננו יודעים מה להרגיש...

כמה אנשים טרודים באסוף ממוז מבלי לעשות בו שמוש? וכמה רודפים אחר השגים חומריים על חשבון הזוגיות או הקשר עם הילדים? וכמה הפסידו את חבריהם הטובים לטובת הקסף? וכמה מאבדים עולם מלא תמורת צרור נקוב של עולם-הזה מדמה? והאם אנו לא נמנים חלילה ביניהם? פתגם אירוני אומר, כי בשנות צעירותו משליך האדם את בריאותו למען ממונו, ובשנות זקנותו משליך הוא את ממונו

למען בריאותו - ושיניהם אינם עולים בידו!
ואכן ידוע שכל רודפי הממון, בהיותם מטלים על ערש דוי,
מבינים ומתחרטים מרה על אבוד הדברים הטובים שהיו
בהשג ידם והשליכום אחר בשטף רדיפת הממון.
על אחת כמה וכמה כשמדבר באנשים מאמינים היודעים
היטב כי העולם הזה אינו אלא פרודור קצר מאד מול
טרקלין נצחי.

מדוע "קשר רשעים אינו מן המניין"?

והנה ממש בדברי האור החיים הקדוש, מצינו בגמרא
בסנהדרין (כו:), שם נאמר, "הבא קשר רשעים הוא וקשר
רשעים אינו מן המניין". ומפרש רש"י הקדוש, "קשר רשעים
הוא - והיאך אנו סומכין על מנין זה לעשות כדבריהם...
דבעינן בית דין נימנין וזה אינו מניין".
ויסוד הדבר מובא בהמשך הגמרא: "הנה קא מסתפי חזקיה,
אמר, דילמא חס ושלום נטיה דעתיה דקודשא בריך הוא בתר
רובא, פיון דרובא מימסרי אינהו נמי מימסרי. בא נביא ואמר
לו: לא תאמרון קשר לכל אשר יאמר העם הנה קשר, כלומר
קשר רשעים הוא וקשר רשעים אינו מן המניין...
ומבאר רש"י: "לא תאמרון קשר - אל תחשב בדעתך
חזקיהו, שיהא מניינו של שבנא מנין, ליחשב רוב".
ומהדברים עולה, שהדברים אינם רציון מוסרי בלבד, אלא
הם מציאות ממש, שמנין של רשעים אינו מנין, ואינו נספר,
ואין הם מצטרפים זה לזה להחשב רוב, אלא כל אחד ואחד
מהם נותר לבדו, מפזר ומפזר.
(ובמאמר המסגר: שמה אף זו היתה פגנת המן הרשע בדבריו
באומרו "ישנו עם אחד מפזר ומפזר בין העמים". לא סברה
בלבד על חלשתם של ישראל אמר, אלא שפיוזורם ופזורם
מפקיע מהם פח של צבור, אין הם מחברים זה לזה, ועל כן
אין אליהם מספר).

ויהי מתיו "מספר"

ומצאנו באור החיים הקדוש בפרשת וזאת הברכה (דברים לג,
ו), שבאר באופן דומה את לשון הכתוב "ויהי מתיו מספר",
וזה לשונו שם: "פירוש על דרך אומרם ז"ל שאמר חזקיה
לפני הקדוש ברוך [הוא] רבים אשר את שבנא וגו', והשיב
הקדוש ברוך הוא אין מנין לרשעים, לזה אמר משה במחק
לשונו מתיו מספר, פירוש שלא יהיו רשעים, שאז אין מנין
להם...".
ובדומה לזה מצינו בחז"ל כי הקדוש ברוך הוא מחבב את
ישראל, וסופר אותם בכל עת. והם הם הדברים, כי כאשר עם
ישראל הם צדיקים, יש להם מספר, ואם כן בכל ספירה
וספירה מתבטאת חבתם לפני השם יתברך.

באור בסגית "בתותי מיכתת שיעוריה"

ועל פי רציון נפלא זה, תתבאר להפליא הסגיה הידועה בספה
לה. האומרת כי לולב של אשרה ושל עיר הנדחת פסול, "מאי
טעמא? פיון דלשרפה קאי, כתותי מיכתת שיעוריה".
ודנו בזה באחרונים, מה באורו של יסוד זה. הרי לא נאמר
שהחפץ עצמו נכתת ואיננו, אלא שהחפץ כביכול קיים ורק
"שעור" אין בו.
ובקהלות יעקב שם (להגאון הקדוש רבי יעקב ישראל קניבסקי,
"הספיקול" וצ"ל) האריך בזה בדברים נפלאים, ויסוד דבריו
הוא שהשעור אשר צותה התורה בלולב, מורה על חשיבות
שיש בלולב זה כשיש לו שעור בזה, ואם הוא עומד לשרפה
אם כן חסר באותה חשיבות.

ולפי דברי רבנו האור החיים הקדוש, נוכל להוסיף עוד נדבך
בדברים: כי באמת כל עניני העולם אכן אין להם חשיבות
מנין כלל, אלא פיון ששייך בהם שמוש לדברי מצוה ממילא
יש להם חשיבות ויש להם קיום לנצח, ושייך "למדוד ולספר"
אותם לדבר מצוה. אולם בדבר שנעשתה בו עברה עד
שנקבע עליו שיש מצוה לשורפו - הרי אין לו קיום כלל
מעשה והלאה, וכתותי מיכתת שיעוריה, ואין הוא יכול להפך
לחפץ בעל קיום נצחי. והדברים נפלאים.

הלכה - לא "לעשות חשבון" לבסוף

הבה נקח מן האור החיים הקדוש, לקח מעשי. כמה נזקים
גשמיים ורוחניים נוכל למנוע, אם נתאמץ להתחסל לממון
כפי שהוא באמת, ונשכיל להבין כי כל המנין הוא רק
לדברים של מצוה, ומחוץ לזה אין טעם "לעשות חשבון".
הבטוי הבטוי "אני לא סופר אותו" יכול לשמש לתועלת אם
נשתמש בו כלפי הפסד, הממון, שאתו אנשים מתעסקים
ואותו אנשים סופרים ו"עושים לו חשבון" כל ימיהם.
וככל שנתדבק בתורה הקדושה נבין שאין שום טעם ושום
ערך ושום אמת בספירת הפסד ובצבירתו. וכמאמר הפתגם
העממי הנכון: "כסף בא וכסף הולך".

מדוע עשרה מתפללים מכנים "מניין"?

וביסוד זה נוכל להבין, מהו הטעם שאנו קוראים לעשרה
מתפללים בשם "מנין", ותו לא. וזאת כאמור, שפאשר באים
יהודים להתפלל הרי מנינם מנין, פיון שיש חשיבות
להתכנסות זו, ו"חזו לאיצטרופי" להיות מנין לכבוד ה', ואף
מנין זה נרשם לנצח.
ואדרבה, נבחר שם זה להראות שרק כנוס של קדשה הוא
הראוי להקרא "מנין", שלא ככינוסים אחרים שאינם ראויים
להקרא "מנין", כי בהם אין שום מעלה בכמות הנאספים.

בדבר של קדשה, יש מצוה לספר!

וכאשר אנו מתבוננים בדברים, אנו מגלים עומק נפלא בדברי
האור החיים הקדוש. אין פונתו רק לומר שהמנין של המשכן
הוא הראוי להקרא מנין ושאר המנינים אינם ראויים להקרא
מנין. אלא יתר על כן: מכיון שהמשכן שוכן בו אלקי עולם,
על כן יש בו מצוה למנות ולספר!
עבודת הספירה יוצרת חביבות של הדברים הנמנים, ומבטאת
את היותם ראויים להספר. וכך הוא בכל דבר שבקדשה,
שההצטרפות יוצרת מעלה גדולה, ואפילו ענינים גשמיים
המשמשים לקדשה מקבלים חשיבות בהצטרפותם זה לזה.

אור נפלא ב"ספירת העמר" וחג "שבועות"

בכמה ספרים דנו בשאלה, מדוע אין התורה מסבירה את תכן
מצות "וספרתם לכם", הלא היא "ספירת העמר", עד שפמעט
ונדמה שהיא חק בלא טעם וסבה.
אף על פי האור החיים הקדוש, אולי נוכל לומר שאדרבה,
מצוה זו למקדת אותנו יסוד גדול: סתם ימים עוברים בזה
אחר זה, ואינם מצטרפים זה עם זה. אולם ימים אלו שהם ימי
ההכנה וההשתוקקות לקבלת התורה - הם "ימים הנספרים"!
ולפי זה אף מובן מפני מה נקרא חג מתן תורה בשם "חג
השבועות". זאת מכיון שחג זה מבטא את התקבצות כל
שבועת השבועות הללו למעלה אחת עצומה ונשגבה, דבר
שאינו מתקיים בשום ימים ושבועות אחרים, אלא רק בקבוצ
של ימים ושבועות לכבוד השם יתברך.

לתגובות והערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבָת: 17:31

יְצִיאַת הַשָּׁבָת: 18:29

ר"ת: 19:05

לקבלת העלון במייל -

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 446 20.3.2020 - כד' אדר תש"פ

זה השוער לה' צדיקים וביא בו

פְּרִשֶׁת - וַיִּקְהַל - פְּקוּדֵי - שַׁבַּת הַזֹּהֶדֶשׁ

שֶׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּ�בִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַה' כָּל הָעֲשֶׂה
בו מְלָאכָה יוֹמָת (לה,ב)

אברך ירא ה', נוהג מידי ליל שישי לעשות 'משמר' (לימוד במשך כל הלילה) בבית המדרש שבשכונתו. בליל שישי אחד נכנס לבית המדרש, ולפתע, הבחין באחד מידידיו שישב מאחורי התיבה, למול ארון הקודש, כשעל פניו בלטה ארשת עצבות ודאגה, והוזיל דמעות כמים... האברך ניגש אל ידידו והתעניין במצבו. בתחילה האיש התחמק וסירב לגלות את שעובר עליו, אך האברך לא הרפה, "תספר נא לי ואולי תהיה לי את הסייעתא דשמיא לעזור לך, הן אמר החכם מכל אדם (משלי י"ב): 'דאגה בלב איש ישחנה', ודרשו חז"ל (בסוטה מ"ב): - ישחנה לאחרים!"

לבסוף הסכים היהודי לספר: "שלום הבית אצלי הופר לגמרי, היות ומחר שבת קודש, ובבית אין כל... אנו סובלים ממחסור נורא, והערב אשתי הקניטה אותי מאוד, כי לא נותרה בבית ולו פרוטה שחוקה לצרכי השבת המינימאליים"... האברך החליט שנזדמנה לידו מצוה עצומה של עשיית שלום בית וחסד, וכעת יעשה הכל על מנת להשיב, עוד הלילה, את השלום והשלווה לבית ידידו. השעה היתה שתיים בלילה, והאברך יוצא לחפש אחר מרכול פתוח. כיוונו אותו לאזור חילוני מסוים, ושם מצא לשמחתו מינימרקט פתוח.

נכנס ומילא עגלה שלימה בכל טוב - עופות ובשרים קפואים, מוצרי חלב, פירות וירקות, ממתקים ומיני מגדים, ועוד מוצרים רבים. כשעמד לשלם בקופה, לפתע הבחין בדבר שגרם לו לזעזוע... על שקיות החנות, הוטבע בגדול סמל הנאצה של החנות: 24/7 פירושם של המספרים - המקום פתוח 24 שעות בכל שבעת ימי השבוע. ירחם ה'. מה עושים כעת - הרהר בליבו - מעודי לא דרכתי במקום משוקץ שכזה, אך המדובר כאן במצב שגובל קצת בפיקוח נפש... לבסוף החליט לקנות את המצרכים, אך את השקיות עם הכיתוב המתועב, בשום אופן לא יטול. והנה, בצד הקופה ישב אדם בעל חזות חילונית, והתבונן על הקונה החרדי המוזר, שהגיע לערוך קניות בשעת לילה כה מאוחרת, ואינו מוכן לקחת שקיות...

האיש ניגש והציג עצמו כבעל המקום, והתעניין – "מדוע לא תיקח את השקיות שלנו? איך אתה חושב לישא את כל המצרכים הרבים?", "מעולם לא נכנסתי למקום בו מחללים את השבת – הודיע האברך בנחרצות – ובטח לא למקום בו השבת נדרסת באופן כה מוצהר! ואם אתה שואל – אם כן מה אני עושה פה – בוא ואספר לך...", וכאן גולל האברך, באופן די מרגש, את הסיפור העומד מאחורי קניית הצרכים. האברך עמד לסיים את דבריו, ונדהם למראה עיניו – זרם דמעות חמות שטף את פניו של בעל המינימרקט!

הסיבה שהסיפור שבפי האברך כל כך הפעים אותו אינה ידועה, אך סכר דמעותיו לא פסק מלזרום... כשנרגע מעט, הודיע לקופאי: "אל תיקח ממנו פרוטה, הוא מקבל את כל המוצרים בחינם אין כסף!"...

ובכן, האברך שלח את הסיפור אל מו"ד יצחק זילברשטיין שליט"א, וסיים בשתי שאלות שהתעוררו אצלו בעקבותיו:

(א) האם לאור הנסיבות היה מותר לי לבצע את הקנייה באותה צרכנייה?
(ב) פעמים רבות שמעתי מכבוד הרב שאין לחזק ידי עוברי עבירה, ופעמים שאין ליטול צדקה מחוטאים, כדי שלא יהיו סבורים שתהא צדקתם כפרתם (כלשון המאירי בב"ק קי"ג). האם היה נכון לקבל מאיש זה את הצדקה הגדולה?

השיב מו"ד שליט"א:

אמרו חז"ל (ב"מ נ"ט): "אין המריבה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא על עסקי תבואה (כשהעניות שוררת בבית, בני הזוג באים לידי מריבה), שנאמר (תהלים קמ"ז) השם גבולך שלום חלב חטים ישיביעד". וצדק האברך שטען כי לאור העניות המחפירה בבית ידידו וחוסר השלום בבית, העניין מריח קצת בפיקוח נפש, ולכן בשעה כזו היה צריך לנהוג כפי שנהג.

למדנו אפוא, שהדמעות נובעות ממקום עמוק בנשמתו של האדם, ולכן, למרות שאיננו יודעים מדוע בכה בעל הצרכנייה, יש להניח שהסיפור גרם אצלו להתרגשות והתעוררות, ויתכן מאוד שעוד ישוב בתשובה בעקבות מעשה הצדקה האצילי, שכן 'מצוה גוררת מצוה'. וממילא יש לקבל ממנו את המצרכים, ואף להמשיך לשמור עמו על קשר חם, כדי לקרבו לתורה, עד שבע"ה יסגור את חנותו בשבת קודש (ופריו מתוק).

ויעש בצלאל את הארן (לז,א)

כתב רש"י: "לפי שנתן נפשו על המלאכה יותר משאר חכמים נקראת על שמו". וצריך להבין, מדוע רש"י משתמש בלשון "נתן נפשו על המלאכה", וכי היתה בעשיית הארון מסירות נפש? אלא, מובא בגמרא (ברכות דף נה): שמושה אמר לבצלאל לעשות משכן תחילה ואחר כך כלים, ובצלאל חלק על משה ואמר לו: "מנהגו של עולם – אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים, ואתה אומר עשה לי ארון וכלים ומשכן, כלים שאני עושה להיכן אכניסם?", ואכן בנה את המשכן ואחר כך את הכלים. והנה מקרה דומה לזה מצינו (שם, לא): שכאשר שמואל הנביא היה נער במשכן שילה הוא חלק על רבו עלי הכהן, ועלי הצדיק את דעתו של שמואל, אך אמר לו: "מימר שפיר קא אמרת! מיהו, מורה הלכה בפני רבך את, וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה". ונמצא שאף בדברי בצלאל אל משה לגבי עשיית הארון היה מסירות נפש, כיון שאולי הוא מורה הלכה בפניו וחייב מיתה, אך אעפ"כ אמר את מה שאמר מפני שהיה בצלאל, ועל כך נאמר ש"נתן נפשו על המלאכה" (ליקוטי יהודה)

אלה פקודי המשכן מעדן אשר פקד על פי משה (לח,כא)

פירש רש"י: 'בפרשה זו נימנו כל משקלי נדבת המשכן לכסף ולזהב ולנחושת, ונמנו כל כלי לכל עבודתו'. דרש הגאון רבי ציון מוצפי שליט"א, ראש ישיבת 'בני ציון': הזוהר הקדוש מקשה: איך מנו את כלי המשכן, והרי שנינו בגמרא בתענית (דף ח): ש"אין הברכה מצויה לא בדבר השקול, לא בדבר המדוד, ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין". מסיבה זו היה רבי חיים פלאג'י זצ"ל אומר לא לקנות לחמים מהשוק, כי בטורקיה הדרך היתה שמשלמים על הלחם לפי משקל, ואין הברכה שורה בדבר שקול. מדוע, אם כן, אמר ה' למשה למנות את הנדבות שהובאו לתרומת המשכן?

גאון עוזינו החיד"א תירץ, שהפסוק עצמו כבר עונה על שאלה זו, שכן "אשר פקד" נוטריקון "פי קדוש". כשמשה רבנו סופר בפיו הקדוש - אין חשש של עין הרע, כי למשה רבנו יש עין טובה על עם ישראל.

רמז לכך יש במה שאמר שלמה המלך בשיר השירים (ז, ה): "עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים". שלמה המלך אמר את שיר השירים ביום שנבנה בית המקדש, שאז שרתה עליו שכינה. באמת "עיניך" התכוון לחכמי הדור הנקראים "עיני העדה". בהמשך רמז עליהם במלים "ברכות בחשבון" - אם הרוכלים עושים חשבון, סופרים ומונים, יש בדבר ברכה.

נבאר עוד על פי מעשה המובא בגמרא בחולין (דף קה): שם מספרת הגמ' על אדם שהלך לקנות יין. הוא קנה כמה חביות, ושכר סבלים שיביאו את החביות לביתו. לפני הכניסה לבית הוריד אחד הסבלים את החבית על הרצפה כדי לנוח. באותו בנין בקומה התת קרקעית התגוררו שדים. אומנם לא קיבלו רשיון מועדת הקבלה, אך הם התנחלו שם בלי לשאול...

באותה שעה שהניח הסבל את החבית תחת המרזב, השד שהתגורר שם שכב לנוח, וההוא הניח את החבית בדיוק על האוזן שלו. כתגובה, פוצץ השד את החבית והיין נשפך. הלך האיש לדין אצל מר בר רב אשי ותבע את השד על הנזק של שבירת החבית. אמר לו: "הזמן את השד אליי לדין תורה". הזמין אותו האיש, אך השד לא בא.

הלך מר בר רב אשי למקום הימצאו של השד, תקע בשופר ואמר לו: "אם אתה לא בא, אני מנדה אותך, את אביך ואת אמך ואת כל משפחתך!" השד פחד ובא לבית דין. כשהגיע השד, אמר לו מר בר רב אשי: "למה עשית לו כך?". טען השד: "האיש הניח את החבית על אוזני, ואני אפילו לא התכוונתי להזיק, אבל זו היתה התגובה המיידית שעשיתי כדי שלא יכאב לי". אמר לו מר בר רב אשי: "אם כן, מחוייב אתה לשלם לו חבית יין עם חותמת של הבד"ץ..."

אני נותן לך ארכה של שבוע להשיג יין". הלך השד לחפש חבית יין ולא מצא. אחרי שבעת ימים אמר לו מר בר רב אשי: "מדוע לא הבאת?". ענה לו השד: "לא מצאתי. תן לי בבקשה ארכת זמן נוספת". אמר לו מר בר רב אשי: "מדוע לא מצאת עד עכשיו?".

אמר לו השד: "כל מילי דצייר וחתים וכייל ומני לית לן רשותא למשקל מיניה" - כל כלי שקשור, חתום או מדוד או מנוי, אין לנו רשות לקחת. אך אם הוא כלי פתוח, מותר לנו לקחת. אני מסתובב בשוק כבר שבוע שלם ומחפש חביות יין שהיא הפקר, ועדיין לא מצאתי.

כענין הזה היה במשכן. משה רבנו היה צריך לתת דו"ח לציבור על כל מה שהוציא להוצאות המשכן, משום שהכל היה מנדבותיהם, והרי נאמר: "והייתם נקיים מה' ומישראל". אם כן, משה רבנו צריך למנות הכל, ולהודיע על מה הוציא את התרומות שנתנו לו, אבל מה עם החשש שיבואו מוזיקים ושדים ויזיקו אחרי שידעו את המספר?

אלא, משה מנה הכל לאחר גמר המלאכה ובוה לא שולטים כבר המוזיקים. ובמיוחד שכפי שביארנו, המנין של צדיק כמשה רבינו רק מוסיפה ברכה. לומדים מכאן את הדרך לספור ולמנות באופן הנכון. לדוגמא: אדם שנמלא שקים של תבואה, לא יספור כמה יש לו בשק, שלא יתן בן עין הרע. אלא אחרי שמילא את השק יקשור אותו, וכן את כל השקים, ולאחר מכן יספור את כל השקים כשהם קשורים, ואז השדים והמוזיקים לא יוכלו להזיקו. (דורש ציון)

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֹתָם שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קָדֶשׁ.. (לה,א-ב)
יש לדקדק, לשם מה הוצרך הכתוב להקדים ולומר 'אלה הדברים' והיה די לפותחו מיד 'ששת ימים תעשה' וגו'? ועוד שפתח ב'אלה הדברים' ולבסוף ציווה רק על השבת?

ונראה לבאר, בהקדים את דברי הזה"ק (שמות דף צב ע"א) כי 'השומר את השבת כאילו שמר את כל התורה כולה'. וזהו שדיבר הכתוב בלשון רבים 'אלה הדברים' וכוונתו על כל תרי"ג המצוות שציווה ה' לעשות אותם. ואם תאמר, היאך אפשר לקיים את כל מצוות ה', הרי יש מצוות המיוחדות לכהנים ומצוות התלויות בארץ וכן מצוות השייכות למלך דווקא?

לזה אמר הכתוב: 'ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש' שעל ידי שמירת השבת מעלה עליו הכתוב כאילו קיים את כל התורה כולה.
(מעשה נסים, לרבי נסים הכהן גר"בא)

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוֹל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה.
לזרע בר קיימא: רווית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.
לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמות: אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשולי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוֹל ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, זקלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר בן אסתר ז"ל.

ויקהל פקודי שבת החדש

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 571 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 458 שנה י' העלון מוקדש לע"נ מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף כ' אדר תש"פ

ויקהל - תוכן ענייני הפרשה

- (א) איסור עשיית מלאכות בשבת, ועונש העושה מלאכה (לה).
(ב) הציווי על התרומות השונות לבנין המשכן וכליו (לה, ד-כ).
(ג) בני ישראל - גברים ונשים - תורמים ביד רחבה (לה, כא-כט).
(ד) הקב"ה בוחר בבצלאל ואהליאב, שיהיו אחראים על בניית המשכן וכליו, ונותן להם חכמה ורוח הקודש לצורך זה.
(ה) מלאכת הקמת המשכן: אדנים, עליהם קרשים, ועמודים, ויריעות האהל צמר ושש משזר, עליהן יריעות עזים, ולמעלה כיסוי עורות אילים וכיסוי עור תחש. עשיית הארון והכפרת, ופרכת לפתח קדש הקדשים, שלחן עצי שטים, ומנחת זהב טהור, וכליהם. מזבח הקטרת, ומסך פתח המשכן, הפקר וכונו, ומזבח העולה, הקמת החצר סביב, ומסך שער החצר במזרח (לו, לז, לח).

פקודי - תוכן ענייני הפרשה

- (א) חשבון כמות הזהב, הכסף והנחושת בהם השתמשו בעבודת המשכן (לח, כא-לט).
(ב) עשיית בגדי הכהונה: האפוד והחושן, ועליהם האבנים לזכרון בני ישראל, המעיל, הכתנת, המצנפת, האבנט, והציץ שעליו נחרט קודש לה' (לט, כב-לב).
(ג) המשכן וכליו הובאו אל משה והוא ברך את העושים.
(ד) ה' ציוה את משה להקים את המשכן (מ, א-טז).
(ה) סדר הקמת המשכן: אדנים, עליהם קרשים בריחים ועמודים, ועליהם כאהל יריעות צמר ושש משזר, יריעות עזים, כיסוי עורות אילים ותחש, והניח את הלוחות בארון, ואת הבדים על הארון והכפרת מלמעלה, והביא את הארון למשכן, ופרכת על הפתח, שלחן בצפון, ועליו סידר את לחם הפנים, ומולו בדרום המנרה, והדליק את הנרות, וביניהם מזבח הקטרת, והקטיר עליו קטורת הסמים. ומסך בפתח המשכן, ומזבח העולה בפתח המשכן (בחצר ממול פתח אהל מועד) והקריב עליו את התמיד ומנחת הנסכים, את הפקר וכונו בין אהל מועד למזבח העולה, הקמת החצר סביב, ומסך שער החצר במזרח (מ, יז-לג).
(ו) ענן ה' כיסה את אהל מועד, אות על שכינת ה' במשכן.
(ז) והענן, הוא סימן לבני ישראל לחניה, ולמסע (מ, לד-לח).

"אלה פקודי המשכן משכן העדת..." (לח, כא)

ללמדך, כתב רבינו בחיי זצ"ל, שהמשכן היה בו הכל: ממנו שפע הפרנסה (באמצעות השולחן) והחוכמה (באמצעות המנורה) והקדושה (באמצעות מזבח הקטורת), אבל העיקר בו הם העדות - לוחות הברית. על שמם הוא קרוי: "משכן העדות". ללמדנו, כי העיקר היא התורה!

תשפ"ו 29/10

פרשיות ויקהל-פקודי עוסקות בהקמת המשכן, עשיית כליו ובכך מסיימות את חומש שמות ספר - 'הגאולה'. פרשת ויקהל נמסרה בהקהל כל ישראל (למחרת יום הכפורים בו משה רבינו ע"ה ירד מהר סיני) וזאת על מנת להזהיר על השבת, ולשון רש"י: "הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן, לומר, שאין מלאכת המשכן דוחה את השבת". ב"חזקוני" מפרט את ימי הקמתו: מב' באלול, היו הלוחות מונחים בארון שעשה משה, ובכ"ה בכסלו נגמרה מלאכת המשכן וכל כליו, ואז נתנו את הכפורת על הארון ועדיין היו הלוחות בארון שעשה משה, עד א' בניסן (ביום השמיני למילואים) כשנמשח המשכן וכליו, והעלה הכפורת ונתנו הלוחות בארון של בצלאל, ולכן נאמר: 'אל הארון תתן את העדות', הוא ארון בצלאל.

בסיום עבודת המשכן כתוב (פקודי לט, לג): "ויביאו את המשכן אל משה" - כתב המדרש רבה (נ"ב, א) שביום שנגמר המשכן מיד הביאוהו אצלו בשמחה רבה, וכן בנדבת המשכן כתב המדרש תנחומא שהביאו את הנדבה בשמחה ובזריזות, עד כדי כך שהיו דוחקים זה את זה, שבאו האנשים והנשים בערבוביא, ואומר "בעל הטורים" לעיל בפרשת ויקהל על הפסוק "ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו" - בגמטריה = 'אז איש ואשתו באים יחד'.

כוחה של האחדות וסגולותיה רבות ומופלאות, ורבותינו עמדו על כך במקומות רבים. מובא בשם רבי עקיבא איגר רמז בפסוק המתאר את מעמד ישראל במתן תורה (שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל נגד ההר". היצר הרע משול בחז"ל להר (מסכת סוכה נב), כי לעתיד לבוא, כשישחט הקב"ה את היצה"ר, עתידים הצדיקים לבכות משמחה ולומר: "היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה - הוא היצה"ר"!! ורק בכוח האחדות יכול האדם להתמודד עם יצרו הרע. בכח "ויחן שם ישראל - נגד ההר" - כאיש אחד בלב אחד! וכן אנו ראויים לברכה באחדותנו, שמבקשים אנו בנוסח תפילת העמידה: "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך", שהרי רק בהיותנו מאוחדים - "כולנו כאחד", הרינו ראויים לברכה.

ובמדרש (דף ארץ זוטא ט, ט) מובא: "היה רבי אלעזר הקפר אומר: 'אהוב השלום ושנא המחלוקת! גדול השלום, שאפילו עובדין עבודה זרה ויש שלום ביניהן, כביכול אין שכינה יכולה לגעת בהן'. הרי לנו שכל דבר חשוב שיהיה באחדות במיוחד בענייני קדושה, גם העמידה מול אויבינו היא בכוח אחדותנו.

השבת האחרונה של אדר, היא הרביעית והאחרונה מ'ארבע פרשיות'. ונקראת 'פרשת החדש', על שם הקריאה בתורה שקורין בה למפטיר, בפרשת "החדש הזה לכם ראש חדשים" מפרשת בא, בספר שמות. הסיבה שקוראים פרשה זו, להודיע לעם ישראל על החודש החשוב הקרב ובא והמצוות המרובות הקשורות לחודש זה - פסח.

מוציאין בשבת זו שני ספרי תורה, באחד קורין בפרשת השבוע (ויקהל ופקודי) - שבעה אנשים, ובשני קורא מפטיר מספר שמות כנ"ל, ומפטירין בנביא מספר יחזקאל (פרק מה): "בראשון באחד לחדש" - מעניין היום.

בשבת זו מברכים את חודש ניסן, שהשנה יחול ביום ה'. ביום זה מתחילים לקרוא את פרשת הנשיאים עד י"ג ניסן. בראש חודש ניסן מתחילים לברך 'ברכת האילנות' משום זריזים מקדימים למצוות. יהי רצון שיקויים בנו: 'בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל', במהרה בימינו אמן.

מאת 20/10

וַיְבִיחַ הַשְּׁבִיעִי יְהִיָּה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן

ל'ה'... " (לה, ב)

ליל שישי ב'בית היהודי' של ארגון 'ערכים' בהודו, המקום הומה אדם, עשרות צעירים חסרי מנוח ומשמעות יושבים במעגל על השטיחים הפזורים על הארץ כמנהג המקום, במרכז על יד המדורה יושב המרצה הרב יעקב אסטרייכר שליט"א ומשוחח עמם על תורת אמת מול כל עבודת האלילים שסביב, הכל מטום אוזן ולב לדברים. כולם מלבד צעיר אחד בעל רעמת שיער ארוך ומקורזל קעקועים על גופו ופניו משדרות בוז ושאת נפש. ברגע שראה את המרצה בעל החזות החרדית, נפלה רוחו והוא עזב את המעגל בפנים זועפות. אך דא עקא, ה'חברה' שלו דוקא רתוקים לדברי המרצה, והוא בעל כרחו צריך לשמוע את הדברים. וכדי שח"ו לא יושפע מהדברים, הוציא הלה את מכשירו הסלולרי המתקדם ובהו בו במשך ההרצאה. בסיומה של השיחה הזמין המרצה את הצעירים לסעודות שבת במקום, הצעירים קפצו על ההצעה. 'אך דעו לכם, זה לא בחינם', הודיע המרצה, 'מי שרוצה להשתתף עמנו צריך לעזור בהכנת המטעמים לכבוד שבת, מפני שאין לנו כאן צוות מטבח'. כולם נרתמו לעבודה חוץ ממיועדנו שהמשיך לבהות במכשיר הסלולרי. הרב אסטרייכר ניצח על המלאכה, ולבסוף כשהכל היה מוכן, הוציא את הקלרינט וניגן בעיניים עצומות את המנגינה המופלאה של השיר הקדוש "י-ה אכסוף נועם שבת" של הרבי הקדוש ר' אהרן מקרלין ז"ע. כשסיים את הניגון רואה הרב לצידו ממש את הבחור כשעיניו מלאות דמעות.

כבוד הרב, אתה מוכן בבקשה לנגן זאת שוב? הניגון חוזר ומתנגן בחלל החדר והבחור נמס מבכי, ובסיומו פונה הוא שוב בתחנונים, כבוד הרב, אפשר שוב? לפשר מבטי התמיהה סיפר הבחור את סיפורו העצוב: בצעירותו עזב הוא את מקור מים חיים מביתו החסידי החמים שבאחת השכונות הוותיקות שבירושלים, עזב את הכל וברח אל המקום הכי רחוק, אל עבודת האלילים של הודו. מאז הוא מתרוצץ ממנוזר למנוזר, מעבודה זרה האחת אל האחרת ה' ישמור. כבר כמה שנים הוא מנותק לגמרי ממשפחתו ומשורשיו, ואמש ב'טעות' נפגש הוא עם קבוצת חברים ישראלים שסיפרו לו על הבית היהודי שמהווה מפגש לצעירים, הוא השתכנע להגיע עמם, אך כשראה שזהו מקום של דתיים, התרחק ולא הסכים להאזין ולו למילה אחת. אבל כששמע את המנגינה המשתפכת היוצאת מהקלרינט, תווי המנגינה הזכירו לו נשכחות, חדרו לנבכי נפשו, המנגינה השתלבה בריחות האפיה והבישול מניחות השבת, הוא מצא את עצמו מפליג בדמיונו אל שולחן השבת החמים והמואר בבית הוריו, והוא, ילד יהודי טהור, שר בדביקות את השיר המרטיט הזה. 'בבקשה', פונה שוב אל המרצה, 'נגן בבקשה פעם נוספת כדי להשיל מעצמי את טומאת הודו ולחזור הביתה אל שולחן השבת. מחכים לי בבית', אמר...

מדהים ומפליא עד כמה כוחה האדיר של מנגינה יהודית הנלווית לשירי שבת קודש, שבכוחה לנער שכבות עבות של טומאת כל סוגי העבודה הזרה. אך לסיפור יש המשך. ליל שבת קודש ב'בית היהודי' בהודו, כל ה'חברה' יושבים סביב שולחן שבת אחד גדול, מיועדנו יושב עמם חובש כובע מצחיה. לאחר שירה נרגשת של 'שלום עליכם' ואשת חיל' פנה המרצה אל עשרות הצעירים שלפניו ואמר להם 'ראו,

נהוג בעם ישראל שההורים מברכים את ילדיהם לפני הקידוש בברכת הבנים. אני משתוקק כעת מאוד לברך את ילדי אך הם כעת לא לצדי, הורייכם מן הסתם רוצים לברך אתכם אלא שהם רחוקים מאוד מכאן, בואו ונעשה 'הסכם', אני אהיה האבא ואתם תהיו לי לילדים, בואו אלי ואברך אתכם... כפרפרים הנשאבים אל האור הצטופפו הצעירים סביבו, המרצה עלה על גבי הכסא, ובידיים פרושות על ראשי הצעירים בירך בקול ובהתרגשות 'שימכם אלוקים כאפרים וכמנשה', והוסיף, 'ויחזירכם אל ארץ ישראל ואל שולחן השבת היהודי בביתכם בקרוב'.

זעקת ה'אמן' נשמעה היטב בכל הסביבה. תוצאותיה של שבת מרוממת זו היו מרגשות. רוב הצעירים שתולים כיום בבית ה' כולל הבחור הלז שזכה לחזור לצור מחצבתו ולהקים בית נאמן בישראל. ועל כך אמרו חז"ל (שבת קיח:): "אמר רבי יוחנן, כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו".

[היא שיחת"]

וְכָל אִשָּׁה חֲכָמַת לֵב... " (לה, כה)

סיפרה הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה: היה זה בירושלים העתיקה של ימים עברו, עיר מגוריהם של סבי הגאון הצדיק רבי אריה לוי זצוק"ל וסבתי הצדקנית ע"ה, יחד עם משפחתם הברוכה.

תקופת צנע היתה זו, והמים היו מחולקים במשורה בזמנים קבועים. באחד הימים מיהרה סבתי ע"ה אל המכולת כדי לרכוש בעבור בני הבית מצרכים חיוניים. באותו זמן נחה בתה התינוקת על המיטה בחדר הפשוט והצנוע. לצד המיטה מונחת היתה קערת מים עמוקה, שיצרה כמין גדר חוסמת למיטה. בדרכה למכולת פגשה הלך יהודי, והוא ביקש ממנה מים להרוות את נפשו. אמרה לו: "רק אשוב לביתי לאחר הקניה, ואביא לך לשתות מן המים שיש לי בביתי". הפציר בה היהודי: "אנא, צמא אני, אין לי סבלנות וכוח לחכות עוד כמה דקות!"

כששמעה זאת סבתי - נענתה, וחזרה הביתה בטרם הלכה למכולת, כדי למלא מבוקשו. מיד בכניסתה הביתה פרצה צווחת בהלה מפיא; התינוקת הקטנה שנשארה בבית, שכבה בתוך קערת המים! אם היתה מאחרת לבוא ומתמהמהת במספר דקות ספורות היה כבר מאוחר מדי...

סבתי ע"ה הוציאה את התינוקת תיכף ומיד מהמים, ואצה רצה להביא את כוס המים לאותו יהודי.

היא פנתה אנה ואנה, אולם ההלך נעלם כלא היה, דמותו לא נראתה מלא האופק. שליח נאמן ממרום היה הוא, בכדי להציל את בתה, ומשמילא את שליחותו - נעלם לו... התינוקת - היתה אמי הצדקנית ע"ה, שלימים גדלה והיתה לאשת חבר לאבי, מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל. כשסיפרו סיפור זה לגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל, התבטא על אימי ע"ה: "היא תהיה אשה לגדול הדור". ואכן ברכתו זו נתקיימה במלואה... [מתוך 'שלישי באשמורת' - כל מה שסיפרה לי הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה]

וְהַמְלָאכָה הִיְתָה רַיָּם... וְהוֹתֵר" (לו, ז)

דָּיָם - אותיות 'מיד', "הוֹתֵר" - אותיות 'תורה', לרמז לנו שהעוסק בתורה מלאכתו מתברכת ונעשית מיד.

”וכבוד ה' מלא את המשכן” (מ, לה)

באחת הערים בגרמניה בנו בני הקהילה הרפורמית בית כנסת מפואר וגדול מאוד. דא עקא שבית תיפלתם דמה בפרטים רבים מאוד לבית תיפלתם של הנוצרים ברצותם לחקות עד כמה שאפשר את דרכי הגויים.

באחד הימים ראו ראשי הקהילה הרפורמית ברחוב מתחת לבית הכנסת את הגאון רבי צבי הירש חיות מז'אלקווא. בגאווה בלתי מוסתרת פנו אליו ראשי הקהילה והסבו את תשומת לבו לבית הכנסת המרשים אותו בנו.

ראה הרב שמעל פתח הכניסה למקום מתנוסס באותיות זהב פסוק מפרשת פקודי בסופו של חומש שמות וכך כתבו: ”וכבוד ה' מלא את המשכן”.

נענה הרב ואמר: ”הבניין הזה באמת יפה מאוד אולם טעיתם בכיתוב שחקתם בפתחו”. למראה תמיהתם של הרבי וראשי הקהל הוסיף הרב לומר: ”פתחתם את מיקום הפסוק הנכון אך העתקתם מתוכו מילים שגויות”.

כמובן שפגרים אלו לא זכרו כלל מה כתוב בתורה והיכן נאמר, ולאחר שהות קלה סיים הרב בחיוך: ”הייתם צריכים לצטט את תחילת הפסוק ”ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד”...“

[במחשבה תחילה]

”ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד

לחדש הוקם המשכן” (מ, יז)

רש”י לעיל (לט, לג) הביא ממדרש תנחומא שמחמת כובד המשכן לא היו יכולים להקימו, ומשה הניח ידו על המשכן כאילו מרימו, ונעשה נס שהמשכן עמד מאילו, ולכן נאמר ”הוקם המשכן” - היינו מאילו.

”כאשר צנה ה' את משה”

מדוע כתוב בפרשת פקודי מספר פעמים ”כאשר צנה ה' את משה”? לפי שהרהרו ישראל אחר משה בשעה שהיו מעמידין המשכן ולא היה עומד. אמרו: שמא דבר קל, א”ל למשה לעשות לו במשכן, ומשה בעצמו הכניסנו בכל הטורח הזה, לפיכך אמר הקב”ה: הואיל והרהרתם אחרי, הריני כותב שמו על כל דבר שאני ציוויתי אותו, לכך כתיב ”כאשר צנה ה' את משה” בכל פעם ופעם.

אמר הקב”ה: אם ביקש אדם להרהר אחרי משה - יהרהר אחרי, שאני אמרתי לו שיעשה לי משכן. [מדרש תנחומא סי' י”א]

כתב הרמב”ן בסיום ספר הגאולה

והנה נשלם ספר הגאולה אשר ה' אלקי ישראל בא בו לבני ישראל עם קרובו, הושיעו מיד שונאו וגאלו מיד אויבו ואילו יבוא באלפי שנאן ורכב רבוא, לתת לו תורת אמת להנחיל יש את אוהבו בנה בית זבול לשכון שכינתו על כרובו, ומקדש למקדש שהמלך במסבו.

וברוך ה' החפץ שלום עבדו, אשר עד הנה עזרו לבוא המחדש נעוריו בשיבו, המשביע בתודתו רעבו וינקחו דבש וחלב, כי הכין כל לבבו ולשמו יברך בוקרו וערבו, ברוך שאכלנו משלו וחיינו בטובו. ברוך דיהב חילא לעבדיה בר אמתיה, ברוך הנותן ליעף כח ולאין אונים עוצמה ירבה.

”ויברך אתם משה” (לט, מג)

מה ברכו? - ”יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם”, והם אמרו ”ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו” (מדרש תנחומא). ויש להבין, הרי הובטח לישראל ”ועשו לי מקדש - ושכנתי בתוכם”. ואם כן מדוע היו זקוקים לברכה ”שתשרה השכינה במעשי ידיהם”? ועוד, זו אינה ברכה אלא תפילה ”יהי רצון... והנה בתוספתא (מנחות פ”ז) יש הוספה ’כשם שנתעסקתם במלאכת המשכן ושרתה שכינה על מעשה ידיכם, כך תזכו ותבנו לפניו בית הבחירה, ותשרה שכינה על מעשה ידיכם’, והם אומרים: ’ויהי נועם’.

ומבאר ה”באר משה” מאו”רוב: משה רבינו לא הסתפק במשכן, ואף לא בבית הבחירה, אלא כל שאיפותיו ורצונו היו על בית המקדש לעתיד לבוא, ולכן שאלו מה ברכה ברכו, כלומר - היכן רמוז בברכתו על בית מקדש השלישי, וזו היתה תפילתו: ”יהי רצון שתשרה שכינה בבניין הבית השלישי”. וב”תורת כהנים” מובא: מה ברכה ברכו? רבי מאיר אומר כך ברכו: ”ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים”. ויש מבארים את כוונת שאלת המדרש, הרי כלל בידינו שאין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מהעין, ואינה שורה לא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי, ואילו פרשתנו פותחת במניין חומרי המשכן, ואיך תשרה בו הברכה? התירוץ הוא: הברכה היתה שתשרה שכינה במעשה ידיהם, ובמקום השראת השכינה אין כל הגבלה, ויכולה לחול הברכה אף בדבר המדוד והמנוי.

ובזהר הקדוש מובא: שונה הדבר במקום שצד קדושה שורה עליו, אם החשבון מצד הקדושה, הברכה שורה עליו תמיד ואינה סרה ממנו. מנין - ממעשר, לפי שבא המניין כדי לקדש העשירי - הברכה מצויה בו, כל שכן המשכן, שהוא קודש, ובא מצד הקדושה. אבל דברים שאינם באים מהקדושה - אין הברכה שורה עליהם כשהם מנויים, לפי שהסטרטא אחרא, שהוא רע, יכול לשלוט עליו, ואז אין הברכה מצויה, שלא יגיעו הברכות לאותו רע עין.

”ויברך אתם משה” (לט, מג)

במה ברכו? אומר המדרש: אמר להם: ”יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו” (תהלים צ, יז). והוא אחד מ”א מזמורי תהילים שאמרם משה רבינו (רש”י).

כתב ה”אלשיך”: עיקר השראת השכינה היא בלבבות בני ישראל, כנאמר ”ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם”. ואז גם תשרה השכינה במשכן ובבית המקדש. אבל כשישראל חוטאין - מסתלקת השכינה מליבם ומבית המקדש. וזה שאמר משה רבינו. כשיהא נועם ה' עלינו - בתוך לבנו, אזי ”מעשה ידינו כוננה עלינו” - תשרה השכינה גם במה שנעשה. ”ומעשה ידינו כוננה” - גם במה שעשינו לפני שהתעלינו - תשרה השכינה. ובמדרש (פ' שמיני) מובא: בחנוכת המשכן היתה שמחה במרום כיום שנבראו שמים וארץ, לפיכך ”ותשלם כל המלאכה” - יחד אתו נשלמה מלאכת שמים וארץ.

”ויברך אתם משה” (לט, מג)

אין הברכה יכולה לחול על כלי ריק. נדרש מהאדם שיפעל בעצמו ואז יעזרהו ה'. זהו שאמר להם משה: ”יהיה רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם” - השכינה תשרה בתנאי שיהיה ”מעשה ידיכם” - שאתם תעשו.

וַיֹּאֶל כָּל אִישׁ חָכֵם לֵב אֲשֶׁר נָתַן ה' חֲכָמָה וּתְבוּנָה בְּהִמָּה לְדַעַת... (לו, א)

יהודי חכם היה ר' יוסף וינברג, איש ירושלים, ואת פיקחותו רתם למען הכלל והפרט. מקורב היה ל"חזון איש", אשר העריכו מאוד. כאשר נשאל פעם ה"חזון איש" על ר' יוסף לצורך שדוך עם אחד מבניו, אמר: "ר' יוסף הוא יהודי פיקח מאוד", וכהוכחה לדבר סיפר לשואלו על המאורע הבא שהתרחש עמו, והתבטא בחיך: "האם לי היתה עולה על הדעת המצאה פקחית כזו? הוא פיקח יותר ממני..."

ומעשה שהיה כך היה: הסיפור ארע לפני כשבעים שנה, עם סיום המנדט הבריטי בארץ ישראל. המצב הכלכלי היה רעוע מאוד, והתושבים חפשו כל דרך כדי להשיג מטבע זר מחוץ לארץ, שכן שווי של הדולר בשוק השחור היה גבוה כפליים מאשר לפי ערכו החוקי בבנקים הרשמיים, והשלטונות אסרו באיסור מוחלט הבאת כסף זר ארצה והמרתו שלא כחוק; המעוניין לקבל כספים מחוץ לארץ יאלץ להפקיד את הכסף או את ההמחאה הדולרית בבנק, ולהוכיח את דבר ההפקדה במלוואה. השלטונות החלו לבדוק כל מכתב שהגיע ארצה, וכשהיו מגלים עמו מטבע חוץ, היו מכניסים למעטפה פתק אזהרה, בו נרשם כי "אל מכתב זה צורך סכום פלוני במטבע חוץ, ואי לכך עליכם להפקיד את הסכום כולו באחד הבנקים בארץ, ולשגר אל משרדנו הוכחה רשמית כי הכסף הופקד בחשבון". היתה זו מכת מחץ לחלפני הכספים ולסוחרים, שכן אף אחד לא ההין בנפשו להמיר בצורה בלתי רשמית את ההמחאות שקבלו, שהרי עליהם להוכיח לאחר מכן כי הפקידו את הכסף בחשבון בנק, ואיך יעשו זאת?! ומשום כך נעצר המסחר בהמחאות ובמטבע חוץ כמעט כליל.

היחיד שמצא מוצא מן הסבך לך, היה ר' יוסף וינברג, שכדרכו מצא תמיד פתרונות לכל בעיה שנוצרה. הוא עשה זאת מחוסר ברירה, שכן אנשים רעבו ללחם, פשוטו כמשמעו, והיה זה משום הצלת חיים, ולא חלילה מתוך מטרה להתעשר ולעשות רווח במרמה. תחבולתו היתה גאונית בפשטותה: הוא פתח חשבונות בנק מדומים במדינות שונות, והזמין משם פנקסי המחאות רבים. כל מי שביקש להמיר המחאה שקיבל מחוץ לארץ, והיה עליו להוכיח כי הפקיד את הסכום שקיבל בבנק רשמי, היה בא לר' יוסף, והוא היה נותן לו צ'ק משלו באותו סכום בדיוק כפי הרשום על ההמחאה הזרה שקיבל, הלה היה מפקיד את ההמחאה הבדויה בחשבון הבנק שלו, מקבל על כך אישור רשמי מהבנק, ומציג אותה במשרדי הממשלה כהוכחה שאכן קיים את החוק כנדרש, והפקיד בבנק את הכסף שקיבל. לאחר כחודש-חודשים, כאשר ההמחאה הבדויה היתה חוזרת על עקבותיה, לאחר שהתברר שאין לה כיסוי והחשבון לא קיים כלל, היה המפקיד משלם את עמלת ההחזרה ומשליך את ההמחאה הכוזבת לפח. ולמרות הקנס, עדיין הייתה העסקה כדאית.

ר' יוסף עשה חיל ברעינו המזהיר, והצליח בינתיים להציל יהודים רבים מחרפת רעב, אולם מתחריו, בקנאתם, החלו להצר את צעדיו ולבלוש אחריו, עד שגילו את סודו, וברוב נבזותם הלשינו עליו למשטרה שהחלה לעקוב אחריו, ולבסוף נחשד ר' יוסף במעשה מרמה וזיוף המחאות, והועמד לדין. אלא שר' יוסף הקדים רפואה למכה, וכל האנשים שעסקו עמו בקשרי המסחר וזומנו לחקירה, התבקשו על ידו לספר כי את ההמחאות העבירו לידי ר' נחום רוט, סוחר במאה שערים, והלה היה משלם להם את תמורת הבנק. לא היתה בכך סכנה לר' נחום, שכן הוא שבק חיים בדיוק באותה עת, וכשחוקרי המשטרה באו לחקור אותו, מצאו את מודעת האבל תלויה על פתח ביתו... ר' יוסף הצליח להתחמק אפוא מהאשמה, אולם נמצא אדם אחד

חלש אופי, שהפך לעד מדינה, וספר כי ר' יוסף עצמו המיר את ההמחאה שלו. בצר לו, נסע ר' יוסף אל ה"חזון איש", ויחד החל לטכס עצה כיצד לצאת מן הסבך. ה"חזון איש" הציע לטייל ברחוב כדי לדון בעניין, ובשיחתם עמד ה"חזון איש" כתובע, וביקש מר' יוסף לענות לו על כל שאלה וטענה, כאילו הוא נמצא עתה בבית המשפט. על כל השאלות מצא ר' יוסף הפיקח תשובה על אתר, אולם על אחת השאלות לא מצא תשובה מתאימה, וה"חזון איש" יעץ לו לנצל את זכות השתיקה כמוצא יחיד.

עורך דינו של ר' יוסף היה המשפטן יצחק טוניק, שהיה בתחילת דרכו, והוא התקשה לקבל את עצת ה"חזון איש", אולם בסופו של דבר התברר כי חכם עדיף מנביא.

ר' יוסף יצא זכאי בדיו, כיון שעדות התביעה היתה מלאה סתירות וההוכחות לא היו מספקות...

זמן קצר לאחר המשפט המוצלח, פגש עורך דינו של ר' יוסף את השופט שישב במשפט, והלה אמר לו: "דע לך, כי נס היה לו למרשך ששמר על שתיקה, שכן אני תכננתי לחקרו במשפט ולהכשילו בשאלה פלונית", וכאן נקב באותה שאלה שה"חזון איש" שאל את ר' יוסף ועליה לא מצא מענה, "וכיון ששתק, נאלצתי לשחררו", "מוכרח אני לפגוש את רבך"! אמר עורך הדין טוניק לר' יוסף בהתפעלות, "שכן ברצוני להכיר איש פיקח כמוהו, אשר ידע לחשב מראש מהלך גאוני כזה, ולהוציא אותך זכאי באופן מפתיע..."

והפלא יגדל שבעתיים, בכך שעוד בטרם התקיימה ישיבת בית המשפט התבטא ה"חזון איש" באוזני בנו של ר' יוסף, שלמד באותה התקופה בבני ברק, כי אביו יצא זכאי בדיו, ונבואתו זו התקיימה במלואה... [שבת טיש]

חזק חזק ונתחזק

בברכת התורה רוזן ברינה

"לְאֶדָם מַעֲרָכִי לֵב וּמָה' מַעֲנֶה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף

מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה

נפתלי בן רחם: סמי בן שמחה: גורלי בן שמחה

רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה

סלמן בן חבו ודוד: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל

אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: שלמה בן זוהרה

אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: סמי בן חנה

משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: ישראל מאיר בן עטרה

מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רחם בת שמשון

מרים בת עזיזה: נוראני בת מרים ורבי: כתון בת חביבה: האובה (דייץ) בת טובה

שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה

יוניג הגון - זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther)

רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א

אברהם בן חנה: יעקב ישראל בן גלית

אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה

דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: איתן חיים בן שלומית

פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: אברהם בן אנט

מרם קרן בת רבקה: אילה לאה בת ציפורה

שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה

פיבי בת חביבה בן חמו: רות בת לינה

מורית בת רחל: רחל בת נארה: גלית בת רות

לזרע של קיימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים

נפתלי שלמה בן לאה: לאור בן דינה

שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה

מיסל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה

שמחה צביה בת רחל

יובל בן שלומית

הודיה בת ציפורה: רחל בת חיה

עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

מוקדש לע"נ הרה"ג הרב יהודה צדקה זיע"א, הרב הגאון בן ציון אבא שאול זיע"א והרב הגאון עובדיה יוסף בן גורגיה זיע"א

עֵרֶנָּה שַׁבָּת

עלון מס' 1112

לרפואת מרדכי ניר בן רחל הי"ו	לע"נ רפאל בן פדחה ז"ל
ויקהל פקודי	לע"נ מול בת שרה ע"ה
כ"ה באדר תש"פ, ירושלים	לע"נ אליהו בן מרים ז"ל
כניסת שבת 5:12	לע"נ שמעון בן שמחה ז"ל
יציאת שבת 5:30	לע"נ חזקיה בן אסתר ז"ל
רבינו תם 7:05	לע"נ אידן מרים בת דוולת ע"ה

מוקדש לע"נ ה"ה שמעון בן מרים ז"ל | ילקוט המוסר ואבני השוהם

ויערוך עליו ערך לחם, הטעם שכפל הלשון באומרו ויערוך עליו ערך מספיק ויערוך עליו לחם? תיבת ערך במ"ק ע"ה י"ב, שסידר עליו שנים עשרה לחם, ולכן כתב רבינו האריז"ל שיסדר בע"ש י"ב לחמים לכבוד שבת, ויערוך עליו ערך לחם, עוד נבס"ד הכפל הלשון „ערך“ בא ללמד שלכבוד שבת יאכל לחם שיש לו ערך וחשיבות וזהו החלות שעושים לכבוד שבת, עוד נבס"ד אחרי אותיות „ערך“ הם „שפל“ ללמדינו מי הוא שיש לו ערך וחשוב לפניו יתברך. מי שהוא שפל ועניו. ותיבת שפל בגמט' קדוש. וכן במס' (סנהדרין) הוי שפל וקיים, וכן בית אפל אין פותחין חלונו לראות נגעו, אלא בחזקת טהור, (ב) ויקח ויתן את העדות אל הארון, מה הטעם בנתינת התורה לארון כתוב ויקח ויתן. מה שלא כתוב בשאר מלאכת הקודש, אלא רק ויתן את השלחן וישם את המנורה? ונבס"ד ויקח ויתן הוא לשון משא ומתן, ללמד שהתורה נקנית ע"י משא ומתן בשאלות ותשובות זה עם זה, וכן ארז"ל שאין התורה נקנית אלא בחבורת, שע"י ששואלים ומשיבים נוסף להם חידושי תורה אשר לא ידעוהו, וכן ארז"ל אין דרוש בלי חידוש, וכן רבי אומר הרבה תורה למדתי מרבתי וכו' ומתלמידי יותר מכולם, עוד הטעם שכתוב ויקח ויתן את העדות אל הארון, ללמדינו שלא יהנה לבו בתורתו, אלא יסתיר מעשיו הטובים מבני אדם, וכן אמר דהע"ה (תהלים קא) אתחלך בתום לבכי בקרב ביתי, וכל מה שאפשר יסתיר מעשיו הטובים מכני אדם, ועל עם הארץ אמרו בב"מ. אסתירא בלגינא קיש קיש קריא, אשר לא כן אם היה מלא בסלעים שהוא דוגמת הלמדן שהוא מלא בתורה לא מפרסם ומשבח עצמו כלל, וכן אמר הנביא מיכה, ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלהיך:

ורחצת אותם במים, „אותם“ קאי על אות ברית קודש, ורוצה לומר מי שפגם במדת היסוד ירחץ עונותיו הרשומים לו על מצחו בדמעות מים, גם בתורה ותפלה וגמילות חסדים שנקרא כל זה מים (אילנא דחיי):

וכל חכם לב בכם יבואו ויעשו: אומרים משמו של הבעש"ט: — שהחכמה

הגדולה שבכל החכמות, היא לפעול ולעשות, „את כל אשר ציוה ה'“ מפני שכך ציוה ה'.

ובלא שום חכמה והתחכמות שבשולם.

סעיפור השבוע

מוקדש לע"נ שמעון בן רחל ז"ל

יה היה פעם סוחר אמיד, שנסע לעיר הגדולה, כדי לערוך קניות ולחדש את המלאי בחנותו. הוא נטל עמו לצורך זה סכום גדול של כסף במטבעות זהב. הסוחר שלנו התאכסן באכסניה, שבה ניתן לו חדר מרווח ולסוסו מקום באורות.

כאשר הסוחר שאל את בעל האכסניה, מתי אמור היריד להתחיל, התברר לו, כי יש עוד ימים אחדים עד לתחילת היריד. כיון שהוא היה זר בעיר הגדולה, בלי מכר או מודע, החל הסוחר לחשוב, כיצד יוכל לשמור על כספו במקום מבטחים, עד שהוא ישתמש בו לקניות. בסוף הוא הגיע למסקנה, כי עליו להחביא את כספו והוא, אכן עשה זאת: הוא קבר את כספו באחת הפינות של האורות. הוא היה בטוח, כי איש אינו יודע על מקום המחבוא של כספו, וזולתו וזולת סוסו, שהיה נוכח בשעת מעשה.

אולם כעבור ימים מספר, כאשר הסוחר שלנו התכוון לצאת ליריד, כדי לקנות סחורות והוא ניגש אל המחבוא, כדי להוציא את כספו, נוכח לתדהמתו הרבה, כי המחבוא ריק והכסף איננו.

הסוחר, שהיה סמוך ובטוח, כי סוס הנאמן לא גילה את סודו לאיש, החל חושד בבעל האכסניה. כן, הוא ודאי ארב לו, כאשר החביא את הכסף בפינת האורות, ראה את המעשה וחמד את הממון. או אולי הוא גילה את המחבוא במקרה ולא הצליח לעמוד נגד הפיתוי שלא לשלוח יד ברכוש לא לו.

ובכן מה לעשות? האם להאשים את בעל האכסניה בגנבה, סתם כך, ללא כל הוכחות? זה בלתי אפשרי. והרי בעל האכסניה מוחזק כאדם הגון ואולי באמת היה אדם הגון כל זמן שלא הועמד בנסיון. ומי יאמין לו, לזר, כשהוא מאשים אורח מאורחיה הנכבדים של העיר?

חשב הסוחר וחשב, עד שעלה בדעתו רעיון. הוא לא היה טיפש כלל, וידע, כי לגנב יש בדרך כלל מה שנקרא „עינים גדולות“ ומי

„חושבני, שהצדק אתך“ — אמר הסוחר — „אולם אני עוד אחשוב על הדבר בלילה ומחר בבוקר אשמע מן הסתם בקולך ואנהג לפי עצתך, אשר בעדה אני מודה לך מאוד.“

כאשר בעל האכסניה נותר לבדו, אך בקושי הוא הצליח לעצור בעד צחוקו. איזה סוחר טיפש — חשב. והלא הכסף והטיפש אינם „מחוננים“ בדרך כלל ואין הם הולכים יד ביד. סופו של סוחר טיפש זה, ממילא יפסיד את

לזרע של קיימא דגנית בת דליה

לרפואת ששון בן חנו חיה ז"ל

כל כספו, ומדוע יגיע זה לאחרים? שישים באמת את כל כספו במקום שבו שם את הלקו ואני כבר אזאג לך, כפי ש"דאגתי". קודם לכן, אולם ראשית חכמה, על להחזיר את הכסף למקום עוד לפני שהסוחר יבוא להטמין את השאר. כי כמה שהוא לא יהיה טיפש, אין לצפות ממנו שישים במהבוא את שארית כספו, אם יגלה, כי הסכום הקודם פרה ואיננו... בשעות הלילה המאוחרות, כאשר הסוחר ישן שנת ישרים, יצא בעל האכסניה בחשאי, נכנס לאורוה ושם את הכסף הגנוב בתוך המהבוא. הוא עשה את זאת מתוך תקוה איתנה, כי תוך זמן קצר יעלה בידו לשים יד על הכסף והפעם כבר על כל כספו של הסוחר הטפש... אולם כאשר הומד הכסף חזר כעבור יום, כדי לקחת את כל הסכום מצא במקום פתק ועליו כתוב, "לא תגנוב".

★

בהזינו את ספיו המעשה עומד המדרש על המידה המגונה של חמדת הממון, המביאה לידי גנבה, האדם, אשר לו, "עינים גדולות" והוא רוצה לגרוף יותר ויותר כסף ואפילו בצורה בלתי הוגנת, לא יסתפק לעולם במה שיש לו ולבסוף יאבד כל אשר לו. גרוע עוד יותר, כאשר חמדת הממון מקלקלת את האנשים

ומשתיתה את המידות שלהם: אנשים עדינים נעשים גסי רוח, ומגושמים, אנשים מכובדים מאבדים את צלם אלוקים ובעלי שאר רוח נעשים כאחד העם ואף גרוע מזה. בוא וראה — אומר המדרש — מה קרה לאדם הראשון וחוה אשתו. הקב"ה העמיד להם 10 חופות בגן העדן ונתן להם מכל טוב העוֹלָם. אולם כאשר הם הושיטו יד ליטול מהפרי שנאסר עליהם, מיד הם גורשו מגן העדן, וה' אדמה נתקללה בעבורם. יתר על כן ארבעים קללות ירדו לעולם בגללם: עשר על אדם, עשר על חוה, עשר על הנחש ועשר על העדמה. אפילו רחל אמנו, שגנבה את התרפים של אביה לבן, מתוך הכוונה הטובה למנוע אותו מעבודת אלילים, נענשה, כאשר יעקב בעלה אמר ללבן, כי מי שהתרפים נמצאים בידו לא יחיה. מסיבה זו נפטרה רחל טרם זמנה ולא הובאה לקבורה, יחד עם שאר האבות והאמהות, במערת המכפלה.

מכיון שהאדם צריך להיות זהיר מאוד, שלא לשלוח יד בדברים, שלא שייכים לו ולהיות שבע רצון ולהסתפק במקומו, יגיע כפיו כי תאכל — נאמר — אשריך וטוב לך. וחכמינו אמרו: אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא.

הובא במס' מגילה דף כ"ח, שאמר רב אסי, בהכנס"ם שמחשבין שם חשבונות [דהיינו שאינם של מצוה, וזה זילזול בבהכנס"ם], סוף שילינו בו מת מצוה. ופרש"י, שימותו מתים בעיר שאין להם קוברים. דהיינו שימותו כ"כ הרבה אנשים עד כדי כך שישומו שם את המתים עד שישפיקו לקוברים. יוצא מהנ"ל, שזילזול בבהכנס"ם ובבהמ"ד בכל מיני אופנים גורם שיהיה ב"מ מגיפה בעיר. ולב מי לא יחרד בראותו אוזה דברים רעים יוצאים כתוצאה מדיבורים בבהכנס"ם ובבהמ"ד, ולא יקבל על עצמו שמכאן ולהבא אינו מדבר אא"כ בדברי תורה ותפילה. המצב שקיים כיום ברחוב של כל מיני צרות שונות ומשונות ברוחניות ובגשמיות, מחייב לשים קץ למצב הבלתי נסבל של מכת הדבר, דהיינו הדיבורים בבהכנס"ם ובבהמ"ד. ורק אדם עיוור לא רואה שיש ברחוב אנדרלמוסיה של צרות. ה' יצילנו. (המקורות הנ"ל הם מספר ש"י למורא, בתוספת נופך, וישנם עוד הסברים לנ"ל שהובאו לקמן לגבי ההסבר למה כתב מרן שגדול עונו מנשוא, וגוערים בו).

מספורי המגיד

"מתוך ההפיכה" (סיפור היסטורי מפעלים מהעבר הלא רחוק)

פרק כ' "לתהות על הקנקן"

תקציר: שני גופים אוחדים בחיים שלום פינקלשטיין גוף אחד רוצה להופכו שייך אליהם כדי שיהיה חלק מתהליך המהפכני לגאולה, ואילו הגוף השני לוחם בו להיפרד מחוברת המשחיתים, רב משה יוסף הויזמן חמיו לעתיד הופך להיות השעיר המשתלח למטרה הזו, האם יצליחו במשימתם לרוחם אותו למאבק בחתנו שמסך חלילה וחס את האידישקייט של ירושלים. הפרקים הבאים יגוללו לו את המאבק הקשה שעתיד להתחולל סביב המשימה הזו.

רב שמואל גליברמאן, קרלינער חסיד, היה ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. את יומו חילק לשני חלקים לא שווים, את חציו הראשון של היום ערך בבית הכנסת של חסידי קרלין, מבקר השכם החל יומו הסוער למד, לאחר מקווה קרה שיכולה הייתה להעמידו בסכנת חיים עבר להתחמם באש התפילה (תפילתם של הקרלינערס מגיעה עד למרומי שחקים ללא מקול, מי שנכנס לבית המדרש שלהם בכל מקום בעולם לא חש את החזן, כולם "חטיבה אחת" כשכל התפילה נאמרת מילה במילה בשיא ה'ברען' בבחינת כל עצמותי תאמרנה)

לאחר שפכי לבך כמים, הוא אינו נח לרגע, ילכו מחיל אל חיל, הוא יושב ללמוד את סדר יומו, תחילה ב'חק לישראל' את החלק יומי, ולאחריו דף גמרא לפי סדר הש"ס ומדרשים. לאחר"ז יש את סדר אמירת פרקי התהילים של אותו יום כ"ז בבכיות שלישי, כל זה כשהוא מעוטר בטלית ותפילין של ר"ת עד לשעות הצהרים המאוחרות ללא פת שחרית, מלבד כמה כוסות קפה טורקי ללא חלב וסוכר. לאחר התפילה והלימוד הטלית העבה שלו (הידועה בשם א'טערקישע טלית) סחוטה הייתה מרוב זיעה.

בחציו השני של היום לאחר ארוחת בקר/צהרים ומנוחה קצרה, יצא להרוויח את לחמו ביושר. הוא שימש כ'כולבויניק' כמעט בכל תחום. בכל שטח ידע מעל ומעבר לממוצע, ניתן היה לסמוך עליו שעבודתו תהיה לשביעות רצון הלקוח ובמחיר סביר לכל נפש.

אבל מעלת המעלות שלו הייתה, סודיות מוחלטת, הוא נחן בפה סגור ככספת, מאות סודות עברו אליו ומעולם לא דלף ממנו סוד אחד, הכל שמור אצלו עד לזיבולא בתרייתא (פעם אחת באמצע משתה הפורים כטוב לבו ביין אמר כי אם היה מוציא כמה סודות לחלל העולם הייתה רעידת אדמה כפשוטו) בשנים האחרונות התקרב מאד לרב וועלוויל, בראותו את נאמנותו יסודיותו וטהרת לבבו, הפקיד בידי תפקידים חשובים ביותר, כל מיני פעולות שנצרכות לטובת העניין וחזקה עליו שיבצעם בלי סתירה.

כשהגיע רב שמואל גליברמאן אל רבו כמדי שבוע בשבוע, רמז לו הרב כי יש לו תפקיד חשוב לבצע, הוא סיפור לו בראשי פרקים על חשד שמוטל על אחד מטובי בני הקהילה שהסתפח אל ה'עניקע' (הכוונה לאנשי המחתרות) הוא ביקש ממנו לערוך מעקבים שקטים סביב הבית שברחוב חולדה הנביאה 5 בשעות הערב, בצורה שלא תבלוט ולדווח לו מי הם יושבי המקום, אם התפקיד יצרך כסף מכובד אל דאגה, הכסף ישולם לו עד לפרוטה האחרונה.

מרגע שרב שמואל קיבל את התפקיד, עבר מבית לבית בסביבות הבית החשוד וביקש לעשות עבודות סוד, בס"ד מצא בית שענה לצרכיו, תושב שהחליט לסייד לקראת פסח וכששמע שיקבל מחיר טוב הסכים להתפנות לבית בנו ביפו, הבית היה ממש מעולה מבחינתו, הוא השקיף אל שני צידי הרחוב, כך יכול הוא לראות את תנועת ההולכים ושבים במשך שעות העבודה, הוא גם יכול היה לעבוד באלו שעות שירצה, כבר ביום הראשון עמד ושקף על הבית ובחנו היטב, האם זה סתם חורבה מוזנחת או מקום לכינוסים חשובים. הוא לא היה צריך להתאמץ הרבה, כבר במבט הראשון קלט את הטעות הגדולה של בעלי המקום שהציבו דלת חסונה למדי לבית שנראה כמעט חורבה, מאימתי צריכה חורבה לדלת כזו?! הם ממש שוטים, צחק לעצמו, אבל זה עוד לא אומר כלום על יושבי הבית, האם הם "אונטערעדישע גרופע" (קבוצה מאנשי המחתרות) או נאכשלעפערס (נגררים)

לאחר שבועיים עבודה ומחקר, ידע רב שמואל בבירור כי במקום זה מתאספים בצורה זהירה למדי, כחמשה עשר איש שקשה להגדירם כל'י-ניקים, אך גם אי אפשר לומר שהמקום משמש לפעילויות חתרניות, מעולם לא נראו שם אנשים מסוג זה (רב שמואל הכיר קבוצה רצינית של אנשי אצ"ל ולח"י עקב עבודותיו השונות והבין בשיחם ושיגם הוא ידע להבחין מי הוא פגיל ומיהו רק אוהד, אותה חבורה לא ענתה על הנתונים הללו).

אלו הנכנסים היו כל מיני תימהוניים ומשיחיסטיים שנגועים היו במטרת "קירוב הגאולה" בכל הדרכים הניתנות, בלי לבחול באמצעים, אך בעיקר בעידוד האחרים, הראיה הראשית שלו הייתה, יוסף אור (עיברת את שמו מליכטמן לאור) יהודי

מספורי המגיד

תימהוני שהיה שותף רציני ביותר במקום, כמעט בכל יום ראהו נכנס למקום, כנראה שהוא אחד הראשים. את דרשותיו באידיש חסידית מתנגנת הכיר על פה, עד שיכול היה לחזור עליהם ישר והפוך, הלה דורש היה ברבים (כולל בבית הכנסת המרכזי בבית ישראל מקום תפילתו של ר' שמואל במנחה מעריב) על הציפיה למשיח צדקנו ועל הצורך הדחוף לעשות מעשים שיביאו לישועה.

אי אפשר שתהיה "אתערותא דלעילא" בלי "אתערותא דלתתא" היה נחף בקנאים כרב שמואל דזמין, על שיושבים רגל על רגל ולא עושים דבר לקירוב קץ הישועה.

לא אחת לעג לר' יואל ברנדד שאהב להוסיף מה שרק יכול ונהג לומר בקדיש את הנוסח "ויקרב קץ משיחיה".

"וואספארא "קץ משיחיה" מאכסטי, אז דיא לייגסט נישט אריין אנהאנט אין דיא קאלטע וואסער" (איזה קץ משיחיה אתה עושה [מלבד אמירה] אם איך מכניס את ידך לתוך המים הקרים (כלומר איך נוקף אצבע לעשות קירוב הגאולה). וכשהלה החזיר לו מנה אחת אפיים שחוף מדיבורים מעולם לא נשא ידיו ללמוד חץ וקשת וללמד את בני ישראל מלחמה, השיב לו במילים סתומות: "וואס ווייסט וואס טוה אק צו דערנענטערן דעם משיח אום צוגרייטן דעם בנין בית הבחירה? סיא נאך נישט דיא צייט ציא רעדן וועגן דעם" (מה אתה יודע מה אני עושה לקרב את המשיח ובנין בית הבחירה, עדיין לא הגיע הזמן לדבר על ק).

הוא מיהא את הימים בהם הם מתכנסים ובאלו שעות, הוא הבחין שהם משנים את השעות וגם מגיעים יחידים [זהירות זאת אומרת דרשנין מלבד יום ג' בשבוע בו המקום שומם כמעט כל שעות היום, אולי הם מתכנסים בשעות מאוחרות מאד.

כשהגיע אל רבו אמר לו בזה"ל: המקום אינו ראוי לבחור צעיר, יהיה מי שלא יהיה, מסתובבים שם יצורים תימהוניים החי משיח והוגי קירוב הקץ, יתכן שיש להם קשר גם עם אנשי המחתרות, מאד מתאים שיהיה, כי הללו פועלים במישור אחד. יש אבל הבדל גדול בין הקבוצות, באותו מקום מגיעים רק אנשים שמוגדרים יותר כאנשי רעיון ולא חוגרי מלחמה, נראה לי שהם לומדים בצורה רעיונית את ענייני קירוב הגאולה ולא מתעסקים בפועל עם "געווער" (נשק) אבל חוששני שמשם הדך קצרה להגיע אל המחזות האפלים.

כמה אנשים ראית שם? שאל הרב בהתעניינות.

"במשך הזמן הצלחתי למנות כחמישה עשר איש, הם מאד מתוחכמים, לעולם לא יבואו בקבוצות, הם מגיעים מהצד השני של הסמטה שאינה חשופה לציבור ההולכים, בשל מלאכתי יש לי תצפית טובה על המקום, כך יכולתי לראות אותם בעת ביאתם ופעמים אף בעת יציאתם. כנראה שיש להם כמה כינוסים במקום וכל קבוצה לומדת בזמן אחר, הכל נעשה ממודד וחשאי כדי שלא יצליחו לעלות עליהם זה זועק עד לשמים שטובות לא תצמחנה משם".

האם ראית איזה בחור צעיר כבן שמונה עשרה ביניהם? שאל הרב באגביות.

"כזה יצור לא ראיתי, כמעט כולם הם באמצע שנות העשרים עד הארבעים, אבל אין אפילו אחד בשנות העשרה.

הרב חשב לעצמו, למעשה אין כאן לא ראייה ולא תיובתא, חיים שלום מגיע כמעט בודאי רק בשעות לפנות בוקר כי אין לו דרך אחרת אק ללמוד במקום ושלא ירגישו בו, רק בחסות החשיכה העבותה מגיע הוא למקום, אי אפשר לבקש את ר' שמואל להגיע בשעות כאלו, יותר חשוב לו לדעת מי הם הבני זוג שלו ללימוד וכפי הנראה הם חשודים למדי. השאלה עד כמה העמיק הקשר שלו עמיהם, האם דרכו אל חברי המחתרות סלולה, או שהוא כלל לא מתעניין בזה רק בדרך הלימוד שלהם. אק אפשר לדעת מה באמת הם עושים שם? אין דרך רק אם ידע מה נעשה בפנים.

לאחר כמה דקות של שקט מתוח שאל אותו המו"צ: "האם תוכל לנסות לפרוץ את הדלת בצורה שלא יהיה ניכר שפרצו אותה כדי לקבל מושג יותר עמוק במה מתעסקים במקום?"

"אנסה כמיטב יכולתי, אבל צריכים מאד להיות זהירים, אמנם שמתי לב שביום ג' בשבוע ישנן שעות רבות שהמקום שומם לגמרי, אבל אי אפשר לדעת, יתכן שבכל זאת מגיעים לשם בשעות שאיני עובד, אק אדע אם אין שם משהו בפנים שעלול לעלות על זהותי ואז השם יחוס וירחם, הם מסוגלים לעשות דברים חמורים למענו יתבך, יש לי עשרה ילדים שעוד לא חיתנתי ומי ידאג להם ו"לא למנות" שתחי' האומללה שגם ק בקושי היא מסתדרת".

"אל תקח את הנושא מסובך מדי, תעשה את המוטל בזהירות עד כמה שידך מגיעות, אם תראה שהעניין עלול חלילה וחס לסכן אותך אפילו במשהו קל, הרפה".

רב שמואל אימץ את דבריו, הוא עשה מעקב נוסף בשעות לא שעות, הוא הגיע למסקנא שצדק בהשערותיו כי ביום ג' איש אינו במקום, הוא הכיר את הנפשות העושות וראה שכולם הלילה לא הגיעו, אק לא סמך על ניסים, שלוש שעות בילה

מספורי המגיד

בדירה משקיף ממקום נסתר עם משקפת צבאית שהשיג, כשגופו רועד מקור ומפחד, שמא זה יומו האחרון עלי אדמות, רק לאחר שהיה משוכנע שאין איש שיגיע ברדיוס של שעות אלו נפנה לטפל בדלת.

הדלת היה חסונה למדי, אבל לא עמדה מול ידיו המקצועיות, הוא הצליח לסלק את הברזים בלי לפגוע באחד מהם, הדלת נפתחה לרווחה, הוא נכנס רועד כולו, שמא בכל זאת מצוי משהו במקום, אך חששו היה לשווא, הוא לא היה צריך להתאמץ הרבה כדי לגלות שכעבור שני מטרים נעמדת מולו דלת חסונה ביותר שמצוידת במנעולים מסובכים ביותר מנעול על גבי מנעול כמו "קשר גורד" הם מקשים על פורץ מקצועי לחדור פנימה. ר' שמואל נרתע לאחוריו, מעולם לא ניסה דלת כזו לפרוץ, אבל די לו בכך, מקום שצריך להיות סגור בכל סגירות ובמקום כל כך נידח זועק עד לשמים דרשני.

הוא חזר לאחוריו והחזיר את הדלת למקומה שלא יהיה ניכר לאיש שעשה שם ביקור. אבל לא ידע כי אנשי המקום היו זהירים ביותר, הם הניחו מטבע קטנה על משקוף הדלת כדי לוודא שאם אדם שאינו מאנשי שלומם יכנס מאיזו סיבה שלא תהיה המטבע תעלם בתוך איזה חריץ נסתר, גם אם לא ישאיר עקיבות במקום ידעו על הביקור.

למחרת עדכן את המוצ' במסקנותיו החד משמעיות, המקום חשוד עד למעלה מראש. אין לאחד מאנשי שלומנו מה לחפש במקום זה וכל הטוען שיוצא בשלום ממקום זה עליו הראיה.

רב ועויויל שלח להודיע לרב משה יוסף שהיה בכל אותם ימים במתח עצום את הממצאים.

"צדקת בחשדות שלך, חיים שלום לא עלינו נלכד ברשת של כת מסוכנת מאד, עדיין אין לנו מושג עד כמה ההשפעה חדרה אליו, כי חיים שלום ניהן בשכל חד כתער וגם בריא מאד, לפיכך לא נראה לי שיפול בידיהם כפרי בשל, אבל צריכים עתה משנה זהירות, אני אבדוק אותו מעתה, הלא הוא מגיע בכל ליל שישי לשיעוריו ביחד עם בק אפרים זלמן, אנסה לרחרח בדרכים שלי לגלות אם חלילה וחס החמיץ, באם חלילה הגרוע מכל אירע והוא החמיץ אפילו בכל שהוא, אומר לך גלויות, לנתק את הקשר של אפרים זלמן עם חיים שלום, כי "מינות משכא" בק אפרים זלמן נקי, ב"ה אין עליו רינונים כל שהם על דעות כוזבות, הוא גם לא נראה במחיצת אינשי דלא מעלי, צריכים לשמור עליו מכל משמר, שלא יידבק בנגע המינות המשחיתה שמדבק בקלות.

"האם זה אומר שאצטוך אז לעזוב את השידוך?" זעק רב משה יוסף בנהמת לבו.

"זה לא אמרתי, יש כאן נושא נוסף שטוען שיקול דעת יותר מעמיקה, עד שלא לא הקדיח את תבשילו בפועל, אין לעשות צעדים דרסטיים כאלו, בלאו הכי הם עוד לא נשואים ולא תהיה השפעה רעה על בתך תחי', אבל אין ספק שאי אפשר לחתנם יחד, עד שלא נדע בבהירות שעזב את החבורה הפושעת.

צריכים עכשיו לעשות כל מאמץ, להוציא את הבחור שלנו "נשמה גבוהה מאד" שנפלה למקום שמוגדר כ"שאול תחתית" וצריכים להצילו מאותו מקום מסוכן, כאשר יגיע לשיעור שלי אכניס אותו אחרי כן לחדרי ואחשוב בס"ד איך להביא אותו למצב בו אוכל לעמוד על פנימיותו, אתפלל לפני הקב"ה שיחונן אותי בעצה טובה שתמנע אותו מלהתרחק מאתנו ח"ו.

נסכם עכשיו את העניין: אם אדע בבירור שהמינות חדרה אליו אפילו בקורטוב, תצטוך תיכף להרחיק את בק אפרים זלמן ממחיצתו, שלא תהיה לו שייכות אפילו בלימוד, אין לדעת עד כמה עלול הנגע לחדור אל הקרובים ביותר אליו, בפרט שיש לו "פה מפיק מרגליות" הוא מסוגל לשכנע אפילו "ישני עפר" להחליף את שיטתם, אך לעת עתה, לא עושים כלום, כי עדיין לא גילינו שחתך החמיץ.

אל תרמוז ברמז קל לבני ביתך על הדבר, כי בזה היא תעשה קץ לשידוך חזו כבר שאלה של "דיני נפשות" ואין לדון דיני נפשות מאומד, הרי אין אנו יודעים כמה פעמים הלך לשם, זה שעקב אחר המקום, לא ראה אותו בין אלו הברנשים שמתכנסים שם, אתה ראית אותו פעם אחת ויש עדות של "קנאי בביכול" שאינו נאמן עלי כ"בי אחד" (אפילו לא כעד אחד) ועדיין לא מצאתי אדם נוסף שיעיד שהוא שוכן שם בקביעות.

לעת עתה יש לחוש שמא נגע המינות נכנס לתוכו בלי לקבוע מסמרות בעניין, על כן אבדוק אותו בדרכים משלי, אם אמצא שלא הריח כלום, אנסה לשכנע אותו לעזוב את המקום ההוא לחלוטין, אם יתעקש לשמור על הקשר איתם, נצטוך לחשוב על הצעדים הבאים.

אך עדיין אסור להסיק מסקנות שיכולות להרוס שידוך, אני מקוה שבשיחות שתהיינה אצליח להחזירו לאור התורה, כיון שאש זו בוערת בו ועדיין לא התקררה. כולי תקוה שבס"ד ימשוך את ידיו מלהתעסק עם אותם משיחיים משחיתים'.

מספורי המגיד

ביום רביעי הגיע רפאל ענתבי אל "עיר המקלט" (ק"כ כונה המקום המסתורי בפי יושביו) הוא מראשי החבורה וכמעט שאין יום שהוא לא נמצא במקום, כשפתח את הדלת עצר לבו מדפוק, מישוהו היה במקום, העצה הפרקטית שהציע להניח מטבע "שילינג" (מטבע חשובה בימים ההם) בתוך חריץ הדלת הוכיחה הפעם את עצמה, המטבע נבלעה בתוך החריץ, בפתיחה רגילה של הדלת עם המפתח המיוחד המטבע הייתה נותרת במקומה, רק כשניסו לפרוץ את הדלת בדרכים אחרות הייתה המטבע מחליקה אל החריץ, גם אם היו מוציאים ומחזירים את הדלת בלי לעשות פריצה של ממש, היה מנגנון מיוחד לוחץ על המטבע ומבליע אותה לתוך חוריר מיוחד. כך שהפורץ לא היה יודע שמישהו עמד על הדבר.

"מישהו חדר למקום שלנו, הודיע לחבריו שהגיעו באותו יום על המצב החמור, מי יודע מי הם הברנשים, האם המשטרה האנגלית או אולי חבר הקנאים, אמנם הדלת השניה לא נפרצה, גם שם הייתה מטבע מיוחדת שנותרה במקומה, אבל די לנו שמישהו ניסה לפרוץ את הדלת הראשונה כדי להדליק נורות אזהרה".

"אני לא חושב שיש לנו ממי להיבהל, טען לעומתו אריאל חבשוש, צעיר גבה קומה שהצטרף אליהם לפני כשנה, טבעו הרגוע הביא שלעולם לא נכנס לפאניקה. בוא נחשוב בהיגיון, מי פרץ, אם תאמרו שזו המשטרה האנגלית, הסבירות היא נמוכה, כי אם היו פורצים לא הייתה להם כל בעיה לפרוץ גם את הדלת השניה, לא חסרים להם כלי פריצה משוכללים, ואם הדלת היא עקשנית, מסירים אותה ע"י כמה יריות או לבינות חבלה, הם לא נוהגים במקרים של חשד בכפפות משי. ואם אלו ידידיו "הקנאים" מהם אנו צריכים להיבהל?! אדברה שינסו פעם נוספת, נראה להם את היכולות שלנו.

"אתה לא צודק, אפילו אם הקנאים לא מסוגלים לפרוץ, אבל להציק לנו הם יכולים כפי שרק הם יודעים, בתוך עמי אני יושבת, אנו חיים ביניהם ולעשות צרות חרמות ושמחות הם חזקים מאד, הם לא ירצו לצרף אותנו למניין ויוציאו אותנו מחוץ למחנה לחלוטין, יש לנו הרבה מה להפסיד, טען לעומתו רפאל ענתבי החששן התמיד. אני סבור שלעת עתה עלינו לסגור את המקום, עד שיירגעו הרוחות".

כשהחלו הרוחות לסעור, ישבו חמשת הנוכחים לדון בעניין, האם לחוש לדעת רפאל ענתבי ההיסטרי, או להחזיק בדעתו של אריאל חבשוש שאינו מאבד את עשתונותיו במצבים הקשים ביותר.

"אפילו אם אנו לא צריכים לחוש מהקנאים, יש לחוש למעקבים שעושים אחרי המצטרפים החדשים שלנו, קחו למשל את הבחור החדש שהגיע אלינו, אני לא רוצה לנקוב בשמו, למיחש מיבעי כי אזנים לכותל אמרו חכמים, אנו לא יכולים לאבד אותו וכדומה לו, רק בגלל האדישות שלנו, אם נסגור למספר ימים או אפילו שבועות את המקום, זה ישכנע את הקנאים שאוהבים להרוס כל חלק טובה לרדת מאיתנו". הציע יוחנן ויטמן שהיה תמיד אוהב להיות הפוסק האחרון.

דעתו התקבלה פה אחד, כדי לדעת האם הסכנה עדיין קיימת, הוחלט כי מיכאל מיצמאכר שמתגורר באזור ידווח להם על כל תנועה או תזוזה. לעת עתה נקבע מקום הכינוס נקבע בדירתו של יהודה סוויסה ברחוב הנביאים היות והמקום יותר מרכזי יצטרכו להגיע למקום בצורה חשאית יותר בשעות לא שעות ובקודים שיוחלפו מידי יום. יש לידע כעת את כל בני החבורה בקודים נסתרים שיותר לא מתאספים במקום.

המעקבים של רב לייבל ווערקער הניבו תוצאות מעשיות, יותר לא נראה האובייקט החשוד הולך באזור ההוא, האם הסיבה לכך כי חמיו הבהיר לו חד משמעית כי מעשיו הטובים נודעו לו והוא עלול לשלם על כך מחיר יקר מאד? יתכן מאד, אבל מוחו החשדן לא מקבל את הדברים כפשוטם, יש כאן משהו מוזר מאד, גם יתר "הצדיקים" נעלמו מהאופק, על מה ולמה אין רואים אותם ברחוב באף אחת משעות היום? יותר נראה שהייתה נטישה חפוזה מהמקום... זה לא מריח טוב.

מוחו המהיר כברק החל לעבד את הנתונים, הוא לא מכניס לזירה אף אחד מפקודיו, הם לא מבינים גדולים שיכולים לתת לו עצות, הם יכולים להיות אנשי שטח טובים, אבל לא מעבר לזה. הוא יכול להתייעץ רק עם עצמו, כל הנוטל עצה מעצמו, לעולם אינו מתחרט.

"מה שנראה לי כי הבחור הזהיר את שותפיו, כי נערכים מעקבים אחרים והם החליפו מיקום, ולפיכך הבחור שלנו עדיין בחזקת חשוד, א"כ צריכים לחפש את המקום החדש שלהם" החליט ר' לייבל לאחר שנועץ עם עצמו זמן ממושך.

חיפוש כזה הוא לא על רגל אחת, אבל חזקה על רב לייבל ווערקער הקמב"ץ שיעשה את מלאכתו בנחישות, שהרי לא לחינם הגיע לעולם, אם לא בשביל לתקן את ירושלים קרחת קדישא, יקח זמן אבל זה יגיע, בשביל זה יש את יונטי פרגר שיוזע לרחרח וחוש הריח שלו מעולה ביותר, הוא בחור צעיר ובטלן רציני שיש לו הרבה ערמה, הוא יגיע במהירות לאיזה גילוי.

הוא קרא ליונטי וביקש ממנו להתביית אחרי הבחור עם הבטחה לקבל עוד כמה גראשין להחזיק את החיות המסכנה שגועות מאפס מעשה, הלה כבר ידוע לו, גם שעות פעילותו קצת ידועות לו, אי אפשר לדעת בדיוק באיזה יום ובאיזו שעה הוא יוצא מהבית, כי לפעמים הוא משנה את הימים ואת שעות הפעילות, בשביל זה יונטי מקבל עתה שכר כפול, אבל התוצאות תגענה בהקדם האפשרי.

שבוע וחצי ארכה הפעילות החשאית של יונסי, הלה לא סמך רק על עצמו, אי אפשר להסתובב הרבה מדי שחלילה וחס לא יעלה חשדות על עצמו שגם הוא ח'ו פורק עול, בשביל זה צריכים לחפש זמנים ומקומות שנקיים מאויבים, כשראה שאין לו קצה חוט הבין שהוא צריך למקורות מידע נוספים, לזה היה צריך לדובב את נחצ'ה ברמן, אין כמוהו מקור אספקה, אבל חלילה וחס להוציל מכספו הדל, לא לכך עובד הוא קשה כל כך, יש לו מטבע נוספת שאיש לא עומד בפניו, לזה די בהרבה מילות חנופה, ההשקעה השתלמה, נחצ'ה הכיר את הנפשות העושות בשטח, מספר ימים עברו ומקום המסתור החדש התגלה ועמו נודע שהבחור שזמר עמם קשר עין ואף יותר.

אדר תש"ב

כל ליל שישי יש בשיעור של מן הגר"ז (רבי ישראל זאב) מינצברג "מצב" השיעור בנוי בצורה אמנותית, אריח על גבי לבנה. צריכים להיות מאד כישורניים להבין ולהכיל את כל מה שהגאון משמיע, ואכן לא כולם יודעים היטב את השיעור, לצורך זה הם נעזרים בגאון רב ברוך עקשטיין ותיק התלמידים, הוא כבר כרוך אחרי רבו קרוב לארבעים שנה ואין דבר שרבו אומר שאינו יודע אותו לאשורו, עד שהיו שאמרו שפעמים היה רב וועלוויל שואל אותו פרט מסוים שאמר לפני כן וקם שנים ורב ברוך היה אומר לו בו במקום.

רק בעלי סגולה יכולים היו לבקש הבהרות מרב ועלוויל, לרוב כבר היה מותש לאחר יום שלם של לימוד והשמעת שיעורים וענית תשובות לעשרות שואלים, לפיכך ביקש לצאת אחר כמה זקות מנוחה בחדרו לביתו. אחד מיחיד הסגולה היה חיים שלום, בזכות קושיות הברזל ששאל זכה לקירוב של ממש, לרוב היה מפרק רב ועלוויל את קושיותיו בתוך השיעור, אך מספר פעמים נותר בשעת השיעור בצ"ע ולאחר השיעור קראו בעצמו לפלפל שוב בעניין.

השיעור של אותו ליל שישי נדמה היה שלא יהיה שונה מכל יתר לילי שישי, ברם בליל שישי זה כאשר חיים שלום הקשה לו קושיא שניתן היה ליישבה ללא מאמץ מיוחד, משום מה רב וועזויל לא מתייחס לקושיא, הוא מפטיר בשקט: "לאחר השיעור תיגש לחדר ונדבר על ק".

חיים שלום היה כולו תדהמה, הוא הכיר את קושייתו, באיזו דרגה היא עומדת, הוא כבר שאל שאלות קשות בהרבה ורב וועלויל פירק אותם על נקל, למה הפעם בחר להשיב לו לאחר השיעור?

את התשובה הוא יקבל בעזה"ל, אבל עד היכן יגיעו הדברים...אף הוא לא שיער.

לקבל מייל זה נא ליצור קשר במייל w0533194197@gmail.com חנוך חיים וינשטוק נ"י

מאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

לע"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת כה' אדר התש"פ

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
17:35	18:27	י-ם
17:33	18:25	ת"א
17:34	18:26	חיפה
17:35	18:26	ב"ש

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

הבורא יתברך משגיח על הנהגת כל בני האדם, הוא **לא מסיח את דעתו** מהם ולא מתעלם מהם, ולא נסתר ממנו אף דבר מהם, מהדבר הקטן ביותר ועד לדבר הגדול ביותר, וטרדתו בדבר אחד **לא משכיחה** ממנו דבר אחר.

האהבה העזה שלו הרב **יסף שלום אלישיב** זצ"ל לתורה לא ידעה גבולות, החל מהשעה שתיים בלילה היה רכון על תלמודו וצולל בים התורה, מי שחוו את הרגעים הללו אומרים, כי לשמוע את הגר"ש לומד בשעות אלו זה **"מעין עולם הבא"**.

וכמו תמיד, לימודו אז היה נראה כמי שלומד בחברותא עם מישוהו. ומי שלא ידע זאת, יכל לחשוב כי הוא אכן לומד עם מישוהו באיזה טלפון עולם... שכן היה מבאר את הסוגיא **בכו מתיקות**, ושואל את עצמו לא אחת, האם הבנת? נו, אז נחזור שוב...

הברכה וההצלחה באות מלמעלה. הדבר **שמוטל עלינו** הוא לעשות לבוש וכלי לברכה זו, אבל מי שמרבה להתחכם בענייני פרנסה, **דומה לאדם** התופר לעצמו בגד ארוך מדי, הגורם לו למעוד וליפול.

בעודו נער, הגיע הגאון רבי **רפאל ברוך טולידאנו** זצוק"ל לסעודת מצוה ונמנע מלאכול. ידידיו לחצו עליו מאוד שיגלה להם מדוע אינו אוכל, עד שנאלץ לספר להם, שהוא **שרוי בתענית**. שאלו אותו לפשר התענית, ואמר להם: "הייתי בבית הדין ושמעתי כיצד התווכח אדם אחד עם אבי. הוכחתי את האיש וגערתיו בו, אבל אבא מכה בעדי והצטער על **שהעלבתי** את האיש. עתה אני צם כדי לכפר על שגרמתי לאבא צער..."

כשהתיר הקב"ה אכילת בשר, אמר "כירק עשב נתתי לכם את כול". גם בשר שמן צריך לאכול "כירק עשב", שאין לאדם כל הנאה ממנו, ואין הוא אוכלו **אלא** כדי לקיים את גופו.

כך היא דרכם של רשעים, עובדים הם לאלוהיהם על מנת ליהנות מהם.

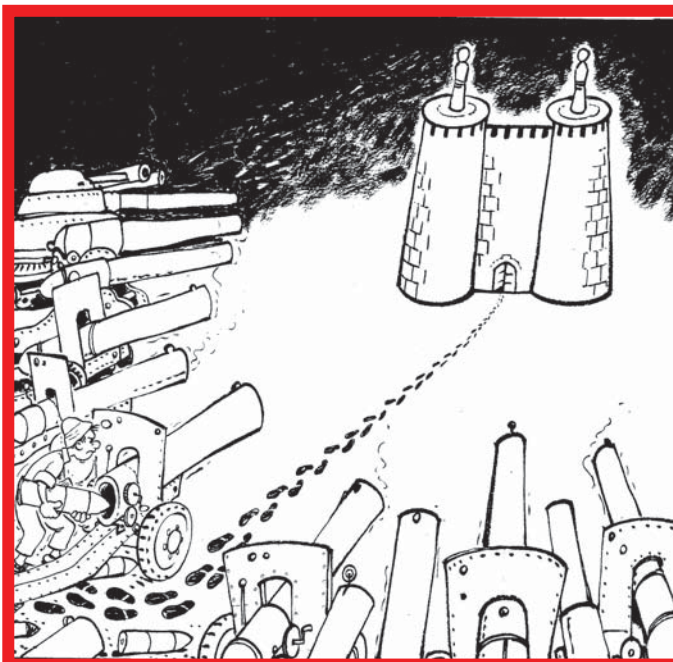
העארק שלי ירפא אותך-סיפר לי אחד מנכדיו של רבנו **בבא סאלי** זצ"ל, כי פעם יהודי אחד היה צריך לעבור ניתוח, והיה צריך

להגיע לבית החולים בערך בשעה אחת עשרה בבוקר. בבוקר, לפני לכתו לבתי החולים, **הלך לקבל** את ברכת רבינו בבא סאלי להצלחת הניתוח.

היה זה בשעה שמונה בבוקר, הרב נתן לו לשותות כוס "ארק" ואמר לו שזה **ירפא** ולא יצטרך לעבור ניתוח.

ואכן, בבדיקה שלפני הניתוח נוכחו לדעת שאין צורך בביצוע הניתוח ושלחוהו לביתו בריא, שלם ושמח, זיע"א.

מסירות נפש לגמול חסד של אמת

וחסד ה' גבר עלינו שמעולם לא פסקו ישיבות וקבוצות לומדי התורה.

כך סיפר הרב **בן ציון אבא שאול** זצ"ל וברוך ה' שזכיתי ללמוד תורה מפי מורנו ראד הישיבה מרן הגאון האמיתי, מופלג בדורו, הלן בעומקה של הלכה. עמוק עמוק מי ימצאנו, רבנו **עזרא עטיה** זצ"ל, אשר ליבו רחב כאולם והיה מבעית בעיון התלמוד, וזיכני ה' יתברך ליצוק מים על ידיו ולחזות נועם פניו בהליכותיו בקודש."

"שני דברים זכיתי לעשות בחיי, העמדת תלמידים- והקמת התתי"ם!!! "היה ניכר על פניו **שמחשבתו טורדה** בדברי תורה תמיד גם בלכתו בדרך ובשעת האוכל"

פקודת פלחשצה

רבי **ישראל מאיר הכהן** זצ"ל, הקרוי ה'חפץ חיים' יצא בלוויית רב אחד למסע לדבר מצווה. בדרכם סרו לפונדק כדי לסעוד את לבם. בעלת הפונדק זיהתה מיד את שני האישים, הושיבה אותם ליד שולחן מיוחד ודאגה שישתרו אותם כראוי. כאשר סיימו השניים את הסעודה, ניגשה אליהם ושאלה: "כיצד מצא חן בעיניכם האוכל שלי?" "טוב מאד", השיב ה'חפץ חיים'. "ומה אתם אומרים?" פנתה אל הרב השני. תשובתו לא איחרה לבוא: "די טוב, אך היה מלוח מדי." שמעה זאת האשה ומיד פנתה לעבר המטבח. ה'חפץ חיים'. **"איני יכול להאמין!** כל ימי נמנעתי מלדבר ומלשמוע לשון הרע הייתי יודע זאת מראש, לא הייתי יוצא לדרך."

בראות הרב את תגובת ה'חפץ חיים', נבהל: "וכי מה אמרתי בסך הכל, מה היה גורא כל כך בדבריי? אמרתי שהאוכל היה טוב, ורק הוספתי שמן הראוי היה להפחית מעט מלח!" "אינך יודע להעריך כראוי את כוחן של מילים", השיב ה'חפץ חיים' בקול בוכים. "יתכן והטבחית הינה אלמנה עניה הזקוקה לעבודתה. בגלל דברייך, בעלת הבית תאשים אותה שהאוכל היה מלוח. כדי להגן על עצמה, תכחיש האלמנה העניה את דבריה ותאמר שהיא לא שמה מלח, ואפילו טעמה את המאכלים לפני שהגישא אותם." "ואז", המשיך ה'חפץ חיים' ואמר, "בעלת הבית תאשים אותה בשקר ותאמר לה: "האם הינך 'חושבת שהרבנים שקרנים?! את היא זו ששקרת!" הן תתווכחנה, ובעלת הבית תתרגז עד כדי כך שהיא **תפטר את המבשלת המסכנה**, והיא תשאר מחוסרת עבודה." משסיים ה'חפץ חיים' את דבריו, אמר הרב בשקט: "דומני שיש כאן גזומה גדולה!"

לא יתכן שהמילים שאמרתי יגרמו לכל זאת!" "הבה נלך למטבח וניווכח." בפתחם את דלת המטבח, הבחינו בטבחית, אשר עמדה כשהיא **מוחה דמעות** מעיניה. הרב החוריר, חש אל הטבחית, התנצל על הנוק והצער, והתחנן בפניה שתסלח לו. לאחר מכן פנה אל בעלת הבית וביקש בתחינה שתסלח לטבחית ותניח לה להמשיך בעבודתה. ואף תשלום הציע לה, ובלבד שלא תפטר את הטבחית. בודאי", אמרה, "המשך עבודתה אצלי אינו מוטל בספק. רק רציתי שהיא תדע שצריכים להיות זהירים."

להיזהר בכל **דיבור שאדם מוציא** מפיו. יכול לגרום נזקים עצומים לזולתו. (העורך)

שטאמפן, סלוביקה, תשיב

הקהילה הלכה בשבי... כולם נלקחו למחנות המוות ו"המרא דאתרא" רבי **משה שמואל הרצוג** זצ"ל, נותר בביתו שוכב מת על מיטתו, כי לא נמצאו כבר יהודים שיתעסקו בקבורתו. ארבעה ימים נשאר כך, עד שכמה מיקירי פרשבורג שמעו על מיטתו הפתאומית ועל היותו "מת מצוה ה'", שאין לו קוברין... הם נסעו לשם ממש במסירות נפש, לגמול עם הרב חסד של אמת, להביאו ל"קבר ישראל", כי במצב כזה, ההתעסקות בקבורת יהודי, ממש ל"חסד של אמת" תחשב.

כאשר הגיעו מלאכי החבלה הסלובקים, ה"גאדיסטיס", להוציא את הרב הרצוג מביתו, לחטוף גם אותו ולשלוחו עם כל בני קהילתו לארץ גזירה. הרב שהיה זקן וחולה נבהל מפניהם, עד שיצאה נשמתו בשעה מועטת. המעשה אודות פטירתו וקבורתו הוזכר בדרשת "כל נדר" של הגאון רבי **שמואל דוד אונגר** זצ"ל, רבה של נייטרא, בליל יום כיפור, בבית הכנסת, שהיה עדיין מלא מפה לפה.

הייתה ההשחתה גלויה וידועה רק

לפני האלוקים **ודור המבול** לא ראו כל השחתה במעשיהם, כה גדולה ההשחתה עד כי גם בעומק פנימיות הנפש לא הורגשה, כי הייתה זאת להם דרך **שיטת חיים** לתחילתה.

במצב כזה גם שום תוכחה לא הייתה מתקבלת, שכן נפש בני הדור איבדה מעדינותה, לדעת ולהבחין שהדבר מושחת ומתועב.

כמו מסע בין אלף קילומטר

כן גם התגברות

מתחילה בצעד קטן אחד

סיפר תלמיד: כאשר שהה הגאון רבי ברוך בער

ליבוביץ זצ"ל בבולטימור, הצעתי לו שאתלווה עמו לגבירים שאני מכיר כדי להתרימים למען ישיבתו והסכים. ערב אחד הגענו לאחד העשירים הגדולים והוא תרם סכום מועט של עשרים וחמש דולר. ניסיתי לבקש שיתן יותר אך הוא מילן. אשתו ששמעה את הדברים הוסיפה מצידה עוד סכום דומה.

ואולם רבי ברוך בער ביקש מימני להחזיר לא את הכסף שהרי **לא קיבלה רשות מבעלה**. ניסיתי לשכנע אותו שהמנהג באמריקה שהבעל נותן לאשתו כסף לכלכלת הבית והיא רשאית לעשות בזה כהבנתה. אך הוא עמד בסירובו וטען שאין מוכן להסתמך על היתר כזה.

לבסוף הסכים שנשאל את דעת אחד מזקני הרבנים בבולטימור, והוא הכריע עפ"י המבואר בפסוקים שמתנה מועטת מותר לקחת מאשה אף שלא מדעת בעלה. טען רבי ברוך בערע: וכי עשרים וחמש דולר היא מתנה מועטת?

השיב הרב **שנשכיל עשיר כזה**, נחשב כזה סכום מתנה מועטת. רק אז נחה דעתו של רבי ברוך בער.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים"
הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָרִיחַ לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבָּתוֹן לָהּ (לֵא, ב)

מִכָּאן לְמִדְנָה, שְׁמִיכָה שְׁבִיתָת הַמְּלָאכָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְשְׁמִיתָת הַשַּׁבָּת, מִתְּבַרְכָּת כָּל מְלָאכָת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, כְּפִי שְׁאוּמֵר הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ (פְּרָשַׁת בְּשַׁלַּח ס"ג ב): "מֵאִי שַׁבָּת? יִמָּא דְּבִיה נִיחִיחַ שְׁאָר יוֹמִין. וְהוּא כָּלְלָא דְּכָל אִינוֹן שִׁיתָא אֲחֶרְיָן, וּמִנִּיה מִתְּבַרְכִּין".

לִפְנֵי כִשְׁשִׁים וְחֲמִשׁ שָׁנָה הִתְגַּדְּרָר בִּירוּשָׁלַיִם קִבְּלָן חֲרָדִי בְּשֵׁם הָרֵב מִשִּׁי וְהֵב. בְּיָחַד עִם קִבְּלָנִים נֹסְפִים הוּא קָנָה שְׂטָחִים בְּשִׁכּוֹנַת קְטָמוֹן בְּמִשְׁרַח לְבָנוֹת שֵׁם דִּירוֹת. בְּתִקְוַת זֶה הָיָה קוֹשִׁי גָדוֹל בְּהַשְׁגַּת מִלֵּט, וּבְעֵמָל רֵב הֶעֱלִיחוֹ לְהַשִּׁיג אֶת כְּמוֹת הַמִּלֵּט הַדִּירוֹשָׁה. הַשְּׂטָחִים הֵנָּה בְּאַתֵּר הַבְּנִיָּה, וְהַמִּיתִינוּ לְבָקֶרֶת שֶׁל יוֹם רֵאשִׁוֹן – יוֹם תַּחֲלֵת הַעֲבוּדָה. בְּשַׁבָּת בְּבִקְרַת הַתַּעֲוִירוֹ תוֹשְׁבֵי יִרְשָׁלַיִם לָיוֹם גָּשׁוּם בְּמִיחָד. לֹא הָיָה צָפִי לְגִשְׁם בְּאוֹתוֹ יוֹם, וּמִמִּילָא אֵף אֶחָד לֹא הִתְכַּוֵּן אֵלָיו. עֲבוּר הַקִּבְּלָנִים הָיָה הַתְּזָמוֹן גְּרוּעַ בְּמִיחָד – שְׁמִי הַמִּלֵּט שָׁכַל כִּף הַתְּאֻמָּה לְהַשִּׁיג, וְגַם שָׁלְמוֹ עֲלֵיהֶם שְׂבִין וְתַקְלִין, יִהְיֶה כָּלִיל. קִבְּלָן אַחֵר, שֶׁבְּשִׁחוּנוֹ בָּהּ הָיָה רֹפֵף בְּיוֹתֵר, וּבְהִתְאָם לָכֶּךָ גַּם קִיּוֹם מִצְוֹתָיו, לֹא הֶעֱלִיחַ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁלַח אֶת בְּנוֹ לְנִסֵּעַ בְּרַכְבּוֹ, וּלְכַסּוֹת אֶת הַמִּלֵּט, כִּדִּי שְׁלֹא יִתְקַלֵּק. לַעֲמִיתוֹ, נִשְׁאָר הָרֵב מִשִּׁי וְהֵב אֵיתָן בְּאֻמָּנוּתוֹ. הוּא חָסִיד אֶת עֲנִינֵי הַעֲבוּדָה מִמִּחְשַׁבְתָּהּ, וְהַמִּשִּׁיף הַבְּהִגְוֹתָיו הָרִגִּילוֹת שְׁשַׁבָּת בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב.

בְּבִקְרַת יוֹם רֵאשִׁוֹן מִהָרֵב כָּל הַנּוֹגְעִים בְּדָבָר לְהַגִּיעַ לְאַתֵּר הַבְּנִיָּה. וְרָאָה זֶה פְּלֵא – שְׁמִי הַמִּלֵּט שֶׁל הָרֵב מִשִּׁי וְהֵב הָיוּ מְכֻסִּים, וְאִילוֹ שְׁמִי שֶׁל הַקִּבְּלָן הָהוּא הָיוּ מְגֻלִּים וְהִתְקַלְקְלוּ. שִׁד וְשִׁבְרַת בְּמִסְלֹתָם. עַד מִהָרֵב הַתְּבַרְכָּה הַטְּעוּת, בְּנוֹ שֶׁל הַקִּבְּלָן שִׁחַל שַׁבָּת, הַתְּבַלְבֵּל וְכִסָּה אֶת הַשְּׂטָחִים הָלֵא נְכוּנִים...

הָרִי לָנוּ יִסוֹד גָּדוֹל: אֲדָם הַשּׁוֹמֵר אֶת הַשַּׁבָּת הַקְּדוֹשָׁה – זֹכֵה שְׁמִלְאכְתוֹ נַעֲשִׂית עַל יְדֵי אַחֲרִים, וּמִלְכָּד זֹאת מִתְּבַרְכָּה כָּל מִשְׁלַח יְדָיו. בְּפָנִימוֹן "לֵכָה דוֹדִים" אֻמְרִים: "לְקַרְאָת שַׁבָּת לְכוּ וְנִלְכָּה, כִּי הוּא מְקוֹר הַתְּבַרְכָּה". כִּי יֵצֵא בָּכֶם אֹמֵר הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ (יִתְרוֹ פַּח ע"א): "אֵף עַל גֵּב דְּלֹא מִשְׁתַּכַּח בֵּיה מוֹזְנִי, כָּל בְּרָכָאן דְּלֵעִילָא וְתַתָּא כִּיּוֹמָא שְׁבִיעִיָּא תַלְיָין". [תְּרַגּוּם: אֵף שְׁלֹא נִמְצָא בּוֹ מוֹזְנוּת, כָּל הַתְּבַרְכּוֹת שֶׁלְמַעַלָּה וְשֶׁלְמַטָּה תְּלִיּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי].

בְּשַׁבָּת אֵין פְּרִינְסָה וְאֵין עֲבוּדָה, אֵף כָּל הַתְּבַרְכּוֹת וְהַשְּׂפָע תְּלִיּוֹת בָּהּ!

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

דרושים: דרוש חולה קורונה
לעבודה נוחה רק להסתובב
במשרדי מס הכנסה, מע"מ
וביטוח לאומי...

רבי יוסף ר"ב וחתתיה גר"י

נולד ו' בתמוז ה'תרכ"ט
[1869], נפטר ו' כסלו תרצ"ו
[1936]. יליד הראת
שבאפגניסטאן. את רוב תורתו
למד מאביו, עד שהיה בקי בנגלה
ובנסתר. נודע גם כשוחט
מובל, חזן ודרשן, כולם תפקידים
נצרכים בקהילות הנדחות
שבמרכז אסיה. לצורך פרנסתו
עסק במסחר, עד שמונה רב
קהילת מרב שבמרכז
אסיה. בשנת ה'תרע"א [1911]
עלה והתיישב בירושלים, ובה
עסק בעיקר בחינוך ילדים, אך גם
בלימוד תורה ובהרבצתה
ובדרשות לצבור. חיבר את
הספר "עדות ביהושף", פירוש
לספר תהילים, ירושלים תרפ"ו.
נלב"ע בירושלים.

הכול אפשר לחקות ולנופף, חוץ מן האמת.

אמת שמחקים
אותה שוב אינה
אמת, אלא חיקוי
בלבד.

כל קוץ במדבר הוא פרח

אם חולה אלצהיימר ידבק
בקורונה... הסתכנו...

בעקבות ביטולי החתונות, אנשים
מדווחים על שיפור כלכלי

עצר אותי שוטר על מהירות,
אמרת לי שאני ממנה לבידוד
והוא עזב אותי

מעשה היה במרן הרב שר"צ זצ"ל, שעלה להיכל הישיבה אחרי חצות,

ומצא שלושה בחורים מתמידים שעדיין שקדו על תלמוד. השמיע באזנם קושיא חמורה שטרדה מוחתו ולא הניחה לו לישון. ניסו כוחם בתשובות, זה זה אומר בכה וזה בכה, ולא התישבו דבריהם על לבו. למחרת היום השתאו הכל, כאשר מרן **לא הופיע** לתפילת שחרית. אף בתחילת הסדר לא עלה לישיבה כמנהגו. בשעה עשר הגיע, וקרא לאותם בחורים. וסיפר שהגה בקושיא עד לפנות בוקר, התפלל כותיקין ונסע לירושלים.

עלה מרן **הגר"י מבריסק** זצ"ל. שטח בפניו את הקושיא, והרב מבריסק בחזוּתא דשמעתא, והיו הדברים מאירים ושמחים. כשסיים, העז אחד מבני החבורה ואמר: "נפלאים הדברים, אבל הלא אמש העלה חברנו רעיון זה, חידוש סברא זו, וראש השני לא קבלה!" "אכן", אישר מרן, "כשהוא העלה את הסברא-היה זה **חידוש נועז**, שלא התקבל בלא ראייה מוכחת. אבל כשהרב מבריסק אמר זאת, ראו שזו תורת אמת לאמתה של תורה..."

קל לו
לגוף
לסבול
סיגופים
ותעניות,
מאשר
לסבול
עול
מלכות
שמים.

רבי **צבי אייזנשטיין** זצ"ל ר"מ ביישיבת תפארת ציון סיפר שפעם התנצל בפני מרן הרב **שר"ד** זצ"ל על כך שהוא מטריח אותו וגוזל מזמנו כדי לפתור את בעיותיו.

מרן לקח את ידו בידו ואמר: **במשך 70 שנה** הייתי שקוע בלימוד בלבד עכשיו כבר עברתי את גיל השמונים ושלוש הגעתי לבר מצווה של ימי שנתינו שבעים שנה ואם הקב"ה נתן לי חיים, אני מפקיר את עצמי לכלל ישראל... לעת זקנותו המופלגת, כשראיתו נחלשה מאד, והיה קשה לו ללמוד, היה מרן שבור מאד ממצבו והיה מתאונן על כי אין באפשרותו ללמוד כמקדם.

אולם כאשר **רופאו האיש** שאל אותו, אם יש לו עדיין רצון לחיות,

השיב: "ברצוני להמשיך ולחיות משום שאנשים עדיין באים להתייעץ עמי".

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת ובה, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יוחי בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעמה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורי, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגניס, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אלעזר בן גינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבב, אסאית בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי רחל רשל בת קלרה, חכם יהודה בן חנה פתיא **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

נקודה למחשבה

חודש ניסן

גליון מס' 78

לקבלת
העלון במייל,
תגובות, הארות והערות-
0527-696-749 או
Nekuda52@gmail.com

לתרומות- חשבון 446007, סניף
533, בנק הפועלים.
לציין לעלון.

ניתן
להקדיש
את העלון
לעילוי נשמה, לרפואה
וכן לישועה.
700 ₪ = 5000 עלונים
נטו להדפסה
וחלוקה

איך לא
הצטרפת למייל?
העלון אצלך מידי חודש.
וגם אם יש לך סיפור
מהחיים או מאמר יפה?
סתף אותו
ונפרסם...

"קורונה" – משבר או...?

"משבר הקורונה", כך המדינה הכריזה...

אין לאף אחד ספק- שהסוף יהיה טוב...

ובעתיד, כל פעם שנראה בחנות 'בירה קורונה', נזכר ב'משבר',
ואפילו מזכיר זאת לילדים (שירבו) או לנכדים (שיהיו בעז"ה)...

בינתיים מסתמן, עד שהמשבר יחלוף, כנראה ליל הסדר הולך להיות
קצת שונה, בסדר **חדש** - "קדש ורחץ, כרפס ורחץ, יחץ ורחץ, מגיד
ורחץ, רחצה ורחץ...", ואולי הרבנים יפסקו להלכה, שאפשר לצאת
ידי חובת 'ורחץ' ברחיצת ידיים עם **אלכוהול**... נו, נו, ימים יגידו...

ובכל זאת, נסביר את סימני ליל הסדר המקורי, על דרך הרמז'...

כמו שרבי מנחם מנדל מושינא זי"ע, רמז לנו:

"קדש ורחץ" - לכל אדם הרוצה לקדש ולרחץ עצמו מלכלוך
ומזוהמת החטאים, יש מסלול לעבור, השלב הראשון זה לקבל על
עצמו **"כרפס"** - ראשי תיבות: כ'לל ר'אשון פ'ה ס'גור, שישתדל בכל
יכולתו לשתוק ולא לדבר כלל. ומאותם מילים שאין ברירה והוא חייב
לומר **"יחץ מגיד"** - עליו להוריד מחצית מן הדברים שמתכנן להגיד.
"רחצה" - וכבר אחרי שלב זה, הרי שכבר הוא התחיל את הרחצה
והטהרה. השלב הבא, הוא: **"מוציא מצה"** - עליו להוציא את עצמו
מכל מיני מצה ומריבה, להימלט מסכסוכים ומחלוקות. [שכן "מצה"
מלשון "וְכִי יֵצְאוּ אֲנָשִׁים" (שמות כא, כב)]. והסיבה שיש לברוח מהמריבות היא,
כי **"מורו כורך"** - כי כל מריבה כורכת בתוכה מרירות וצער, שכן
אין מלחמה בלי הרוגים. לעומת זאת, אם הוא יתאמץ ויברח
ממחלוקת הוא יזכה ל"**שולחן עורך**" - לפרנסה בשפע, וכן
ל"**צפון**" - ואף לעשירות [כמו שנאמר: "מִצְפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה" (איוב לז, כב) ואמר חז"ל
(בבא בתרא כה:): "הרוצה שיחכים ידרים ושיעשיר יצפין, וסימניך שולחן בצפון ומנורה
בדרום"]. או אז, כשיזכה בפרנסה טובה ובהרחבת הדעת, יכנס מעצמו
למצב של **"הלל"** - שיברך את הקב"ה ויהלל אותו, וממילא הוא יהיה
בגדר **"נרצה"** - הן מצד שיהיה רצוי אצל הבורא, והן מצד שיהיה הוא
מרוצה, שמח וטוב לב כל ימיו. (אדרבה)

אם כן, הנזהר מפגיעה בזולת, זוכה גם להיות קדוש וגם להיות שמח-
וכי יש יותר טוב מזה?

אך האמת היא- שישנה עוד דרך...

מידי בוקר, בברכות קריאת שמע או אומרים "יוצר אור ובורא חושך",
וכן מידי לילה אנו מזכירים "גולל אור מפני חושך", אך מדוע להזכיר
את האור בלילה ואת הלילה ביום? תירץ האמורא רבא שהטעם
הוא- **"כדי להזכיר מידת יום ולילה, ולילה ביום"** (ברכות יא:), נכון,

אבל מה התירץ? עדיין לא הבנתי מה העניין בזה? מסביר רבנו יוסף
חיים זצ"ל (בספרו 'בן יהודה' ד"ה כד), על דרך ה'מוסר', שה'אור' רומז לטוב
הנראה, ו'לילה' רומז למידת הדין והייסורים הבאים על האדם.
ולפיכך מזכירים מידת יום בלילה, לרמז לאדם שעומד בייסורים, שלא
יתייאש מן הרחמים, ויקווה למידת הטוב שהוא האור. וכן להיפך,
אדם שעומד בטובה, יש להזכירו שלא יבעט ולא יגבה לבו, בכך
שיזכור שישנה גם מידת 'לילה'.

ומה אפשר ללמוד מדבריו? שבשעת נסיון וייסורים יש קמצוץ
'נחמה'- שהרי כל נסיון חולף ועובר, וגם אם לא- העולם הזה הוא
רק ה'פרחוד', כך שזה יכול להימשך מקסימום 120 שנה. ומאידך,
ישנו פן מחשבה ש'מחייב'- שכן אחר הנסיון הזה יבואו נסיונות
נוספים, [כל עוד נשארת חי אחר הנסיון הקודם]. ולכן חובה עליך
לרכוש כלים ולצבור נסיון מהנסיון הזה בדרך לנסיונות הבאים...

אולי הנסיון הזה כבד עליך ונראה מאיים, אבל דע לך שבדור הזה
הכללים שונים מכל מה שראינו בדברי חז"ל, שכן כתב ה'שמש
משה' (פר' עקב) "אנחה אחת מעומק הלב בזמן הזה, יקר וחביב בעיני
ה' יותר מהתעניתים [מהצומות] והסיגופים של הראשונים, מחמת
גודל הסתרת הפנים". דהיינו, בימינו, כל מי שמתאמץ ובוטח בה' הוא
בדרגה גבוהה יותר מאשר בעלי הבטחון שהיו בעבר. והיוצא מזה
הוא, שאין לוותר אף על אחוז קטן של מאמץ או בטחון. לפני שאתה
מתייאש ומרים ידיים מעוצמת הקושי- מי אמר שאתה צריך או יכול
להעפיל לרמת בטחון מלאה, אולי כרגע בורא עולם מצפה ממך רק
לעשר אחוז, וזה המאה אחוז שלך... **נקודה למחשבה**...

וידועים דברי ה'שפת אמת' זי"ע שהביא בשם זקנו ה'חידושי הרים'
זי"ע (אמרי הר"ם וילן-) כי **אין הקב"ה מסתיר את פניו מהאדם אלא
בכדי שהאדם יחפש אחריו**, שיכיר בו וישוב אליו. ולכן אם האדם
מכריז ומודה שכל הקורות אותו הם מאת הבורא יתברך, ממילא כבר
אין טעם להסתיר פנים, וכל ההסתרה והדינים בטלים ומבוטלים...
איך אפשר לדמות את הבורא לילד קטן, שמשחק מחבואים ומתחבא
מתחת למיטה עם הרגלים בחוץ, ואומרים לו "הנה אתה" והוא
ממשיך להסתתר. כי אחר שגילית את הבורא- אין עניין בהסתרה...
הרי כל **בעיה** רומזת על הבורא- שכן 'בעיה' זה ראשי תיבות של
ב'ורא ע'ולם י'פתור ה'כל... (הרב ליאור חלון שליט"א)

אז גם אם מדובר במטוס רוסי, מחבל פלסטינאי, מרגמה עזתית או
חיידק סיני...

התורה כבר לימדה אותנו מה ה'פתרון' לכל משחית או נגיף...
כידוע, הקב"ה אמר למשה רבנו ע"ה "לְקַח מִן הָדָם וּנְתַנוּ עַל שְׁתֵּי
הַמָּחְזֹת וְעַל הַמִּשְׁקָף..." (שמות יז, יב) שעם ישראל יסמנו את פתח הבית

והמסקנה- קורונה- לרחוקים זה 'משבר', ולקרובים זה 'מחבר'...

תורה בירושה

אין ספק שכרגע רובץ נסיון כלכלי גדול- על בעלי עסקים, עצמאיים, ואף שכירים... המניע שלהם זה ציות למצוה הגדולה של "ונשמרתם מאוד לנפשותכם", מצוה כה עצומה וחשובה שבכוחה לדחות ולבטל את שאר המצוות... את המעשה הנ"ל סיפר הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א. הסיפור עוסק בבעל תשובה המתגורר בקיבוץ בצפון הארץ, שחזרתו למקורות היתה בזכות- בכור הבהמה שנולד לו, ושהושלך על ידו אל מעבר לגדר. וכך זה מתחיל: אליהו הי"ו היה חבר קיבוץ אי שם בצפון. אל המשק של אליהו הגיע הרב אריה שטרן שליט"א, מהמכון לחקלאות על פי התורה, בכדי לנסות לשכנע אותו למכור את בהמותיו המבכירות לגוי, מתוקף מצוה "וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים לה" (שמות יג, וכן שמות לד, ט). הרב נאלץ להסביר לו באופן מייגע ומפרך את חשיבות הענין. כידוע, זה קשה לשכנע אדם שאינו שומר תורה ומצוות לקיים מצוות ובפרט מצוה שקשורה לכסף. והנה הרבה סעייתא דשמיא פעלה שם, וסוף סוף 'הבין' אליהו את הענין. הרב קבע לו מועד לחתימה על כתב ההרשאה, ולסידור כל העניינים הטכניים הקשורים בענין. אלא ש... רצה מסובב כל הסיבות, שעוד לפני שהגיעה שעת המכירה, המליטה אחת הבהמות המבכירות עגל, בכור לאמו. כנהוג, עם לידת העגל הוא סומן באוזנו במספר מסוים, אך למרבה הצער, לעגל הבכור הצעיר לא ארכו השעות, והוא מת, כמו שקורה לפעמים מזומנות. הרבנים המטפלים בענייני הבכורות, הודיעו לאליהו, חבר הקיבוץ, שמאחר שהמכירה לגוי עדיין לא התבצעה, הרי חלה על העגל קדושת בכור, ועליו לקבור את העגל, כדן תורה. כעת נותר הקיבוצניק ממקומו, ואמר: "מילא, את עצם המכירה לגוי קיבלתי על עצמי ואקיימנה, גם אם ענין זה עדיין נשגב מבינתי. אבל לקבור את העגל! מה קורה לכם?! זה קצת יותר מידי בשבילי... עוד מעט תעשו לעגל הלוויה ותגידו עליו קדיש... הנני להודיעכם שמעולם לא הייתי חבר בחברא קדישא, ואין לי עסק עם המתים למיניהם. בוודאי לא עם עגל מת. אני לא מוכן לבצע את הדרישה המוזרה והמבזה הזו". אליהו עמד בעיקשות על דעתו ולא קבר את העגל. אז מה הוא עשה עם העגל? את הרפת שלו מקיפה גדר תיל גדולה, שלאחריה מדרון סלעים ענק. לקח אליהו את העגל, והשליכו אל מעבר לגדר, כדי שיהיה מאכל לחיות השדה ולעוף השמים, וחזר להמשיך בשגרת יומו. אך מה שקרה אח"כ הוא בבחינת הבלתי יאמן -ממש אות משמים! לאחר שבוע, שהגיע מועד ההרשאה למכירת הבכורות, כאשר שבו הרבנים 'לסגור' את ענין המכירה, סיפר להם אליהו בהתרגשות את שעבר עליו: "לפני שאנו מתחילים. אתם לא תאמינו! לאחר שהשלכתי את העגל אל המדרון, מת לי עגל נוסף בעדר, וגם אותו השלכתי אל אותו מדרון. ושוב, למחרת, מת עגל נוסף, וגם לו עשיתי כשם שעשיתי לראשונים. ונחשו מה ההמשך? במהלך הימים הבאים, בכל יום מת לי עגל אחד, ואת כולם השלכתי אל המדרון, שמעבר לגדר. והנה, היום התפנה לי קצת זמן לפני שבאתם לכאן, והחלטתי לבדוק מה עלה בגורל הפגרים הללו, ירדתי במדרון הסלעים, וכשראיתי מה קורה שם, כמעט והתעלפתי... כל הפגרים, גם אלו שהושלכו לפני שעות מספר, נאכלו מיד על ידי התנים ויתר חיות השדה, ולא נותר מהם עצם אחת. ורק הבכור, שאותו השלכתי לפני מספר ימים, נותר מוטל שלם לידם, כך שאף חיה לא נגעה בו... אליהו היה נרגש מאוד, הוא אמר לרבנים שראה כאן אות משמים, שגם אם אינו מבין מדוע עליו לקבור את העגל המת כדרישת ההלכה, הוא מחוייב לעשות זאת, שכן הוא כעת מבין שחיות השדה מבינות זאת יותר טוב ממנו. לפי שהן יודעות בבירור שאין להן רשות לנגוע בבכור המקודש. "לקחתי מכאן חיזוק גדול" אמר הקיבוצניק, "עד כדי כך שהחלטתי לחזור אל השורשים ולפתוח במסכת חיים אחרת..." היום הוא כבר קרוי 'רבי אליהו'... (עליו לשבח)

לעזרה נטו בהדפסה- השבוע 446007, סניף 533, בנק הפועלים. לציין לעילון.

יעקב מנשיאן.

לחצולחם המסייעים בהגהת הוצאת העלון וב"ב, יעקב דפנה מנשר, תומר ויעל לוי, איריס מטרי וב"ב - ליאל אליה ונתאי, עובדיה בן טובה. **לרפוא"ש** יצחק בן טובה, שרה חיה בת נעמי, סעדה אשרה בת חנה חנינה, משה מואיז בן גרציה, שרה בת מנחם, מאיר בן שמונה, לידה בת אלינה. **לזיווג** חנוך לאה בת אלינור, הילה בת אלינור, טל טלי בת שושנה, יונתן בן שושנה, יוסף חיים יקותיאל בן שרה חיה, ליאל בת איריס. ולהבדיל, **לעילון"ב מו"ר ר' עובדיה יוסף בן גורציה צוק"ל**

וכמובן, לישועת העולם כולו, עם ישראל בפרט, וחזרת סדרי לימוד התורה לתיקנם... לביאת משיח צדקנו, לישועת וגאולת עם ישראל ולבנין בית מקדשנו ותפארתנו, אמן...

בדם, ובעבור זה "וְרָאִיתִי אֶת הַדָּם וַפְסַחְתִּי עֲלֵכֶם וְלֹא יִהְיֶה בְכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית בְּהַכְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם" (שמות יב, ג). והנה, כל מי שקורא את הפסוקים, מבין שהדם הוא שמונע את המגפה, אלא שרבונו בחיי ע"ה (על התורה) ביאר את האמת שבדבר "אין הדם מונע (את) הנגף ולא מניעתו מביא הנגף. אבל (אלא) לימדך הכתוב, כי מי שהאמין בהקב"ה באמונה שלימה ותלה בו בטחונו ולא חשש לאימת פרעה וגזרתו, וזבח בפרהסיא תועבת מצרים, ונתן מדם הפסח על המזוזות ועל המשקוף, הרי זה צדיק ובטח בהקב"ה- (ולכן) ראוי הוא שיגן עליו מן הנגף והמשחית..." ולפי דבריו למדנו ש- **נגיף ומשחית לא עוצרים במסכות, חיטוי, 'עוצר בית' וכל כיוצא בזה. אלא רק באמונה, שהיא החיסון האמיתי...**

כי רק מי שמחובר לבורא עולם נחשב ל'חיל'... "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם" (דברים יד, ד)- רק מי שדבק בה' ובתורתו- יש לו חיות. עושר הון ונכסים הם לא אומדן לחיים, ועל כן הרשעים בחייהם נחשבים למתים, וגם מי שנראה לעינינו שהוא נהנה יותר... כמו מחשב, אף אם הוא יהיה הכי משוכלל בעולם, עם התכונות הכי חדישות ויוקרתיות, שעולה מיליארד דולר- כל עוד הוא לא מחובר לחשמל, הוא לא שווה כלום...

"כִּי לֵקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם" (משלי ד, ב), כי חכמת התורה זה חכמת החיים, חכמה הטומנת בחובה לימוד לקח ומוסר, במקום ללמוד על הבשר... הרי כאן בעולם, **כל מאה שנה מתחלפים שבע מיליארד שחקנים**, אז למה שתפספס את ה'לקח טוב', את המוסר האמיתי, הרי לא אתה המצאת את הגלגל... (הרב ליאור כחלון שליט"א)

לפני שמנסים להכניס לפה את 'גדלות הבורא', קודם כל צריך לעכל את 'אפסיות האדם'... שכן, הסימן הבין-לאומי של **בית הכיסא** הוא '00'- לומר לך, שבמקום הזה אתה מבין כמה שאתה אפס... וכמה שתחשוב שאתה יותר מזה- אז אתה עוד יותר אפס... אבל מה לעשות שאנשים לא מתבוננים בזה...

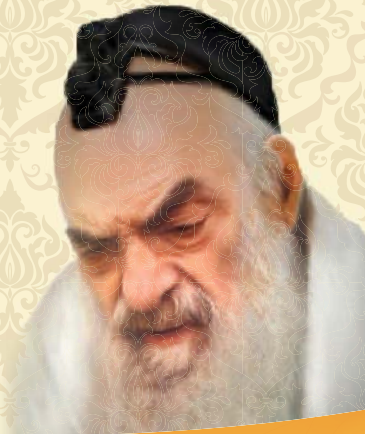
מיד בצאת השבת, אחר תפילת ערבית, נכנסה אשה אחת אל תוך בית המדרש של ה'בעל שם טוב' הקדוש זי"ע, עוד בטרם שהבדילו על הכוס. האשה עמדה בפתח בית המדרש והחלה לבכות: "רבי, תעזור לי! רבי תושיע!". שאל אותה ה'בעל שם טוב': "מה לך בתי?", והאשה סיפרה: "בתי הגיעה לפרקה ואין לי פרוטה". "לכמה כסף אתם זקוקים?" שאל הרב. והאשה נקבה בסכום הדרוש. מיד ה'בעל שם טוב' הורה לתלמידיו: "כל אחד ואחד יכניס את ידו לכיסו ויוציא את כל מה שיש לו". והנה, מיד כל תלמיד הכניס את היד לכיס, הוציא כסף והניחו על השולחן. אחד התלמידים ניגש לספור את ערימת הכסף שעל השולחן, ומצא את הסכום המדויק שהיא מקה לה! ויהי הדבר לפלא! עצם הנס, הסכום המדויק- פלא פלאים, ויותר מזה- השעה, שהרי המעשה התרחש במוצאי שבת לפני ההבדלה, וכיצד היה בכיסיהם כסף?... כשסיפר המגיד ממזריטש זצ"ל את המעשה המופלא לתלמידיו, אמר להם: "היודעים אתם, מהי ההתפעלות הגדולה ביותר שיש בסיפור הזה?", אחד התלמידים ענה: "הפלא הוא, איך היה בכיסיהם כסף כשעוד לא עשו הבדלה". "לא" אמר המגיד, "ניסים כאלו היו קורים אצל הבעש"ט באופן תדיר! מזה אני לא מתרגש!". אמר השני: "הנס הוא, שהגיעו בדיוק לסכום שהאשה היתה צריכה", גם מכך אין להתפעל" אמר הרב. תלמיד שלישי מיד קפץ "יש להתפעל בעיקר מאהבת ישראל העצומה של הבעש"ט, שהרי בדרך נס הוא גם יכל להוציא את כל הכסף מכיסו ולתת לה, ובכל זאת הוא העדיף לזכות את כל תלמידיו במצוה". ועדיין אמר המגיד "לא זו הנקודה המיוחדת, בסיפור הזה אני מתפעל מהבעל שם טוב אלא מתלמידיו", והסביר "שהרי היתה להם אמונה אמיתית כל כך עד שהכניסו את ידיהם לכיס מבלי לתמוה, על אף שידעו בוודאות שאין בו כסף! הם לא שאלו ולא פקפקו, אלא מיד הכניסו ידיהם לכיס! ההתפעלות שלי היא בעיקר מאמונה כזו גדולה!" **אמונה אמיתית של 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו'...** (הרב נהוראי משה אלביליה שליט"א, שהביא מהספר "פלא דורש")

העלון טעון גניזה
עלון מס' 511
שבת פרשת "ויקהל פקודי"
שבת החודש
שנת תש"פ

העלון מוקדש לעילוי נשמת
 יוסף בן רבקה ז"ל
 רבקה בת אולגה זימבול ז"ל
 יורם בן אסתר ז"ל
 שושנה בת אסתר ז"ל

לרפואה שלמה
 לאולגה זימבול בת אמילי
 שלמה בן ויקטוריה

ע"ש הצדיק המלובן רבי ינון חורי זצוק"ל, זי"ע"א
יוצא לאור ע"י ארגון "חסדי ינון" 03-6182992

זמני שבת פרשת "ויקהל פקודי" - החודש

	פ.ל.ג. המנחה	הדלקת נרות	צאת שבת	רבינו תם
ירושלים	4.32	5.16	6.28	7.09
תל אביב	4.34	5.33	6.30	7.06
באר שבע	4.33	5.32	6.29	7.06

הפטרה: "כה אמר ד"

מטעמים לשולחן

והנשאם הביאו (לה, כז)

כך אמרו נשיאים: יתנדבו צבור מה שמתנדבין ומה שמחסרין אנו משלימין אותו. כיון שהשלימו צבור את הכל שנאמר: (שמות לו) והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים: מה עלינו לעשות? הביאו את אבני השהם וגו'... ולפי שנתעצלו מתחלה נחסרה אות משמם והנשאם כתיב (רש"י)

האם נוכל לשער מה רב היה צערם של הנשיאים, כאשר גלו את תוצאות ההתעכבות שלהם בנתינת התרומה למשכן? האם אפשר לתאר מה חש אדם, אשר החמיץ בשל חסר ידיעה מעלות עצומות? כדי לחוש מעט מן הטעם הזה, נוכל להעזר בספור שספר רבי ראובן קרלינשטין זצ"ל מפי ר' אלתר בויס, שהיה חסיד אמונינו אשר האריך ימים עד יותר ממאה שנה. ר' אלתר בויס היה אדם חשוב, וזכה לקרבה מיוחדת מצד ה"בית ישראל" שבא לבקרו, ובעוד כחו במתניו היה מבשל בשיבת "תפארת ציון". נשוי היתי, פתח את ספרו, לבתו של אדם אמיד שהתגורר בורשא. בתקופתי לא היו קימים 'כוללים' לאברכים, ולפיכך ישבתי בבית מדרש ולמדתי. לפתע נכנס לבית הכנסת יהודי, וערימות ספרים בידו. עד מהרה הוא ניגש אלי ושאל אם קים כאן, בבית הכנסת, 'חדר שמור', שבו נתן להניח חפצים למשמרת. השבתי לו שלא קים כאן חדר כזה, אבל לחמי יש בית גדול, ואפשר להניח אצלו. נראה היה כי הרעיון מתקבל על ליבו, ועד מהרה לויתי אותו לבית חמי, והראתי לו את החדר שבו יוכל להניח את ספריו. ר' יהודי פניתי אליו לאחר מכן, "האם טעמת כבר דבר מה?". "לא" השיב לי. הצעתי לו לאכול משהו, והוא בקש רק חתיכת לחם וכוס קפה שחור. "אתה יכול לבקש יותר מזה", הזכרתי לו, "כבר אמרתי לך שהבית כאן הוא בית אמיד". "אני לא צריך יותר. ישר כח". "והיכן אתה מתכוון לישון?". "רק עכשיו הגעתי. עדין איני יודע איפה אישן". "אתה יכול לישון כאן. אם רק תרצה". "יהי כן". נתנו לו, איפא, חדר, ובכל יום ספקו לו מן המטבח חתיכת לחם וכוס קפה. מדי בקר היה האלמוני קם, נוטל את ספריו עמו והולך, ומדי ערב היה שב עם ערמות הספרים הנצחיות שלו. שבוע חלף. ובערב שבת שאלתי אותו: "אתה מתכוון להשאר בורשה גם בשבת?". "כן". "תרצה להתארח אצלנו?". "אינני יודע היכן אתם קונים את הבשר. יודע אתה לומר מיהו השוחט?". "רבי משה". "רק אצלו אתם קונים?". "כן". "טוב, אם כך אכל אצלכם". באותה שבת הוא ישב בשולחן האורחים בבית חמי, אחר כך נשאר גם ביום ראשון ושני, קבל חתיכת לחם וכוס קפה ואז הלך לו לדרכו לשלום. למחרת היום פגשתי יהודי שהגיע מן העיר הסמוכה. רוממות רוח היתה נכרת על פניו, ולא היתי זקוק לזמן רב כדי להבין את פשרה: ה"חפץ חיים" הגיע אלינו! ספר לי בהתרגשות - הוא אמר ששהה בורשה שבוע, לבטח הנך יודע היכן התאכסן כאן... שבוע שלם שהה ה"חפץ חיים" בתוך ביתנו, אכל את פת הקבר ושתה את הקפה השחור-ואנו לא ידענו מאומה!... שבוע שלם הוא סחב את ספריו הכבדים עמו-ואני לא הצעתי לו עזרה!... אלו היתי יודע-סיים ר' אלתר בויס, על כתפי היתי מוליכו... יום יבוא-חתם רבי ראובן קרלינשטין את דבריו, ואנו נבין מה שויו האמיתי של לימוד תורה, ונדע להעריך את ערכם האמיתי של דף גמרא אחד או של מצוה אחת. כמה נצטער אז, על שלא ידענו להעריך זאת נכונה בשעה שבה יכולנו לזכות בהם במאמץ קל!

ויבא שלמה את קדשי דוד אביו... נתן באצרות בית ה' (מתוך ההפטרה)

את קדשי דוד אביו-מה שנשאר מכסף זהב שהקדיש אביו. ומדרש אגדה (ילקוט שמעוני רמז קפו): שלא רצה שלמה לתת מאותו הקדש לבנין הבית... כך אמר שלמה, רעב היה בימי אביו שלש שנים, שנה אחר שנה, והיה לו לבזבז ההקדשות הללו, להחיות בהן עניי ישראל (רש"י) דוד הקדיש אצרות רבים לצורך בנין בית המקדש, אולם בכל זאת לא רצה שלמה בנו להשתמש בהקדש הזה לצורך בניית הבית, משום שאמר כי היה לו להשתמש בכסף הזה, כדי להחיות את עניי ישראל. נמצינו למדים- כותב ה"מעניה של תורה" בשם ספר ישן-כי גדולה האכלת יהודי רעב יותר מבניית בית המקדש!

ומתוק האור

ההלכה השבועית

הלכות ברכת האילנות

א. מותר ברכת האילנות בשבת ויום טוב, ואין לחוש ולגזור פן ישכח ויתלוש מפרחי האילנות בשבת. אלא שלכתחילה מהיות טוב יש לברך ברכת האילנות בימות החול, כשאין חשש שיפסיד הברכה.

ב. אם לא בירך ברכת האילנות כשראה אותם עם פרחיהם בתחלת חודש ניסן, אף על פי כן בדיעבד יוכל לברך ברכת האילנות אחר כך במשך כל החודש, כשראה פעם נוספת אילנות עם פרחיהם. והזרזים מקדימים למצות לברך בהקדם כל מה שאפשר, ואין להשהות הברכה כדי לברך בצבור.

ג. לכתחילה אין לברך בחודש אדר אלא להמתין לחודש ניסן, כדי לצאת חובת כל הדעות, אבל אם לא נזדמן לו לברך ברכת האילנות עד שיצא ניסן, רשאי לברך ברכת האילנות בחודש אייר, ולא יאבד ברכה יקרה זו מידו, ויסמוך על דברי הפוסקים שניסן לאו דוקא, ובלבד שיהיו עדיין האילנות בפריחתם, ולא גדלו פירותיהם. ובמקומות שפריחת האילנות בתשרי או בחשוון, רשאים לברך ברכה זו בשעת פריחתם, שלא דיברו חכמים אלא בהווה. והוא הדין שרשאים לברך בחודש אדר כשפריחת האילנות באותו מקום בחודש אדר.

(חזון עובדיה)

אהבתם את העלון? רוצים לקבל אותו כל שבוע עכשיו גם בדוא"ל?

שלחו אלינו את כתובתכם למייל: tifaret@hasdeyinon.org או הכנסו ל- www.hasdeyinon.org

בין שני קונים שלי מול מדפי המשקאות. "שמעת רבינוביץ? חברת צ'יפ משווקת המזון, עומדת לרכוש את חנות ההלבשה 'קוט', זו שנסגרה לפני חודשיים, זו שניצבת ריקה מול המכולת של ג'ונתן, 20 מטר, מעבר לכביש". חשבתי שאני מתעלף. צ'יפ הולכת למקם סניף נוסף מולי, דבר שיגרמו לי - מיידית - צניחה תלולה במכירות. הסניף של "קוט" גדול פי ארבעה מן הצרכנייה שלי, והם בוודאי ימשיכו במבצעי ההוזלה שיגרמו לי נזק מידי. הופה, הם מכריזים מלחמה. מיד התקשרתי לעורך הדין שלי ר' אברהם פיצמן, וביקשתי שיבדוק האם "קוט" כבר סגרה חוזה עם "צ'יפ", או שנוכל גם אנחנו להיכנס למשא ומתן, על רכישת החנות הסגורה של "קוט". כעבור שעתיים הוא חזר עם בשורה טובה. "ג'ונתן, המשא ומתן בעיצומו. צ'יפ מוכנה לשלם ל'קוט' חצי מיליון דולר על הסניף, אבל ב'קוט' מסרבים - הם רוצים יותר". רוח רעננה נשבה בריאותי. "עו"ד פיצמן היכנס בבקשה למשא ומתן, תוסיף עוד 100,000 דולר ותנסה לסגור עם 'קוט'. בחברת 'צ'יפ' כנראה החליטו לחסל אותי, לפני שנה הם רכשו מבנה מרוחק, ועכשיו הם מתיימרים לפתוח חנות ממולי, היתה לא תהיה". בקיצור, אדון לוי, במשך שלושה שבועות חברת ההלבשה "קוט" מהתלת בי ובחברת "צ'יפ" והמחיר מאמיר והולך ומאמיר. תכל'ס צ'יפ הייתה מוכנה לסגור על 900,000 דולר ו"קוט" כבר הסכימה. עו"ד פיצמן נבהל ושאל "ג'ונתן מה עושים, סוגרים?" נשמתי עמוקה וחשתי מסוחרר. כבד עליי הסכום, כבד מאד... אין לי רזרבות כאלה... אבל האויבים הללו, אנשי צ'יפ, יעשו הכל כדי למוטט אותי... לא אתן להם. "פיצמן יקירי, סגור עיסקה על מיליון דולר, אין ברירה". בשעות הערב חתמנו על החוזה. יצאתי לרחוב מביט בשמים, כולי שבר כלי. אני צריך את החנות הזו כמו כוסות רוח למת, וחוף מזה לך תביא מיליון דולר, ואני כבר לא בגיל של הלוואות ומשכנתאות. וגם אחרי הרכישה, מה אעשה בחנות ענקית שצריכה שיפוף בעשרות אלפי דולרים... בקיצור בור בלי תחתית. התקשרתי לידידי הצ'נג'ר שיבדוק מה היתרה שלי אצלו... הלא כמעט כל מה שיש לי, זה אצלו. "קרוב למיליון דולר", השיבני. "אוקיי ידידי, קח לך חודש מהיום, אני צריך את הכסף במזומן, בהול! בהול! אנא תתחיל לאסוף לי אותו. תמכור מניות, אגרות-חוב, הכל!!! ישנו סעיף בחוזה שאם אאחר או אתחרט, אקנס ב-10% ממחיר הקנייה, ורק זה חסר לי".

ידידי הצ'נג'ר לא אכזב. יומיים לפני התאריך הנקוב הוא העביר לחשבון הבנק שלי קרוב למיליון דולר. הוצאתי עוד קופת חיסכון קטנה, והכל העברתי לחב' "קוט", והנה עומד לזכותי נכס חסר סיכוי, שאין לי מה לעשות איתו... אבל העיקר שהרחקתי מעליי את המזיק הקרוי חברת המזון צ'יפ. נכון, אין לי כרגע סנט מזומן בכיס, אבל הרחקתי את הדוב ואת האריה... מיסטר לוי, אנו או-טו-טו מסיימים. שבועיים-שלושה אחרי שבוצעה העיסקה, מתקשר אליי עו"ד אברהם פיצמן ומה הוא מעדכן אותי - "ג'ונתן תנשום עמוק..." חשבתי קרה אסון. "ג'ונתן קרה לך נס..." אמר פיצמן, "לפני שעה נודע לי שידידך הצ'נג'ר פשט רגל, הוא עשה כמה עסקאות גרועות ואיומות, במקביל, חצי ממניות הבורסה שרכש צנחו ב-70%-80%, בשורה התחתונה הוא השאיר חובות של עשרות מיליונים לטיפוסים כמות שעשו אותו היתר עיסקא. הלכה העיסקא והלך הכסף", כך עדכן עו"ד פיצמן, וסיכם "יצאת בנס ממכה כלכלית סופנית. תרקוד!!!". התיישבתי רועד כולי מול הקופה, עצמתי את עיני, לפתע הבנתי כמה רחמן וטוב אליי הקב"ה. הוא שלח אליי "אויב אכזר" את חברת המזון צ'יפ שאיימה על פרנסתי... ניהלתי מולה מאבק נדל"ני עיקש, ורכשתי נכס נדל"ני שאין לי צורך בו... אבל בפועל הצלתי את ממוני, עמל של 30 שנים היה יורד לטמיון.

אז תגיד לי אדוני הסופר, חברת צ'יפ היא אויב או אוהב? תעשה לי טובה, תכתוב לקוראים שלך שיפיקו לקחים, כל אחד בינו לבין עצמו, שבצעם מי שנראה מאיים ואויב, אין אוהב גדול ממנו! מה דעתך?

ארה"ב. עיר מפורסמת, שכונת יוקרה יהודית. לפני כשנה נוחתת משם שיחת טלפון מעניינת עם יהודי מבוגר אך חיוני מאד. שלום אדון לוי! "שמי ג'ונתן. ספרך הגיעו עד ליבשת הגדולה, ומטבע הדברים אחד מהם הגיע לידיי. נו, שתהיה בריא, הסיפורים שלך עשו לי טוב על הנשמה, אז חשבתי לעצמי לספר לך סיפור פרטי שיש בצדו מוסר השכל לא רע. אגב, באמת כל הכבוד לך שמספר הפלאפון שלך מופיע בספרים. וכל הכבוד לי, שכבר בחיגו הראשון תפסתי אותך, עם מצב רוח טוב לשמוע סיפור מיהודי קשיש, שיושב עכשיו בצל סוכתו עם נכדיו וניניו, רווה נחת, ומנהל שיחה עם ארץ הקודש. אז ככה, רשום לפניך. לפני קרוב ל-40 שנה אבי ע"ה הוריש לי צרכנייה בגודל בינוני, בשכונת היוקרה שבעיר הגדולה. למעלה מ-2,000 משפחות חרדיות ודתיות מצאו בשכונה את משכנן, והחיים היהודיים תוססים להפליא. ההגירה למקום הולכת ונמשכת, זאת משום אופייה השקט והרוחני. אבא שלי היה סוחר מוצלח, אשר מיגנט לצרכנייה את מרבית תושבי השכונה. אם תשאל למה? אסביר לך. יופי ששאלת, אז ככה, רצו משמים שהצרכנייה שלנו תמוקם בלב השכונה, מוקפת בנייני ענק, ולא הרחק משם גם התבסס לו אתר של וילות יוקרתיות. בוא נסכים שברדיוס של מספר קילומטרים, היינו המרכז הקמעונאי הגדול ביותר, כך שקהל הקונים היה שבוי בידיו. הקופה בחנות צלצלה תמיד, ולא פסקה מלצלצל. מחזור המזומנים וההכנסות החודשיות היו תמיד במצב עליז למדי, מה שאפשר לי לעשות צדקות, אבל בעיקר בסתר. לא רבים מיושבי השכונה העניים ידעו שארגזי המזון הנשלחים אליהם, בעיקר בערבי חגים, מקורם במחסן המצרכים של העסק שלי. שני גבאי צדקה צעירים שמרו את הפרויקט בסוד, וקצרו לעצמם תהילה של בעלי-חסד. אני שמחתי, כי מתן-בסתר-יכפה-אף. **מה שלא סיפרתי לך היא העובדה שהייתי יקרן.** מז'תומרת יקרן? תעריפי המצרכים בחנותי היו יקרים לפחות בכ-20%-30% יותר מכל סופרמרקט אחר. למה? כי למעשה הייתי עסק די בודד שניצל עד תום את עובדת "האין ברירה". היו שחקרו שיניים, אך שילמו מחוסר ברירה. לא תמיד הייתה בידם היכולת לנסוע למרכז העיר ולקנות בזול. אבל כך זה בעסקים. קוראים לזה ניצול הזדמנויות. אקיצר, הרווחתי יפה מאד, לא מתלונן, אבל לא היו לי עיניים גדולות מדי. את רוב רווחי העברתי לידיו של ידיד טוב שלי, צ'נג'ר, חלפן כספים ירא-שמים, שנהג לעסוק בהשקעות אטרקטיביות בבורסות העולם וכולנו סמכנו עליו. היה לנו "היתר עיסקא" ואת הרווחים השארתי אצלו שימשיך להשקיע. בנוסף, לידידי הצ'נג'ר היה גמ"ח גדול להלוואות, והוא עמד לימינם של רבים וטובים. באמת יהודי מורם מעם. לפני כ-20 שנים, עוד לפני שיצאתי לפנסיה, רכשה חברת מזון גדולה, צ'יפ שמה, בניין בן שתי קומות כחצי קילומטר מהצרכנייה שלי, ופתחה במבצע הוזלות. הרגשתי די מאוים, ובמידה מסוימת איבדתי לקוחות, לא הרבה, אבל מספיק כדי שאבחין בצמצום בן מספר אחוזים בהיקף ההכנסות. המרכז המסחרי צ'יפ היה אטרקטיבי ממש, ופה ושם שמעתי לקוחות שלי משוחחים ביניהם על מציאות ומבצעים מצוינים, שכדאי בשבילם להזמין מונית על מנת לרכוש מהם הרבה ובזול. להגיד לך שהורדתי מחירים בעקבות הנגיסה של חברת המזון הגדולה? לא הורדתי! לצרכנייה שלי יש שם טוב, היא נחשבת ואוהדה, ומבחינתי מעשי הצדקה והחסד שעשיתי מיגנו אותי מפני מפולת או בריחה של קונים. הרי הקב"ה זן ומפרנס, ומה לי לדאוג?! תראה ר' לוי אתה סופר ותיק, ומי כמוך יודע שדיבורים מהשפה ולחוץ על ביטחון בהש"ת אין להם הרבה על מה לסמוך. למה? כי ברגע שמושכים לך את השטיח מתחת לרגליים, הביטחון מתאדה ונעלם לו, ואתה מתחיל לרדוף אחרי הרודף. למה אני מתכוון? אז תשמע. חצי שנה אחרי פתיחת הסופרמרקט של חברת צ'יפ הגדולה, קולטות אוזניי שיג ושיח

{ אז נדברו }

פרשת ויקהל פקודי תש"פ | עלון מספר: 457 | לסדר: "אשר פסח על בתי בני ישראל.. ואת בתינו הציל"

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבוק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

"קהילות"

בטלפון:

(מענה ממחשב)

0799-654321

תודה

מראש!!!

כל שותפות

שלכם מחזקת

אז ודורו

ההלו... בתקופה זו אתה מצולם ומונצח לדורות!!!! תחיך מהר..

ללא ספק אנחנו נמצאים כעת בעיצומה של תקופה היסטורית... ומי יודע... מי יודע אם משיח צדקנו לא עומד מאחורי הדלת... מה שבטוח הוא קרוב... קרוב מתמיד...

כבר נכתב כאן בגליון זה: שכל פעם מחדש... כשאני מגיע לליל הסדר ואנחנו מתחילים שוב לספר על סבא שלי שהסכים לצאת ממצרים... ושוב מכוונים עליו את הזום של המצלמה ושוב מתדיינים סביבו כמה יפה מצידו שהוא הסכים לקשור את הכבש למיטה והסכים למול את עצמו... וכמה לא נעים שהוא לא שמע אל משה מקוצר רוח וכו'...

בקיצור: כל פעם שאני שוב חוזר ומשנן את הפרשיות האלו... תמיד אני שואל את עצמי: האם סבא שלי העלה על דעתו באיזה תקופה היסטורית הוא נמצא? האם הוא קלט שכל תנועה שלו כעת מצולמת והולך להיות עליה פרשנויות לדורי דורות? האם הוא חשב לרגע שבמשך אלפי שנים הולכים לצאת רבבות הגדות שכולם ידושו סביבו וידברו עליו ויתארו איך הוא הרגיש ומה הוא עשה ו... וגם מה הוא לא עשה בימים האלו? ?

ברור לי שלא!!! ברור לי שהוא לא העלה על דעתו!!!! אתה יודע למה???

כי אם הוא היה קולט שהוא מצולם... הוא היה קצת יותר מחייך למצלמה!

ו... והוא לא כ"כ חייך... הוא לא שמע אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה... הוא המשיך לעבוד עבודה זרה... וימרו על ים בים סוף... בקיצור: אם הוא היה יודע עד כמה כל המצלמות מכוונות אליו הוא היה מתייחס בצורה קצת אחרת...

אז זהו!!! שאלטער זיידע שלי נוחו עדן... הוא כעת לא הנושא שאמור להטריד אותנו!!!

אבל הנושא שכן אמור להטריד אותנו... זה הנכד שלי... אי שם בעולם הבא... הוא ישב בליל הגאולה!!! גאולת עולמים!!!! **והוא ישאל בדיק את אותה שאלה שאני כעת שואל:** הוא ישאל: אלטער זיידע שלי... שם בקורונה... שם בשנת התש"פ... שזה היה רגע לפני הגאולה... האם הוא קלט באיזו תקופה מכוונת הוא נמצא? האם הוא קלט שהוא מצולם לדורי דורות... האם סבא שלי קלט שמה שיהודים התפללו במשך אלפי שנים ותחזינה עינינו... ואת צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... האם סבא שלי קלט שמדברים עליו? שזה יהיה הוא? ?

והתשובה שלו תהיה: **לא!!! בטוח שלא!!!** ולמה? ? כי אם סבא שלי ידע עד כמה הוא מצולם הוא היה קצת יותר מחייך... הוא לא היה כ"כ דואג... הוא לא היה כ"כ מתלונן ומתמרמר... **ככה יאמר הנכד שלי... והוא יהיה צודק!!! ואת זה אנחנו צריכים לקחת בחשבון...**

האמת היא שתמיד צריך לקחת את זה בחשבון... אבל עכשיו לכל הדעות ולכל השיטות אנחנו נמצאים בתקופה מאוד מאוד חריגה והיסטורית!!! מה שבטוח... שעוד ידברו על התקופה הזו... זה ברור לכולם... אם ככה: אז קח בחשבון ש... מי יודע אולי המשיח עומד מאחורי כתלנו... ואם ככה אז זה לא רק סתם תקופה היסטורית שנוכל לספר עליה לנכדים עלינו... אלא תקופה שהיא החותם של אלפיים שנות גלות שהנכדים שלנו לנצח נצחים הולכים לצחוק עלינו למה לא חייכנו למצלמה... למה לא קבלנו באהבה... למה לא הסתדרנו מול המראה של ספרי המוסר... ואיך לא התכוונו מספיק לקראת גילוי שכינה שקרב ובא...

אם אתה שם לב אני די מסוייג!!! יש לי בעיה... אני לא אוהב את אלו שמתחילים להשתעשע בהוכחות ובגימטריות ובציטוטים שמוכיחים לך שהנה... המשיח הולך לקרות עכשיו... מה אעשה... שיש לי מסמך הרבה יותר חזק ומאמת!!! והוא: שאם אנחנו מאמינים שהמשיח צריך להגיע... זה מסיבה אחת ויחידה: כי ה' הבטיח שהוא יגיע... ואם ה' הבטיח אז הוא יקיים... ולכן המשיח מוכרח להגיע... אז כמובן שברגע שהעולם מאבד את היציבות שלו זה מחזק את התחושה הטבעית שהנה... אולי בדיק עכשיו הולך לקרות... ואי אפשר להתעלם מהתחושה הטבעית הזו והיא נכונה... אבל השאלה העיקרית היא מה עושים עם התחושה הזו? ? לאיפה לוקחים אותה? ? סתם מתרגשים? ? סתם נכנסים להי...? ? לא! אז מה כן? ? ?

לקחת את התחושה הזו למקום של **ראש גדול!!!**

אם משיח הולך להגיע... אז אין מה לקחת ללב פיצ'פקס... גם סבא שלי ברגע שפרעה גזר שתבן לא ינתן לעבדיך ולבנים אומרים לנו עשו... באופן נקודתי זה היה מאוד מרגיז... אבל אם הוא היה פותח ראש גדול ומבין שזה בסה"כ התרגיל האחרון לפני והוצאתי וגאלתי ולקחתי הוא היה לוקח את זה בראש גדול... הוא היה מחייך לקושי ואומר לאבא שבשמים: הנה אתה... אתה לא תתחבא ממני... מצאתי אותך... זו הסתכלות של ראש גדול!!! של אדם שקולט שמשהו גדול רוחש כאן מתחת לפני השטח!!! וכעת די קל לנו לקלוט שמשהו גדול מתבשל מתחת לפני השטח... ו... ולכן... לכן מה? ? לכן תסתכל בראש גדול!!! קח את הדברים בראש גדול!!! לא בראש קטן!!! יש כעת מספיק דברים שבראש קטן הם מלחיצים ומגבילים ומדאיגים... אבל עם ראש גדול אתה נכנס לעולם של תקווה ושמחה... אז שוב... האם המשיח מגיע מחר או מחרתיים אני לא יודע וזה לא כ"כ משנה... אבל זה שהבירה דולקת ודוהרת לאיזשהו יעד גדול... זה שהבירה הדולקת הזו החליפה בזמן האחרון הילוך ומילאה טנק מלא... והיא כעת דוהרת במהירות שיא ליעד... זה ברור!!! מכאן ואילך זה כבר לא כ"כ משנה מתי תאריך ההגעה ליעד... כל מה שנדרש מאיתנו זה לדהור ולדלוק יחד איתה ולהבין שמשהו גדול ששמו משיח שבוודאי יקרה... ולהתאים את עצמנו אליו... ויש!!! יש מה לעשות... **המשך בעמוד 2**

המשיח מגיע, אבל הבית שלנו עדיין הפוך. מהר לסדר את הבית!!!

לך עמי בא בחדריך!!! חבי כמעט רגע...

יהודים יקרים: השמרו לנפשותיכם... אנא... תקפידו על ההוראות... כן... זה לא סוד שיש לנו טבע מרדני כזה ששובר מוסכמות... בפרט אם ההוראות מגיעות ממשרד הבריאות... אז בכלל יש לנו נטיה טבעית לזלזל ולא לחשוש...

אז אנא!!! רצון ה' שניקה את הדברים ברצינות!!!!
כן... כעת סדר היום ולוח הזמנים היהודי מושגתה לפי הוראות החירום שמגיעות כעת... כן!!!! כפשוטו!!!
אז אני לא צריך להגיד לך מה אומרים במערכת הבריאות... אתה לא צריך אותי בשביל זה... אבל אני כן יכול להגיד לך כמה דברים שהם לא אומרים ואת זה צריך לקחת בחשבון: דבר ראשון: צריך לדעת שחוסר זהירות מצידנו הוא ספק חילול ה'!!!
וספק חילול ה' יותר חמור מספק חילול שבת... (כן... חילול שבת מדורג ב"סורים ממרקס ומיתה מכפרת" ואילו חילול ה' אפילו המיתה רק מיתה ממרקת ולא מכפרת ע' יומא פ"ו).

ויש פה חשבון אחד ועוד אחד: אם אנחנו החרדים שאורח החיים שלנו מאוד צפוף ומעורבב... אם בדיוק אנחנו לא נקפיד על ההוראות... זה עלול לגרום חילול שבת... שיעטברו אחוהי הדבקה גבוהים אצל החרדים... וזה חילול ה' נוראי שיכול לפרנס את שונאי ה' ושונאי הדת... אז זהו!!! שביום הבחירות כשראינו שאחוהי ההצבעה אצל החרדים היו נמוכים... צעקנו גיוואלד... למה??? כי צריך לעשות קידוש ה'!! נו נו... מי שלא עשה את הקידוש ה' הזה לפחות עבר בשב ואל תעשה... אבל כאן אם יהיו אחוהי הדבקה גבוהים אצל היראים ושלימים זה חילול ה' נורא... ש... שאם קי"ל שאלחד שוגג ואחד מויד בחילול ה'... אז כאן זה קרוב למזיד... אז אנא!!! קח גם את זה בחשבון... זכור שיש כאן גם ספק חילול ה'.

נקודה נוספת שאולי לא לקחת בחשבון: אם חלילה וחס מחוסר זהירות וציות להוראות יוצר חלילה מצב שיהודי הדביק את חבריו ואותו אחד נפל למשכב... יש כאן מוזיק לא בגרמא אלא בגרמי!!!! שים לב: יש גרמא ויש גרמי!!!! הנשימה שלך והנשימות של רוק שניתזין ממך הם "גירי דיליה"... זה חובל בידיים... ואם חלילה וחס יקרה משהו... אז מי שפשע בשמירה הוא אפילו לא חייב גלות!!!! כי רק רוצח בשגגה יכול להתכפר בגלות אבל מי שהוא קרוב למזיד לא מתכפר בגלות... האם אתה מעוניין לקחת אחריות על כזה איסור???

שים לב: אני לא מדבר כעת על הבריאות שלך!! אני לא מדבר על ה"נשמרתם מאוד לנפשותיכם" שכתוב בסוף ספר יהושע שמשם למיזם להקפיד על הבריאות... את זה כבר משרד הבריאות אומר... אני עכשיו מעמיד אותך מול שיקולים נוספים ש... שאם העסק ח"ו יצא מכלל שליטה אתה בבטיחה... ואתה לא תסלח לעצמך... אני עד היום לא מקנא באותם אלו שדחפו בלווייתו של מרן שבט הלוי זע"א שגררו את הפטירה הטראגית של אותם שני אנשים שנמחצו שם למוות... וצריך לדעת שיש דימוין בין המצב כיום לאז...

אני לא מפחד עליך... לך יש בטחון בה' נניח... לך יש מערכת חיסונית בריאה... ואתם סתם אחד כזה שלא רואה ממטר... אבל הההל... יש פה עוד אנשים חוץ ממך! יש אנשים שעלולים להינזק ממך קשות... אין לך רשות על פי תורה להיות מוזיק שכזה!!!! לכן אנא יהודי יקר:

תקפיד על כל ההוראות!!!! אל תהיה למדן ואל תהיה אויבער חכם... כי כעת זה רצון ה'!!!! בשעת מגיפה צריך להסתגר... לך עמי בא בחדריך... חבי כמעט רגע עד יעבור זעם... נקודה!!!! אין פה מה להבין... ואין פה מה להתחזק!! צריך פשוט להישמע להוראות כי כעת זה רצון ה'!!! אחרי שזה ברור... כעת אפשר להתבונן במה אפשר להתחזק... ומה ה' בא לעורר אותנו... ועל כך בגיליון זה...

כאמור בפתח הגיליון כעת כולם מדברים על המשיח... כן... הלוואי... "איומתי כל שנה אומרת היא השנה הזאת..." עם ישראל המתוק... במקום לפחד ולשקוע בדכאון מכל המצב המגביל הזה... אבל לא... עמ"י תופס את האומנות היהודית ומתמלא תקווה שהנה... אנחנו כבר שומעים פעמי משיח... **אבל!!! תעשו טובה**... אם משיח בדרך אנחנו צריכים גם להיערך בהתאם!! ובהתאם הכוונה בהתאם ל--משיח!! לא בהתאם שאנחנו מחליטים ומעצבים מעצמנו איך שמתחשק לנו... תסלח לי... לא יפה מצדי... אבל אחד הדברים שגרמו לי לגיחוך זה שמישהו אמר לי שיש כאלו ששולחים ברשת את שש הברכות שצריך לברך כשרואים את המשיח... ויש פניה לציבור לשון את זה כדי להיות מוכן...

אוי אוי אוי... שתהיו לי בריאים!!!! זו הבעיה היחידה שלכם...?? המסמך היחיד שעדיין חסר לכם לקראת המשיח זה הברכות שצריך לברך עליו...?? זה היה מצחיק אם זה לא היה עצוב... זה הדבר האחרון שמטריד אותי לקראת משיח... **אתה יודע מה מטריד אותי???**

אותי מטריד החיבור מייל שיש לי בבית שלפי הצורך שלי הסינון שלו הוא ברמה הכמעט הכי גבוהה... שאני כל הזמן מתחבט האם נדרש ממני בכל זאת להתאמץ לעלות לסינון היותר גבוה גם במחיר של כאב ראש וטרטור... אותנו צריך להטריד עוד ס"מ בצניעות... ועוד כמה קווי נייעס שאנחנו עדיין מחוברים אליהם שמדברים שם לשה"ר ורכילות...

כן!!!! זה מאוד מטריד אותי!!! המשיח בבת אחת יופיע "והריחו ביראת ה'!!!!" הוא יהיה נביא יותר גדול ממה רבינו... הוא יראה על כל אחד מה הוא בדיוק ואי אפשר יהיה למרוח... תחשוב: האר"י הקדוש היה יכול לראות על המצח שלך מה חשבת אתמול בלילה... אז המשיח?? אם הוא מחר מגיע... הוא במבט אחד יודע את כל האנשי קשר ששכחתי למחוק אותם ואת כל קישורי הוואצפ שלא הסתפקת להתנתק מהם... והוא גם ידע להגיד לך מה קורה איתך כשאתה נכנס לחדרי חרדים... זה צריך להטריד אותנו הרבה הרבה יותר!!!! אין זמן!!! צריך להזדרז להתחיל להשמיד חומר מפליל ולהתנקות בדקה התשעים ותשע לקראת המשיח... **זה... זה מה שצריך להטריד אותנו בימים האלו!!!!**

תסלח לי... אבל זה מזכיר לי שכשהייתי ילד והגיע היום הראשון של החופש שלפני פסח... קמתי בבוקר מוקדם והלכתי בדריכות למכולת וקניתי את הערכה הזו של הנוצה והכף לבדיקת חמץ... הבאתי את זה לאמא שלי... הנה... קניתי!!! אמא שלי צחקת עלי: אווה... אני רואה שאתה כבר סיימת את ההכנות לפסח... אתה כבר מסודר... הדבר היחיד שהיה חסר לך זה לקנות את הנוצה הזו עם הכף... וזהו... אתה מצידך הרגע הולך לבדיקת חמץ... ההההלו... תראה איך הבית ההההפוך... שום דבר עדיין לא עשוי לפסח...

על אותו משקל בדיוק: המשיח צריך להגיע ואנחנו הפוכים!!!! יש לנו משימות משמעותיות מאוד בבדק הבית שמחכים לנו... יש הררי כביסה שמחכים לניקיון ועזיבת החטא שלנו... יש כמה וכמה החלטות דרמטיות ומכוננות בחיים שמחכות על השלחן והגיע הזמן שנקבל אותם לפני שיהיה מאוחר וזה מה שצריכים לעשות בשביל להתכונן למשיח... ו... ובמקום זה מה אנחנו עסוקים?? בלדעת איזה ברכות לברך?? בלקנות בגדים לכבוד המשיח?? לא!!! האמת היא שזה לא יפה לזלזל!!!! סו"ס יהודים מחכים למשיח וזה דבר מבורך... וטוב שמדברים על זה... אבל ההההלו... לא להישאר שם!!!! בא נתפוס את עצמנו לידים... בא נסתער על מה שבאמת חשוב לעשות!!!! בא נסגור כמה פינות מאוד חשובות שעד היום התחמקנו מהם והנה... עכשיו אנחנו נצמידים לקיר... נכנסים לבידוד... ומבינים שמשיח עוד רגע נוקש בדת... ובשביל מה אנחנו בבידוד אם לא בשביל להעביר את העיניים על הבית שלנו ולבדוק האם הוא מתאים למשיח שוהריחו ביראת ה'...

אני רוצה להגיד לך משפט אחד שכבר נכתב בגיליון זה כמה פעמים: כשהמשיח יגיע... אתה חושב שהוא יעשה משהו מיוחד...?? לא!!!! סליחה שאני מייבש אותך... הוא בסה"כ יעשה את מה שאנחנו היינו צריכים לעשות ולא עשינו... הוא בסה"כ יעשה את הבדק הבית שאנחנו לא הסכמנו לעשות... הוא יתבע מאיתנו להוציא מהבית שלנו כל מיני דברים שידענו שהם לא בסדר ואחרי שנזכרנו מאוחר ולא עשינו את זה לבד... המשיח יעמוד כמו גגנת ויכריח אותנו לעשות שלום אחד עם השני ומחר... ועל הדרך הוא ישאל אותנו: למה לא יכולתם לעשות את זה לבד?? זה מה שלא הייתי רוצה שהמשיח יגיד לי!!!! אני מעדיף להקדים אותו!!! **הרמב"ם מתעקש לומר שהמשיח הוא בן אדם נורמלי**... הוא בסה"כ צדיק מאוד מאוד גדול שעושה כל מה שה' אומר... ועושה!!!! וכשהוא יגיע... הדבר הראשון שהוא יעשה זה לאכול את רצון ה'!!!! התחנה הבאה אח"כ תהיה כל האוונות והמופתים והקביוצ גלויות ובני בית המקדש שלזה אנחנו מצפים ומחכים... אבל זה כבר שלב ב'... כי הדבר הראשון שהמשיח צריך לעשות יעשה זה מה שאותו ליברמן כל היום צווה: מדינת הלכה!!!! כן... אותו עוכר ישראל הוא היחיד שמבין כמה צרות יהיו לו מהמשיח (כן... משא דבר ה' בארץ חדרך- זה משיח שח"ד לאומות העולם ורך לישראל- ספרי... המשיח לא יהיה רך בכל מחיר... איפה שנעשים דברים נגד רצון ה'... זה לא יהיה רך... ממש לא רך... זה יהיה חד'!! חד ונוקב!!)

בקיצור: המשיח באמת מתקרב!!! ויש לנו מה להתכונן בשבילו... קדימה... אין כאן הזמן והמקום לשקוע בהתרגשויות ולהשתעשע בכל מיני סימנים... יש לכל אחד מאיתנו רשימה די ברורה של משימות בבדק הבית מה הוא צריך לעשות בשביל להתאים את עצמו למעמד של קבלת פני משיח... אין לנו הרבה זמן ואי אפשר לדעת מתי זה יקרה... קדימה... זה הזמן!!! אנחנו כעת כמעט בבידוד מוחלט... יושבים בבית ו... ומשועממים... אז זהו!! שאין מה להשתעשע... כמו שאתה מבין שפסח הוא חג מאוד יפה שכולנו אוהבים אותו... אבל בשביל להגיע אליו יש מה לעשות... יש עבודה!! אז אותו דבר משיח!!!! הוא מגיע... הוא מתקרב... כולנו מתרגשים לקראת בואו... אבל זה לא בשביל לבהות בחלל ולשון ברכות שצריך לברך כשהוא יגיע... קדימה... קח דף ועט ותעשה רשימה!!! רשימה של סוד מרע... כל מיני מסמכים שצריך להעלים אותם רגע לפני שהמשיח מגיע... רשימה של עשה טוב... איזה דברים עדיין לא קורים פה... וצריך מהר מהר שזה יקרה לקראת משיח... הנה... הנה הוא בא... מומלץ להקדים אותו...

עצה לחיזוק משותף לכל המשפחה ביחד...

אנחנו בעיצומה של מגיפה!!! כן... כעת העולם הכריז בצורה רשמית שזו נקראת מגיפה... ויש לנו בחז"ל הוראות ברורות כיצד לנהוג במגיפה!!! אז ככה: בזמנו של דוד המלך היו מתים מאה אנשים בכל יום, ואז דוד תיקן מאה ברכות ונעצרה המגיפה...

וכאן לכאורה יש קושיה פשוטה: הרי כידוע!!! מקובלנו שהסיבה מדוע הייתה מגיפה בזמן דוד, זה היה בגלל שעם ישראל התעצלו מלבנות את בית המקדש ולכן קרתה המגיפה... ומתי המגיפה נעצרה?? ברגע שדוד הלך מהר מהר וקנה את מקום המקדש מארוונה היבוסית ואז "ויבן שם דוד מזבח לה' ויעל עולות ושלמים ויעתר ה' לארץ ותעצר המגיפה מעל ישראל"!!!! זאת אומרת: כתוב כאן שמה שלמעשה עצר את המגיפה זו התשתית הראשונית שדוד בנה לבית המקדש... אז מה קורה כאן?? מצד אחד כתוב שמה שעצר את המגיפה זה תקנת מאה ברכות. ומצד שני כתוב: שהתשתית של ביהמ"ק היא זו שעצרה את המגיפה??? אז תכל"ס... מה עצר את המגיפה???

זו שאלה מאוד מעשית היום!!! תכל"ס... מה עוצר מגיפה??

האם להתחזק בבנין בית המקדש או להתחזק במאה ברכות???

מה התשובה?? מה כתוב כאן??

שמאה ברכות ו-- התשתית של ביהמ"ק זה... זה... זה אותו עניין!!!

כן... כבר נכתב כאן כמה פעמים בגיליון זה הזוהר הקדוש שאומר: שמאה ברכות מכוונים כנגד מאה אדני המשכן!!! אדני המשכן הם היו היסודות של המשכן... (מה שנקרא "החומר החזק" שעליו עמד הכבוד של כל המשכן ולכן באמת התורה מאוד מאוד מחשיבה את ה"אדנים"!!! (זה כל הנושא של תחילת פרשת פקודי) האדנים זו התרומה הכי קפדנית שכל ישראל חייבים להיות שותפים בה בשווה... ולמה?? כי זה היסוד שעליו עומד הכל!!!) ומאה ברכות מכוונים כנגד מאה אדנים... ממילא כשהיתה מגיפה בעם ישראל וכל יום היו מתים מאה אנשים... דוד המלך הבין שהסיבה היא בגלל שאין בית המקדש וממילא אין השראת השכינה... נו... אז מה צריך לעשות?? איך מביאים את השכינה שתשרה בינינו ותשמור עלינו??

כעת יש חלוקת עבודה! העבודה מתחלקת לשני חלקים!!!

עם ישראל!!! דוד המלך!!

עם ישראל מצידם מתחילים לברך מאה ברכות!!!! ועם המאה ברכות שלהם הם בונים את היסודות של בית המקדש של מעלה...

ובמקביל!!!! ברגע שהברכות של עם ישראל בונים שם למעלה את היסודות של ביהמ"ק של מעלה!!!! כעת במקביל-- דוד מלכא משיחא מקבל את את הרשות ואת הגושפנקא להתחיל לבנות את היסודות

של בית המקדש של מטה... **וככה ביחד מבטלים את הגזירה!!!!**

עם ישראל עם המאה ברכות שמורידות שפע עליון משמים...

דוד המלך במקביל עם **המאה אדנים** שתוקעים יתד של קדושה בארץ...

ככה ביחד עם ישראל דוד המלך מצליחים להשרות שכינה בארץ וה' פורש את סוכת שלומו על ישראל ומיד מסתלקת המגיפה...

את אותו תהליך בדיוק אנחנו צריכים לעשות כעת!!!

המשיח מסתובב בינינו ויש לו את התפקיד שלו... מה שהוא צריך לעשות... זה כבר לא כ"כ קשור אלינו... זה העניין שלו... המשיח הוא זה שצריך לבנות לנו את היסודות של בית המקדש של מטה!!! והוא מצידו כבר מבוסס עמוק באתר בניה ומחכה ליצוק את היסודות של השראת השכינה ובנין הבית השלישי... דא עקא!!! שאת החומר בניה אנחנו צריכים להביא לו... **ומה החומר בניה שלנו??**

מאה ברכות!!!! מאה מפגשים של קשר וברכה מול אבא שבשמים!!!

אנחנו מצידנו נתחזק במאה ברכות ונשפיע שפע מלמעלה... המשיח במקביל יקבל את הרשות להתחיל ליצוק את המאה אדנים של ביהמ"ק של מטה וכך ביחד נזכה שישב ה' וישכון בתוכנו ויפרוש סוכת שלומו עלינו

בקיצור: זה מה שמוטל עלינו כעת... אנחנו צריכים לספק למשיח את חומר הבניה של בית המקדש השלישי... במה?? במאה ברכות!!!! כן... כעת יש מגיפה שמשתוללת... וצריך בידוד!!! צריך לבנות בידוד!!! צריך לבנות ארבע קירות של חדר יחוד בינינו לבין קודשא בריך הוא... לבנות בית חתנות... ואת המשכן הזה אנחנו צריכים לבנות... איך???

בשיתוף פעולה מנצח... אנחנו נגיש מאה ברכות...

והמשיח במקביל יצוק מאה אדנים... וככה נבנה שטח סטרילי והרמטי ובידודי של "הן עם לבדד ישכון" וככה נציל מהמגיפה...

כעת אני רוצה לסיים ברעיון חמוד... שיכול ליצור אוירה רוחנית וחיונית בבית... וליצור חיזוק משותף ומאחד בין כל בני הבית בכל הגילאים גם יחד... רוצה משהו כזה?? אתה מוכן לנשום נשימה עמוקה ולהסכים קצת להוריד רמה או הילוך בשביל שכולם יהיו בתמונה?? (כן... בשביל בחורים זה ישמע קטנוני וילדותי... וזה באמת לא בשבילם... אתם תשבו בלול ותמשיכו לזלזל במבוגרים האלו שרואים הישג הכי גדול בלהצליח לגשר בין הרמות השונות בבית...) **ובכן:**

סו"ס זה לא סוד שלהתחזק בבת אחת במאה ברכות זה מאוד קשה!! בשבילנו מאה ברכות זה המון!!!!!! ותכל"ס... אי אפשר פחות ממאה ברכות... אם יש לך

רק חמישים ברכות אז יש לך רק חמישים אדנים בבידוד... חמישים אדנים זה רק חצי משכן... זה לא עונה על הדרישות המחמירות של הבידוד... משרד הבריאות לא מאשר כזה בידוד חלקי...

אז מה עושים??? לכן חשבתי... כמו שיש היום תהילים המחולק וחונות הבית המחולק... יש לי רעיון חמוד... סו"ס יש חופש... כל בני הבית נמצאים בבית ומסתובבים סביב עצמם...

תכנסו מטבחון ותחליטו שאנחנו בונים כעת בידוד!!!! בונים משכן!!!

כן... כמו שהסינים בנו בית חולים מבודד תוך עשרה ימים... אז כ"ש ש-לנו בתור יהודים יש אפשרות להקים מידי יום משכן מבודד שישמור עלינו... וכל בני המשפחה נוטלים חלק בבניה...

ובכן: אתה לוקח כעת דף גדול גדול!!! ומשרטט תמונה אווירית של המשכן!!! מאוד פשוט לשרטט את זה... אתה פשוט משרטט ארבעים אדנים בצד צפון-כלומר: ארבעים ריבועים אחד מתחת השני... וכנגדו אתה משרטט עוד ארבעים אדנים בצד דרום... (כידוע: "שני אדנים תחת הקרש האחד", והיות ובצד צפון ודרום היו עשרים קרשים, אזי בכל צד יש גם ארבעים אדנים)

עכשיו: בצד מזרח אתה משרטט עוד ששה עשר אדנים (על משקל שמונה קרשים) ואז באמצע ההיכל אתה משרטט ארבעה אדנים בשביל הפרוכת שמבדילה בין קודש לקודש"ק (רש"י פקודי ל"ח כ"ז) והנה לך מאה אדנים!!!! **עד כאן ברוך???** עכשיו: בכל קוביה כזו... בכל אדן וריבוע כזה יש מקום לכתוב... אתה כותב בו ברכה אחת ממאה ברכות!!! לפי איזה סדר שאתה רוצה... נניח שאתה הולך לפי הסדר של הבוקר... אז על האדן הראשון אתה כותב: על נטילת ידים... על זה שתחתיו: אשר יצר... וזה שתחתיו: אלוקי, נשמה, וכן הלאה... כעת אתה מגיש את המפה האדריכלית מול בני המשפחה הקבלנים היקרים (מגיל חינוך ואילך) וכעת בבקשה: מי לוקח!!!!!! מה לוקח!!!! כל אחד מבני המשפחה צריך לקחת לעצמו כמות מסוימת של אדנים וברכות שאת זה הוא בונה...

לדוגמא: נניח אנחנו עכשיו נמצאים ברוח צפון... יש כאן ארבעים אדנים... יענקי החליט לקחת את העשרים ואחד אדנים של צד צפון... שזה אומר כל ברכות השחר... אמא לקחה על עצמה את התשע עשרה אדנים שמתחתיו שזה שמונה עשרה של שחרית... חני לקחה את השתים עשרה אדנים של רוח מזרח שזה ארוחת בוקר וערב (בכל ארוחה יש שש ברכות) וכן הלאה וכן הלאה... וכל אחד מבני המשפחה צריך לציין את שמו איזה אדן וכמה אדנים הוא לוקח לעצמו... מה שבטוח!!!! בימים אלו... כל יום, כל בני המשפחה צריכים במאמץ משותף **להתחלק** ביחד במאה ברכות בכוונה!!! מהבית שלנו צריכים מידי יום לצאת מאה ברכות בכוונה ויהי מה... ושוב... אנחנו מחלקים את זה לפי העניין... אני לא נכנס כעת ל"פוליטיקות הפנימיות" בבית איך תחלקו את זה... האם לפי רוחות של המשכן או לפי ברכות או לפי שעות ביום... זה לא עניין שלי... סו"ס זה המשכן הפרטי שלכם מול הקב"ה... אסור לי להיכנס לבידוד שלכם... מה שבטוח!!!! מהבית שלנו חייב לצאת מידי

היא כח בלתי מוגבל... רק תתן לה על מי להיתפס והיא נתפסת בלי שום גבול... קורונה זה לא ממחטות נייר... ממחטות נייר בשלב מסוים אוזלות מהמדפים... כי נגמרה התכולה... אבל קורונה??? האם יכול להיות שפתאום התכולה של הקורונה תגמר??? האם יש סיכוי שפתאום מאגר הנשק של הקורונה יחלש... ופתאום יסתובב איזה חולה קורונה והוא כבר לא ידיבך כי... כי זהו... הצבא של הקורונה נחלש... יש כזה דבר???

לא!!! כלולו מבינים שהקללה הזו היא אינסופית!! יש קללה בלתי מוגבלת של... של קורונה... רק תתן לה על מה להיתפס והיא נתפסת... אז הנה!!! להבדיל בין הרע לטוב... מדה טובה מרובה... יש אצל הקב"ה **בריכה** אינסופית של חן וחסד ורחמים ורווח הצלה והצלחה ברכה וישועה נחמה פרנסה וכלכלה ורחמים וחיים ושלוה וכל טוב ומכל טוב... רק תתן לה על מה להיתפס... רק תפתח לה עוד צינור ועוד צינור... בשביל זה יש לנו מאה ברכות... לכל יהודי יש מגמה והספק ליצור עוד מאה הדבקיות חדשות בעולם!!! יהודי מנצל כל כוס מים וכל פיסטוק וכל תפוח בשביל להדביק אותו באור פני מלך חיים וליצור דרכו עוד צינור של שפע אלוהי... שאתה ברכת וסיימת... אבל הצינור הזה ממשיך להשפיע ולהדביק הלאה... **נו... יש גבול לבריכה והברכה הזו???**

אז הנה!!!! הקורונה הועילה משהו... אתה כבר מסוגל להבין מה זה הבריכה הזו שנקראת ברכה!!! יתן ה' ועם מאה ברכות נזכה להתגבר על הקורונה... נזכה ליצור הדבקה חיובית של אור פני מלך חיים והשגחה פרטית שיחמול ה' על מעשיו וינחם כרוב חסדיו

ועד אז אנחנו בבניה!!! אנחנו כעת יוצקים את אדני המקדש בקשר היומיומי שאנחנו יוצרים עם הקב"ה מאה ברכות ביום...

מי יודע מה ילד יום... הרי משיח צריך להגיע יום אחד... ואנחנו מחכים לו כל יום שיבא... ומי יודע... אולי זה מאוד מאוד קרוב... סו"ס בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל... אגב: סתם הערה כללית: הורים יקרים!!!! אחרי שגלגלה ההשגחה העליונה ועכשיו התחיל ה"חופש" כאילו זה ערב פסח... תדעו לכם שבזמן שביהמ"ק היה קיים באמת כעת זה היה ערב פסח... ואתה יודע למה?? כי אצלנו... בגלות... העבודות לפסח הם צמודות לפסח... אנחנו מנקים את הבית עד ליל בדיקת חמץ... אל תשכח שבזמן שבית המקדש היה קיים את כל זה היה צריך לקחת שבועיים אחורה!!! כי בשמונים אחוז מבתי ישראל לא היו בודקים את החמץ בליל י"ד בניסן... ממש לא... אל תשכח שאנחנו צריכים לעלות לירושלים וצריך לפרוש בטהרה וצריכים להזות ג' וד'... ממילא ברוב רוב בתי ישראל הניקיונות לפסח היו מוקדמות לכה"פ בשבוע ימים... ובדיקת החמץ הייתה נעשית ביום ה' או ו' בניסן!!! זהו... הבית נקי לפסח... כל חמירא וחמיעא... ו... והחוצה... יוצאים מהבית לירושלים... כדי שעד יום י"ד כולם יהיו טהורים לגמרי מטומאת מת!!! ממילא מי יודע... אולי הקב"ה מכין לנו הפתעה בחודש ניסן הקרוב... ממילא אין זמן לחלוש!!! תתחילו כבר עכשיו לעבוד לפסח!!! יש לנו שבוע אחד פחות!!!

אבל יש כמובן את ההבנה היותר פנימית מה זה ברכה... ובקצרה: צריך לדעת שיש הבדל בין ברכה ל-- הודאה!!! ברכה זה לא הודאה!! ממש לא!! למה??? מה ההבדל בין ברכה להודאה???

בהודאה אני מודה לה' על **העבר**... על משהו שהוא נתן לי... ואילו בברכה אני מדבר על **הווה**!!! אני מברך!!! אני כעת בברכה שלי ובייחוס שאני מייחס את התפוח הזה לאתה ה' שבורא פרי העץ... כעת- בברכה שלי זה אני פותח צינור נוסף של שפע מהבריכה!!!! ממקור הבריכה והשפע האינסופי של ה'... **סליחה על הדוגמא המאוד לא מוצלחת:** אבל מה נעשה שזו הדוגמא שהכי מובנת ומוחשית כעת:

אם כעת יש נניח חולה קורונה אחד בלבד בכל בני ברק!!!! ויש נניח עשרה אנשים שהיו איתו במגע... אז כל אחד שהיה איתו במגע והמשיך לדרכו... כל אחד כזה הוא צינור נוסף של קורונה... הוא מעביר את הקורונה הלאה והלאה וככה הוא עלול ח"ו להדביק רבבות...

דווקא אותו אחד- אותו צינור... יתכן שהוא בעצמו בכלל לא נדבק! אבל הוא צינור... אותו דבר תפוח!!!! תפוח זה בסה"כ תפוח... לא פחות ולא יותר... אבל היות והתפוח הזה הוא אלוהי!!! היות והוא מעשיו ידיו של הקב"ה!!! אז הוא "נשא" של אלוקות... כשאני מגיע לאכול אותו... אם אני מברך ומייחס את התפוח הזה לקב"ה... ע"י הברכה שלי נפתח פה צינור של שפע אלוהי!!! השפע הזה עובר **דרך** התפוח... זה לא התפוח... אלא זה שפע אינסופי שעובר דרכו... ושוב: להבדיל: בן אדם שהיה בקירבת מי שחולה קורונה... זה לא אומר בהכרח שהוא חולה קורונה... הוא בסה"כ צינור!!!! הוא צינור שמעביר קורונה... וזה לא צחוק... הצינור הקטן הזה יכול להדביק את כל המדינה כולה... זה בדיוק הרעיון!!! כל תפוח וכל כוס מים הוא אלוהי!!!! סו"ס ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם!! אתה בראת את הכוס מים זהו!!!! אם אני אדם ארצי ומנותק אני יכול לשתות את הכוס מים זהו וזהו... כאן זה מתחיל וכאן זה נגמר... אבל באותה מידה אם אני יהודי ואני "נשא" אלוקות... יש לי אפשרות לקחת את הכוס מים זהו ולעשות ממנה צינור של שפע!!!! ואני מברך וממשיך דרך הכוס הזה שפע של רצון של ה' להתחבר עם העולם ולהשגיח עליו! אני כעת שותה כוס של ברכה!!! יש פה מים שנאמר עליהם שהם מגיעים מה'... מים שמגיעים מה' יש לזה השפעה... **כן... מידה טובה מרובה**... אם טיפת רוק של חולה קורונה יכולה להיות בור המתגלגל ולהדביק אלפי אנשים ואחריתם מי ישרנו... **אז תחשוב מה יכול לעשות כוס מים אלוהי!!!** מה יכול לעשות כוס מים שהוא קיבל פלומבא של ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם... כזה כוס מים יכולה לרפאות את כל חולי הקורונה וכן הלאה וכן הלאה...

אגב: יש כאלו שמאוד מסתבכים עם המילה ברכה!!! כי כידוע ברכה זה מלשון בריכה... ובריכה הכוונה היא מקור שפע בלתי מוגבל... ויש כאלו שזה נראה להם מושגים מופשטים בעיניי בריכה עליונה...

אבל לדאבונו הרב כשאנחנו עומדים כעת מול הקללה הזו ששמה קורונה... פתאום מאוד קל להבין מה זה ברכה!!! אני שואל אותך: כמה כח יש לקורונה??? מה ההיקף של המאגר נשק שלה??? מה הקנה מידה? מה התשובה? אין!!! אין קנה מידה!!!

יום מאה אדנים ומאה ברכות חזקים ונצחיים שיעמידו לנו משכן של בידוד ושמירה מה'...

מידי ערב בונים תכניה למחר... כל אחד מבני הבית מקבל רשימה מסודרת איזה ברכות הוא צריך מחר לברך בכוונה... (מומלץ לגוון...) **עכשיו: היות וכנראה יהיו פשלות... בטח יהיה... כן...** יענקי שקיבל על עצמו לכון בשמונה ברכות הראשונות של שמו"ע... הוא מאוד קיוה שזה ילך לו... אבל דא עקא שכבר מ"אתה קדוש" ואילך הוא התחיל להמריא... והוא הפסיד את השש אדנים שלו... ואי אפשר לסיים את היום הזה בלי לסגור את הפינות האלו... אתה לא יכול להשאיר את הראש של יעקב אבינו בלי כל המאה האדנים והברכות המלוכדות שהוא שם מראשותיו שהם שומרות עליו מהקורונה... אז מה עושים???

הרי עם כל הרצון הטוב... יש פשלות ויהיו פשלות...

אז בשביל זה מידי ערב עושים בבית כעין "אזכרה..." ומתיישבים כולם ביחד מול שלחן עם קצת מזונות, חמוציות, בטנים, ושתייה, (ואולי גם "עצי" ו"עשבי" ו"מיני" להגדיל השמחה...) וכעת עושים סעודת... איזה סעודת...?? סעודת אמנים? לא!!! לא אמנים... אלא סעודת ברכות... כל אחד מקבל הזדמנות לברך עוד איזה שש שבע או שמונה ברכות בכוונה כדי להשלים את הפשלות של אותו יום (מזונות, העץ, אדמה, שהכל, על המחיה, בורא נפשות, ואל תשכח גם כמה אשר יצר) לא יזיק אם גם כולם יענו אמן בכוונה... אבל החיזוק שלנו עכשיו הוא בברכות!!!! אנחנו עכשיו צריכים להיות בבידוד!! אנחנו רוצים לבנות משכן מבודד עם ה'!!!

עכשיו: במילים קצרות: מה לכונן???

אז אני אגיד לך את האמת!!! בימים אלו שתי המילים שהכי תופסים אותי בברכה זה "מלך העולם"!!! כן... אני אפילו לא שם לב... מאה פעמים ביום אני אומר שה' הוא מלך העולם!!! (לא מדויק... סו"ס יש ברכות שהם סמוכות לחברתה... אבל בעיקרון) עכ"פ בימים אלו אנחנו עומדים מול מציאות של "ושח גבהות האדם ושפל רום אנשים ונשגב ה' לבדו ביום ההוא", הקב"ה מתגלה שרק הוא מנהל את העולם!!! רק הוא יכול באמת לעצור את המגיפה הזו! ולנו לא נותר אלא להגיש את ה"כתר" ולומר לקב"ה... הנה... אתה הוא מלך העולם... אז אנא... תושיע אותנו!! כלומר: הסיבה שיש כעת מגיפה... כי עולם כמנהגו נוהג... והעולם הגדול והחזק בטוח שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה... ולכן הקב"ה השאיר את העולם עם איזה קורונה קטנה... קדימה... נראה אתכם מסתדרים איתה... ואנחנו פה!!!! בשביל לגשת לקב"ה מאה פעמים ביום ולומר לו: לא רבש"ע!!! אתה הוא מלך העולם!!! תחזור אלינו... תפרוש סוכת שלומך עלינו... זה ההרגש הפשוט ביותר!!! איך ברכה יכולה למנוע מגיפה... ואיך ברכה יכולה לבנות משכן...

למען לא נבוש... – מושגים בסיסיים בהלכה.

נס שאנחנו יהודים!!! יש לנו תורה!! יש לנו הוראות ברורות מה צריך לעשות ואיך צריך לנהוג בשעת מוגיפה... יש מאמרי חז"ל רבים... וכעת נתמקד בדברים היותר מוכרים ומקובלים...

אז מה שכולנו יודעים, זה את הגמ' במנחות המפורסמת שמלאך פגש את ר' קטינא שהלך בבגד שלא חייב בציצית... שאל המלאך את ר' קטינא: מה עם מצוות ציצית?? ר' קטינא התפלא ושאל את המלאך: וכי אתה מענישים בן אדם שלא מחייב את עצמו בעשה?? הרי זה לא שאני עובר על מצוות עשה... אני בסה"כ הולך עם בגד שלא חייב בציצית... ענה לו המלאך: בעידן ריתחא אנחנו מענישים לא רק את מי שעובר על עשה!!! אלא גם מי שהיה יכול בקלות לקיים עשה ולא קיים... הנה... כמו ציצית... וכאן!!! בשורת גמ' הו' נולד המושג שקוראים לו טלית קטן ואפילו נוהרים שלא נוהגים ללבוש היום טלית קטן ומתחיל מהמשפט הזה הלכת ד' אמות בלי ציצית... מתחיל מהמשפט הזה שהמלאך הזהיר את ר' קטינא... תדע לך: שבעידן ריתחא זה מסוכן!!!! אז הנה... כעת אנחנו נמצאים בעיצומם של ימי ריתחא... וצריך להתחזק בייתר שאת במצוות ציצית... אבל לא דווקא!!! מצוות ציצית היא אמנם מצווה שיש בה שמירה מיוחדת... אבל יש פה גם רעיון יותר כללי... נדרש ריתחא נדרש מאיתנו לעשות לפנים משורת הדין!!! **לא להתחמק ממצוות!**

אז מי שיש לו מה להתחזק במצוות ציצית... אז שיתחזק בציצית... אבל יש עוד כמה וכמה מצוות שיש לנו אפשרות לבצע עקיפה ולהתחמק מהם... וכעת לא!!! לא לעשות כאלו דברים!!! זה מה שנקרא לשמור על הוראות משרד הבריאות של היהדות! בעידן ריתחא לא מקילים ראש בכל מצוה נוספת שיכולה להיות פרקליט טוב... זה יכול להתבטא בכל מיני נושאים של גזל וישרות שאפשר לעשות עקיפה ולקממן... וכעת בעידן ריתחא אני מחליט להיות ישראלי וישרוני!!! להיות ישר... לא להיות קומבינטור... זה יכול להיות בנושא של תרומות ומעשרות והכי הכי: בכבוד הורים... שאני כמובן צודק בטענות שלי... או בכל מיני ויכוחים פנימיים שהצדק בוודאי איתי אבל בעידן ריתחא שצריך רחמים שמים... מומלץ לבקש שלום ורפואה... והאמת היא שזה כבר נושא אחר בפ"ע... מה שנקרא "המעביר על מידותיו מעבירין על כל פשעיו"

נקודה נוספת: זה ישמע לך מציחק... **אבל להתפלל שלא לחלות!!!** כן... הגמ' בשבת (לב). אומרת: אמר ר' יצחק בריה דר' יהודה: לעולם יתפלל אדם שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות והיפטר... יש כאלו שזוכרים להתפלל רק על חולים!!! והם שוכחים שצריך התפילה צריכה להיות על הבריאים!!! עיני כולנו נשואות ודאגות למספר הרב של החולים שלדאבוננו מתעצבן כל כמה שעות... צריך להתפלל מעומק לב שיבריא... אבל יותר מזה להתפלל שכל מי שבריא שלא יחלה ולא ידבק! ו. וכמובן תתפלל על עצמך!!!! כל זמן שאדם בריא הוא יכול להתפלל על עצמו... ואילו אח"כ יש בחינה מסוימת של אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים (אגב: זה לא לגמרי ברור... סו"ס עיין רש"י וירא פ"ט פסוק י"ז וקשה מברכות ד:)

ועוד מילה אחת... ממש בימים אלו במסגרת לימוד דף היומי הגמ' מדברת את התנועות וההופעה כיצד לגשת לתפילה!!! אומרת (שבת י:). אמר רב אשי: ראיתי את רב כהנא בתפילתו, כשהיה צער בעולם הוא היה מוריד את גלימתו החשובה שלא יראה כחשוך, ו"חובק ידו באצבעותיו כאדם המצטער מאימת רבו" ומתפלל, אמר: כעבדא קמיה מריה (עבד לפני רבו) ואילו כשהיה שלום בעולם, הוא היה מתלבש לכבוד התפילה בבגדים חשובים ומתעטף ומתפלל, אמר: "הכון לקראת אלוהים ישראל",

טמון כאן תפיסה וגישה כללית איך לגשת לתפילה בימים אלו!!! אצלנו זה לא מוכרח להתבטא במעשים האלו... אבל כן לקלוט שזה סוג מנבא הגישה איך להתפלל... ממקום של צער ותחנונים...

אתה ה'... שהקטירו לפניך את קטורת הסמים בשעת מגיפה... אנא ה'!!!!

אין ברירה!!! בימים אלו שמגיפה משתוללת... אין לנו אלא להשתמש בעצה שמלאך המוות בכבודו ובעצמו גילה למשה רבינו איך עוצרים מגיפה... ע"י אמירת הקטורת!!! אז להגיד קטורת אנחנו כבר אומרים... אבל זה לא מספיק!!! צריך להבין... לכן לצורך העניין השבוע נדבר על הקטורת הקטורת... והיי רצון שעסק תורה זה יהיה לכלל ישראל לישועה ולעצור את המגיפה... (שים לב: בתפילה אנו בעיקר מתמקדים בפיטום הקטורת! בעשיית "חומר" הקטורת! אבל אני כעת לא אדבר על זה... אלא על עצם הקטורת הקטורת בבוקר בין הערביים... לכאורה אין לחלק.)

כן... זה היום שלנו!!!! היום של הבית אב שלנו!!! התרגשות גדולה... כל המשפחה המורחבת מהבית אב השלישי של משמרת שכניה... כולנו התכנסנו כאן... זה יום ההקרבה המיוחד שלנו בחצי שנה הזו!!!

אחד מהנושאים הדרמטיים והמרגשים הוא מי יזכה!!! מי יזכה בעבודות הציבור... במשך היום לכולנו יש הרבה עבודה... אבל בבוקר יש את עבודת התמיד והקטורת ובזה אין אחד שלא רוצה לזכות להיות השליח שמקריב קרבן בשביל כסכנכל כלל ישראל... והנה... כעת הגיע הפייס השלישי... הממונה קורא בקול: חדשים לקטורת יבואו ויפסו!!! (רק חדשים... רק מי שאף פעם לא זכה בקטורת... כי מי שזכה צריך לאפשר למי שעדיין לא זכה) ומאוד מעניין מי יזכה... עמדנו בעיגול... הממונה לקח מצנפת מראש אחד... (זה בסדר... הפייס הוא בחצי החול של לשכת הגזית ולא בחצי הקודש... כי בחצי קודש לא מתאים שנהן יעמוד בלי מצנפת)... ו... והתחיל למנות... והופה!!! זכה! מי זכה??? אוהו... ר' ירמיה כהנא... איזה יופי... כולם שמחים בשבילו... כולם מפרגנים לו... ר' ירמיה הוא גם עובד ה' מופלג וגם ביתו ריקם... כולנו רוצים שהוא יעשיר... הנוי והעושר יפה לחכמים... (מה אתה חושב... כל אחד שזכה בקטורת מיד מסומן בלורד במאגר של התני"ס של הישיבות ושל המצילגים הקרובים... בטה... הוא הולך להיות עשיר...) רגע רגע... ומי עומד לימינו??? החברותא שלו ר' יונדב... כן... בכל קטורת יש שנים שזוכים... יש את ר' ירמיה שזכה בקטורת... ויש את זה שעומד לימינו שהוא זוכה במחתה של הקטורת!!! ר' ירמיה ור' יונדב הנאהבים והנעימים בבית המדרש... וגם בבית המקדש לא נפרדו... גם בפייס הם עמדו אחד ליד השני... טוב... כעת... בדקות הקרובות דרכיהם נפרדים... ר' ירמיה כעת הולך לכיוון בית אבטינס לקבל את הקטורת... ואילו ר' יונדב פונה כעת לכיוון מזבח החיצון... כן... יש דין מיוחד שהגחלים שעליהם מקטירים את הקטורת במזבח הפנימי... הרי הגחלים צריכים להגיע דווקא ממזבח החיצון... לכן במזבח החיצון יש מערכה אחת גדולה שעליה מקטירים את כל הקרבנות, אבל יש מערכה שניה של קטורת!!! עכ"פ הלוי הממונה ניגש לר' יונדב והגיש לו את מחתת הכסף!!!! (כן... מחתת כסף זה כלי דניר במקדש... כי כמעט כל הכלים שבמקדש הם מזהב... ורק המחתה הזו (ועוד אחת של תרה"ד) שהיא מכסף... ולמה?? כי היות והוא צריך לחתות בגחלים וזה גורם לשחיקה של החומר... אז התורה חסה על ממונם של ישראל ולכן לשם שינוי המחתה הזו היא של כסף ולא של זהב)... ר' יונדב עלה לראש המזבח... והנה... אתה רואה?? המדורה הקטנה כאן משמאל... זה מערכה שניה של קטורת!!! שים לב שהיא מכוונת כנגד פתח ההיכל!!! (כן כתוב בקטורת של יוה"כ "ולקח מלא המחתה גחלי אש מעל המזבח מלפני ה'") אבל!!! אל תשכח שכל פניות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין... אז אי אפשר מיד לפנות שמאלה... לכן ר' יונדב עושה סיבוב מאה אמה... הוא פונה דרך ימין... ומקיף את כל המזבח עד שהגיע לקרן מערבית דרומית שם הוא חתה... **והנה כעת הוא יורד!!!** ושבו!!! ממתין לו הלוי... אותו לוי שנתן לו את המחתת הכסף... כעת הוא מגיש מחתת זהב!!! (כן... אנחנו לא מוותרים... אין כזה דבר להיכנס להיכל עם מחתת כסף... זה לא מתאים... ברור שזהב!!! רק מה? בזמן החתה התורה חסה על ממונם של ישראל... אז נתנו לו לחתות במחתת הכסף... אבל עכשיו לאחר החתה... אנחנו מגישים לו מחתת זהב) והוא כעת מערה את הגחלים ממחתת הכסף למחתת הזהב...

טוב!!!! עד כאן דברנו על ר' יונדב... אל תשכח שהוא עדיין לא הזוכה העיקרי!!! הוא בסה"כ זכה במחתה... הזוכה העיקרי הוא ר' ירמיה... לבנתיים... בשעה שהחברותא ר' יונדב עלה למזבח וירד עם המחתה... באותה שעה ר' ירמיה הלך לכיוון לשכת בית אבטינס... משם יצא הלוי והגיש לו בזהירות כלי זהב סגור שנקרא "בזך"!! בתוך הכלי הזה יש אוצר יקר מפז!!! בתוכו יש חצי מנה של אבקת הקטורת!!! הגישו לר' ירמיה כף זהב... והוא הניח את הבזך בתוך הכף זהב... (הכף הזו היא כמו גוש שבתוכו בזך הקטורת)

ר' ירמיה עם הכף!!!! ור' יונדב עם המחתה!! כעת שניהם נפגשו... אבל רגע... חכה ר' יונדב... ר' ירמיה צריך רגע לעלות עם הקטורת למזבח החיצון... לא... אל תבהל... ר' ירמיה לא התבלבל... הוא זוכר שאת הקטורת מקטירים במזבח הפנימי ולא במזבח החיצון... (האחרון שהקטיר קטורת ע"ג מזבח החיצון זה הנשיאים בהקמת המשכן) רק מה?? כתוב בתורה: על כל קרבן תקריב מלח!! ומסמילא גם קטורת טעונה מלח... ואחד מג' מקומות שיש מלח זה בסוף הכבש... לכן ר' ירמיה עולה לשם... פותח בזהירות גדולה את הבזך... מפזר קצת מלח ע"ג אבקת הקטורת... סוגר... ויורד!!! הנה... הגיע הרגע הגדול!!! כעת ר' ירמיה ור' יונדב... שניהם מתחילים לצעוד את העשרים ושתיים אמה ש... ש... שבין האולם ולמזבח... (חיימקה הבן הצעיר של ר' ירמיה מהלך כעת מאחוריו... עוד מעט אני אסביר לך למח... מה שכן... הסיבה שדווקא הוא מכל הבנים של ר' ירמיה כי הוא סיים את המסכת בסוף הזמן... ור' ירמיה הבטיח לו בתור מחווה שאם אזכה בקטורת אתה תהיה "אהוב או קרוב" שנכנס עמו.)

כעת!!! באותם שמונה שניות שר' ירמיה ור' יונדב צועדים שם!!!! כהן אחד זורק את המגרפה... המגרפה זה כלי נגינה שיש לו קול אאאדיר... אין אדם שומע קול חבירו בירושלים מקול המגרפה... ברגע שנשמע קולה של המגרפה... בית המקדש כולו נכנס לחרדת אלוקים!!!! המגרפה זה כמו צלצל שאומר לכל אחד במשבצת שלו לאיזה כיתה הוא צריך להיכנס (כהן ששומע את קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסים להשתחוות והוא רץ ובא... בן לוי ששומע את קולה יודע שאחיו נכנסים לדבר בשיר והוא רץ ובא... וראש המשמר ממעמיד את הטמאים בשער המזרח ואמ"ל... עכ"פ בכל ירושלים... כולם יודעים שכעת עת רצון וזה הזמן להתפלל על הקורונה שלא תתפשט) לבנתיים ר' ירמיה ור' יונדב עולים במעלות האולם... **ונכנסו!!! ונבלעו בתוך ההיכל**... הגיעו עד מזבח הפנימי... כעת הגיע תורו של ר' יונדב... הוא מערה את כל הגחלים שיש במחתה... מערה אותם על טהרו של המזבח... משתחוה ויוצא!!! (שכחתי להזכיר שזה שזכה בדיון מזבח הפנימי של אתמול... רץ מהר לפניו ונטול את הטני והשתחוה ויצא) ואז אם שמת לב... בסוגריים כתבתי שחיימקה בנו של ר' ירמיה גם נכנס... כן... כעת ר' ירמיה מגיש את הבזך לבנו... ר' ירמיה פותח את מלא חפניו... וחיימקה מערה את תכולת האבקה של קטורת לתוך מלא חפניו של אביו ר' ירמיה... ו... ויוצא מהר מהר... כעת ר' ירמיה עומד עם הקטורת שנמצאת במלא חפניו!!! והוא ממתין...

בשניות אלו אנחנו מחכים בסבלנות עד שגם חיימקה... וגם ר' יונדב... שניהם יצאו מההיכל... ולא רק מההיכל... אלא שיתרחקו מבין האולם ולמזבח... הלוי הממונה מוודא שאין אף אחד... ש... שקט... אף אחד לא נמצא לא בהיכל... ולא בין האולם ולמזבח... (כן!!! קטורת צריכה לכפר על לשון הרע שבחשאי... לכן היא צריכה להיות דבר שבחשאי... זהו?? כולם פרשו מבין האולם ולמזבח... כעת הממונה מכריז בקול גדול: הקטרת!!!! באותו רגע ר' ירמיה מתחיל לפזר את הגחלים ע"ג הקטורת... כן... הידיים קצת רועדות מהתרגשות... אבל חזקתו של נין אהרן שמלמד שלא שינה... התמלא הבית עשן ור' ירמיה יצא... וכעת כל הכהנים נכנסים להשתחוות...

יהי רצון שיהיה לימוד עסק קטורת זה כפרה לישראל ותעצר המגיפה!!!! תיכון תפילתי קטורת לפניך...

ה' מזמין מאיתנו חדר יחוד!!!

הנקודה העיקרית שבימים האחרונים מהלכת עלינו אימים זה הסגר!! והעוצר!! והבידוד שהולך ומתהדק סביבנו. זה נותן תחושת מחנק... **וצריך לחשוב ביחד איך לקחת את זה בצורה הנכונה**... ועוד יותר נכון: מה ה' רוצה איתנו בסנקציות המבודדות האלו? בא נעזוב כעת את הקורונה. אנו כעת מדברים על אנשים בריאים ושלמים כן ירבו ש... שכל הגזירה הזו מסתכמת אצלם בהגבלה של הבידוד...

הנושא פה זועק: **צניעות!!!!** ה' מזמין מאיתנו **צניעות!!!!**

(לא... לא צניעות של גנים... לא!!! לא הצניעות של הראש קטן של דורנו שחושבים שצניעות זה משהו שיש לעזרת הנשים ולתקנון הצניעות... לא!!! אני מדבר על צניעות אחרת לגמרי... סליחה... לא אחרת!! אלא רובד האמיתי של המושג צניעות שבדורנו לא כ"כ קולטים מהוו!!! ובכן: ה' רוצה צניעות!!!! **מה זה צניעות???** אז כידוע: **צניעות זו פנימיות!!!!** הרעיון של צניעות היא שמה שיש לך... שיגיע מבפנים!!! שיהיה שמור מבפנים... אם יש לך ערכים רוחניים אז שהם יגיעו ממקום פנימי שלא כל רוח סערה תוכל להעיף אותם אל הבליית נודע... ואין לך מושג עד כמה יש לנו להתקדם בנושא הזה...

אצלי זה לא חכמה... אני בעיקר פוגש את זה מהרקע הצפוני שלי... כשהייתי בחור בק. אתא הייתי יושב שם בבית הכנסת ולומד בהתמדה כמו בחור ישיבה קלאסי... והיו שם כמה יהודים שהיו מאוד מכבדים אותי... אחד מהם כל הזמן היה משנן לי: **אתה!!! אתה מחזיק את העולם!!!** כן... היות מדרש כבר חצי חשוק... כולם הלכו הבייתה... ואתה ממשיך לשבת וללמוד תורה... אז אתה מחזיק את העולם... הוא היה אומר את זה מכל הלב **וקבלתי את זה!!! כי זה אמת!!! זה נכון!!! מה שכבר נכון!!!** וזה גרם לי לקום עוד יותר מוקדם בבוקר... ולהגיע לבית מדרש בשש וחצי בבוקר ולפתוח את הבית מדרש כי תשמע... מי יחזיק את העולם... והנה!!! יום אחד ממש בטעות נפלתי לבני ברק ואז פתאום קלטתי איה יתוש אני... רק כנכסתי לבית מדרש ואני רואה באחד עשרה בלילה עשרות אברכים יושבים ולומדים... אני נכנס לשיבות ורואה מתמידים עצומים יושבים ולומדים... ואז קלטתי: שעד עכשיו הייתי מצומצם... שחשתי שהעולם נגמר בק. אתא... ואם בק. אתא הביהמ"ד מתרוקן באחד עשרה בלילה ואילו אני ממשיך ללמוד אז אני מחזיק את העולם... וכעת אני מגלה ש... איפה... יש עוד מאות ואלפי בני תורה שמחזיקים את העולם בלעדי... זה בסדר...

אני אני אני... אין לך מושג איה טעות גדולה קרתה לי באותו יום!!!

כי עד אותו יום אני **באמת** החזקתי את כל העולם!! ומאותו יום הפסקתי להחזיק את העולם!!! עד אותו יום הבנתי שאני מחזיק את העולם... ובגלל שהבנתי את זה... התנהגתי בהתאם... קמתי מוקדם כל בוקר ממקום של שותפות ואכפתיות... רבש"ע: אני שותף שלך במעשה בראשית ואני צריך כעת להחזיק יחד איתך את העולם... כל הידע שיש לי היום בקדשים מגיע מהחלטת נחושה שהחלטתי בשעתו שאני חייב לקריר כל יום תמיד של שחר ובין הערביים ב"נשלמה פרים שפתינו" כי... כי אחרת מי יקריב את זה לרבש"ע אם לא אני... הרי ביהמ"ק נחרב וכעת אין לנו לא כהן ולא מזבח שיכפרו בעדנו... וממילא לא נותר לי אלא להתמלא באחריות אישית ולהגיש לפני הקב"ה תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם... וכשזה הגיע מהמקום האמיתי והכנה והטהור הזה... **זה באמת באמת היה ככה!!! לא טעיתי כחוט השערה!!!** אבל ברגע שנחשפתי ונפתחתי לעולם הגדול ששם גיליתי שיש עוד מלא מלא כמוני... באותו רגע **נהייתי מצומצם**... פתאום **הפסקתי** לחשוב שאני מחזיק את העולם... **הפסקתי** לקלוט את המשמעות האמיתית הזו שבשבילי נברא העולם פשוטו כמשמעו... והתחלתי להתייחס לעצמי כעוד אחד!!! אבא שבשמים הפסיד את הבן זוג הכ"כ נאמן שעד כה קם בבוקר כולו דרוך למען שמו באהבה... זהו... מכאן ואילך קם בחור ישיבה שמרגיש עוד איה בורג ממערכת אחת גדולה... שבמקרה הטוב הוא קם בשביל הלחץ החברתי... שגם הוא יקרא מתמיד... **לא תכלה** הנה לך דוגמא של החשיבות שבבידוד!!! כן... כולם יודעים שמי שמבודד ומנותק מהעולם אז הוא מצומצם... נכון... הוא באמת מצומצם... השאלה במה הוא מצומצם?? בכמות או באיכות??

מי שמבודד מהעולם הוא מצומצם **בכמות!!!** אבל הוא עשיר **באיכות!!!** פעם ידעתי להעריך דברים כמות שהם... אם ראיתי תלמיד חכם כיבדתי אותו כי... כי הוא תלמיד חכם... כי כתוב במסכת אבות שמי שלומד תורה לשמה נקרא רע אוהב אוהב את המקום... זהו!! זה מה שידעתי!!! אבל יום אחד נפתחו לי העיניים... וגיליתי שיש מלא מלא תלמידי חכמים... ואז למדתי שיש כאלו שיש להם שטעלע... ויש שטעלע יותר חשוב ופחות חשוב... בקיצור: התחלתי להניח כל ת"ח על משקל דיגיטלי... לבדוק את הייחסים כמה אנשים מחשיבים אותו ולאיה מחנה הוא שייך וכו'... בטח... מה אתה רוצה... אני כבר לא מצומצם!!! חזרתי הבייתה והתחלתי ללזל בתלמיד חכם הכמות... נו... עוד אחד... שמת לו מה קרה?? כשהיית גר בק. אתא הייתי **מצומצם בכמות!!!** וכשהיכרתי את העולם הגדול הצמצום התחלף מכמות ל--**איכות!!!**

לא... אני כבר **לא** מצומצם **בכמות**... אני כבר מכיר **כמויות** של תלמידי חכמים... אבל מה המחיר?? שהתורה איבדה אצלי את הערך העצמי שלה!! אני כבר מעריך את התורה **לפי כמויות**... לפי משקל... לפי המיקום במזרח... פעם הייתי מסוגל לאהוב יהודי שמקיים תורה ומצוות!! ידעתי להיות חבר אני לכל אשר יראוך ולשומרי פיקודיך!!! כל מי ששומר תורה ומצוות חברי לו רגש של אהבה... רגש של מכנה משותף... אבל עכשיו שאני מכיר מלאנתלים חרדים... אז למדתי גם לסווג אותם לפי צבע גרביים וכובע... אני כבר לא מצומצם בכמות!!! אבל נהייתי **מצומצם באיכות!!!** שכחתי מה זה ערך עצמי של יהודי שמקיים מצוות... הפסדתי את האיכות הזו... את הערך הזה כמות שהו!!

את זה הפסדתי כשיצאתי מהבידוד הצפוני ונחשפתי לעולם...

ואת זה אני ואתה וכולנו יחד יכולים כעת להרויח בבידוד הנוכחי!!!

כן... ניגש אלי אחד וקונו בפני: שהקב"ה נוזף בנו... והוא אפילו לא רוצה לשמוע את התפילות שלנו... ולמה??? כי... כי לפי התקנון כעת אי אפשר לעשות עצרות תפילה גדולות... אז הנה... הקב"ה כנראה לא חפץ בתפילה שלנו... העבד היה רוצה למזוג כוס לרבו... היה רוצה לערוך עצרות תפילה אדירות... והקב"ה אומר: אי אפשר... לא רוצה... צעקתי עליו ואמרתי לו: הנה!!! נגעת בדיוק בנקודה!!! הקב"ה נוזף בך!! אתה צודק!! אבל מה הוא נוזף???

הוא נוזף בך... בני היקר: מתי תבין שהתפילה שלך לבד שווה אצלי!! אני לא צריך עצרות תפילה גדולות... לא... לא רוצה... לא אוהב את זה... אני לא אוהב תפילות שנשמעות

ברמקול רב עוצמה... אני לא מחפש תפאורה... אז מה אני כן רוצה?? את הפעיה שלך!! אני רוצה את התפילה שלך!!! כן... התפילה שלך בעצמך... יקרה לי בלי מעמד עול מלכות שמים... ובלי כרטיסי כניסה... ולמה עד היום הקב"ה לא קיבל את התפילה שלך?? כי עד היום היו לך מושגים בכמויות!!!!!! ידעת להעריך רק כמויות של תפילות... כמויות של אנשים שמתפללים בעצרת תפילה... ובגלל זה נשארתי מצומצם להחריד... במה?? **באיכות** של התפילה!!!!

אתה לא קולט כמה התפילה שלך!! לבד!! בגודל טבעי!! כמה היא יקרה לה... וה' כ"כ מתגעגע לתפילה שלך... שזהו!! הוא הכריז עוצר על הכמויות... לא רוצה עצרות תפילה... לא רוצה כמויות של אנשים...

הוא הכניס אותך לבידוד... ואומר לך: אני רוצה לשמוע אותך!!!

כן... כאן בבידוד... זה הזמן לצאת מהצמצום האיכותי שלנו... זה הזמן להיגאל מהמושגים הכמותיים שיש בדורנו שעושים אותנו מצומצמים באיכות... זה הזמן להיכנס הבייתה ולהתחיל להעריך את הקשר האישי שלי!! לבד!! מול אבא שבשמים!!! לקלוט שבסופו של דבר ה' צריך בן זוג אחד!!! מספיק לו אדם הראשון אחד... ואברהם אבינו אחד... ואני!!! אני אחד ויחיד שמסתגר איתו ומתייחד איתו ורוצה להיות אחד איתו... והנה... אני לבד מצדיק את קיומו של כל העולם... והקב"ה כבר לא כועס... זה בסדר... בזכותי שב חרון אפו מעמו מעירו מארצו ומנחלתו...

זה הזמן לפתוח ראש ולקבל את הפתיחות האיכותית הזו!!!

כעת שאנחנו נכנסים לבידוד ולצמצום כמותי... זה הזמן להיפתח לעולם של איכות!! להבין כמה אני גדול!!! כמה המעשים שלי כמות שהם גדולים!!! כמה ה' מסתכל רק עלי ולא מעמיד אותי מול אף אחד אחר...

זהו... סגרו את דלת ביתו של מרן ר' חיים קנייבסקי... אי אפשר כבר לצבוא על דלתות גדולי ישראל ולהידחף עם ההמונים... מי יודע... אם זה לא בשביל שנתחיל להעריך איכות!!!! להתחיל להעריך גם את תלמיד תלמידו של ר' חיים שליט"א... כן... את התלמיד חכם השכונתי שאמנם יש לו עדיין כברת דרך עד שהוא יגיע למדרגתו של ר' חיים... אבל אז מה!!! הוא גם תלמיד חכם שתורתו מברכה לפניו... והוא נחשב בשמים גם כשאין כמויות של אנשים סביבו... הגיע הזמן שנעריך את הערכים הרוחניים שלנו ממקום צנוע!!! ממקום מוצנע ופנימי!! מהמקום האמיתי שלהם ולא מההילה החיצונית שמסתובבת סביבם...

העליהם הכמותי שהדור שלנו מולעט בו כל הזמן... מדחיק את האיכות לצד ומקטין אותו לאפס... כן... זה טבעי!!! אם אני כל הזמן חי בהתגודדות של אנשים וממצב ומה עכשיו הכי הולך... ואיזה סגולה עכשיו הכי בטנרד... כשכל הזמן חיים ככה... אתה מאבד לגמרי ערך עצמי!!! אתה לא יכול לפגוש שם דבר ולהעריך אותו מהמקום האמיתי שלו!!!

פעם ישבתי ולמדתי שעה!!! שעה תמימה!! לא פחות משעה אבל גם לא יותר... ואז שאלתי את עצמי: כמה השעה הזו שווה??? מה הערך שלה?? אז מאוד תלוי: אם אתה בעלבת אז המון... ואם אתה אברך אז זה טיפה יותר חשוב... ואם אתה בחור ישיבה אז תלוי באיה ישיבה אתה לומד... כמה התמדה יש שם... בקיצור: שעת לימוד היא כמו דולר!!! הערך שלה משתנה ממדינה למדינה ומעיר לעיר... אז זהו שלא!!! שעת לימוד שלי נמדדת לפי מדד אחד ויחיד!!! מול אבא שבשמים!!! אני לבד מולו וכשהוא בוחן את שעת הלימוד שלי... הוא בוחן אותו אחד על אחד מולי... מול הנכונות שלי... מול היכולות הספיציפיות שלי בשעה זו... כמה למדתי... כמה התאמצתי... זה מתחיל פה ונגמר פה!!!

נו... ביום יום איך אפשר להבין כזה דבר?? אז הנה!!! בשביל זה הקב"ה בודד אותנו!! לא!!! לא סוגרים את היכלי התורה... אדרבה... הקב"ה רוצה שתלמד מולו!!! שתתפלל מולו!! שתדע שאין ללימוד שלך תימחור... אין לתפילה שלך חלון ערכים... אם את הפנימיות והצניעות הזו פננים בבידוד הזה... אז יצאנו עשירים מאוד... הקב"ה ממש לא נוזף בנו... אדרבה... הוא מזמין אותנו בסה"כ לחדר יחוד... אתה מספיק טעים לאבא שבשמים בלי שתטבל ותערבב את עצמך עם אף אחד אחר... בינה זאת...

רק מילה אחת לחתנים וכלות שנישאים בימים אלו... לב כלל ישראל עליכם... אין לכם מושג כמה עם ישראל דואג מה יהיה עם השמחה שלכם... מה יש לנו להגיד לכם... איך נוכל להפסיק את דעתכם... אבל מה שכן נוכל לומר לכם: שלחנתה של אדם הראשון אף אחד לא הגיע... ולאו דווקא בגלל הקורונה... אלא בגלל שאף אחד לא היה חוץ ממנו...

נו... אז מי ישיח אותנו? אומרים חז"ל שהקב"ה בכבודו ובעצמו נעשה שושבין לאדם הראשון ושיח אותו!!! כתוב כאן שאם אין מי שישמח אז הקב"ה מגיע ומשמח... ואם ככה... יש לכם סיבה טובה לשמוח...

אל דאגה... ככל שהחתונה שלכם תהיה פחות שמחה... ככה הקב"ה יותר יכנס לתמונה... כן... לא לחינם שוברים כוס בחתונה... הסיבה שעושים את זה... זה ברגע שיש יותר מידי הרבה משמחים... אז בשלב מסוים השכינה עלולה להרגיש מיותרת וזה לא בריא... לכן בכל חתונה צריך להשאיר משהו לרבש"ע לשמח!! וככל שיש פחות משמחים... ככה הקב"ה יותר שושבין ויותר מגיע לשמח... וכשהקב"ה משמח זה שמחה שלימה... כשנחת שמחה בליבי? מעת דגנם ותירושם רבו... אל תשכחו חתן וכלה... בחתונה אנשים מגיעים ונוותנים מתנות וצ'קים... אבל הקב"ה מביא את המתנה שלו רק אח"כ... אם זה שלום בית... אם זה ילדים מתוקים... אם זה נחת ושמחת חיים... וזה סוג הדברים שצריך אותם דווקא ביום שאחרי החתונה!!! וזה מה שבאמת חשוב לכם... לכן... אל דאגה: על כל מוזמן נוסף שלא יגיע לחתונה... הקב"ה מכניס את זה לתכנית חסכון שתפרע ביום שאחרי... הריווח כולו שלכם... מזל טוב...

כך מקובל אני מרבותי
ישמרם א-ל שכל הזהיר בברכת
המזון מזונותיו מצויין לו בכבוד
כל ימיו

(ספר החינוך מצוה ת"ל)

כותב העטרת זקנים אדם
המברך ברכת המזון מתוך הכתב
בדקדוק ובכוונה מסלק מעצמו
צרות רבות ואסונות ל"ע.

וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ

על המזון

מטרתו לעורר את גודל מעלת אמירת ברכת המזון בכוונה

"מצאתי למה אין אות פ"א
סופית (ף) בברכת המזון לפי שכל
מי שבידך ברכת המזון בכוונה, אין
שולט בו לא חרון אף ולא שצף ולא
קצף, ולא אנה ולא אנה ומזונותיו
מצויין לו ברוח ובכבוד על ימיו".

(י"בא היטב) או"ח הלכות ברכת
המזון סימן קפ"ה אות א' -
ספר הרוקח סימן של"ז)

פי אם לִידָךְ הַמְלָאָה... וְהִרְחַבְתָּ!

לכבוד המערכת הנכבדה "על המזון",

טעימים ומתוקים, מונחים במקומם. הילדה אהבה מאוד דובדבנים והתאוה לטעום מהם, אבל היא ידעה שמחרים יקר הוא ומפני זה אין הם על רשימת הדברים שאמה ביקש ממנה לקנות. דמים מיותרים לקנותם וודאי לא היו לה והצריכה 'נעבעך' לצאת ידי חובתה ב'ראיה בעלמא', והביטה היטב עליהם בלי יכולת ליהנות מהם.

בעל החנות הבחין בה, תיכף הוא 'תפס' מה קורה פה מול עיניו. רגשי רחמנות מילאו את לבו ואמר לה: **'מיידיעלע קענסט נעמען אביסל',** אבל היא התביישה לקחת. הוא אומר לה שוב, **'אני אומר לך, את יכולה לקחת בלי תשלום. בחינם!'** אבל הילדה אינה מסוגלת להושיט את ידה ולקבל הצעתו הנדיבה.

בעל החנות לא התעצל, הוא בעצמו ניגש לקופסת ה'טשעריס', הוא לקח כף יד מלא במידה גדושה ונתנם לה, **'קח בחפץ לב, מאן אן ערליכע ברכה און עס זיי מיט אפעטיט'.**

היא הודתה לו עם חיוך מבויש, הכניסה אותם לתוך חבילתה והלכה הביתה שמחה וטוב לבב.

בבית סיפר הילדה לאמה על מה שאירע בחנות. שואל אותה האם, תגידי לי בתי היקרה, למה אכן לא לקחת בעמך כשבעל החנות הרשה לך לקחת? ענתה הילדה, אם אני הייתי לוקח בעצמי לא הייתי יודעת כמה אני יכול לקחת, מפני שהייתי מרגיש שלא בנוח לנצל טוב לבב של בעל החנות, אולי הייתי לוקח אחד או שתיים. אבל כשהבעל הבית בעצמו נותן, הרי אין לו שום חשבון עם אף אחד, והוא נתן לי ביד רחבה ומלאה בשפע גדול.

סיים הגה"צ ר' אלימלך שליט"א, כשיהודי מבקש מחבר שלו 'מתנת בשר ודם' או 'הלוואתם', הוא מקבל ממנו בצמצום עם חשבון מדויק, נאר אביסל, נאר וויפיל ער מוז. אבל שונה הדבר כשאנו מבקשים מאבינו שבשמים, הכול יכול, ממנו אנו מבקשים, **'באשעפער, תן לנו מידך המלאה, תשפיע לנו כמו בעל הבית הזן ומפרנס לכל, א פולער האנט בהרחבה גדולה, בלי שום צמצום וגבול.'**

יהי רצון שהשי"ת אכן יעניק לכולנו בידו המלאה כל מיני השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות לכל בני ישראל אמן ואמן.

תחזקנה ידכם! מ. לעוו

מילים של הערכה והודאה על עבודתכם המפוארה מיותרות לגמרי. המהפכה האדירה שחוללתם בתחום 'ברכת המזון' מדברת בעד עצמה. הסיפורים המובאים תמידים כסדרם בגיליונות 'על המזון' איך יהודים רבים רואים ישועות ורפואות בזכות ברכת המזון בכוונה ובתוך הסיפור, הן ההוכחה הכי גדולה על פעולותיכם האדירות. השי"ת יתן לכם כוח ומוח להמשיך בעבודת הקודש לזכות את כלל ישראל.

בתור קורא קבוע, עשו דבריכם ואמרותיכם רושם כביר עלי, ואני מקפיד לברך ברכת המזון עד כמה שאפשר בכוונה ובפנים. בנוסף לזה הגני משתדל לספר ולפרסם אודות הסגולה הנפלאה לאנשים קרובים אלי, שאני מרגיש שיכול להיות להם לתועלת.

לאחרונה דיברתי עם חבר קרוב שלי בארץ ישראל המתקשה מאוד בענין פרנסה ודיברתי הרבה על לבו שיקבל על עצמו סגולה נפלאה זו של ברכת המזון בכוונה. תקופת מה לאחר כך הוא התקשר אלי וסיפר לי שלאחר השכנועים שלי אכן קיבל על עצמו להתחזק בענין ברכת המזון, וראה בחוש שיפור ניכר מאוד במצב פרנסתו. החבר המשיך, שבתור הכרת הטוב הוא רוצה לומר לי רעיון נפלא ששמע לפני זמן מפי המשפיע רוחני המעורר ומחזק רבבות אלפי ישראל בכל העולם, **'הגה"צ רבי אלימלך בידערמאן שליט"א'**, ובתור הכרת הטוב למפעל 'על המזון' שאתם השלוחים להפיץ את דבר ה', הגני כותב לכם את דברי המשפיע, כדי לפרסמם ולזכות את הרבים.

רבי אלימלך שליט"א דייק בנוסח שאנו אומרים בכל יום בעת ברכת המזון **'ונא אל תצריכנו ה' אלוקינו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם, כי אם לידך המלאה'** וכו', מה צורך יש שהקב"ה יעניק לנו ב'מלוא' היד, האם מתנת יד רגילה מהשי"ת אינו מספיק להאציל עלינו שפע וברכה מרובה עד בלי די?

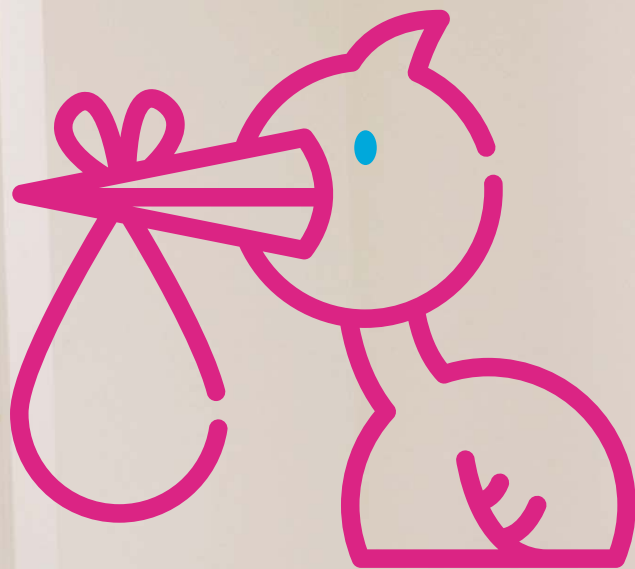
המגיד שליט"א הסביר זאת בדרך משל. אצל משפחה עניה מאוד, שלא היה להם כדי צורכם, שלחה פעם עקרת הבית את הילדה הצעירה לחנות פירות וירקות הסמוכה, כדי לקנות כמה פירות זולים להשביע נפשותיהם הרעבות. הילדה אוספת בחנות מה שאמה אמרה לה לקנות, והיא רואה דובדבנים [-טשעריס] אדומים ולחים,

למי שיש סיפורים, עובדות, מאמרים ודברי תורה בגודל מעלת אמירת ברכת המזון בכוונה או להערות והארות אפשר לפנות למייל: AlHamuzoin@gmail.com

נתנדב לעילוי נשמת כ"ק מרנא ורבנא

הרבי ר' ברוך ב"ר יחיאל מיכל זי"ע ממעוזב - הרבי ר' מנחם מענדל ב"ר יוסף זי"ע מרימנוב - הרבי רבי אלימלך ב"ר אלעזר ליפמאן זי"ע מליזענסק רבי לוי יצחק בן שרה סאשא זי"ע מבארדישטוב - רבי ישראל דוב בער ב"ר יוסף זי"ע מוועלעדניק - רבי ישכר בער בן ר' יצחק זי"ע מראדאשיץ רבי נחמן בן שמחה בן פיינא זי"ע מברסלב - רבי ישראל מאיר בן ר' אריה זאב זי"ע בעל 'החפץ חיים' - רבי משולם פייש בן רבי מרדכי בן צירל זי"ע מטאהש הרבי ר' ישעיה ב"ר משה זי"ע מקערעסיטער - רבי שלום ב"ר מרדכי יוסף משה זי"ע משאץ - רבי אלעזר שלמה ב"ר מנחם זאב זצ"ל רבי יעקב חיים ישראל רפאל בן רבי יצחק ושרה אלפיה זצ"ל

אין כמו הרגע
הזה שהעבודה
המוכנה נוחתת
אצלך בבית
במשלוח ישיר
ומהיר

לקוחות גרפומט

נהנים גם משירות משלוחים מהיר

בנוסף לשירות והיחס האישי
יש לכם אפשרות לקבל את החומרים
במשלוח מהיר עד הבית

משלוחים
לכל חלקי
העיר

שרות
מהיר
במיוחד

מחירים
נוחים
במיוחד

כל סוגי
ההדפסות
וההפקות

הדפסות
באיכות
גבוהה